

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. Правни и плански основ за израду плана

Правни основ:

Правни основ за израду Измена и допуна Плана генералне регулације Пожега, у даљем тексту План, садржан је у:

- *Закону о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/09 и 81/09 – испр., 64/10 - одлука УС и 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 – УС 132/2014 и 145/2014-УС, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. Закон и 9/2020).*
- *Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“,бр.32/19)*
- *Одлуци о изради Измена и допуна Плана генералне регулације Пожеге (Службени лист Општине Пожега бр.5/15, 7/16, 2/17 и 14/18).*

Садржај плана дефинисан је *Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/09 и 81/09 – испр., 64/10 - одлука УС и 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 – УС 132/2014 и 145/2014-УС, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. Закон и 9/2020) и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“ бр. 32/2019).*

Плански основ:

Плански основ за израду Измена и допуна Плана генералне регулације Пожеге је:

- *Просторни план општине Пожеге („Службени лист Општине Пожега“,бр. 8/13).*

1.2. Циљеви и задаци израде плана

Циљ измене и допуна Плана генералне регулације је преиспитивање планског решења сходно поднетим иницијативама од стране грађана за измену важећег ПГР, са посебним акцентом на анализи и измени саобраћајне мреже сходно иницијативи Одељења за инвестиције, јавне набавке и развојне пројекте Општинске управе Пожега, и с тим у вези доношења правила грађења и уређења и начин коришћења и заштите простора обухваћеног планом.

Израда Измена и допуна Плана заснива се на постављеним циљевима и задацима и то у складу са:

- Просторним планом Општине Пожеге.
- Могућностима геоморфолошких карактеристика терена, захтевима инвеститора и корисника простора и принципима заштите животне средине.

1.3. Граница обухвата плана

Предмет Измена и допуна ПГР-а налази се у оквиру границе обухвата важеће Измене и допуна ПГР-а („Службени лист Општине Пожега“,бр.5/15, 7/16, 2/17 и 14/18), уз мању корекцију у јужном делу (у делу комплекса трансформаторског постројења).

Површина обухвата Измена и допуна Плана износи **12 141 164,6 m²**.

Граница описа подручја обухваћена Изменом и допуном Плана генералне регулације иде границом КО Пожега до тачке на североистоку и то на међи К.о. Пријановићи и К.о. Пожега (тачка са координатама : $Y = 7425161.12$; $X = 4856495.05$) а у смеру кретања казаљке на сату опис иде ка истоку у оквиру К.о. Пријановићи :

Опис границе Измене и допуне ПГР-а на делу кроз К.о. Пријановићи:

- Из тромеђе кат. парцела 1936, 1859/2 и 1922/4 (Магистрални пут Пожега – Чачак) К.о. Пријановићи граница иде ка истоку северном међом кат. парцеле бр. 1922/4 (МП Пожега – Чачак), а до кат. парцела бр. 1859/2, 1860, 1865/1 и 1865/2 К.о. Пријановићи, (побројане кат.парцеле не припадају обухвату плана), све до тромеђе кат. парцела 1865/2, 1865/3 и 1922/4 (МП Пожега – Чачак). У тромеђи граница се ломи ка северу и иде целом дужином катастарске међе између парцела 1865/2 и 1865/3 (к.п. припада обухвату плана) до тромеђе наведених парцела и пута – кат. парцеле бр. 1877. Продужетком правца кат. међе између парцела бр. 1865/2 и 1865/3, сече пут (к.п. бр. 1877) до међе са кат. парцелом бр. 1873/1. Из пресечне тачке граница иде катастарском међом кат парцела бр. 1873/1 и 1883 (кат.парцеле припадају обухвату плана). Наведеном кат. међом граница долази до тромеђе парцела 1883, 1886/1 и 1879 (к.п. не припада обухвату плана), где се ломи и иде ка северу међом између парцела бр. 1886/1 и 1879 до тромеђе наведених кат. парцела и пута (к.п. 1918/2). Из тромеђе сече пут (к.п. 1918/2) у правцу истока у најближу детаљну (међну) тачку на међи до к.п. бр. 1167. Катастарском међом између парцела 1167, 1164 (кат. парцеле не припада обухвату плана) и пута к.п. 1918/2 граница иде до тромеђе кат. парцела 1164, 1163/1 и 1918/2 (пута), сече пут у тромеђу пута и парцела 1886/2 и 1886/3. Из ове тромеђе граница иде катастарском међом ове две парцеле до тромеђе са парцелом бр. 1922/3 (стари пут). Из ове катастарске тромеђе граница плана сече магистрални пут Пожега - Чачак к.п. 1922/4 и пругу Пожега – Чачак ка југоистоку у тачку пружне експропријације са координатама : $Y = 7425680.85$; $X = 4856434.64$.

Из ове тачке пружне експропријације граница иде ка југозападу све катастарском границом пружног појаса до тромеђе кат. парцела 1815, 1809/2 и пружног појаса. Од тромеђе граница иде ка југу међом парцела бр. 1809/2 и 1815 до тромеђе са кат. парцелом 1810/1. Из ове тромеђе граница иде у тромеђу парцела 1810/1, 1802 и 1806/4, затим правцема ка југу међом између кат. парцела 1806/4, која је у обухвату плана суседних источних кат. парцела 1802, 1803 и 1804 (побројане кат.парцеле не припадају обухвату плана) долази до тромеђе кат. парцела 1806/4, 1804 и 1937/7 (старо корито реке Скрапеж) у тачку са координатама: $Y = 7425612.76$; $X = 4856286.26$. Граница иде ка истоку северном кат. међом парцела 2467, 3987 и 3985 К.о. Пожега до тромеђе са парцелама 1804 и 1938 (река Скрапеж) К.о. Пријановићи, затим ка југу међом кат. парцела 3985 (к.п. припада обухвату плана) и 1938 (3593 К.о. Горобилје – заједнички објекат) до катастарске тромеђе К.о. Пожега, К.о. Горобилје и К.о. Пријановићи са координатама: $Y = 7425671.99$; $X = 4856253.46$. Даље граница обухвата Измене и допуне ПГР-а иде кроз К.о. Горобилје.

Опис границе Измене и допуне ПГР-а на делу кроз К.о. Горобилје

- Од описане задње тачке границе која представља северну тачку кат. парцеле бр. 1 К.о. Горобилје (у К.о. Пожега к. п. бр. 5100). Из ове тачке северном међом парцеле бр. 1 (5100) и 3575 (река Ћетиња), К.о. Горобилје до тромеђе кат. парцела 3575 (река Ћетиња), 3593 (река Скрапеж) и парцеле бр. 16 К.о. Горобилје. Из ове тромеђе граница иде ка југу источном међом кат. парцеле 3575 (реке Ћетиње – узводно), до кат. парцела бр. 16, 14, 12, 11 и 10

(побројане кат.парцеле не припадају обухвату плана). На 40.80 метара дужине од тромеђе к.п. бр. 3575, 11 и 10 ка југу граница сече кат. парцелу бр. 10 и иде на тромеђу парцела бр. 10, 186 и 3576 („Порчића пут“), затим граница сече наведени пут и иде на најближу међну тачку – западну међу између пута и кат. парцеле бр. 67 К.о. Горобилје. Из ове тачке источним међом пута к.п. бр. 3576, граница иде ка југу међом до парцела бр. 67, 68, 66, 62 и 61. На 5.50 метара од тромеђе пута (к.п. 3576) и парцела 61 и 59 К.о. Горобилје, граница сече Порчића пут на тромеђи наведеног пута и кат. парцела бр. 188 (кат.парцела не припада обухвату плана) и 187.

Из ове тачке граница иде ка југуистоку, источном границом кат. парцеле бр. 187 К.о. Горобилје (до пута). На 30.10 метара од катастарске тромеђе кат. парцела бр. 187, 188 и 3576 (пут) К.о. Горобилје, граница се ломи и иде ка југу и сече, односно у обухват плана улазе делови следећих кат. парцела : 187, 185/1, 185/2, 185/3, 185/4, 184, 183/2, 183/1, 182, 179/2, 179/1, 178/1, 177, 176/2, 176/1, 175, 172, 171, 170, 169, 168/2, 219, 913, 914, 915, 916, 918/1, 918/2, 919, 922, 931, 932. Граница плана долази на катастарску тромеђу кат. парцела бр. 932, 933/1 и 3575 (река Ђетиња) К.о. Горобилје.

- Из ове тромеђе граница сече реку Ђетињу (кат. парцелу бр. 3575) у тромеђу парцела 3575 К.о. Горобилје и 5424 и 5444 К.о. Пожега. У овој тачки граница плана се враћа на катастарску границу К.о. Пожега.
- Катастарском границом К.о. Пожега, и реке Ђетиње граница ПГР-а иде ка југу сви тромеђе парцела бр. 3575 К.о. Горобилје и 5446 и 5447 К.о. Пожега. Из ове тромеђе граница напушта границу К.о. Пожега, сече реку Ђетињу (к.п. бр. 3575) иде строго праволиниски у тромеђу кат. парцела бр. 947/2, 949 и 3575 К.о. Горобилје. Из описане тромеђе граница плана иде ка југу, поново сече реку Ђетињу (к.п. бр. 3575) и враћа се на границу К.о. Пожега – К.о. Горобилје у тачку са координатама: $Y = 7425243.33$; $X = 4854532.14$, (на међи до к.п. бр. 5460 К.о. Пожега).
- Границом К.о. Пожега - К.о. Горобилје иде до тачке са координатама: $Y = 7425243.33$; $X = 4854532.14$. У описаној тачки граница плана напушта границу К.о. Пожега и праволиниски долази до тромеђе кат. парцела бр. 3575 (река Ђетиња), 953 и 550/2 (пут Пожега – Ариље) све К.о. Горобилје.
- Из ове тромеђе граница обухвата плана иде левом страном реке Ђетиње (кат. парцелу бр. 3575), гледано узводно, све до тромеђе катастарских парцела бр. 1719/2, 1719/1 и 3575 К.о. Горобилје.
- Из описане тромеђе граница сече реку Ђетињу (к.п. бр. 3575) у тромеђу кат. парцела 3575 (река Ђетиња), 1684/2 К.о. Горобилје и 1685 К.о. Пожега до тачке са координатама $Y = 7424956.99$; $X = 4854017.12$. У овој тромеђи граница плана долази на границу К.о. Горобилје и К.о. Пожега и даље прати границу К.о.Пожега.

1.3.1. ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Површина обухвата грађевинског подручја у оквиру Измена и допуна ПГР-а износи **10 112 751,91 m²**.

Грађевинско подручје у оквиру Измена и допуна плана генералне регулације обухвата све катастарске парцеле у оквиру Плана изузев следећих катастарских парцела и делова катастарских парцела које не улазе у грађевинско подручје, а све у оквиру К.о.Пожега:

Целе катастарске парцеле: 1250/1,1251/1,1251/4,1252/1,1252/2,1253/1, 1253/3, 1253/4,1358/8,1359/1,1359/2,1360/4,1360/6,1360/7,1360/8,1360/9, 1362/2, 1362/4, 1378,1379,1380,1381/1,1381/2,1381/3,1382/2,1383,1384,1385/1, 1385/2, 2304,

2306,2307,2313,2319,2320,2323,2322,2326,2394,2404,2716,2717,2718,
2719,2720, 2721,2722, 2740,2741, 2742,2745, 2746,2748, 2750,2752, 3069, 3070,
3071,3072,3289,3290,3291,3292,3293,3300,3316,3317,3320,3321,3324,3417,3418,
3419, 3420,3422,3430,3431,3478,5445,5446.

Делови катастарских парцела:

1254,1360/1,1306/2,1360/3,1360/5,1361,1405/2,1407,1821/1,1821/2, 1843/1, 1844,
1845, 1851, 1852,1853,2286,2305,2308,2310,2311,2312,2314, 2315, 2316, 2317,
2318, 2321,
2324,2325,2327,2330,2332,2353,2355,2361,2386,2387,2388,2392,2393,2395,2396,
2397,2398,2351,2400,2402,2405,2406,2414,2729,2754,2755,2774,3064,3066,3067,
3068,3294,3295,3296,3297,3298,3299,3301,3307,3311,3312,3313,3314,3315,3318,
3319,3322,3323,3325,3415,3416,3423,3424,3425,3426,3428,3429,3447,3479,3480,
3481,3482,3483,3484,3969,4025,4545,4550,4565,4566,4569,4577,5444,5447,5448.

1.4. Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда

ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ПОЖЕГА

ПЛАНИРАНО СТАЊЕ

Опис и намена простора

План намене површина дефинисан је на основу постојећег коришћења земљишта, анализа постојећег стања кроз ограничења и потенцијале развоја.

Поштујући законска и планска опредељења ограничавања ширења изградње у шемама насеља је приказано повећање грађевинског подручја центара заједница насеља и центара са појединим функцијама. Граница грађевинског подручја главног општинског центра Пожега се одређује Планом генералне регулације.

Планиране промене у билансу намене простора до 2025. године, највише ће се одразити на пољопривредно земљиште које ће се смањити на рачун земљишта најслабијег квалитета у корист повећања шумског и водног земљишта, али ће оно и даље зауимати највећу површину у односу на друге намене земљишта у оквиру Просторног плана Општине.

Планирано смањење, такође би се остварило за потребе изградње саобраћајница и инфраструктурних система, као и за планирано повећање грађевинског подручја.

Пољопривредно земљиште

Пољопривреда је недовољно интезивна јер нису искоришћени сви природни ресурси и у већини се заснива на индивидуалном сектору и уситњеном поседу.

Према географском положају, оранице су заступљене у централном делу Општине и заузимају 36% територије, а смештене су у долинама река Скрапежа, Ђетиње и Моравице. Воћњаци заузимају шири реон насеља Пожега и више пределе села. Од укупне површине пољопривредног земљишта заузимају 15%, ливаде 20%, а пашњаци 27%.

Планом се, у складу са *Законом о пољопривредном земљишту*, штити пољопривредно земљиште и може се врло ограничено, у складу са правилима из Плана, мењати његова основна намена.

Шумско земљиште

Површине под шумским земљиштем повећаће се за око 4000 ha, што је повећање од око 9 % у односу на целу површину плана. Девастирано шумско земљиште и површине које су под великим нагибом и на ерозивном терену и као такве некорисне за пољопривреду и изградњу морају се пошумити. Повећање површина под шумом

обезбедиће се пошумљавањем на шумском земљишту VI, VII и VIII бонитетне класе у државном и приватном власништву, на рачун пољопривредног земљишта. Површина погодних за пошумљавање има у К.О. Душковци, Мршељи, Пријановићи и Тометино Поље.

У складу са *Законом о шумама*, у просторном плану се штити и унапређује шумско земљиште и шуме.

Водно земљиште

Просторним планом се површина водног земљишта не мења, осим у делу где су планиране акумулације. На постојећем водном земљишту се не мењају услови коришћења и својински односи.

По свом положају у водопривредном систему Србије општина Пожега се третира као извориште највишег ранга и извозник воде, тако да по принципима будућег усмеравања "ресурсне - водне ренте" (у складу са законском праксом ЕУ која ће бити и код нас усвојена) општина у будућности треба да има стални приход од испоруке воде највишег квалитета.

На подручју општине Пожега регулационо су уређивани доњи токови Ђетиње и Скрапежа. Остварен је степен заштите од великих вода, што приближно одговара траженој величини за шире долинско подручје на подручју општине.

Грађевинско земљиште

Грађевинско земљиште је у Просторном плану Општине дефинисано као:

- Градско грађевинско земљиште у обухвату ПГР-а Пожега,
- Грађевинско земљиште у грађевинским подручјима насеља, и
- Грађевинско земљиште изван граница грађевинског подручја насеља

Основна подела грађевинског земљишта (по намени) је на површине и објекте јавних намена и остале намене изван површина јавних намена. Површине и објекти јавних намена припадају јавним службама (образовање, управа, здравство, култура, социјална заштита и сл.), уређеним и заштићеним просторима (паркови, скверови, парк-шуме, кејови и сл.) и објектима и мрежи инфраструктуре (саобраћај, енергетика, водопривреда, телекомуникације, топлификација, комунални објекти и сл.).

1.5. Анализа и оцена постојећег стања

1.5.1. Опис постојећег стања и начина коришћења простора

Предмет Измена и допуна ПГР-а налази се у оквиру граница обухвата важеће Измене и допуне ПГР-а. Измена и допуна ПГР-а је рађена за делове Плана (сегментно), али због лакшег спровођења План је приказан у целости. Подаци постојећег стања за делове који нису били предмет измене у потпуности су задржани из плана чија се Измена и допуна врши.

У мрежи насеља општине, градско насеље Пожега као административни центар општине Пожега смештено је у јужном делу општине. Пожега се развија као општински центар са вишим квалитетом урбаних функција. Поред развоја секундарног сектора, изражене су функције Пожеге као центра услужних делатности, здравства, културе, информатике, и других терцијарних и кварталних делатности. Он представља и градско-туристичко место, а центар дешавања представља преуређени кружни трг који се налази у самом средишту градског центра.

Као изузетно неаграрно насеље, једино са преко 12000 становника има посебан значај у систему насеља и центара. Представља најактивнију категорију насеља у подстицању развоја и трансформацији простора. Своју централну функцију остварује

преко развијене структуре привредних и непривредних делатности. Поред тога, најзначајнији је центар рада за становништво из бројних околних насеља.

Кроз Пожегу пролазе државни путеви I реда и то: са севера кроз само градско језгро, недалеко од градског трга пролази ИБ-21, деоница Косјерић – Пожега, са запада град тангира ИБ-23, деоница Ужице – Чачак, док се на југ од Пожеге пружа ИБ-21 Пожега – Ивањица, а који су даље повезани са мрежом локалних путева и градском насељу омогућавају везу са свим деловима општинске територије.

Урбанистичка матрица централног дела града утицала је да се формира ортогонална саобраћајна мрежа и геометријски правилни урбанистички блокови. Међутим оваква структура града се одржала само у централној градској зони, док ка периферији града тај принцип правилности и ортогоналности знатно јењава услед другачије морфологије терена и неконтролисане градње.

Јавне службе су сконцентрисане у језгру града, што указује на моноцентричну организацију. Развој насеља и развој приватног предузетништва у непосредној близини места становања указује на неопходност децентрализације јавних функција како би се ефикасније задовољиле потребе становништва.

Коришћење земљишта у пољопривредне сврхе доминантно је када је реч о неизграђеним просторима, док у изграђеним просторима доминира становање.

Становање је разврстано у 3 категорије:

- становање малих густина – до 60ст/ха
- становање средњих густина – од 60- 150 ст/ха
- становање високих густина – од 150- 250ст/ха

БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСТОЈЕЋЕ НАМЕНЕ

Да би се лакше сагледало тренутно стање развоја града, у оквиру Плана издвајају се следеће намене:

- градски центар,
- становање већих густина од 150-250ст/ха,
- становање средњих густина од 60-150ст/ха,
- становање малих густина до 60ст/ха,
- радна зона,
- образовање,
- спорт и рекреација,
- посебна намена,
- верски објекти,
- зона санитарне заштите,
- комунална зона ТС 110-35KV,
- гробље,
- комунална зона сточне пијаце,
- здравство,
- аутобуски терминал,
- железнички терминал,
- водно земљиште,
- расадник,
- јавне функције
- пољопривредно земљиште са становањем.

СТАНОВАЊЕ

Зоне становања покривају површину од 227,30 ха односно 19 % од укупне територије. У оквиру ове намене издвајају се: становање малих густина до 60 ст/ха, становање средњих густина (од 60-150 ст./ха) и становање већих густина од 150-250 ст/ха.

СТАНОВАЊА ВЕЋИХ ГУСТИНА од 150-250 ст/ха, захвата површину од 7,65 ха, тј. 0,63% укупне површине. То је зона која обухвата сам градски центар са припадајућим

блоковима, где је са великим уделом заступљено колективно становање са спратношћу П+2, осим објекта на углу улица Краља Александра и Уче Димитријевића који је спратности П+4. У овој зони је смештен највећи део административних и услужних функција - СО, ОУП, Суд, ЈП Развојна агенција, ЈКП, Зелена пијаца, Пошта, СКН, Управа прихода, Културни центар, Градска галерија, већи број банака и друге услужне делатности.

СТАНОВАЊА СРЕДЊИХ ГУСТИНА од 60-150 ст/ха покрива површину од 24,13 ха, односно 1,99% укупне површине. Обухвата део III Реона (блокови према улици В. Мишића), стамбене блокове јужно и северно од улице Књаза Милоша – до улице В. Мишића и В. Степе, стамбене блокове између Немањине улице и улице Петка Тановића и Краља Александра, стамбени блок између улице Краља Александра и В. Мишића, као и део јужно од улице В. Мишића. У овој зони је заступљено колективно становање спратности П+2 до П+4, углавном уз наведене улице (В. Степе, В. Мишића, Немањине), или по блоковима (III Реон, В. Мишића). У деловима блокова где је заступљено индивидуално становање присутне су веће вредности искоришћености и изграђености грађевинских парцела. Централне функције су заступљене на целокупном простору, уз колективно и индивидуално становање, ређе самостално на локацији.

СТАНОВАЊА МАЛИХ ГУСТИНА захвата површину од 195,47 ха, односно 16,10% укупне површине. Овој зони припада јужни део насеља III Реон, стамбена насеља Блок 22, Марјановића брдо, Лисиште, део Котарског грма, Прудови, део Блока 37 и 38, део Зеленца, Миловића Ливаде, Татојевица, Блок 31 и насеље северно од улице Књаза Милоша. У овој зони је заступљено искључиво индивидуално становање, местимично са централним функцијама. Такође, захвата ободне делове Плана (некадашња Висибаба, Расна, Бакионица и Глумач), где је заступљено искључиво индивидуално становање веома малих густина (стамбени објекти са већим окућницама).

Бруто густина насељености, у односу на укупну површину износи 11,03 ст./ха.

Основна карактеристика стамбених зона је да су централни делови Пожеге више урбанизовани, а да су периферне зоне делимично урбанизоване – претежно зоне породичних стамбених објеката са окућницама, густине до 60 становника по хектару.

Опремљеност насеља инфраструктуром, нарочито комуналном мрежом није уједначена, централни делови су боље уређени а периферним деловима недостаје канализациона, као и адекватна улична мрежа.

ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

Основно образовање

На подручју Плана постоје две матичне основне школе и то: ОШ "Емилија Остојић" и ОШ "Петар Лековић", с тим што се настава ОШ "Петар Лековић" одвија у две засебне школе, за млађе (од I до IV) и старије (од V до VIII) разреде. ОШ „Емилија Остојић“ као матична школа и са сеоским подручјима има 970 ученика док ОШ „Петар Лековић“ броји 1092 ученика.

Укупна површина комплекса основних школа износи 2.03.51ха, а школског простора 6 856 м².

Површина земљишног комплекса од 4,17 м²/ученику је испод стандарда од 20 м²/ученику, као и укупна површина објеката од 2,3 м²/ученику, далеко је од испуњења норматива од 8 м²/ученику, за ОШ "Емилија Остојић".

Да би се обезбедио стандард, О.Ш.»Емилија Остојић» недостаје 4 179 м² изграђеног простора и 11 759 м² земљишног комплекса. Школа нема просторних могућности за

потребно проширење на постојећој локацији. Поред школе се налази спортска хала, површине 32а 42 м², која се користи и за потребе школе.

За потребе ученика ОШ "Петар Лековић", недостаје 2 611 м² земљишног комплекса, како би се задовољио норматив од 20м²/ученику (постојеће 17,3м²/ученику). Ни површина школског простора од 5,1м²/ученику не задовољава прописан норматив од 8 м²/ученику. Недостатак школског простора од 2 852 м² надоместиће се кроз доградњу, реконструкцију, адаптацију, и опремање савременим средствима, према прописаним условима како би се побољшали услови рада за рад у једној смени.

Средње образовање

На подручју Плана постоје три средње школе:

-Гимназија "Свети Сава"

-Техничка школа Пожега (у истом комплексу са Гимназијом "Свети Сава") и

-Пољопривредна школа са домом ученика "Љубо Мићић"

Средње школе похађа 1520 ученика. Укупна површина комплекса средњих школа износи око 10ха 73а 5м² и са 70,6 м²/ученику задовољава потребни норматив од 20м²/ученику, док укупна површина школског простора од 6 530 м² и са 4,3 м²/ученику, не задовољава норматив од 8м²/ученику, тако да за средње образовање недостаје 5 630м² школског простора што треба решити кроз доградњу и реконструкцију постојећих објеката.

Површина парцеле од 6,8ха, пољопривредне школе "Љубо Мићић" из Пожеге, за потребе 604 ученика, не задовољава прописане нормативе.

У комплексу Пољопривредне школе функционише Дом ученика ПШ "Љубо Мићић". Објект површине 1210 м² има око 120 корисника, клуб ученика (150м²), тв салу (42м²) и библиотеку (120 м²). Током 2011. год. у овој школи, започета је реконструкција спољне канализационе мреже, завршени су и радови на изградњи расхладне коморе за чување воћа и поврћа, као и радови на замени столарије, а започети на реконструкцији и адаптацији ветеринарске амбуланте.

Израђена површина школског простора **Гимназије "Свети Сава"** од 7,2м²/ученику, не задовољава прописане нормативе за 458 ученика, док их површина земљишног комплекса од 86,8 м²/ученику, задовољава. Школа располаже модерном и добро очуваном зградом са 15 учионица, два кабинета за информатику, једном специјализованом учионицом, библиотеком, фискултурном салом, канцеларијама и другим помоћним просторијама. Гимназија поседује спортске терене за кошарку, рукомет, мали фудбал и тенис.

Израђена површина школског простора **Техничке школе Пожега**, од 6,9м²/ученику, коју похађа 458 ученика, не задовољава задате стандарде, док их површина земљишног комплекса од 77,9 м²/ученику, задовољава. У 2011.години школа је постала регионални тренинг центар за континуирано стручно образовање одраслих, једини у западној Србији.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствена делатност на подручју плана је организована кроз рад ОЈ Дома здравља, Опште болнице (интерно и грудно одељење), више приватних специјалистичких амбуланти, приватних апотека као и кроз рад самосталне друштвене апотекарске установе.

Дом здравља Пожега, заузима простор од 1 ха 45 ар 47 м² и састоји се од 11 различитих специјалистичких служби. Задовољава потребе целе Општине са 0,49 м²/становнику површине земљишта (стандард 0,4 – 0,5м²/кориснику) и 0,12 м²/становнику површине објекта (стандард 0,05 – 0,07 м²/кориснику). Пошто се у наредном периоду очекује смањење укупног броја становника на територији целе

општине, постојећи капацитети задовољавају како тренутни тако и планирани број корисника. Величина комплекса омогућава доградњу и реконструкцију објекта.

У оквиру објекта Дома здравља је и државна апотека која је у саставу Апотекарске установе Ужице.

Здравствени програм подразумева и развој приватне праксе који се одвија уз задовољење прописаних услова и норматива, те у градском подручју има 9 приватних апотека.

Површине апотека нису билансиране јер се најчешће налазе у оквиру објекта других намена.

Здравствени центар Ужице – истурено одељење опште болнице Ужице у Пожеги има комплекс од 3,59ха, површине 1300м² са стационарним смештајем, капацитета 80 постеља и одељењима за унутрашње болести, пнеумофизиолошке болести, лабораторијом и кабинетом трансфузије. Број постеља није довољан ни за постојећи ни планирани број становника, поготову што се у болници пружа делом услуга лечења и за суседне општине. Постојећа површина објекта од 16м²/постељи не задовољава усвојени нормативи, а површина земљишта од 448 м²/постељи, задовољава како постојећи тако и планирани број становника на територији целе општине. У кругу болнице се налази и Дијагностички центар, спратности П+1, у приземљу димензија 11,24м x 25,49м.

За процењени број становника у општини 2025.године од 29750 становника потребно је 178 постеља и 6 230 м² површине објекта по постељи.

Површина комплекса задовољава наведени критеријум, те ће се болница развијати у оквиру постојеће површине земљишта.

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Дечија заштита

На подручју Плана постоји три објекта предшколске установе-вртића "Олга Јовичић Рита", на укупној површини комплекса 1ха 62а 41 м², 4356м² површине објекта и 731 корисником (бројем деце од 0-6 година).

Док у вртићу "БАМБИ", површина земљишног комплекса задовољава норматив од 30м²/кориснику, друга два вртића га не испуњавају. Вртићу "ПЧЕЛИЦА", (24,9м²/кор.) недостаје 1038 м² земљишног комплекса, а "ЛЕПТИРИЋУ" (12,6м²/кор.) 2979 м². Вртићи "ПЧЕЛИЦА" и "ЛЕПТИРИЋ" са 6,4 и 6,7 м²/кориснику, имају довољну изграђену површину установе, док вртићу "БАМБИ" са 5,2 м²/кориснику, недостаје 250 м².

Центар за социјални рад

У обухвату плана објекти социјалне заштите су: Центар за социјални рад Пожега са Домским одељењем за смештај старих и пензионере; Црвени крст и Удружења грађана.

Социјална заштита одвија се преко **Центра за социјални рад**, који се налази у објекту Дома здравља, са површином од око 120 м² и 12 запослених.

Центар у свом саставу има и домско одељење за смештај старих и пензионера. У складу са законом о социјалној заштити Центар има овлашћења и обавезу спровођења социјалне и породично-правне заштите грађана на територији општине за коју је основан.

Права која грађани остварују у систему социјалне заштите преко Центра су: заштита деце, омладине, одраслих и старих лица, материјално обезбеђење, додатак за помоћ и негу другог лица, право на помоћ за оспособљавање за рад, право на смештај у другу социјалну установу или породицу. Према Одлуци скупштине општине у проширена права спадају: једнократне новчане помоћи, помоћ за набавку опреме за смештај у установу социјалне заштите, погребни трошкови и друге помоћи у натури.

У општини се спроводе сва права грађана у социјалној заштити која се финансирају из буџета Републике, док је недовољно развијена социјална заштита грађана која се финансира из буџета локалне самоуправе. Према планираној реформи система социјалне заштите, предвиђена је децентрализација, што подразумева преузимање надлежности у развоју социјалне заштите од стране локалне самоуправе и њену активну улогу у развоју нових услуга социјалне заштите у складу са потребама грађана.

Домско одељење "Пожега", одељење за смештај старих лица, почело је са радом 2003.године и налази се у оквиру Болнице на Савинцу у насељу Висибаба. Заузима површину земљишног комплекса од 2ха 14а 48м², бруто развијене грађевинске површине од 918м².

Објекат је старе градње. Реновиран 2002.год. донаторским средствима. У Домском одељењу од самог почетка рада, смештено је 50 корисника, тј. старих лица. У готово увек попуњеном капацитету, корисницима се обезбеђује: смештај, нега, медицинска нега, исхрана, окупационе активности примерене старосној доби. Због повећања безбедности лица ове установе, уведен је видео надзор и сигнални систем хитних позива.

Домско одељење са 428,96 м²/кориснику земљишног комплекса и 18,36м²/кориснику изграђеног простора, задовољава потребе тренутних 50 корисника.

Црвени крст Пожега - Основни правци деловања организације Црвеног крста у Пожеги су пружање помоћи угроженим лицима, стална брига о старима и болеснима, здравствено – васпитно образовање омладине и одраслих, тражење несталих лица, припрема становништва за деловање у ванредним и другим ситуацијама, обука из прве помоћи и самопомоћи, кућна нега, организација смештаја и снабдевања становништва. У оквиру рада ЦК Пожега постоји и Омладинска теренска јединица "Tutti Fratelli".

Народну кухињу Црвени крст Пожега финансира из буџета општине и других средстава. Додатне изворе прихода добија од издавања својих просторија у комерцијалне сврхе. Данас ова организација запошљава 5 сталних радника. Располаже довољним бројем стамбеног простора, кухињом, рестораном, возилима и стручним и опремљеним кадрам који омогућавају њено правилно функционисање.

КУЛТУРА

Од установа културе најзначајније установе су Градска библиотека са шест издвојених одељења и књижним фондом од 70.000 књига, Културни центар у оквиру кога постоји градска галерија и биоскопска сала, локални радио и телевизијска станица и две приватне радио станице, Музеј железнице, као и други садржаји повремених и трајног карактера.

Развој културе треба да прати концепт развоја туризма (постојећи и нови, отворени и затворени простори, постојеће и нове манифестације у захвату плана).

Делатност културе у Пожеги се одвија у објектима:

- **Културног центра Пожеге**, који у склопу биоскопске сале, изграђен 1961.године, укупне површине 1200м². Објекат првенствено захтева реконструкцију инсталација струје, воде и грејања као и реконструкцију, санацију и адаптацију самог објекта.

У 2011.години, уз помоћ Министарства културе, информисања и информационог друштва РС, омогућено је да Културни центар добије дигиталну биоскопску опрему, а у сарадњи са општином Пожега и Теленор фондацијом, реализован је пројекат отварања Интернет клуба у холу Културног центра, који је првенствено намењен младима ове општине.

- **Галерије**, у истом комплексу која је прилагођена за кретање особа са инвалидитетом.

Делатност Културног центра највећим делом покрива културна збивања не само на градском подручју већ и на територији целе општине.

- **Народне библиотеке Пожега**, укупне површине 432м² и површине земљишног комплекса 749м², је изграђена 1955.године. С'обзиром на величину књижевног фонда и број корисника, постојећи простор није довољан и омета обављање планираних активности. Проширење зграде, кроз доградњу, реконструкцију и надградњу ће решити проблем у дужем временском периоду.

- **Музеја железнице (старе локомотиве и вагони)**, који се налази на железничкој станици и представља посебну атракцију овог града. Ту се налази и најстарија локомотива саграђена на Балкану 1882.године као и Одељење уских пруга.

Поред постојећих објеката културе, је и зграда Дом војске, која је постала власништво општине Пожега (у јулу 2011. године), када је Влада РС донела Закључак којим је извршен пренос права коришћења непокретности Дома војске у Пожеги са Министарства одбране РС на општину Пожега. Ова зграда ће у наредном периоду бити на услузи младима ове општине, као и разним културним дешавањима.

- Трг Слободе

Реконструкцијом старог градског трга, који је пре 180 година урађен по наређењу књаза Милоша Обреновића, успостављена је веза са спомен – комплексом књазу Милошу у Горњој Добрињи, решени инфраструктурни проблеми у центру града и обogaћена туристичка понуда овог краја.

Од изузетног значаја је развој постојећих, традиционалних и нових културних манифестација, које чувају идентитет града, којима град остварује развој, који га чини значајним и препознатљивим у ширем окружењу.

Намене културе у приватном власништву могу се реализовати у свим наменама према утврђеним нормативима и под условом да не угрожавају претежну намену у оквиру које се развијају.

- Информисање

Објекти јавног информисања, јавних или у приватном власништву, могу да буду грађени у оквиру центара свих нивоа или у оквиру других намена као пратећа делатност уз поштовање осталих правила грађења и одговарајућег елабората заштите животне средине (потреба израде Процена утицаја на животну средину).

НАУКА И ИСТРАЖИВАЊЕ

Овом наменом обухваћена је Метеоролошка станица у Пожеги (под објектом је 417 м²) и Семенски центар са банком гена, који је лоциран у расаднику у Пожеги, у оквиру „Шумског газдинства“ Ужице. Идејно програмско решење Семенског центра предвиђа изградњу центра чија је функција очување и унапређење постојећег генофонда шумског дрвећа, што представља делатност националног значаја.

УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА

У Пожеги су смештени сви објекти локалне управе. У подручју плана од управних функција постоје :

- зграда **Општине** је смештена у строгом центру града на катастарској парцели број 355/1 површине 0,2043 ha, а сама зграда покрива 609 м² у основи. На поменутој парцели се налазе три објекта и то: зграда Општине (спратности По+П+2, бруто развијене грађевинске површине објекта око 1950 м²), МУП-а- административни део у улици Краља Александра (139 м² површине у основи) и Полицијске станице (437 м² површине у основи).

- Објекат ЈКП „Наш дом“, спратности П+2 и површине 554м² је управна зграда овог предузећа где су смештене стручне службе. Основне делатности предузећа су дистрибуција воде, одстрањивање отпадака и смећа, уређење паркова и рекреативних

површина, погребне и пратеће активности, изградња хидрографевинских објеката, рециклажа отпада и друго.

- Службе МУП-а – Објекти се налазе на истој парцели као и Општина, а под објектом је 375 м² (полиција) и 132 м² (служба за грађанска питања). Објекат полицијске станице састоје се од три посебне грађевинске целине, а две су смештене у самом центру града. Двориште које припада тим пословним зградама заокружено је приватним парцелама и зидовима, објектом и двориштем СО Пожега и парцелом ГП “Ратко Митровић”. Једини улаз у то двориште је кроз пасаж зграде управних послова који је проходан само за путничка возила, односно није могућ саобраћај доставних и ватрогасних возила. У самом дворишту постоји 30 паркинг места што је недовољно за службена возила полиције и Општине.

Планом се предвиђа обезбеђење адекватаног приступа преко новопланиране улице, уз обезбеђење нових паркинг места.

Објекти полицијске станице Пожега за сада одговарају намени и потребама служби које се одвијају, али гледано дугорочно (изградња будућег ауто-пута) даљим развојем Општине треба предвидети могућност проширења ПС, поготово Саобраћајне полицијске испоставе која се тренутно налази у туђем грађевинском простору. Решење је могуће и споразумом о прерасподели евентуалног вишка пословног простора Министарства одбране и Војног одсека Пожега.

Објекат у Ул. Књаза Милоша бр.61 у коме се налази Ватрогасно одељење, задовољава својим простором као и инфраструктура око истог.

- „**Србија шуме**“ - расадник заузима површину од 17,8 ха а под постојећим објектом је 529 м². Започета је изградња Центра за шумско семе Шумског газдинства Ужице, „Пожега“ у Пожеги, у којем ће се вршити производња и складиштење шумског семена. Бруто површина објекта је 1375,5 м², а спратност П+1.

- **Инспекције републичких органа** – налазе се у склопу колективног стамбеног објекта у улици Вука Караџића, и заузимају површину од око 100 м². Ради се о инспекцијама републичких органа са правним седиштем у Ужицу, Златиборски округ, а то су: инспекција рада, ветеринарска инспекција, санитарна и шумарска инспекција и тржишна инспекција.

- **просторије Месне заједнице** налазе се у објекту, у строгом центру града, на кат.парцели 199/1 и заузимају површину од око 120м².

- **зграда државних органа и организација (зграда Основног суда)**, у улици Уче Димитријевића, налази се на катастарској парцели број 266 КО Пожега, чији је власник Република Србија а корисник општина Пожега. Површина парцеле износи 974 м², површина под објектом износи 461м² а спратност објекта Су+П+2. Пожега, као општински центар има одговарајући значај у судству у односу на суседне општине.

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

На територији града постоје 4 спортске сале, 5 фудбалских терена, 6 терена за мали фудбал и рукомет, 7 за кошарку и 4 за одбојку, 1 тениски терен, 2 атлетске стазе, отворени базен и спортски терен затворен монтажном конструкцијом (балон сала). Осим овога, у 2011. години, у III реону је изграђен мултифункционални спортски терен, тзв. мини – пич терен, намењен за више врста спортова (фудбал, одбојку, кошарку итд.), димензија 20 x 40м и то је први спортски простор овог типа, који је изграђен у овом граду, средствима Министарства омладине и спорта и општине Пожега.

На територији града су регистровани бројни спортски клубови: фудбалски, кошаркашки одбојкашки, рукомет, карате клубова, клуб за дизање тегова, стонотенисерски, тениски и атлетски клуб, шах клуб и клуб спортских риболоваца, Друштво за спорт и рекреацију инвалида, планинарско-природњачко друштво, пливачки клуб, гимнастички клуб и др.

ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

На подручју Плана могу се издиференцирати две категорије зеленила:

- Пољопривредно-рурални предели око насеља
- Зеленило у граду

ТИП СТАНИШТА

Дно Пожешке котлине попуњено је алувијалним наносима насталим радом река Моравица, Скрапеж и Ђетиња. Природна вегетација је замењена пољопривредним културама. Околна вегетација, обзиром на услове климе, педолошки супстрат и флористички састав припада заједници шума лужњака и јасена *Quercus-Fraxinetum Serbicum* са деловима мезофилнијих заједница уз обод река са црном тополом *Populetum nigrae*.

ПОЉОПРИВРЕДНО-РУРАЛНИ ПРЕДЕЛИ

Обухватају све терене који нису изграђени по ободу Плана. Заступљене су: њиве, ливаде, воћњаци, влажне ливаде, трстици, пашњаци, закоровљене површине и шикаре и остаци листопадних шума који су у приватном власништву.

ЗЕЛЕНИЛО У ГРАДУ

Зелене површине су мозаично распоређене у граду тј. на подручју Плана. Систематизација зелених површина је дата на основу обима и начина коришћења:

Назив зелене површине	Површина м ²
-----------------------	----------------------------

ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ ОПШТЕ НАМЕНЕ -ЈАВНЕ

1. Трг Слободе- централни градски парк	9583,00
--	---------

Градски парк

2. Парк Народних Хероја- Лисиште	2560,00
3. Парк Младости- Дом здравља	11 090,00

4. Сквер Борово	35,00
5. Сквер Робна Кућа – Такси станица	30,00
6. Сквер Будимка	200,00
7. Сквер Планика	92,00
8. Сквер Лучна зграда	177,00
9. Зелена Пијаца	250,00

10. Дрвореди	
11. Парк шума Борјак	31100,00

Зеленило стамбених зона

12. Карађорђева улица	3940,00
13. Змајева улица	115,00
14. Устаничка улица	266,00
15. Ул. Вука Караџић	615,00

ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ ОГРАНИЧЕНЕ НАМЕНЕ

Зелене повр. испред јавних објеката

16. Железничка станица и музеј железнице	
17. Аутобуска станица	
18. Ватрогасни дом	
19. Метеоролошка станица	

20. Бенз. Пумпа Југопетрол	
21. СУД, Ул. Уче Димитријевић	115,00
22. Електродистрибуција	
Ул. В. Мишић	
23. Војни објекти - касарне	

Зеленило школа

24. ОШ Петар Лековић	
25. Техничка школа	
26. Пољопривредна школа	

27. Зеленило Дечијих вртића	
-----------------------------	--

28. Зеленило Болница	
----------------------	--

Зелене повр. индустријских објеката

29. Будимка	
30. Напредак	
31. Младост	
32. Расадник	
33. Зеленило дуж путева	
34. Зеленило угоститељских објеката ХОТЕЛ	
35. Спортско рекреативни терени- ФК Слога	
36. Зеленило Историјског компл. Савинац	1 105.00

ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ СПЕЦИЈАЛНЕ
НАМЕНЕ

37. Црква "Цар Константин и царица Јелена"	
38. Гробље	
Укупно јавно доступно зеленило	49078,00

Мора се навести и постојање зеленила у индивидуалним облицима становања тј. приватним двориштима.

ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

Трг Слободе је истовремено трг и градски парк, површине 9583м², аутентичног кружног изгледа, али без садржаја који је карактеристичан за парк и недовољне површине. У недостатку централног градског парка преузима његову функцију.

Градски паркови се налазе на две локације, на Лисишту и код Дома здравља, недовољне површине и садржаја. Укупна површина је 13650м².

Борјак – чини засад црног бора(Pinus nigra) на северној страни града, на површини 31100м² у оквиру кога се налази дечије игралиште, купалишни базен, терени за мали фудбал. Одржавање није на завидном нивоу.

Скверови су на неколико локација, веома малих површина, укупно 1023м².

Парковске површине се редовно одржавају. У њима су заступљени разнолики облици озелењавања: травњаци, појединачна и групимична садња дрвећа, листопадног и четинарског и жбунастих врста, засади ружа, перена и друго.

Зелене површине ограничене намене су заступљене око школа, вртића, болнице, привредних субјеката. Зоне спорта, ФК Слога и тениски терени су недовољно наглашени са мало зеленила које је ту неопходно. Хотел Пожега нема зелену површину која може да буде итекако атрактивна и репрезентативна.

Зелене површине испред јавних објеката чине обрађени простори око побројаних привредних субјеката. Све те површине су недовољне, а многи објекти немају ни мало простора са подигнутом зеленом површином.

Зелене површине специјалне намене обухватају зеленило црква, гробље, расадник.

Црква „Цар Константин и царица Јелена“ има добро уређену и одржавану црквену порту. Друга црква „Света три Јерарха“ је новоизграђена, и посао подизања зелене површине тј. црквеног дворишта је у току.

Постојеће градско гробље је са самониклим зеленилом и заштитним појасом од четинарских врста дрвећа. Сви капацитети на гробљу су попуњени и у пројекцији за наредни период постоји дефицит за гробним местима. Локација за ново градско гробље „Марјановића Брдо“ је одређена, али недостаје инфраструктура да би било оспособљено за сахрањивање.

Расадник је лоциран у радно-комуналној зони на површини од 17,10ха. У расаднику се подиже Семенски центар.

ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

Унутар граница плана постоје четири локације са верским објектима а то су:

- православна црква Св. Царева Константина и Јелене - површина парцеле 31,06 ха - под објектом 430 м². Планирано је да се постојећи објекти обнове, а на првом месту продавнице на улазу испред цркве; да се отвори улаз из Ул. А. Смиљанића у порту и да се изграде гараже са приручним просторијама, а на спрату два стана. Садашњи колски улаз из Ул. Црквене био би затворен.

- Porta на Црквеном брду да се уреди са постојећим грађевинама.

- Црква Св. Три Јерарха – површина парцеле 0,6613 ха– планира се уређење целог простора око Храма и изградња парохијског дома.

- Црква на Савинцу – простор око Цркве уредити у јединствену целину.

Површину изнад Спомен чесме искористити за амфитеатар где би се могле одржавати разне културне и верске манифестације као и настава у природи. Црквени Дом културе на Савинцу је у лошем стању, па се у наредном периоду планира његова реконструкција.

КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ

ГРОБЉА

У обухвату плана постоје два гробља, прво "Старо гробље" у Улици Јована Демира површине 2,45 ха и капацитета 2000 гробних места и друго "Ново гробље" у Бакионишкој улици на Маријановића брду површине око 7 ха и капацитета 3900 гробних места чиме ће се задовољити потребе за сахрањивањем.

Минимални ротациони турнус за оба гробља је 15 година док се препоручује да он буде 20 година.

Капацитети "Старог гробља" су пуни али се гробље неће затварати већ ће се покојници сахрањивати у постојеће породичне гробнице. Од објеката на њему се налази капела са два бокса, просторија за раднике и санитарни чвор. Око гробља неопходно је формирати заштитни зелени појас због близине стамбених објеката и прекршених планских ограничења приликом сахрањивања.

«Ново гробље» је у функцији од 2008. године. Локација и капацитет гробља одређени су кроз ПДР "Ново градско гробље" у Пожеги (Опш. сл. гл. 10/05). Концепција плана омогућава да се простор гробља развија у 3 фазе: прва-простор бившег војног круга за коју се планира да има свој улаз, гробне површи, интерне саобраћајнице, комеморативни плато, капелу, цркву и заштитни зелени појас.

Друга и трећа фаза предвиђа уређење нових гробних површи које ће се реализовати након искоришћења прве, а ослањају се на пратеће садржаје који ће бити изграђени у оквиру прве фазе реализације.

Тренутна површина новог гробља је око 1 ха, у оквиру парцеле бившег војног круга. На њему је изграђена капела са 3 бокса, WC и чесма.

Велики проблем представља и недостатак паркинг простора, које је планом решен али је потребно откупити земљиште за њега. Површина једног гробног места износи 5м² а тренутна заузетост гробља је 0,3 ха. Даље уређивање овог простора вршиће се фазно, у складу са потребама. На оба гробља послове сахрањивања врши "ЈКП Наш дом".

ПИЈАЦЕ

У границама плана постоје: сточна, зелена и робна пијаца.

У улици Зелена пијаца број 7, к.п. бр. 218/1, 245(део), 244(део), и 242(део) налазе се **зелена и робна пијаца**, површине 0,3867 ха са зградама у којима се налазе мрсара, погребне услуге и просторије за раднике ЈКП-а.

Зелена пијаца заузима површину око 0,2 ха и на њој су постављене 44 тезге, док робна заузима остали део простора и на њој се налазе 40 тезги. У оквиру пијаце се налази и WC који има функцију јавног.

Сточна пијаца се налази у Улици Милутина Миланковића у радно-комуналној зони, на к.п. бр. 1609/1, 1607/2, 1609/2, 1611, 1612 КО Пожега. Ограђен комплекс заузима површину од 0,4246 ха, а преостали простор је предвиђен за паркирање службених возила комуналног предузећа. Простор пијаца опремљен је свим потребним пратећим објектима за функционисање у складу са прописима (пијачни плато, вага, санитарни чвор, простор за инспекцију и ветеринарску службу), као и довољан паркинг простор за возила корисника и ЈКП «Наш дом» које газдује овим простором.

ВАТРОГАСНИ ДОМ

У радно-комуналној зони, у улици Књаза Милоша број 61, на к.п. бр. 465/7 и 456 КО Пожега налази се комплекс Ватрогасног дома (Ватрогасно-спасилачко одељење Пожега, Добровољно ватрогасно друштво и Фонд за противпожарну заштиту), површине 2712м², који задовољава простором као и инфраструктура око истог. Локација је, са аспекта саобраћајне приступачности добра, с обзиром на близину центра насеља и адекватну саобраћајну мрежу. Постојећи објектат је због прокишњавања надзидан до спратности П+2 и покривен косим кровом.

ПОСТРОЈЕЊЕ ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА

На територији плана не постоји систем за пречишћавање отпадних вода, што представља један од највећих комуналних проблема, који захтева хитно решење. Употребљена вода се излива у реку Скрапеж преко седам изливних места без икаквог предходног третмана.

ПРИХВАТИЛИШТЕ ПАСА И МАЧАКА ЛУТАЛИЦА

Објектат прихватилица за псе и мачке луталице се налази у Улици Милутина Миланковића, поред сервисне радионице «ЈКП Наш дом», на к.п. бр. 1607/1 КО Пожега. БРГП објекта са отвореном настрешницом је око 100м² а спратност П. У саставу објекта су просторије за смештај животиња и пратећи садржаји (санитарни блок, просторија за прибор и опрему за хватање и простор за запослене). На локацији се налазе 22 бокса за смештај животиња површине 1м² и 3 бокса са површином 12 м. Животиње се сакупљају на територији 8 општина (Пожеге, Ужица, Ариља, Ивањице, Чачка, Чајетине, Косјерића и Бајине Баште). Максимални капацитет је 120 паса. Проблем досадашњег функционисања објекта су: непостојање чекаонице или другог простора за странке, недовољан капацитет прихватних кавеза и смештајног простора у циљу класирања животиња по величини и полу и недовољна уређеност околног простора.

ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА

Ветеринарска станица се налази на старој локацији у Улици Југ Богдановој, али је приватизована и више нема јавну функцију.

ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ И ПРОИЗВОДНИ КОМПЛЕКСИ

Стање економије општине Пожега

Претходно стање

Претходним планским документима дефинисана је индустријска зона на источном делу планског подручја. Зона је ограничена Бакионичким потоком са западне стране, обилазним путем са југоисточне и улицом Књаза Милоша са североисточне стране. Од планираних саобраћајница у оквиру зоне једино је изграђена улица левом обалом Бакионичког потока и прилази појединим предузећима. Такође је изграђена трафостаница од 10KV. Планирани главни колектор канализације кроз индустријску зону већим делом је урађен. Због тога се отпадне воде из постојећих предузећа неконтролисано изливају у подручје зоне и деградирају земљиште.

У структури привреде је доминирала прерађивачка индустрија: прехранбена, металска и дрвопрерада, као и трговина.

Носиоци развоја привреде су били друштвена предузећа:

- „Будимка“ у области прераде пољопривредних производа,
- „Напредак“ - фабрика намештаја,
- „Младост“ - индустрија конфекције,
- „Потенс“ - металопрерађивачко предузеће,
- „Јелен До“ - фабрика креча и камена,
- „Радник“ фабрика опека и полиуретана.

Поред њих значајни привредни фактори су били:

- „Воћар“, откуп и промет пољопривредним производима и трговина,
- Земљорадничке задруге „Пожега“ и „Благаја“,
- Фабрика сточне хране „Гранекспорт“,
- Трговинско предузеће „Инекс-Будућност“,
- „Ракета“ - саобраћајно предузеће из Ужица, погон Пожега.

-Из области саобраћаја посебан значај имају различите организационе јединице ЖТП стациониране у Пожеги, као и ПТТ Пожега. У области трговине значајну улогу су имали и бивше радне јединице предузећа „Инекс Напредак“ из Нове Вароши и „Технос“ Чачак.

Садашње стање:

У привреди Општине Пожега најзаступљеније су пољопривреда, металска индустрија, производња камена и креча, конфекција, прерађивачка, пољопривредна и индустрија намештаја. Од услужних делатности развијена је трговина, док је угоститељство и туризам слабије заступљено.

У структури власништва су се одиграле највеће промене у односу на претходни период. Приватно власништво је доминантно, затим следи државно и мешовито, док је до скоро доминантно друштвено власништво пало испод 4%.

У периоду приватизације приватизовани су: „Ливница Пожега“, „Потенс пефорација“, „Јелен До“ и „Младост“, док већи број предузећа или није успео да се приватизује или су приватизације биле неуспешне. Драстичан пример неуспешне приватизације је предузеће „Радник“ док је уговор о приватизацији „Будимке“ раскинут. Такође је и „Напредак“ пример неуспешне приватизације. Напред наведено, уз остале факторе, довело је до смањења запослености радно способног становништва.

У спољно трговинској размени Општина Пожега је остварила суфицит. Томе је допринела највише пољопривреда. Најзначајни извозни производ је малина. То доприноси даљим улагањима за проширење капацитета за замрзавања, лагеревање и прераду воћа.

Значајан допринос привреди Општине Пожега дају и мала предузећа, која се углавном баве услужним делатностима, док је број истих у производним делатностима мањи.

Пољопривреда - подручје општине Пожега представља идеалну базу за развој сточарске производње. После производње шљиве, јабуке и малине, сточарство је најважнији део пољопривреде овог краја.

Шумарство – „Расадник у Пожеги“, радна јединица Центар за репродуктивни материјал шумског дрвећа, послује у оквиру шумског газдинства Ужице, ЈП Србијашуме.

Привреда - У општини послује 318 предузећа, а број запослених је 5.091. Према структури предузећа доминирају мала и микро предузећа (средња – 5; мала – 47; микро – 224; неразврстана предузећа – 42) са уделом од 85,22% (према подацима АПР-а).

У структури власништва одиграле су се највеће промене у односу на претходни период. Наиме, приватно власништво је доминантно, па сходно томе на територији општине Пожега послује 289 друштава са ограниченом одговорношћу, 6 акционарских друштава, 3 командитна друштва, 8 ортачких друштава, 8 задруга као и 4 јавна предузећа.

Облик својине (2015)	Број	Удео у %
Друштво са ограниченом одговорношћу Д.О.О	289	90,88
Акциоанарско друштво А.Д.	6	1,89
Командитно друштво К.Д.	3	0,94
Ортачко друштво О.Д.	8	2,52
Задруга	8	2,51
Јавна предузећа	4	1,26
УКУПНО	318	100

Табела 1. Структура правне форме предузећа (извор АПР)

Када су у питању предузетничке радње, у Пожеги послује 1.045 предузетника који запошљавају 1.603 радника. Највећи удео имају радње у области трговине на велико и мало и поправке моторних возила.

Сектор	Број предузетника	Удео у %
Пољопривреда, шумарство и рибарство	10	0,96
Прерађивачка индустрија	233	22,30
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	4	0,38
Грађевинарство	97	9,28
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	267	25,55
Саобраћај и складиштење	84	8,04
Услуге смештаја и исхране	102	9,76
Информисање и комуникације	19	1,82
Финансијске делатности и делатност осигурања	8	0,76

Пословање некретнинама	1	0,09
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	83	7,94
Административне и помоћне услужне делатности	9	0,86
Образовање	5	0,48
Здравствена и социјална заштита	19	1,82
Уметност, забава и рекреација	8	0,77
Остале услужне делатности	96	9,19
УКУПНО:	1045	100

Табела 2. Структура предузетника по секторима делатности (извор АПР)

Најзначајнија и најзаступљенија привредна грана је прерађивачка индустрија и то металопрерађивачка и прехранбена индустрија (прерада воћа и поврћа) која ангажује и највећи број радника - 2.488. Најзначајнији привредни субјекти су: Јелен До, Јединство ливница Пожега, Терморад, Потенс перфорација, Перфом, Инмолд пласт, Вектра, Пан комерц, Развитак, Путеви А.Д., Ратко Митровић, АТМ, Пут слободе, Рамакс, Princ leather, Еуро фриго, ЈУБЕ, Хосана, Фриго паун, Гинко итд.

У области привреде највећи значај за развој општине имају индустрија и пољопривреда. Последњих година велики број предузећа из наведених делатности је приватизован и имају потенцијал, да уз осигурање адекватних социо-економских услова, буду носиоци развоја општине. Потенцијал општине Пожега за развој индустрије налази се у:

- постојећим индустријским капацитетима
- повољном саобраћајно-географском положају
- нивоу образованости и квалификованости радне снаге.

Сектор	Број запослених	Удео у %
Пољопривреда,шумарство и рибарство	53	0,79
Рударство	4	0,06
Прерађивачка индустрија	2488	37,17
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	74	1,10
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	146	2,18
Грађевинарство	404	6,04
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	1050	15,68
Саобраћај и складиштење	494	7,38%
Услуге смештаја и исхране	255	3,81
Информисање и комуникације	52	0,78
Финансијске делатности и делатност осигурања	54	0,81
Пословање некретнинама	2	0,03
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	131	1,96
Административне и помоћне услужне	25	0,37

делатности		
Државна управа и обавезно социјално осигурање	403	6,02
Образовање	460	6,87
Здравствена и социјална заштита	429	6,41
Уметност, забава и рекреација	50	0,75
Остале услужне делатности	120	1,79
УКУПНО:	6694	100

Табела 3. Број запослених по секторима делатности (извор: РЗС)

Према подацима Регионалне привредне коморе Ужице, број запослених у непривредној делатности износи 1.292 радника. Према структури запослених, највећи део запослених, око 37,17% је запослено у прерађивачкој индустрији. С обзиром на то да су као основни носилац развоја привреде општине, поред пољопривреде и индустрија и мала привреда (занатске радње, мала и микро предузећа), потребно је предузети одређене мере и активности како би се обезбедила стабилна и јака локална привреда, тржишно и извозно орјентисана, у сарадњи са локалном самоуправом.

Пожега је извозно орјентисана општина. Највећу вредност извоза остварује кроз извоз воћа у свежем или замрзнутом стању, па су највећи извозници у 2015. години били: ЈУБЕ, IQF, Хосана, ГП Промет профит, Фриго Паун, Пут слободе, Gewiss, Сило Јеличић, Развитац, Инмолд пласт, Пан комерц, Перфом, Гинко, Еуро фриго, Пуна кућа, Напредак А.Д., Јединство ливница Пожега, Потенс перфорација, Липа, Princ leather, Лава комерц, Ливница промет, Yukk-zipplast, Тојо итд.

Развој малих и средњих предузећа и предузетништва - Развој малих и средњих предузећа је један од основних развојних опредељења општине, како због стварања услова за брже запошљавање и пораст прихода локалног становништва, тако и због потреба и могућности активирања локалне квалификоване радне снаге.

Општина Пожега представља лидера у металском сектору, када је реч о броју предузећа која послују у овој индустрији. Традиција и искуство у овој грани довели су до формирања Кластера металске индустрије западне Србије – WEST METAL GROUP, који је основан ради унапређења конкурентности, повећања извоза и отварања нових радних места.

Процена развојних могућности

1. Изванредан географски положај, важно саобраћајно чвориште Западне Србије,
2. Добра саобраћајна повезаност путним коридорима Е 763 и Е 761 који се укрштају у Пожеги. Поред тога већи број путних праваца магистралних, регионалних и локалних путева са савременим коловозом, обезбеђује везу са свим селима општине.
3. Кроз Пожегу пролази железничка пруга Београд-Бар (5 локалних стајалишта), а од Пожеге се одваја крак пруге за Чачак и Краљево.
4. Регионални гасовод, према Ужицу, пролази подручјем Плана, а од главне мерно регулационе станице (МРС) у Пожеги одваја се гасовод према Ариљу.
5. Аеродром Поникве је удаљен од Пожеге мање од 50км.
6. Телекомуникациони капацитети су веома развијени и са преко 10 000 телефонских прикључака Пожега спада међу развијеније у Србији. Покривеност мрежама мобилне телефоније је добра.
7. У Пожеги емитују програм локалне радио и ТВ станице, као и интернет портали.

8. Снабдевање водом је решено у оквиру водосистема „Рзав“, како за градско тако и за већи део сеоског подручја, са веома квалитетном водом.
9. Пожега је и важно чвориште за транспорт електричне енергије, што уз добру електроенергетску опремљеност (пет великих трафостаница на подручју Плана) чини добру основу за даљи развој.
10. Траса гасовода кроз планско подручје са будућом инфраструктуром побољшаће укупну енергетску и еколошку ситуацију.
11. Природна средина релативно очувана-незагађена, осим спорадичних случајева, који могу да послуже као опомена. Природни услови посебно погодни за развој сточарске и воћарске производње у ширем окружењу планског подручја. Планско подручје посебне намене Великог Рзава, као и претежни део територије општине погодни за развој органске пољопривреде.
12. Финализација пољопривредних производа има дугу традицију, обучене и искусне мајсторе.

1.5.2. Трасе, коридори и регулација саобраћајница

Пожега као насеље постоји дуги низ година, почев од римског доба па до данас. Као градско насеље развијала се неравномерно, недовољно користећи изузетно повољан географски положај и чињеницу да се ради о врло битном саобраћајном чвору у Републици Србији. Пожешка котлина наметала је повољне услове за изградњу друмских и железничких коридора и као таква била је и биће у будућности, незаобилазна тачка у свим плановима и пројектима значајних саобраћајних коридора. Простор обухваћен Изменама и допунама Плана захвата веома важно чвориште Државних путева и то:

-ДП **ИБ реда бр. 23** (некада Државни путеви М5) деоница 02319 од чвора 2317- Пожега до чвора 2318 -Пожега (Ариље) од км 120+575 до км 123+482 (граница плана од км 120+414 до км 124+519)

-ДП **ИБ реда бр. 21** деоница 02130 од чвора Честобродица до чвора 2317 Пожега и деоница 02319 од чвора 2317 -Пожега до чвора 2318 -Пожега (Ариље) – граница плана од км 194+930 до км 211+295

Подаци су у складу са усвојеном **Уредбом о категоризацији државних путева** („Сл.гл. РС“, број 105/2013, 119/2013 и 93/2015)

Постојећа саобраћајна структура града је настала непланском изградњом и нужним решењима градских проблема. Посматрајући план градских улица и површина може се уочити да се као једна целина издваја градско језгро око централног градског трга, где су улице условљене изграђеним објектима и наслеђеним целинама из прошлости. Око овог језгра постоји прстен састављен од саобраћајница које су у последње време махом реконструисане, тако да им је пропусна моћ делимично повећана, не толико повећањем габарита колико условима за вожњу. Од поменутог прстена улице се гранају радијално унутар и ван прстена.

Рангирање улица није никада извршено, покушало се неколико пута са изградом саобраћајних студија, али нажалост ниједном се није посао довео до краја. Тако се дошло до тренутног стања које је далеко од саобраћајног решења предвиђеног последњим Генералним урбанистичким планом, а које је развијано појединачно, колико толико у складу са усвојеним Регулационим плановима и Урбанистичким пројектима. Као последицу тога имамо улице са недовољним ширинама профила, самим тим и елементима тих профила. На подручју које обухватају Измене и допуне ПГР-а препознају се простори планске и спонтане изградње саобраћајница. Јасно се уочава део у коме се јавља релативно правилна планска саобраћајна мрежа, посебно у централном делу града. Насупрот томе знатан део подручја карактерише спонтано настала мрежа „улица“ која је усложнила саобраћајне проблеме у граду.

Друмски саобраћај на предметном подручју представља доминантан вид превоза, који је некомплетан и недовољно развијен. Техничко - експлоатационе карактеристике

инфраструктуре и превозних капацитета захтевају организован ангажман на даљем унапређењу и развијању. У профилима не постоје услови за изградњу разделних острва, дрвореда већих ширина или елементима као што су бицикличке стазе, шире пешачке стазе са урбаним мобилијаром и сл. Такође обликовање ивичних линија је немогуће извести савременијим методама (крива трагова, кружне раскрснице и сл.) и уз поштовање конформнијих услова за коришћење.

Кроз предметно подручје пролазе магистралне једноколосечне електрифициране пруге: пруга Сталаћ-Пожега и пруга Београд-Бар. Железничка станица се налази у улици Железничкој, у западном делу градског подручја. Представља пролазну станицу на прузи Београд – Бар, из које се одвија путнички и теретни саобраћај. Она је такође полазна станица на прузи Пожега – Сталаћ, тако да се у њој врши прелазак путника и преусмеравање робе. Станица је изведена са одређеним бројем колосека и пратећим простором, који је остављен за ширење станице у будућности.

1.5.3. Мреже и капацитети јавне комуналне инфраструктуре

Од периода усвајања Плана генералне регулације, дошло је до извесних промена у оквиру мреже јавне комуналне (хидротехничке, електроенергетске, телекомуникационе и термотехничке) инфраструктуре. Измењено постојеће стање је унето у Измене и допуне ПГР-а.

1.5.4. Оцена расположивих подлога за израду плана

За израду Измена и допуна ПГР-а коришћене су ажуриране ДКП и подаци који су добијени од инвеститора, надлежних јавних предузећа и институција.

Преко општинске службе сви корисници простора су упознати са поступком израде Измена и допуна Плана генералне регулације за ово подручје. У току Раног јавног увида јавност (правна и физичка лица) је упозната са општим циљевима и сврхом израде плана, могућим решењима за развој простора, могућим решењима за урбану обнову, као и ефектима планирања.

2. ПЛАНСКИ ДЕО

2.1. Правила уређења

2.1.1. Режим коришћења земљишта - подела на површине јавне и остале намене

На нивоу Измене и допуна Плана у оквиру градског грађевинског земљишта дефинисане су површине јавне намене и површине остале намене као и услови њиховог коришћења:

- **површине јавне намене** , обухватају 466.11ха
- **површине остале намене**, обухватају 748.01ха

- **Површине јавне намене**

Површине јавне намене обухватају: земљиште у коридору постојећих улица, делове парцела у обухвату површина остале намене који се планирају припојити постојећим улицама за које је планирана корекција регулације, парцеле и делове парцела за отварање продора новопланираних улица, земљиште у функцији јавног зеленила и

парцеле на којима су изграђени или су планирани за изградњу објекти јавне намене од општег интереса и јавне површине.

Разграничење површина јавне намене од површина остале намене извршено је утврђивањем граница површина јавне намене. Границе одређују регулационе линије улица и границе грађевинских парцела намењених за објекте јавне намене у оквиру плана, а дефинисане су графичким прилогом.

За површине јавне намене одређују се:

- зоне јавних функција као што су:
 - образовање: основно образовање и средње образовање
 - здравствена заштита
 - социјална заштита:
 - социјална заштита деце
 - социјална заштита одраслих
 - стамбена подршка
 - култура
 - управа и администрација
- зоне комуналних функција:
 - зелена и робна пијаца
 - сточна пијаца
 - гробља
 - ватрогасна станица
 - прихватиште паса и мачака луталица
 - јавна паркинг гаража
 - јавни WC
 - трафостанице
 - објекти водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода
 - главна мерно регулациона станица (ГМРС)
- зоне зеленила:
 - зелене површине јавно доступне:
 - зеленило централног градског трга
 - зеленило паркова и скверова
 - линеарно зеленило речног коридора
 - линеарно зеленило – дрвореди
 - зелене површине у функцији заштите:
 - заштитно зеленило у комплексу железнице
 - заштитно зеленило путних коридора
 - заштитно зеленило индустријских, радних и пословних зона
 - зеленило археолошких локалитета и споменика природе
 - заштитно зеленило клизишта
 - заштитно зеленило гробаља
 - зеленило комуналних зона
 - зелене површине објеката јавне намене
 - зелене површине ограниченог коришћења:
 - зеленило спорта и рекреације
 - зеленило становања
 - зеленило централних функција
 - зеленило реонског центра
 - зелене површине специјалне намене
 - зеленило површина посебне намене
 - расадник
- зона спорта и рекреације
 - градски спортски центар

локални спортски центри
специјализовани спортско-рекреативни центри
спортско-рекреативно-туристички садржаји

- зоне водотока
- саобраћајне површине:
 - коловози, тротоари и јавни паркинзи
 - бициклистичко пешачке стазе
 - бициклистичке стазе
 - траса и коридор железничке пруге
 - зоне државних путева I Б реда (I Б – 21 деоница Косјерић-Пожега и Пожега-Ивањица; I Б – 23 деоница Ужице-Чачак)

• **Површине остале намене**

Површине остале намене обухватају све површине у оквиру граница плана које нису површине јавне намене и то:

- зону становања:
 - становање високих густина од 250 ст/ха
 - становање већих густина од 150 – 250 ст/ха
 - становање средњих густина од 60 - 150 ст/ха
 - становање малих густина до 60ст/ха
- привреда и пословање
- индустрија, привреда и пословање
- верски објекти
- аутобуски терминал
- централне функције

2.1.2. Подела на урбанистичке целине унутар простора плана

Измене и допуне Плана се ослањају на План генералне регулације у погледу поделе простора на функционалне целине и подцелине.

У оквиру обухвата Измена и допуна Плана генералне регулације Пожега, у односу на морфолошке, просторне и функционалне карактеристике извршена је подела на 32 урбанистичке целине.

Урбанистичка целина Ц0	градски центар
урбанистичка подцелина Ц0.1	становање високих густина од 250 ст/ха градска библиотека основни суд
урбанистичка подцелина Ц0.2	становање високих густина од 250 ст/ха зелена пијаца
урбанистичка подцелина Ц0.3	становање високих густина од 250 ст/ха културни центар
урбанистичка подцелина Ц0.4	становање високих густина од 250 ст/ха општинска управа полицијска управа јавна паркинг гаража
урбанистичка подцелина Ц0.5	посебна намена
урбанистичка подцелина Ц0.6	становање високих густина од 250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц0.7	становање високих густина од 250 ст/ха основно образовање верски објект
урбанистичка подцелина Ц0.8	становање високих густина од 250 ст/ха

урбанистичка подцелина Ц0.9	становање високих густина од 250 ст/ха основно образовање спорт и рекреација јавна паркинг гаража
урбанистичка подцелина Ц0.10	становање високих густина од 250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц0.11	становање високих густина од 250 ст/ха дечији вртић
урбанистичка подцелина Ц0.12	становање високих густина од 250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц0.13	становање високих густина од 250 ст/ха дечији вртић
урбанистичка подцелина Ц0.14	становање високих густина од 250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц0.15	становање високих густина од 250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц0.16	становање високих густина од 250 ст/ха

Урбанистичка целина Ц0 обухвата ужи центар Пожеге и представља највреднији простор насеља по коме је само насеље препознатљиво. Овом простору предстоје значајне активности реконструкције и ревитализације објеката као и изградња нових објеката. У овој зони су сконцентрисани јавни, комерцијални и стамбени садржаји.

Урбанистичком целином обухваћен је простор између Улица Војводе Степе, Златиборском, Луке Станића, Карађорђевог, Цара Лазара, Француске, Југа Богдана, Немањине, ново планираног спортског центра и Алексића баре 5.

Центар насеља је планиран кроз прожимање јавног и појединачног интереса.

Развој централног подручја треба да буде у функцији подизања квалитета овог подручја, а његова реализације би се одвијала кроз усмерену реконструкцију у оквиру урбане матрице која се углавном задржава, као и новом изградњом у циљу адекватног и рационалног коришћења грађевинског земљишта са применом максимално дозвољених индекса за подручје централне зоне. Концепција уређења простора урађена је у складу са смерницама за заштиту градитељског наслеђа, које су за овај простор установљене мерама заштите градитељског наслеђа од стране Завода за заштиту споменика културе из Краљева.

Урбана реконструкција би била усмерена ка даљим променама намене постојећих објеката у централном подручју, ка повећању капацитета и квалитета централних садржаја примерених центру (административни, пословни, финансијско-технички, угоститељски, услужни, културни, образовни садржаји, дечија заштита и сл.), ка преструктурирању и реорганизовању у простору појединих централних активности, затим на повећање пропусне моћи главних саобраћајних веза са центром, ослобађање центра града од транзитног саобраћаја и обезбеђењу потребних површина за умирујући саобраћај.

У склопу овог простора централне функције (терцијарне и непривредне делатности) преплићу се са јавним функцијама и становањем. Функција становања у оквиру зоне на нивоу блока се задржава али са тежњом да се све више простора претвори у пословни. Опште правило би било да се становање у приземљу сасвим искључи, а посебно у прометним саобраћајницама да се исто догоди и са становањем на првом спрату. У постојећим објектима планира се трансформација приземља и прве етажне у комерцијалне и јавне садржаје. Нова изградња подразумева изградњу пословних, пословно-стамбених и стамбено-пословних објеката који треба да буду грађени као урбанистичко-архитектонске целине. Што се тиче постојећих јавних садржаја они се задржавају и даље развијају кроз унапређење комплекса са планираном реконструкцијом и изградњом нових објеката.

У зони центра породично становање треба постепено да прерасте у пословно-комерцијалне делатности, а може и у вишепородично становање са централним функцијама.

На овом простору није дозвољено лоцирање делатности које буком, вибрацијама, загађењем ваздуха, воде и земљишта и превеликим обимом транспорта негативно

утичу на животну средину (индустрија, мала привреда, услужно занатство, складишта и сл.). Постојеће објекте ове намене који се налазе на простору центра потребно је дислоцирати у њима примерене радне и пословне зоне.

У обухвату ове целине налази се и војни комплекс „Петар Лековић“ који се задржава као посебна намена и неопходан је за функционисање Војске Србије. Уређивање се према посебном програму уређивања Министарства одбране.

У ободном делу целине уз поменути војни комплекс планиран је привредно пословни комплекс.

Површина целине износи око 54.17 ха.

У наредном периоду је неопходно елиминисање непотребног моторног саобраћаја из ужег центра града на ободне делове, као и обезбеђење потребних простора за стационарни саобраћај изградњом планираних јавних гаража. Овим ће се смањити загађење од издувних гасова и постићи већа безбедност пешака, а самим тим формирати хуманији и атрактивнији простор.

Урбанистичка целина Ц1	становање малих густина до 60 ст/ха
-------------------------------	--

Урбанистичка целина Ц1 обухвата северни део територије непосредно уз границу Плана: северне делове насеља Марјановића брдо, Бакионица и Лисиште као и северни и западни део насеља Котарски грм, до државног пута IB реда IB-21, деоница Пожега-Косјерић.

Површина целине износи око 64.51 ха.

Ова урбанистичка целина настала је проширењем, повезивањем и укрупњавањем подручја спонтано насталог породичног становања. Простире се на брдовитом делу Пожеге, који је неповољнији за градњу, а евидентирано је и неколико клизишта. Узимајући у обзир карактеристике терена овај простор у будућем периоду уређивање се кроз развој породичног становања малих густина, уз примену инжењерско-геолошких услова за пројектовање објеката.

Урбанистичка целина Ц2	
урбанистичка подцелина Ц2.1	становање средњих густина од 60-150 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц2.2	привреда пословање услуге

Урбанистичка целина Ц2 заузима положај директно уз улицу Момчила Тешића, чија се траса у затеченом стању поклапа са постојећом трасом државног пута IB реда IB-21, деоница Пожега-Косјерић. Позиција уз државни пут је у претходном периоду препозната као потенцијал за формирање пословних комплекса: магацински и складишни простори, стоваришта, ауто - сервис и друго.

Површина целине износи око 33.98 ха.

Један део урбанистичке целине, који се на карти -План намене површина- препознаје као подцелина Ц2.1 према намени простора припада **породичном становању средњих густина – 60 – 150 ст/ха**.

Премда је Планом предвиђено измештање трасе државног пута, целина задржава намену **привреда, пословање и услуге** у склопу урбанистичке подцелине Ц 2.2.

Урбанистичка целина Ц3	
урбанистичка подцелина Ц3.1	централне функције
урбанистичка подцелина Ц3.2	спортско-рекреативна зона
урбанистичка подцелина Ц3.3	спортско-рекреативна зона
урбанистичка подцелина Ц3.4	парк шума Борјак
урбанистичка подцелина Ц3.5	централне функције

урбанистичка подцелина Ц3.6	централне функције
урбанистичка подцелина Ц3.7	становање већих густина 150-250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц3.8	становање већих густина 150-250 ст/ха

Урбанистичка целина Ц3 налази се на простору оивиченом улицама: Дринске Дивизије, Војводе Путника, Краља Петра; на југоисточној страни наслања се на центар насеља, а својим јужним делом излази на реку Скрапеж. Заузима територију чија површина износи 30.21ха.

Ова урбанистичка целина опредељена је као спортско-рекреативна зона у оквиру које се организују спортско-рекреативни садржаји у зони Борјака и централним функцијама и становању већих густина уз реку Скрапеж.

Планирана спортско-рекреативна зона у затеченом стању је већим делом још увек слободна, изузев реализованог олимпијског базена на северу и фудбалског стадиона ФК „Слога“ на југу предметне целине, тако да су велике просторне могућности за њено даље уређење.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Централне функције уз реку Скрапеж - Урбанистичка подцелина Ц 3.1

Спортско-рекреативна зона - Урбанистичка подцелина Ц 3.2

Спортско-рекреативна зона - Урбанистичка подцелина Ц 3.3

Парк шума Борјак - Урбанистичка подцелина Ц 3.4

Централне функције уз Улицу краља Петра и Немањину улицу- Урбанистичке подцелине Ц 3.5 и Ц 3.6.

Становање већих густина западно од музичког клуба и спортског терена – Урбанистичка подцелина Ц 3.7.

Становање већих густина уз реку Скрапеж - Урбанистичка подцелина Ц 3.8

Урбанистичка целина Ц4	
урбанистичка подцелина Ц4.1	становање већих густина 150-250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц4.2	комуналне функције - резервоар
урбанистичка подцелина Ц4.3	јавне функције – зона посебне намене
урбанистичка подцелина Ц4.4	јавне функције - стамбена подршка
урбанистичка подцелина Ц4.5	јавне функције - социјална заштита
урбанистичка подцелина Ц4.6	парк
урбанистичка подцелина Ц4.7	јавне функције - дечији вртић
урбанистичка подцелина Ц4.8	јавне функције - основна школа
урбанистичка подцелина Ц4.9	комуналне функције - гробље
урбанистичка подцелина Ц4.10	спортско-рекреативна зона
урбанистичка подцелина Ц4.11	становање већих густина 150-250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц4.12	становање већих густина 150-250 ст/ха

Урбанистичка целина Ц4 обухвата територију која се на јужној страни наслања на сами центар насеља и ограничена је улицама: Бакионичком, Нићифора Максимовића, Цара Душана, Котарски грм, Момчила Тешића, Дринске Дивизије, Војводе Путника, Краља Петра, Сретењском, Хиландарском, Војводе Степе и Књаза Милоша, до индустријске зоне у урбанистичкој целини Ц6.

Територија предметне целине заузима површину од 82.42 ха.

Предметна целина представља вишенаменски простор у коме су заступљене међусобно функционално усклађене намене – јавни, социјални и стамбени садржаји, централне функције, образовање (основна школа), зона специјалне намене, као и и комуналне функције – градско гробље. На терену је изражена нивелациона разлика од главне саобраћајнице као најниже коте- улица Војводе Степе, према Бакионичком брду на северу територије града.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Становање већих густина 150-250 ст/ха са централним функцијама - Урбанистичка подцелина Ц 4.1

Заузима следеће локације: стара црепана, Котарски грм, Лисиште, Марјановића брдо и део Бакионице.

Ова урбанистичка подцелина простире се једним делом на брдовитом делу Пожеге, које је неповољно за градњу, а евидентирано је и неколико клизишта.

Градски резервоар 1. Висинске зоне - Урбанистичка подцелина Ц 4.2

Зона посебне намене – комплекс касарне „Владимир Радовановић“ - Урбанистичка подцелина Ц 4.3

Стамбена подршка - Урбанистичка подцелина Ц 4.4

Социјална заштита – центар за дневни боравак деце - Урбанистичка подцелина Ц 4.5

Парк народних хероја - Урбанистичка подцелина Ц 4.6

Налази се у централном делу стамбеног насеља Лисиште, заузима површину 25.00 ара. Планирана је његова реконструкција, с обзиром да је у затеченом стању потпуно неопремљен и због тога незанимљив свим старосним категоријама.

Јавне функције – дечији вртић „Лептирић“ - Урбанистичка подцелина Ц 4.7

Јавне функције – основа школа „Петар Лековић“ - Урбанистичка подцелина Ц 4.8

Комуналне функције- старо градско гробље - Урбанистичка подцелина Ц 4.9

Старо градско гробље се налази у улици Јована Демира и заузима површину од 2,94 ха.

Спортско-рекреативне површине уз Ново градско гробље - Урбанистичка подцелина Ц 4.10

Становање већих густина 150-250 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц 4.11 и Ц 4.12.

Урбанистичка целина Ц5	комуналне функције - гробље
-------------------------------	------------------------------------

Урбанистичка целина Ц5 – Ново градско гробље - налази се на северном делу територије насеља, у Бакионишкој улици на Марјановића брду.

Заузима површину од 6.43 ха.

Урбанистичка целина Ц6	
урбанистичка подцелина Ц6.1	индустрија, привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц6.2	глиниште

Урбанистичка целина Ц6 обухвата простор између стамбених насеља Марјановића брдо и Јовићевићи, и излази на улицу Књаза Милоша.

Површина целине износи око 13.91 ха

Претежна намена је:

Индустрија, привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц6.1

Предметна подцелина обухвата комплекс некадашње фабрике метало-прераде „Потенс“, односно данашњих предузећа „Ливница – Фармаком“ а.д., „Потенс перфорација“ и некадашње фабрике „Радник, као и ресторан Гранд који се налази у непосредној близини. У будућем периоду је неопходно даље уређивати ове комплексе. На територији урбанистичке целине евидентирано је и :

Глиниште - Урбанистичка подцелина Ц6.2

Терен изузетно неповољан за градњу, у затеченом стању служи као позајмиште глинe.

Урбанистичка целина Ц7	
урбанистичка подцелина Ц7.1	становање малих густина до 60 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц7.2	становање средњих густина 60-150 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц7.3	становање већих густина 150-250 ст/ха

Урбанистичка целина Ц7 обухвата територију уз улицу Књаза Милоша до северо-источне границе плана у насељу Јовићевићи.

Планирана је претежно за објекте породичног становања са комплементарним делатностима, међу којима је смештено и предузеће за прераду метала „Перфом“ са директним приступом на улицу Књаза Милоша.

Површина целине износи око 25.83 ха.

Простор је подељен на три **урбанистичке подцелине**, са претежном наменом становања, и то на следећи начин:

Становање малих густина до 60 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц7.1

Становање средњих густина 60 – 150 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц7.2

Становање већих густина 150 – 250 ст/ха уз Улицу књаза Милоша - Урбанистичка подцелина Ц7.3

Урбанистичка целина Ц8	
урбанистичка подцелина Ц8.1	индустрија, привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц8.2	расадник
урбанистичка подцелина Ц8.3	комуналне делатности
урбанистичка подцелина Ц8.4	комуналне делатности
урбанистичка подцелина Ц8.5	комуналне делатности
урбанистичка подцелина Ц8.6	централне функције

Целина Ц8 развила се као зона индустрије, привреде и пословања на простору између главних саобраћајних чворишта: улице Књаза Милоша, петље, и државног пута IB реда IB-23 деоница Чачак - Пожега, а крајњу границу према центру насеља представљају: фабрика за прераду воћа „Будимка“ и Расадник.

Површина целине износи око 133.66 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Индустрија, привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц8.1

Ова урбанистичка подцелина заузима највећи део површине територије урбанистичке целине, где је лоциран највећи број производних предузећа: „Будимка“, „Копаоник-Дрина“, „Путеви“ а.д., „Пут слободе“ (конфекција), „Панкомерц“, „Техногас“, „Пролетерски пут“, атп „Бајић“, затим бетонска база и колективни смештај предузећа „Ратко Митровић“, више предузећа на простору бившег „Воћара“, затим „Лукоил“, „Смиљанић“, „Шолц“, „Сило-Јеличић“, Млин, „Голфкомерц, и други. Постојеће комплексе у будућем периоду реконструисати и уредити, а на неизграђеним парцелама реализовати нове комплексе.

Расадник - Урбанистичка подцелина Ц8.2

Комуналне делатности- сточни пијац и прихватилиште за животиње - Урбанистичка подцелина Ц8.3

Сточни пијац се налази у Улици Милутина Миланковића у радно-комуналној зони, на катастарским парцелама број 1609/1, 1607/2, 1609/2, 1611, 1612 КО Пожега. Ограђен комплекс заузима површину од 0,4246 ха. Простор пијаца опремљен је свим потребним пратећим објектима за функционисање у складу са прописима (пијачни плато, вага, санитарни чвор, простор за инспекцију и ветеринарску службу), као и довољан паркинг простор за возила корисника и ЈКП»Наш дом» које газдује овим простором.

На истој локацији налази се и **центар за хумано хватање, смештај и уништавање паса и мачака луталица**, на катастарској парцели 1607/1 КО Бакионица. Објекат је приземне спратности, а БРГП објекта са отвореном надстрешницом је око 100м².

У саставу објекта су просторије за смештај животиња и пратећи садржаји (санитарни блок, просторија за прибор и опрему за хватање и простор за запослене). На локацији се налазе 22 бокса за смештај животиња површине 1м² и 3 бокса са површином 12 м².

Животиње се сакупљају на територији 8 општина (Пожеге, Ужица, Ариља, Ивањице, Чачка, Чајетине, Косјерића и Бајине Баште). Максимални капацитет је 120 паса.

Комуналне делатности – ватрогасни дом - Урбанистичка подцелина Ц8.4

Комплекс Ватрогасног дома - Ватрогасно-спасилачко одељење Пожега, Добровољно ватрогасно друштво и Фонд за противпожарну заштиту - налази се у улици Књаза Милоша број 61 на катастарским парцелама број 465/7 и 456 КО Пожега. Заузима повшину од 2519 м².

Комуналне делатности – ТС 35/10 кВ - Урбанистичка подцелина Ц8.5

Централне делатности - Урбанистичка подцелина Ц8.6

Урбанистичка целина Ц9	
урбанистичка подцелина Ц9.1	индустрија, привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц9.2	комуналне делатности - ППОВ

Урбанистичка целина Ц9 обухвата простор између магистралне пруге Пожега – Сталаћ (државног пута IB реда IB-23 деоница Чачак - Пожега) у делу од железничког моста до границе Плана, реке Скрапеж и реке Ћетиње до границе плана.

Површина целине износи око 54.56 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Индустрија, привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц9.1

Постројење за пречишћавање отпадних вода – ППОВ - Урбанистичка подцелина Ц9.2

Локација је изабрана због положаја – финална тачка на траси главног канализационог колектора, изграђеног у насељу Јовићевићи 2005-е године. Територија подцелине односно будућег постројења простира се у површини од 1.2 ха.

Урбанистичка целина Ц10	
урбанистичка подцелина Ц10.1	индустрија, привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц10.2	пословање
урбанистичка подцелина Ц10.3	робно-тржни-транспорт
урбанистичка подцелина Ц10.4	индустрија, привреда и пословање

Урбанистичка целина Ц10 обухвата простор између магистралне пруге Пожега – Сталаћ (државног пута IB реда IB-23 деоница Чачак - Пожега) у делу од петље „Ариљска рампа“ до железничког моста, реке Скрапеж и реке Ћетиње до границе плана, државног пута IB реда IB-21 деоница Пожега – Ариље, и улице Татојевица.

Површина целине износи око 101.68 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Индустријско-привредна и пословна зона - Урбанистичке подцелине Ц10.1 и Ц10.4

Ова урбанистичка подцелина обухвата највећи део територије целине Ц10 у површини од приближно 7.98 ха. У оквиру ње је могуће организовати следеће активности: производни погони, сервиси, услужне делатности и друге компатибилне намене. Становање у овим зонама се не препоручује. Такође, дозвољена је изградња енергетских и комуналних објеката и постројења уз дефинисање строгих услова заштите животне средине, као и изградња других енергетских објеката.

Зона пословања - Урбанистичка подцелина Ц10.2

Ова урбанистичка подцелина обухвата површину од 6.28 ха и локацијски је смештена дуж државног пута IB реда IB-21 деоница Пожега – Ариље, где је најизвеснија реализација ове намене. У оквиру зоне није пожељно обављати интензивну производњу. Намене које су планиране у оквиру ових локација су: различите врсте услуга, занатска производња, стоваришта грађевинског и др. материјала. У оквиру ове подцелине дозвољена је изградња енергетских и комуналних објеката и постројења уз дефинисање строгих услова заштите животне средине.

Робно-тржно-транспортна зона - Урбанистичка подцелина Ц10.3

Ова зона обухвата површину од 6.65 ха, где се претежно планирају делатности у функцији саобраћаја, шпедиције, контејнерски терминали, организација међународног транспорта, паркирање камиона, складиштење роба, магацини, бензинске пумпе и сл.

Урбанистичка целина Ц11	
урбанистичка подцелина Ц11.1	становање средњих густина 60 – 150 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц11.2	спортско-рекреативна зона
урбанистичка подцелина Ц11.3	привреда и пословање

Урбанистичка целина Ц11 обухвата простор између улице Годовички пут, државног пута IB реда IB-21 деоница Пожега – Ариље, и реке Ђетиње до границе плана, у насељу Татојевица.

Површина целине износи око 67.56 ха.

Доминантна намена породичног становања се задржава са могућношћу увођења комплементарних функција.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Становање средњих густина 60 - 150 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц11.1

Спортско – рекреативне површине - Урбанистичка подцелина Ц11.2

На овој локацији предвиђена је изградња локалног спортског центра „Татојевица“, једног од три ове врсте на подручју насеља, поред оног у Миловића ливадама и Висибаби.

Привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц11.3

У границама ове урбанистичке подцелине, изведено је неколико производних предузећа: Магнет комерц – прерада папира, Гинко и други.

Урбанистичка целина Ц12	
урбанистичка подцелина Ц12.1	комунална зона - ТС 220/110/35 kV
урбанистичка подцелина Ц12.2	становање средњих густина 60 – 150 ст/ха

Урбанистичка целина Ц12 обухвата простор између државног пута IB реда IB-23 деоница Пожега – Ужице и границе плана у најјужнијем делу. Предметна целина намењена је комуналној зони, односно трафо станици напонског нивоа 220/110/35kV и становању средњих густина.

Површина целине износи 4.75ха.

Урбанистичка целина Ц13	
урбанистичка подцелина Ц13.1	привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц13.2	природно добро
урбанистичка подцелина Ц13.3	привреда и пословање

Урбанистичка целина Ц13 налази се у простору између магистралне пруге Београд – Бар деоница Пожега - Ужице и улица Татојевица и Годовички пут.

Површина целине износи 3.40 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц13.1 и Ц13.3

Зеленило – природно добро са заштићеним стаблима - Урбанистичка подцелина Ц13.2

Споменик природе „Пет стабала храста лужњака“ налази се непосредно поред железничке пруге Београд – Бар, односно државног пута IB реда IB-23 деоница Пожега – Ужице, на катастарским парцелама број 260/2, 261 и 262 КО Пожега IV, које су у приватној својини.

Урбанистичка целина Ц14	
урбанистичка подцелина Ц14.1	становање средњих густина 60 – 150 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц14.2	јавне функције - образовање
урбанистичка подцелина Ц14.3	јавне функције - социјална заштита
урбанистичка подцелина Ц14.4	спортско-рекреативна зона
урбанистичка подцелина Ц14.5	привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц14.6	привреда и пословање

Урбанистичка целина Ц14 обухвата простор између петље „Ариљска рампа“, државног пута IB реда IB-23 деоница Пожега – Ужице, до изласка из границе плана.

Површина целине износи око 35.51 ха.

Претежна намена је становање са компатибилним делатностима као што су услуге, трговина на мало, угоститељство и занатство.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Становање средњих густина 60 – 150 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц14.1

У урбанистичкој целини планира се изградња три јавна комплекса:

Комплекс основне школе - Урбанистичка подцелина Ц14.2

Комплекс дечијег вртића - Урбанистичка подцелина Ц14.3

Спортско-рекреативни садржаји за мале спортове - Урбанистичка подцелина Ц14.4

На овој локацији предвиђено је да се постојећи терен додатним опремањем и новом изградњом, пренамени у локални спортски центар „Миловића ливаде“, један од три ове врсте на подручју насеља, поред оних у Висибаби и у Татојевици.

Привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц14.5

Налази се између државног пута IB реда IB-23 деоница Пожега – Ужице и магистралне пруге Београд – Бар деоница Пожега - Ужице. На локацији се налази комплекс Ауто Мото Друштва Пожега под власништвом Ауто Мото Савеза Србије који чине: један грађевински објекат приземне спратности и полигон за обуку возача.

Рад и пословање - Урбанистичка подцелина Ц14.6

Ова урбанистичка подцелина спонтано се одвојила као зона рада и пословања због непосредне близине државног пута. На оквиру подцелине планира се задржавање објекта чисто пословног карактера: трговина на мало „Рамакс“ и хладњача „Јубе“.

Урбанистичка целина Ц15	
урбанистичка подцелина Ц15.1	индустрија, привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц15.2	комуналне делатности - ГМРС
урбанистичка подцелина Ц15.3	саобраћајне површине
урбанистичка подцелина Ц15.4	зелене површине

Урбанистичка целина Ц15 простире се у оквиру територије петље „Ариљска рампа“, у простору који је оивичен реком Скрапеж у делу од моста у улици Николе Пашића до железничког моста, магистралном пругом Пожега – Сталаћ деоница Пожега – Чачак, магистралном пругом Београд – Бар деоница Пожега – Ужице, и железничким чвориштем. Предметна целина заузима површину од 29.04 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Индустрија, привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц15.1

Комуналне делатности – главна мерно регулациона станица (ГМРС) - Урбанистичка подцелина Ц15.2

Планирана локација за изградњу мерно регулационе станице је у непосредној близини главне мерно регулационе станице – јужно од постојеће ГМРС, на отвореном простору.

Саобраћајне површине- паркинг за теретна возила - Урбанистичка подцелина Ц15.3

Зелене површине – зеленило у функцији саобраћаја - Урбанистичка подцелина Ц15.4

Урбанистичка целина Ц16	привреда и пословање
--------------------------------	-----------------------------

Урбанистичка целина Ц16 обухвата простор између петље „Ариљска рампа“, новопланиране обилазнице државног пута ІБ реда ІБ-21 деоница Пожега – Косјерић и реке Скрапеж до моста у улици Николе Пашића.

Површина целине износи око 4.28 ха и намењена је привредним делатностима и пословању.

Урбанистичка целина Ц17	привреда и пословање
--------------------------------	-----------------------------

Урбанистичка целина Ц17 обухвата простор између железничке станице, новопланиране обилазнице државног пута ІБ реда ІБ-21 деоница Пожега – Косјерић и насеља Зеленац, до петље „Ариљска рампа“. Површина целине износи око 9.24 ха.

У затченом стању, на овој локацији налазе се пословни објекти. Неопходно је постојеће комплексе уредити и употпунити неопходним садржајима. На неизграђеном земљишту реализовати нове комплексе.

Урбанистичка целина Ц18	становање средњих густина 60 – 150 ст/ха парковске површине
--------------------------------	--

Урбанистичка целина Ц18 обухвата део простора на десној обали реке Скрапеж у зони алувијалне равни која чини најнижи део пожешке котлине, на самом југо-западном рубу подручја Плана. Заузима простор оивичен улицама: Болничком, Висибабском, Браће Мићића и Доситеја Обрадовића, до јужне границе плана.

Површина целине износи 92.30 ха.

Насеље „Зеленац“ има обележје приградског насеља са претежном наменом индивидуалног становања, која се задржава уз допуну компатибилним наменама (услуге, трговина на мало, угоститељство, занатство и др.). Планом је предвиђено да учешће породичног становања буде доминантно тј. да се сав расположиви простор подесан за изградњу искористи за формирање парцела у функцији индивидуалног становања, и да се при том посебно активирају компатибилне функције будући да је подручје релативно удаљено од центра насеља.

У организационом смислу задржана је шема насеља, дефинисана постојећим саобраћајницама. У том смислу, предметна целина је од центра насеља одвојена двоструком барикадом: коритом реке Скрапеж и комплексом железничке станице, што ће у многост бити ублажено након извођења новопланираног моста на потезу Радовина – железничка станица.

Урбанистичка целина Ц19	
урбанистичка подцелина Ц19.1	железнички терминал
урбанистичка подцелина Ц19.2	спортско-рекреативне површине
урбанистичка подцелина Ц19.3	култура

Урбанистичка целина Ц19 обухвата простор између новопланиране обилазнице државног пута ІБ реда ІБ-21 деоница Пожега – Косјерић и улице Висибабске која је раздваја од насеља Зеленац и Висибаба. Простор урбанистичке целине је у функцији железничког терминала.

Површина целине износи 17.93 ха.

Пешачки саобраћај између центра насеља и насеља приградског типа Зеленац и Висибаба био је отежан, до изградње пасареле на овој локацији.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Железничка станица са пратећим објектима и инфраструктуром - Урбанистичка подцелина Ц19.1

Спортско-рекреативне поршине - Урбанистичка подцелина Ц19.2

Железнички музеј - Урбанистичка подцелина Ц19.3

Урбанистичка целина Ц20	
урбанистичка подцелина Ц20.1	јавне функције – средње образовање
урбанистичка подцелина Ц20.2	привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц20.3	становање средњих густина 60-150 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц20.4	комуналне делатности
урбанистичка подцелина Ц20.5	привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц20.6	становање малих густина до 60 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц20.7	јавне функције - здравствена заштита
урбанистичка подцелина Ц20.8	јавне функције - социјална заштита
урбанистичка подцелина Ц20.9	становање малих густина до 60 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц20.10	јавне функције-реонски центар

Урбанистичка целина Ц20 простира се у подручју између улица Прудови, Висибабске и Болничке, до југозападне границе Плана.

Површина целине износи 61.98 ха.

Предметна целина представља вишенаменски простор у коме су заступљене међусобно функционално усклађене намене – јавни, комерцијални и стамбени садржаји.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Комплекс пољопривредне школе „Љубо Мићић“ - Урбанистичка подцелина Ц20.1

Зона привреде и пословања - Урбанистичка подцелина Ц20.2

У оквиру комплекса пољопривредне школе „Љубо Мићић“.

Становање средњих густина до 60 - 150 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц20.3

Комунална зона – комплекс трафостанице - Урбанистичка подцелина Ц20.4

Зона привреде и пословања - Урбанистичка подцелина Ц20.5

Становање малих густина до 60 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц20.6

Комплекс болнице - Урбанистичка подцелина Ц20.7

Комплекс дома за старе - Урбанистичка подцелина Ц20.8

Становање малих густина до 60 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц20.9

Зона јавних функција - реонски центар - Урбанистичка подцелина Ц20.10

У оквиру подцелина Ц20.6, Ц20.7, Ц20.8, Ц20.9 и Ц20.10, евидентирана су **археолошка налазишта**, у чијим границама важе посебна правила уређења и правила грађења. Део локације заузима археолошки локалитет „Блашковине“, за који се претпоставља да је део античког насеља из II или III века. Локалитет је проглашен археолошким налазиштем од великог значаја а сва правила која се односе на исти усклађена су са „Елаборатом заштите градитељског наслеђа на простору плана генералне регулације Пожега“ који је израђен од стране Завода за заштиту споменика културе из Краљева.

Урбанистичка целина Ц21	
урбанистичка подцелина Ц21.1	становање средњих густина 60 - 150 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц21.2	становање малих густина до 60 ст/ха

Урбанистичка целина Ц21 простира се у подручју између улице Прудови, железничке пруге и западне границе Плана.

Површина целине износи 13.54 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Становање средњих густина до 60 - 150 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц21.1

Становање малих густина до 60 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц21.2

Урбанистичка целина Ц22	привреда и пословање
--------------------------------	-----------------------------

Урбанистичка целина Ц22 обухвата подручје између железничке пруге Београд-Бар, деоница Косјерић – Пожега, новопланиране обилазнице државног пута IB реда IB-21 деоница Пожега – Косјерић и улице Краља Александра у делу од од зоне становања (Ц23) у непосредној близини скрапешког моста, до надвожњака у Прудовима.

Површина целине износи 4.76 ха.

У границама ове урбанистичке целине, лоцирно је неколико објеката радно – пословног карактера: Земљорадничка задруга „Благаја“, Смиљанић превоз, аутомеханичарска радња. Могућа је изградња на неизграђеном земљишту.

Урбанистичка целина Ц23	становање средњих густина 60 - 150 ст/ха
--------------------------------	---

Урбанистичка целина Ц23 обухвата подручје између улице Краља Александра и новопланиране обилазнице државног пута IB реда IB-21 деоница Пожега – Косјерић, у непосредној близини реке Скрапеж.

Површина целине износи око 3.58 ха.

Претежна намена целине је становање средњих густина 60 - 150 ст/ха са комплементарним делатностима.

Урбанистичка целина Ц24	
урбанистичка подцелина Ц24.1	парк
урбанистичка подцелина Ц24.2	јавне функције - здравствена заштита

Урбанистичка целина Ц24 обухвата простор оивичен коритом реке Скрапеж и градским саобраћајницама: улицом Краља Александра и Југ Богдановом улицом.

Површина целине износи 1.70 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Парк - Урбанистичка подцелина Ц24.1

Дом здравља, центар за социјални рад и апотека - Урбанистичка подцелина Ц24.2

Урбанистичка целина Ц25	
урбанистичка подцелина Ц25.1	комуналне делатности
урбанистичка подцелина Ц25.2	централне функције

Урбанистичка целина Ц25 обухвата подручје између корита реке Скрапеж, улице Краља Александра и урбанистичке целине Ц26.

Површина целине износи 2.47ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Зона санитарне заштите са комуналним објектима - Урбанистичка подцелина Ц25.1

Централне функције - Урбанистичка подцелина Ц25.2

Урбанистичка целина Ц26	
урбанистичка подцелина Ц26.1	верски објекат
урбанистичка подцелина Ц26.2	парк
урбанистичка подцелина Ц26.3	становање већих густина 150 - 250 ст/ха

Урбанистичка целина Ц26 обухвата подручје између улица Краља Александра и Југ Богданове, корита реке Скрапеж и урбанистичке целине Ц25.

Површина целине износи 3.63 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Црква „Света Три јерарха“ - Урбанистичка подцелина Ц26.1

Јавно зеленило – парк - Урбанистичка подцелина Ц26.2

Становање већих густина 150 – 250 ст/ха у Радовини

- Урбанистичка подцелина Ц26.3

Урбанистичка целина Ц27	јавне функције - средње образовање
--------------------------------	---

Урбанистичка целина Ц27 налази се непосредно уз центар насеља. У затеченом стању само је оградом одвојена од комплекса дечијег вртића, где је планирана нова јавна саобраћајница – наставак Француске улице до пресека са улицом Југ Богдановом. На јужној страни комплекса планиране су две нове саобраћајнице: наставак на улицу Цара Лазара из насеља Трећи реон, и улица Косовских јунака која се делимично поклапа са трасом постојећег бедема реке Скрапез. Саобраћајница са које је остварен главни приступ комплексу и који се задржава је улица Вука Караџића.

Површина целине износи око 3.89 ха.

У оквиру ове урбанистичке целине лоциран је комплекс гимназије „Свети Сава“ и средње техничке школе.

Урбанистичка целина Ц28	
урбанистичка подцелина Ц28.1	становање већих густина 150 - 250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц28.2	привреда и пословање

Урбанистичка целина Ц28 налази се непосредно уз центар насеља. Заузима простор оивичен улицама: Француском, Николе Пашића, Цара Лазара и Вука Караџића.

Површина целине износи 3.50 ха.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Становање већих густина 150 - 250 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц 28.1

Привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц 28.2 – комплекс некадашње конфекције „Младост“

Урбанистичка целина Ц29	
урбанистичка подцелина Ц29.1	становање већих густина 150 - 250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц29.2	аутобуски терминал
урбанистичка подцелина Ц29.3	комуналне делатности
урбанистичка подцелина Ц29.4	спорт и рекреација
урбанистичка подцелина Ц29.5	привреда и пословање
урбанистичка подцелина Ц29.6	становање већих густина 150 - 250 ст/ха

Урбанистичка целина Ц29 обухвата простор оивичен улицама: Цара Лазара (са новопроектаном улицом у наставку), Карађорђево, Луке Станића, Златиборском и новопланираном улицом Косовских јунака.

Простире се у површини од 17.55 ха.

Предметна целина представља вишенаменски простор у коме су заступљене међусобно функционално усклађене намене – јавни и стамбени садржаји, пословање, спорт и рекреација, са комуналном зоном – трафостаницом.

У организационом смислу задржана је шема насеља, дефинисана постојећим саобраћајницама. Улица Николе Пашића, као градска саобраћајница I реда, чини саставни део градске мреже на коју су изведени главни прикључци саобраћаја предметне локације. Новоизграђене саобраћајнице II реда јесу: наставак на улицу Вука Караџића све до зоне централних функција, где се укршта са другом планираном саобраћајницом: улицом Косовских јунака, која представља везу са саобраћајницом првог реда, улицом Николе Пашића, а протеже се потезом уз зону централних

функција, западно поред комплекса Гимназије и Техничке школе, све до улице Југ Богданове, где је планиран мост преко реке Скрапеж.

Читав простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Становање већих густина 150 - 250 ст/ха - Урбанистичке подцелине Ц29.1 и Ц29.6

Аутобуски терминал - Урбанистичка подцелина Ц 29.2

Привреда и пословање - Урбанистичка подцелина Ц 29.5

Комуналне делатности – комплекс трафостанице ТС 35/10кВ - Урбанистичка подцелина Ц 29.3

Спорт и рекреација - Урбанистичка подцелина Ц 29.4 - постојећи мини-пич терен за мали фудбал

Урбанистичка целина Ц30	
урбанистичка подцелина Ц30.1	централне функције
урбанистичка подцелина Ц30.2	становање већих густина 150 - 250 ст/ха
урбанистичка подцелина Ц30.3	централне функције

Урбанистичка целина Ц30 обухвата потез уз реку Скрапеж, на левој обали реке, од новопланиране улице Косовских јунака до регулације речног корита, и од комплекса Гимназије и Техничке школе до Расадника.

Површина целине износи 12.46 ха.

Река Скрапеж представља један од највећих неискоришћених потенцијала Пожеге као насељеног места. Ова изузетна локација опредељена је за развој централних функција из домена терцијалних и кварталних делатности и становања већих густина. Није дозвољена производња.

Сама регулација погодна је за бављење рекреацијом, премда за ту намену није адекватно опремљена.

Простор је подељен на **урбанистичке подцелине**, по претежним наменама, на следећи начин:

Централне функције уз реку Скрапеж - Урбанистичке подцелине Ц30.1 и Ц30.3

Становање већих густина 150 - 250 ст/ха - Урбанистичка подцелина Ц30.2

Подцелине Ц30.1 и Ц30.3 су планиране су за разраду кроз урбанистички пројекат.

Урбанистичка целина Ц31	становање малих густина до 60 ст/ха
--------------------------------	--

Урбанистичка целина Ц31 обухвата простор између јужне границе плана и саобраћајнице Миловића ливаде 1, односно Зеленац 1, непосредно уз насеље Миловића ливаде.

Површина целине износи 6.44 ха.

Ова урбанистичка целина настала је проширењем, повезивањем и укрупњавањем подручја спонтано насталог породичног становања, уз јавну саобраћајницу која повезује село Расну са центром насеља.

2.1.3. Основна намена у обухвату плана

У границама плана заступљено је грађевинско, водно, пољопривредно и шумско земљиште.

Површина планираног грађевинског земљишта износи 1011,08ха. Грађевинско земљиште је подељено на земљиште за јавне и остале намене.

Водно земљиште (реке Скрапеж и Ђетиња и већи број потока и отворених канала) заузима површину око 78.70 ха.

По ободу плана обухваћен је део пољопривредног и шумског земљишта.

2.1.4. Намена простора

Простор који је предмет разраде измене и допуне ПГР-е захвата површину од 1213,91ha. У оквиру овог простора дефинисане су основне намене земљишта одређене за јавно и остало грађевинско земљиште.

- **Јавно грађевинско земљиште**

За површине јавне намене одређују се:

- зоне јавних функција као што су:
 - образовање: основно образовање и средње образовање
 - здравствена заштита
 - социјална заштита:
 - социјална заштита деце
 - социјална заштита одраслих
 - стамбена подршка
 - култура
 - управа и администрација
- зоне комуналних функција:
 - зелена и робна пијаца
 - сточна пијаца
 - гробља
 - ватрогасна станица
 - прихватилиште паса и мачака луталица
 - јавна паркинг гаража
 - јавни WC
 - трафостанице
 - објекти водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода
 - главна мерно регулациона станица (ГМРС)
- зоне зеленила:
 - зелене површине јавно доступне:
 - зеленило централног градског трга
 - зеленило паркова и скверова
 - линеарно зеленило речног коридора
 - линеарно зеленило – дрвореди
 - зелене површине у функцији заштите:
 - заштитно зеленило у комплексу железнице
 - заштитно зеленило путних коридора
 - заштитно зеленило индустријских, радних и пословних зона
 - зеленило археолошких локалитета и споменика природе
 - заштитно зеленило клизишта
 - заштитно зеленило гробаља
 - зеленило комуналних зона
 - зелене површине објеката јавне намене
 - зелене површине ограниченог коришћења:
 - зеленило спорта и рекреације
 - зеленило становања
 - зеленило централних функција
 - зеленило реонског центра
 - зелене површине специјалне намене
 - зеленило површина посебне намене
 - расадник

- зона спорта и рекреације
 - градски спортски центар
 - локални спортски центри
 - специјализовани спортско-рекреативни центри
 - спортско-рекреативно-туристички садржаји
- зоне водотока
- саобраћајне површине:
 - коловози, тротоари и јавни паркинзи
 - бициклистичко пешачке стазе
 - бициклистичке стазе
 - траса и коридор железничке пруге
 - зоне државних путева I Б реда (I Б – 21 деоница Косјерић-Пожега и Пожега-Ивањица; I Б – 23 деоница Ужице-Чачак)

ОБРАЗОВАЊЕ

Основно образовање

У наредном планском периоду у области школства, за постојеће и планиране објекте, потребно је обезбедити виши степен опремљености, односно већи стандард у складу са важећим нормативима за објекте ове намене, а у циљу подизања нивоа образовања и постизања неопходних услова за одвијање савременог наставног рада у овим објектима.

Реформе у систему школства, захтевају и реструктурирање у оквиру основних и средњих школа, повећање потреба за школским простором, што ће се решавати у наредном планском периоду, са реорганизацијом целокупног образовног система.

Према демографској пројекцији за 2025.годину, основну школу до краја планског периода похађаће око 1300 ученика, што чини 10,7% од укупно планиране популације у градском подручју, за које је потребно обезбедити 26000м² површине комплекса и 10 400 м² изграђеног простора, тако да у односу на постојеће капацитете недостаје 5510 м² земљишног комплекса и 3 540 м² изграђеног простора.

Постојећи проблеми у функционисању основног образовања на градском подручју (недовољна површина комплекса и школског простора у односу на број ученика, просторна ограниченост за даље ширење и недовољна уређеност комплекса) планом су предвиђени да се реше кроз:

1. Реконструкцију и доградњу објеката у оквиру постојећих комплекса ОШ «Емилија Остојић» и «Петар Лековић», опремање савременим средствима и уређење слободног простора у комбинацији зелених и поплочаних површина, и обезбеђење паркинг простора.

2. Изградњу новог комплекса основног образовања на локацији Миловића ливаде са капацитетом од 280 деце и површином од 5600 м².

Изградњом нове школе и смањењем броја деце у постојећим основним школама, побољшаће се услови за функционисање основног образовања, као и обезбедити равномернија покривеност планског подручја објектима основног образовања.

Нови комплекс се планира на неизграђеној локацији у оквиру површина резервисаних за јавне функције. Нови објекат основне школе треба да испуњава све прописане услове за објекте ове намене у складу са нормативима и да садрже сву потребну опремљеност и наставна средства у складу са савременим стандардима у овој области, као један од предуслова за подизање нивоа образовања.

У објекту основног образовања предвидети део намењен предшколском образовању, а у оквиру комплекса отворене и затворене садржаје намењене спорту и рекреацији.

Слободне површине уредити комбинацијом зелених и поплочаних површина, уз обезбеђење простора за паркирање.

Средње образовање

У 2025.год. за очекиван број популације од око 1034 ученика, од 15-19 година старости, што чини 7,4% од укупно планиране популације у градском подручју, постојећа површина комплекса за све три средње школе, задовољава потребе планираног броја средњошколаца и пружа могућности за изградњу недостајућег школског простора.

У планском периоду предвиђа се реконструкција, адаптација и доградња школског простора која обухвата реконструкцију и доградњу учионичког простора, као и ваннаставног простора. Такође, планирана је реконструкција комплекса школа, уз изградњу отворених спортских терена и паркинг простора, као и уређење зелених површина.

У оквиру комплекса Пољопривредне школе, у складу са потребама, планира се доградња дома за ученике у коме би се обезбедило становање за максимално 160 ученика.

Потребан простор може се обезбедити кроз реконструкцију и доградњу постојећег објекта.

Комплекс Гимназије и Техничке школе се планира за реконструкцију. У северном делу постојећег објекта планирана је доградња амфитеатра и ресторан са кухињом, док у јужном делу планирана је доградња спортске сале, базена и теретане.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствена делатност на подручју плана биће организована кроз рад Дома здравља, Опште болнице (интерно и грудно одељење), више приватних специјалистичких амбуланти, приватних апотека као и кроз рад државне апотекарске установе

Здравствена заштита на примарном нивоу заштите одвијаће се преко Дома здравља Пожега уз могућност реконструкције и доградње у складу са потребама, а према критеријумима и нормативима који се односе на број становника територије коју опслужују, као и опремање савременом медицинском опремом

Постојећи капацитети задовољавају како тренутни тако и планирани број корисника, а величина комплекса омогућава доградњу новог радног простора. Стога се планом предвиђа доградња и реконструкција објекта и опремање савременом медицинском опремом.

Планско опредељење је подизање примарне здравствене заштите на виши ниво, те је могуће у зонама централних и стамбених садржаја организовати примарне и специјализоване облике здравствене заштите, у јавном, јавно-приватном и приватном сектору.

Постојећа општа болница, као установа секундарне заштите која функционише у склопу Здравственог центра Ужице, иако задовољава прописани норматив за комплекс, не располаже са довољно постеља и радног простора за несметано функционисање здравствених служби.

Стога се на постојећој локацији, у планском периоду предвиђа проширење капацитета кроз реконструкцију и доградњу постојећих објекта и набавку савремене опреме.

Поред тога планира се и реконструкција комплекса кроз изградњу потребног паркинг простора и унапређење зеленила.

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Социјална заштита деце

Према нормативима и демографској пројекцији датој ППО Пожега до краја планског периода потребно је предвидети смештај у јавним вртићима за око 840 деце.

Планирање мреже објекта предшколских установа утврђено је на бази сл. норматива:

- радијус опслуживања 500 м
- укупан број деце узраста до 2 године, чини 4% од броја становника, а узраста од 3 до 6 година, 6% од укупног броја становника

- 60% од укупног броја деце, узимамо за планиране капацитете дечијих вртића
- величина установа (6-8м² /кориснику)
- површина комплекса (30-35м²/кориснику).

До 2025. години, очекује се око 1400 деце од 0 до 6 година старости, што чини 10% од укупно планиране популације у градском подручју.

За планирани број од 840 деце у планском периоду, потребно је обезбедити 25 200м² површине комплекса и 5040 м² изграђеног простора, што значи да у односу на постојеће капацитете, недостаје 8 958м² земљишног комплекса а изграђеног простора 750м².

За обезбеђење потребних капацитета планира се:

1. Реконструкција и доградња постојећег објекта вртића «Бамби», као и уређење сва 3 комплекса дечије установе «Олга Јовичић Рита»
2. Изградња новог комплекса дечије заштите

Полазећи од потребе равномерног распореда дечијих вртића, према гравитационом подручју и задатом радијусу опслуживања, планирана локација новог вртића је у делу насеља Миловића ливаде, уз нову основну школу. Планирани објекат дечије заштите, капацитета до 170 деце, позициониран је у односу на неопслужене зоне постојећег и планираног становања.

Поред објекта дечије заштите, у основним школама планирани су потребни капацитети за предшколски боравак деце.

Преостале потребе за овом услугом могу се реализовати кроз приватну иницијативу у оквиру стамбених зона.

Социјална заштита одраслих

Према демографској пројекцији ППО, домски смештај потребно је обезбедити за око 270 корисника у планском периоду т.ј. 6 750м² површине земљишног комплекса и 2160 м² изграђеног простора. Обезбеђење потребних капацитета планом је предвиђено да се реши кроз реконструкцију постојећег објекта у кругу болнице и изградњу још једног објекта на новој локацији у Висибаби.

Изградњу Дома за старе, планирати према следећим нормативима:

- број корисника: 5% од укупног броја становника старијих од 65 година
- површина комплекса 25м²/кориснику
- изграђена површина 8м²/кориснику.

Постојећи објекат –Домско одељење се задржава на локацији болнице уз трајно решавање имовинско-правних односа.

На локацији у Висибаби, планирати објекат максималног капацитета 100 корисника, за који је потребно обезбедити 2500 м² површине земљишног комплекса и 800м² површине изграђеног простора. Комплекс уредити као слободне и поплочане површине, уз обезбеђење простора за паркирање

Остале потребе задовољиће се кроз приватну иницијативу у оквиру осталих комплементарних намена (зона градског центра...)

Планом се предвиђа изградња још два нова објекта: Центар за дневни боравак деце са посебним потребама за 25 корисника, површине објекта 150 м², на локацији у насељу Алексића баре, кат.парц.бр.509/59 и објекат за Стамбену подршку, на кат.парцели бр. 509/58 и делу к.п.509/1, укупне површине 11 ари 40 м². Објекат за Стамбену подршку обезбедио би смештај за 4 до 5 особа које су способне за самосталан живот али уз подршку лица из Центра за социјални рад. Овај објекат, типа индивидуалне куће за становање, био би површине око 70 м².

У оквиру објекта дома за старе може се изградити простор за потребе прихватилишта и (или) дневног објекта за још неке категорије особа са посебним потребама. За друге категорије ова врста социјалне заштите може се организовати у оквиру постојећих објеката других намена, изузев сервисно-радних, индустријских, комуналних и сл.

Због повећаних потреба, у наредном периоду ова врста заштите, поред јавне може се развијати и као комерцијална делатност.

Објекти социјалне заштите старих лица могу се градити у оквиру градског центра, центара урбанистичких зона, зонама становања и готово свим наменама изузев оних у оквиру којих би ова намена била непримерена (сервисно-радне, индустријске, комуналне и друге намене).

СТАМБЕНА ПОДРШКА

Стамбена подршка, у складу са Законом, је сваки облик помоћи за становање лицу које из социјалних, економских и других разлога не може сопственим средствима да реши стамбену потребу по тржишним условима за себе и своје породично домаћинство.

Стамбена подршка, као посебна категорија, планирана је у зони центра насеља, али се она такође може планирати у свим зонама становања.

Стамбена подршка се остварује кроз програме у складу са Законом о становању и одржавању зграда („Службени гласник РС“ бр. 104/2016).

Планом је предвиђена једна локација за стамбену подршку и то:

- на локацији у насељу Алексића баре, на катастарској парцели број 509/58 и делу к.п. 509/1, све КО Пожега, укупне површине 11 ари 40 м² који би обезбедио смештај за 4 до 5 особа које су способне за самосталан живот али уз подршку лица из Центра за социјални рад. Овај објекат, типа индивидуалне куће за становање, био би површине око 70 м².

КУЛТУРА

Постојећи објекти културе (Културни центар са биоскопом и галеријом, зграда Народне библиотеке) се задржавају уз реконструкцију и доградњу и надградњу према исказаним потребама установа којима су поверени.

За културне садржаје планира се и зграда Дома војске која је постала власништво општине Пожега (у јулу 2011. године), када је Влада РС донела Закључак којим је извршен пренос права коришћења непокретности Дома војске у Пожеги са Министарства одбране РС на општину Пожега. Ова зграда ће у наредном периоду, по извршеној реконструкцији и адаптацији са летњом баштом у унутрашњем дворишту бити на услузи младима ове општине, као и разним културним дешавањима.

Овим планом предвиђа се даље уређење Трга Слободе са отвореним амфитеатром као место одржавања културних дешавања у летњем периоду.

Од изузетног значаја је развој постојећих, традиционалних и нових културних манифестација, које чувају идентитет града, којима град остварује развој, који га чини значајним и препознатљивим у ширем окружењу,

Намене културе у приватном власништву могу се реализовати у свим наменама према утврђеним нормативима и под условом да не угрожавају претежну намену у оквиру које се развијају

УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА

У Пожеги као административном седишту општине смештени су објекти управе и администрације. Постојећи објекти су сконцентрисани у градском центру, и то са службама: Скупштина општине, Општинска управа, ЈП „Развојна агенција“ и Служба за катастар непокретности, Општински суд, Пореска управа, МУП Србије-Полицијска станица, објекат ПТТ и ЈКП «Наш дом».

Објекти управе и администрације се задржавају на постојећим локацијама уз неопходну адаптацију, реконструкцију и доградњу, као и уређење околног простора и обезбеђење паркинг простора.

Недостатак ових садржаја планиран је за реализацију у оквиру центара свих нивоа према утврђеним нормативима.

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Објекти у функцији спорта и рекреације, као један од недовољно развијених садржаја у насељу, предвиђени су планом као јединствени систем, кроз мрежу површина и објеката различитог нивоа.

Планиране категорије су:

- градски спортско - рекреативни центар
- локални спортско - рекреативни центар
- специјализовани спортско - рекреативни центар

Постојећи спортски центри и терени су задржани и укључени у планирани систем спортских центара.

Градски спортски центар

У области унапређења спортско-рекреативних садржаја планира се завршетак изградње спортског центра градског типа на простору од постојећег базена до фудбалског стадиона ФК „Слога“ – локација Алексића бере - урбанистичке подцелине **Ц3.2 и Ц3.3**

Развој спорта, активне и организоване рекреације подразумева спортске зоне различитог садржаја који функционално, просторним размештајем, капацитетом, уређењем и опремљеношћу испуњавају потребе становника.

Укупна површина под зеленилом ће заузимасти површину од око 60000м

Постојећа зона спорта, стадион „Слога“ са помоћним теренима обухвата један мањи комплекс спортских терена где доминира фудбалски стадион.

Зона је намењена за професионално бављење спортом, одржавање такмичења, школе фудбала и за рекреативни вид спортских догађања за све узрасте.

Услови за уређење постојеће зоне спорта:

- Постојећи садржај подићи на виши ниво уређења
- Планирати озелењавање овог простора на основу плана пејзажног уређења усклађеног са околним простором
- Заштитним зеленилом заштитити комплекс од околних утицаја
- Неопходно је побољшати ниво опремљености зоне увођењем нових атрактивних садржаја и адекватним зеленилом, као потребном инфраструктурном опремом.
- Повезати функционално и садржајно постојећу зону спорта са новопланираном
- Планирати пешачке комуникације које ће повезати зону са окружењем
- Боље осветлити

Новопланирана спортско-рекреативна зона „Алексића Бере“ – просторна целина која се ослања на реку Скрапеж узводно од ужег језгра града има повољну локацију за развој спорта и разних видова рекреације. Локација зоне омогућава смештање најразличитијих спортских и рекреативних садржаја што се може дефинисати плановима нижих рангова. Ти садржаји могу бити:

- Затворен базен
- Тениски терени
- Разни отворени спортски терени
- Забавни парк
- Ботаничка башта
- Мини голф
- Купалишна зона
- Пешачке, бициклистичке, јахачке стазе
- Водени парк

Услови за уређење новопланиране зоне спорта:

- Интегрисати ток реке Скрапеж у уређење спортске зоне и спортски центар „отворити“ према реци
- Функционално и садржајно повезати спортски центар са реком
- Функционално повезати ову зону са Борјаком и постојећом спортском зоном у јединствену целину
- У овој зони потребна је изградња објеката за спортске и пратеће намене (помоћне и клубске просторије, образовање, специјализоване школе, клубови, спортски кампуси, угоститељске и друге комплементарне садржаје) који су у функцији одржавања спортских манифестација и смештања спортиста. Од садржаја спортских терена зависиће и габаритност објеката-максимум 10% површине зоне.
- Спортске и рекреативне зоне су увек и искључиво део зелене целине па озелењеност ове зоне мора бити до 50% у зависности од броја, величине и распореда спортских терена.
- Озелењавање нове спортске зоне је углавном аутохтоним дрвенастим и жбунастим врстама лишћара и четинара сађеним у групама околу комплекса и унутар комплекса у слободном стилу. Тако су поједини спортски терени изоловани једни од других и визуелно и акустично.
- Зелени појасеви између спортско-рекреативних садржаја, свлационица, вежбаоница треба да нуде и могућности за пасиван одмор.
- Планирати пешачке комуникације које ће повезати зону са окружењем

Простор хале – **центар насеља** - ће се комплетирати уз обезбеђење довољног броја паркинг места.

Постојеће отворене терене треба реконструисати уз обезбеђење потребних садржаја-трибина и паркинг простора, као и изградњу комерцијалних угоститељских објеката са летњом баштом.

Локални спортски центри планирају се у деловима насеља Миловића ливаде - **Ц14.4**, Висибаба (у оквиру реонског центра) - **Ц20.9**, Марјановића брдо - **Ц4.10** и Татојевица - **Ц11.2**, као и мини-пич терен у насељу Трећи реон - **Ц29.3**.

Специјализовани спортско-рекреативни центри - На локацији уз реку Скрапеж планирају се, поред других садржаја спортско-рекреативне површине (аква парк).

Уз наведене спортско-рекреативне садржаје који чине засебне наменске целине, у насељу ће бити формирани спортско-рекреативни садржаји и објекти у склопу осталих основних функција, као пратећи комплементарни садржаји (у склопу радних зона и комплекса, центара урбанистичких зона, предшколских установа, школа и сл.)

За постојеће спортско-рекреативне садржаје у оквиру школских комплекса планира се даље унапређивање и проширивање.

КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ

Зелена и робна пијаца

Зелена и робна пијаца задржавају се на истој локацији уз подизање нивоа уређења и услуга на виши ниво. Ради повећања капацитета и стварања квалитетнијих услова за функционисање ових садржаја планира се изградња тржнице затвореног типа у комбинацији са надкривеним продајним простором и могућношћу да се у сутеренском делу објекта изгради јавна гаража. Планом се предвиђа проширење капацитета за паркирање у ближој околини зелене пијаце које ће се добити новом саобраћајном мрежом ради обезбеђења паркинг простор за теретна возила снабдевача и путничка возила купаца. Дозвољено је формирање мини пијаца у оквиру реонских центара и снабдевачких пунктова. Уређење објеката и површина које се налазе у саставу ових

пијаца вршиће се уз поштовање санитарно - хигијенских и услова еколошке заштите као и других услова Законом предвиђених за ову намену.

Сточна пијаца

Постојећа локација сточне пијаце у радно-комуналној зони, задовољава своје потребе и не предвиђа се проширење ни дислоцирање.

У случају додатних потреба због измена прописа и сл. на локацији има просторних могућности за доградњу или изградњу новог корисног простора.

Даље уређење и опремање комплекса вршити, у складу са санитарним и еколошким условима прописаним за ову намену, као и осталим важећим законским актима.

Гробља

На подручју плана предвиђено је задржавање постојећих локација комплекса гробља.

Гробља као значајна јавна функција, планирана су као:

Постојеће Старо гробља које се задржава без могућности проширења.

Иако су његови капацитети пуни, гробље се неће затварати већ ће се покојници сахрањивати у постојеће породичне гробнице. Око гробља неопходно је формирати заштитни зелени појас због близине стамбених објеката и прекршених планских ограничења приликом сахрањивања. Уређење гробља, гробних места, комуникација, зеленила и пратећих садржаја мора бити у складу са здравствено-хигијенским и еколошким условима.

Планом се предвиђа санација и реконструкција старог објекта капеле у складу са прибављеном техничком документацијом. Могуће пратеће намене су: услужне делатности, администрација и пратећи објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Постојеће ново градско гробље у Бакионици са планираним проширењем у складу са ПДР «Градско гробље у Пожеги».

Концепција ПГР омогућава да се простор гробља развија у у 3 фазе: прва-простор бившег војног круга за коју се планира да има свој улаз, гробне површи, интерне саобраћајнице, комеморативни плато, капелу, цркву и заштитни зелени појас. Друга и трећа фаза предвиђа уређење нових гробних површи које ће се реализовати након искоришћења прве, а ослањају се на пратеће садржаје који ће бити изграђени у оквиру прве фазе реализације.

Поред површина за гробна места предвиђа се изградња пратећих објеката-комеморативни плато, капела, црква и објекат за управу и особље за одржавање гробља, објекти комерцијалног карактера као и додатно опремање са чесмама, клупама за седење и посудама за отпатке.

Капацитете гробља је око 3900 гробних места, а структуру треба да чине: појединачне гробнице са 8%, двојне гробнице са 79% и тројне и веће гробнице са 13%. До краја планског периода за ову намену треба обезбедити 56.000м² укупне површине, уз опремање са потребним садржајима.

Комплекси гробља морају се оградити, уз формирање заштитног зеленог појаса, опремити потребним садржајима – колско-пешачким саобраћајницама, пешачким стазама, платоима, пратећим објектима, чесмама и др. и комуналном инфраструктуром, као и паркинг простором. При уређењу гробља поштовати санитарно-хигијенске и еколошке услове.

Ватрогасна станица

Комплекс Ватрогасног дома (Ватрогасно-спасилачко одељење Пожега, Добровољно ватрогасно друштво и Фонд за противпожарну заштиту), задовољава простором, површином постојећег објекта П+2, као и инфраструктуром око истог. Локација је, са аспекта саобраћајне приступачности добра, с обзиром на близину центра насеља и адекватну саобраћајну мрежу.

Стога се у планском периоду Ватрогасна станица задржава на постојећој локацији, уз даље уређење комплекса, привођење намени надзидане етаже и подизање нивоа

опремљености потребним техничким средствима. У случају потреба, могуће је кроз реконструкцију и доградњу обезбедити проширење корисног простора.

Прихватилиште паса и мачака луталица

Објекат прихватилишта за псе и мачке луталице у Улици Милутина Миланковића, у радно-комуналној зони не задовољава потребе у погледу уређености и површине простора, те се планом предвиђа задржавање комплекса на истој локацији и проширење капацитета.

Проблеми досадашњег функционисања објекта у планском периоду планом је предвиђено да се реше на истој локацији кроз проширење капацитета и доградњу објекта или изградњу новог, уз адекватно уређивање слободног простора унутар комплекса. Уређење и опремање локације ускладити са потребама и могућношћу подизања нивоа услуга на виши ниво уз даље подизање нивоа кадровске и техничке оспособљености.

Јавне паркинг гараже

У односу на просторне могућности, положај према најужем центру и осталим садржајима који захтевају повећане потребе за паркирањем, планиране су две локације за јавне паркинг гараже и то: једна уз спортску халу и друга преко пута полицијске управе. Гараже се планирају као вишеетажне, са пратећим комерцијалним садржајима. На крову гаража могуће је предвидети зелену површину или отворене спортске терене.

Јавни WC

Планирана локација за јавни WC је на простору у близини спортске хале. Објекат WC изградити као посебан, или у склопу објекта друге намене.

Трафостанице

Трафостанице су планиране кроз систем снабдевања насеља електричном енергијом. Локације ТС 220/110/35 и 35/10 KV су дефинисане на карти намена површина.

Електроенергетски објекти су детаљно обрађени у делу који се односи на електроенергетску инфраструктуру.

Објекти водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода

Објекти водоснабдевања су дефинисани капацитетом и локацијом кроз област водоснабдевања и одвођења отпадних вода. То су:

- водозахват
- постројење за пречишћавање отпадних вода

Хидротехнички објекти су детаљно обрађени у делу који се односи на хидротехничку инфраструктуру.

Главна мерно регулациона станица (ГМРС)

ГМРС је планирана кроз систем снабдевања насеља гасом.

Термотехнички објекти су детаљно обрађени у делу који се односи на термотехничку инфраструктуру.

ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

Концепција уређења зелених површина заснива се на максималном задржавању аутохтоних врста, повећању учешћа зеленила свих категорија, планирањем нових зелених површина и њиховим одрживим коришћењем.

Планира се:

- Увећавање површина под јавним зеленилом, највише парковским и њихово повезивање скверовима и дрворедима.

- Организовање јавних зелених површина на подручју Плана у *јединствен систем* зелених површина
- Виши ниво одржавања свих облика зелених површина, спровођењем мера за сузбијање фитопатолошких и ентомолошких обољења
- Искоришћавање потенцијала реке Скрапеж у смислу формирања уређених зелених површина поред реке, уз бициклическе и пешачке стазе
- Постојеће зелене засаде који имају одређену вредност заштитити и уклопити у план зеленила

Формирање јединственог система зеленила доприноси еколошком и амбијенталном унапређењу животне средине, успоставља климатску инфраструктуру града и утиче на његов визуелни идентитет.

Јавно зеленило у градском грађевинском подручју, предвиђено на новим и постојећим локацијама, планирано је као:

Зелене површине јавно доступне:

- Зеленило централног градског трга
- Зеленило паркова и скверова
- Линеарно зеленило речног коридора
- Линеарно зеленило – дрвореди

Зелене површине у функцији заштите:

- Заштитно зеленило у комплексу железнице
- Заштитно зеленило путних коридора
- Заштитно зеленило индустријских, радних и пословних зона
- Зеленило археолошких локалитета и споменика природе
- Заштитно зеленило клизишта
- Заштитно зеленило гробаља
- Зеленило комуналних зона

Зелене површине објеката јавне намене

Зелене површине ограниченог коришћења:

- Зеленило спорта и рекреације
- Зеленило становања
- Зеленило централних функција
- Зеленило реонског центра

Зелене површине специјалне намене

- Зеленило површина посебне намене
- Расаадник

ТРГ СЛОБОДЕ

Градски трг реконструисан је 2012-е године.

Ново решење изведено је са комплетним преуређењем старог центра града. На кружној површини пречника 100 метара развијен је простор пун разноврсних садржаја уобличених маштовитим формама партерне равни и реквизитне надградње. Пуну валоризацију трг је добио у свом свакодневном урбаном пулсирању.

Након реконструкције Трга Слободе, зелена површина трга захвата 2586 м², а остале површине застрте су различитим поплочањем и опремљене са разноврсним садржајем: фонтане, клупе, трибине, перголе итд.

Планско опредељење је да реконструисани Трг Слободе одржи висок ниво естетике и декоративности и да буде интензивно одржаван према следећим условима:

- Редовно одржавати постојећа зелена острва, обогаћивати и поступно мењати стара стабала новим аутохтоним и алохтоним врстама
- Садити аутохтоне врсте лишћара и четинара различитих форми.
- Санирати фитопатолошка и ентомолошка обољења старих стабала
- Могуће увођење површине под сезонским цвећем у две сезоне, а сами облици рондела могу се мењати у периоду 3-4 године.

- Потребно је присуство боја и живости, свих врста садног материјала у стручним комбинацијама.
- Одржавати партерно уређење површина и висок ниво декоративности.
- Пратећи мобилијар држати у исправном стању, редовно мењати поломљене елементе. Ако је потребно увести видео надзор или чуварску службу као заштиту од хулиганских активности.

ПАРКОВИ

Паркови су планирани у следећим урбанистичким целинама и подцелинама:

Ц3.4, Ц4.6, Ц24.1 и Ц26.2

Ц3.4. - Парк шума Борјак

Парк шума Борјак – као значајан функционални део градског зеленила представља рекреативну и еколошку зону. Еколошки потенцијал овог зеленила представља вредност за непосредно окружење, али и град у целини, те га је неопходно очувати уз одрживо коришћење. Површина Борјака је 37305м² и чини значајан удео укупном билансу јавно доступног зеленила.

Услови за уређење Борјака су:

- Борјак планирати у парк шуму.
- Урадити валоризацију простора са свих аспеката: кроз еколошко-биолошку основу постојећег зеленила и утврдити постојећу намену.
- Постојећи капацитети везани за спортске садржаје могу бити увећани али не на рачун смањења површине под црним бором.
- Стабла бора се могу проредити санитарном сечом, чиме ће се добити довољно површина за трим стазе, пешачке и бициклистичке стазе.
- Опремити парковским мобилијаром, клупе са столовима, чесма и справама за вежбање.
- Планирати простор за рекреацију.
- Пешачким и бициклистичким стазама интегрисати Борјак са зоном спорта и рекреације.

Ц4.6 - Парк „Народних хероја“ у насељу Лисиште

Ц24.1 - “Парк Младости“ иза Дома здравља

Центар насеља - сквер код Зеленог пијаца

Како би се тренутно занемарене локације паркова поново активирале потребно је:

- Урадити програм паркова
- Урадити потребну документацију
- Урадити планове пејзажног уређења где најмање 70% површине парка треба да буде под зеленилом
- Паркове треба реновирати: освежити новим дрвенастим садним материјалом, шибљем и цветним површинама.
- Извршити санитарне сече
- Реконструисати стазе и платое за седење.
- Примењивати мере неге у континуитету: редовно кошење, резивање жбунасте вегетације, прихрањивање, окопавање итд
- Паркове опремити парковским мобилијаром и мобилијаром за игру деце (клацкалице, тобогани, пешчаник и сл.)
- Увести садржаје, водене површине, фонтане, изложбе на отвореном...

- Паркове боље осветлити.
- Избор врста садног материјала засновати на високодекоративним аутохтоним врстама и егзота, пратећи мобилијар засновати на природним материјалима, а расвету уклопити у амбијент.
- Циљ је имати парк који је посећен, примамљив за одмор, шетњу и игру, заштићен од утицаја саобраћајница, али не изолован већ у систему зеленила, бар уличним дрворедом везан за најближу зелену површину.

Планом се предвиђа увећање парковских површина подизањем два нова парка:

Ц26.2 - Парк у близини цркве Света Три јерарха

- Ова зелена површина може да буде јединствена и сам назив парка може да буде „Дечије царство“ или сл.
- Урадити потребну документацију и план пејсажног уређења
- Садржајима парк планирати за игру и забаву деце, обзиром да то граду у целини изузетно недостаје.
- Садржаје за игру деце груписати на неколико локација и то према узрасту деце и те локације да обухвате 50% површине парка.
- Обезбедити места за одмор оних који су дошли уз децу, планирати стазе, чесму све у функцији кретања и активности деце.
- Планирати да парк има и функцију пасивне рекреације
- Садити аутохтоне и алохтоне врсте шибља, патуљастих облика, декоративног листа и цвета али водити рачуна о отровним плодовима и трнатим врстама.
- Парк обавезно оградити.

Скверови – на подручју плана постоји неколико скверова који су малих површина и практично су укључени у нивелацију уличних тротоара у виду жардињера. Сви су испред објеката колективног становања. Скверови су најчешће везани за саобраћај и њихова величина је ограничена саобраћајницама. Скверови омогућавају несметан пешачки саобраћај.

Услови за уређење постојећих скверова:

- Постојеће скверове делимично реконструисати (стазе, цветњаке, вршити санитарне сече, вршити нову садњу) и одржавати висок ниво декоративности обзиром да су веома малих површина. Зеленило треба да буде репрезентативно.
- Обзиром да њихова величина зависи од саобраћајног решења могуће су измене у том смислу.
- Планирати обогаћивање скверова садржајима, првенствено биљним. То су ниже врсте биљака, углавном жбунастих и цветајућих које не умањују саобраћајну прегледност.
- Скверови су добре локације за формирање ружичњака или других цветних површина.

Пројектовањем нових улица постоји могућност подизања нових скверова све у складу са поменутим условима и расположивим простором.

Линеарно зеленило речног коридора – има кључну улогу у формирању еколошке слике града.

Услови за подизање зеленила дуж реке Скрапеж су следећи:

- Осим што има заштитну улогу од плављења реке, ветрозаштитну у односу на град, такође има главну улогу у повезивању зелених површина тј. стварању зеленог коридора.
- Овај зелени коридор треба да омогући коришћење овог простора са наменом која би се односила пре свега на излетничке и рекреативне функције. (Завод за заштиту природе Србије.)
- Интегрисати водену површину у зелени појас

- Зелену површину уз реку уредити као интегрални део природне регулације обала, у складу са водопривредним условима.
- Заштитним насипом треба провући пешачку стазу и бициклическу стазу.
- Излазак на саму обалу реке је могуће остварити степеништем и рампама са бедема, а на самој обали омогућити простор за пасивну рекреацију и одмор.
- Никако не уводити моторни саобраћај у ову зону осим у случајевима важних интервенција.
- Сачувати квалитетна постојећа стабла и природни форланд реке Скрапеж.
- Празан простор озелењавати садним материјалом који се састоји од домаћих и страних врста, првенствено лишћара али и четинара и шибља. Користити лишћаре чије је станиште поред воде, врбе, јове, тополе, жалосне и декоративне форме.
- Садити солитарна стабла или групично до 5 стабала, никако веће масиве. Најбоља је комбинација садње на одстојањима од 10-20м и сагледавање обе обале истовремено ради естетике.
- Потребно је доста затрављених површина од трава отпорних на гажење, потребно је стварање визура ка води.
- Посебно је привлачна локација ушћа Ђетиње и Скрапежа која се налази низводно од града која може да буде атрактивна за риболовачке активности
- Цела зелена површина може да има карактер кеја.

Линеарно зеленило – дрвореди

Основна функција линеарног зеленила је да апсорбује гасове и честице, ублажи метеоролошке екстреме, допринесе повољнијим микроклиматским условима, утиче на пејзажни изглед града и повеже зелене површине у систем градског зеленила. Улице у граду су углавном озелење дрворедима једностраним и двостраним како профили улица дозвољавају. Дрворед је хетероген, а углавном доминира липа.

Приликом реконструкције улица постојећи дрворед замењиван је новим и стара стабла липе полако се замењују другим врстама.

Код обнове дрвореда у постојећим регулацијама саобраћајница важе следећи услови:

- Постојеће дрвореде задржати и наставити са поступном заменом стабала липе. У програму плана су детаљно обрађени разлози за обнову дрвореда
- Постојеће дрвореде редовно неговати
- Планирати садњу школованих садница
- У улицама уских профила и у самом језгру града садити мање врсте лишћара или садити дрворед са једне стране. То је важно из више разлога: робусне врсте је тешко и скупо одржавати, слабе проветрености и осунчаности улице и зимског одржавања улице.

Код подизања нових дрвореда и формирања уличног зеленила у измењеним и новим регулацијама саобраћајница важе следећи услови:

- Тежити да дрворед буде саставни део саобраћајница свих рангова на територији града
- За нове дрвореде користити школоване саднице са правим деблом најмање 2,8-3м висине. Бирати врсте које су отпорне на штетне гасове, имају формирану круну и развијен корен који није плитак. Растојање између садница мин 5м
- Дрворедне врсте морају бити прилагођене профилима улице и положају надземних и подземних инсталација
- Све улице које имају тротоар ширине мин 2,5м дрворед је обавезан са обе стране
- У ширим улицама: В. Мишић, Н. Пашић, Ј. Богдана, Железничка дрворед може бити дворедан и од већих врста. Такође, у ширим улицама сагледати могућност формирања зеленог појаса који раздваја коловоз и тротоар у чијем саставу би

био дрворед и жбунасте врсте са затрављеном површином. Ширина тог појаса је минимално 1м.

- Зеленило не сме представљати сметњу за нормално кретање пешака и хендикепираних лица
- Зеленило не сме да смањи саобраћајну прегледност

Предлог врста за дрворед у улицама уских профила:

- Кугласти јасен
- Кугласти јавор
- Кишобранаста багрем
- Јавор ГРИМСОНКИНГ

Предлог врста за дрворед у широким улицама:

- Црвени кестен
 - Јаблан
 - Сребрнолисни јавор
 - Платан
- Прилазне улице у град морају имати репрезентативан дрворед, најбољи пример за то је дрворед платана у Ул. Краља Александра. Дрворед је врло значајан у улицама у периферији града, естетски и као заштита од буке и емисије негативних честица издувних гасова.

У прилазним улицама подизати вишередни дрворед или комбиновати дрвеће и шибље. Такве постојеће улице у Пожеги су:

- Улица Висибабска
- Улица Болничка
- Улица К. Александра од моста на Скрапежу до надвожњака
- Улица Б. Мићић(Ариљска рампа)
- Улица М. Тешић до Котарског Грма
- Улица К. Милоша од „Будимке“ до петље „Пријановићи“
- Улица Железничка
- Улица Н. Пашић
- Улица Татојевица
- Све улице у оквиру радних зона
- Све нове улице на територији ГУП-а.

Зеленило у функцији заштите – у ширем смислу све категорије зелених површина могу се сврстати у заштитно зеленило јер обављају и ту функцију. У ужем смислу, то су заштитни зелени појасеви путних коридора, зеленило у радним и пословним зонама, око реке, у зони санитарне заштите, археолошких локалитета, клизишта, гробаља и око уређаја за пречишћавање фекалне канализације. Основни циљеви заштитног зеленила су да штити здравље људи, амортизује буку и смањи емисије штетних прашина, да прави визуелну баријеру у простору и разграничава целине, спречава одроњавање и клизање земљишта, утиче на квалитет воде и животне средине уопште и последње, али не и најмање важно, да да естетску вредност некој целини.

Заштитно зеленило путних коридора – У постојећем стању појасеви уз саобраћајнице су највећим делом неуређене и обрасле дивљом вегетацијом или су то пољопривредне површине екстензивног коришћења. Површине у путним петљама су под засадом малине, кукуруза итд. Зеленило у оквиру железнице такође је неуређено, осим једног мањег дела који припада Музеју.

Услови за подизање и одржавање путног зеленила дуж свих саобраћајница су следећи:

- Планирати зелене појасеве дуж свих постојећих праваца државних путева I реда, уколико за то постоје могућности односно уколико појас није већ оптерећен градњом или другим функцијама
- Државни пут IB реда IB-23, деоница Пожега-Чачак пролази кроз радну зону, постојећу са леве и нову са десне стране. Обзиром да је планирано заштитно зеленило у обе радне зоне није потребно подизати заштитни појас дуж магистрале
- Планирати зелене појасеве дуж свих постојећих регионалних праваца, под истим условима
- Планирати зелене појасеве дуж свих новопланираних државних саобраћајница
- Планирати зелене појасеве дуж постојећих и нових железничких праваца
- Ширина зелених путних коридора зависиће од конфигурације терена, од 5 до 20м. Уколико терен дозвољава и више.
- Зеленило путних коридора има првенствено заштитну улогу да изолира велике саобраћајнице од других намена: становања, спорта и рекреације, зона рада, речног корита итд.
- Зеленило садити мин 3м удаљено од линије путног појаса.
- Садити аутохтоне биљне врсте отпорне на прашину, недостатак влаге и земљишта, загађење, првенствено лишћарске, широког листа, брзог раста, али и шибље.
- У зонама путних петљи и раскрсница садити више жбунасте врсте и патуљасте четинаре отпорне на услове садње и широке травне површине од отпорних трава
- Пољопривредно земљиште у путној петљи „Ариљска рампа“ претворити у заштитно зеленило
- Зеленило путева не сме да има утицај на ток и безбедност саобраћаја

Зеленило индустријских, радних и пословних зона

У овој зони тежити што компактној зони изолације у циљу спречавања загађења осталог простора. У постојећем стању зеленило у овој зони нема значајан удео и веома мале површине су под зеленилом. Углавном су то широке асфалтиране површине или чак делимично неуређене површине. Такво стање је неопходно унапредити. Такође изостају заштитни појасеви које треба формирати према условима који су дати.

Услови за озелењавање радних зона:

- Зеленило у зони индустрије има заштитну функцију, да одвоји ову намену од осталих, поготову стамбених подручја, стога се подиже најчешће у прстену око индустријских блокова. Ширина прстена треба да буде минимум 5м.
- Ово зеленило такође чини пријатнији амбијент за рад и боравак људи
- Зеленило мора обухватити најмање 25% површине зоне и ту је укључено заштитно зеленило околне зоне(ободно), зелене површине у појасевима дуж саобраћајне мреже унутар зоне и евентуално зеленило слободних површина и паркинг простора.
- Зеленило се састоји углавном од аутохтоних врста лишћара из околине, отпорних на загађење, широког листа, густе крошње, брзог раста и добре регенерације надземних органа. Могу се садити и адекватни четинари и шибље.
- Најефикаснија је садња по спратовима и то: појас шибља- појас дрвећа – појас шибља, гледајући од саобраћајнице ка унутрашњости радне зоне тј. радног блока.
- Уколико постоје слободне површине унутар блокова могу се користити за садњу зеленила
- Паркинг простори на индивидуалним парцелама треба да буду изоловани дрвећем

- Све парцеле унутар радног блока би требало да буду одвојене дворедним дрворедом.
- Адекватне врсте дрвећа и жбуња: багрем, јавор, топола, кестен, бреза, црни бор, оморика, форзиција, суручице, жутике, курике итд.

Постојећа радна зона- у оним деловима где није оптерећена могуће је максимално коришћење следећих услова при озелењавању:

- Зеленило подизати дуж улица у ширини од мин 10м.
- Уз правац Државног пута IB реда IB-23, деоница Ужице-Пожега-Чачак која левом и десном страном пресеца постојећу и нову радну зону, појас зеленила треба да буде мин 30м ширине.
- Дуж улице Књаза Милоша нема довољно ширине за зеленило због изграђености, тако да улогу заштите преузима планирани дрворед

Нова радна зона и бесцаринска зона

- Озелењавање вршити плански наведеним условима
- Ободно зеленило треба да буде у ширини од мин 10м у зависности од терена.
- У појасу дуж кога се радна зона ослања на реку Скрапеж, заштитни појас мора бити мин 30м ширине, разноврсног садног материјала, спратне садње са шетним стазама.
- Дуж магистралних саобраћајница појас зеленила од мин 30м
- Дуж улица унутар зоне постављати појасеве зеленила
- Избор врста и редослед садње исти.

Зеленило археолошких локалитета и споменика природе

Услови за озелењавање, односно одржавање постојећег зеленила:

- На археолошким локалитетима предвиђају се вештачке ливаде, а ободом високо зеленило.
- Високо зеленило треба да се састоји од аутохтоних, високих лишћара и четинара и да одвоји локалитете од околине и заштити од негативног утицаја саобраћаја, индустрије.
- Споменике природе уклопити у природни амбијент, на Савинцу и Драгановцу.
- Подићи одржавање зеленила на овим локацијима на виши ниво
- Максимално чувати и стручно неговати храстове који су под заштитом природе и остала стабла која су раритет у општини
- Простор око спомен чесме на Савинцу редовно одржавати и обогатити парковским мобилијаром да би се омогућило задржавање људи на локацији
- На локалитету Драгановац, парцела на којој се налазе 5 храстова треба да остане ливада. Било каква додатна садња била би сувишна.
- Лепа и витална стабла рефлекторима треба осветлити, нпр. на локацији Драгановац јер се налази поред Државног пута IB реда IB-21.

Заштитно зеленило клизишта

Услови за озелењавање клизишта:

- За санирање ерозије потребно је критичне локације пошумљавати
- Садни материјал мора бити јаког и разгранатог кореновог система који ће помоћи учвршћивању тла: багрем, храст, борови и сл.

Зеленило комуналних зона

Услови за уређење зоне старог изворишта код реке Скрапеж:

- Планом је предвиђено зону заштите старог изворишта код реке Скрапеж оградити.

- Обзиром да се налази на самој обали реке и непосредно поред храма „Света Три Јерарха“ дуж оgrade је дозвољена садња лишћара, стубастих туја или комбинација ово двоје ради естетске функционалности.
- Унутар површине дозвољено је подизање искључиво ливадских травњака јер су бунари распоређени по читавој површини зоне. Корен дрвећа би их угрожавао као и ферменти разлагања лишћа и четина.
- Није дозвољена на овој површини употреба пестицида и ђубрива, да би се избегло загађивање воде.

Услови за озелењавање зоне уређаја за пречишћавање фекалне канализације:

Комплекс треба обезбедити од плављења Скрапежа и Ђетиње и озеленити разноврсним дрвенастим садним материјалом и травним површинама.

Заштитно зеленило гробља

Услови за озелењавање:

- Треба садити претежно четинарске врсте дрвећа у густом склопу како би се створила акустична и визуелна баријера. Тај склоп појачавати и лишћарима густе крошње и бржег раста.
- Ширина заштитног појаса зависи од конфигурације терена и суседних намена, мин 5м.
- На локацији старог гробља постоји испрекидани појас заштитног зеленила и треба га ревитализовати посебно на насипу према Бакионичком потоку. Подизање зеленила ту је важно и због учвршћивања насипа и због визуелног издвајања гробља од великог насеља на Марјановића Брду које је са друге стране потока.
- Зона локације новог гробља има предвиђене заштитне појасеве које треба реализовати. Има довољно ширине за подизање широког појаса.
- Уређење гробља, гробних места, комуникација, зеленила и пратећих садржаја мора бити на захтеваном нивоу.
- Опремити гробље потребним пратећим садржајима.

Могуће пратеће намене: услужне делатности, администрација и пратећи објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Зеленило објеката јавних функција - подразумева зеленило око објеката општинске управе, школа, предшколских установа, цркава, болнице и других здравствених институција, библиотеке.

Услови за озелењавање су следећи:

- Објекти јавних функција обавезно морају имати уређену зелену површину.
- Код постојећих површина око јавних објеката дозвољена је санитарна сеча стабала, примена мера неге (кошење травњака, резивање жбунасте вегетације, прихрана вегетације), реконструкција цветњака, нова садња, реконструкција стаза
- Озелењавање нових објеката јавних функција биће у складу са наменом објекта и према важећим постојећим правилима за озелењавање цркава, школа, обданишта итд.

Зелене површине ограниченог коришћења:

Зеленило спорта и рекреације – чине зелене површине унутар и око спортско рекреационих терена.

Важно је напоменути да све школе на подручју плана имају спортске терене и простор са обавезним садржајима за физичко васпитање деце. Ове површине су оплемењене зеленилом које треба да заузима до 40% површине комплекса. У том смислу треба

планирати потенцијално нове школске објекте и одржавати завидан ниво уређења зелених површина.

Зеленило стамбених зона - зеленило стамбених зона има вишеструку улогу: побољшања микроклиматских и санитарно-хигијенских услова, естетску, социјалну, заштитну, здравствену, рекреациону итд.

Зеленило колективног становања – блоковско зеленило

Услови за уређење зеленила стамбених зона:

- Треба да служи пасивном одмору и рекреацији становника, да оформи звучну баријеру у односу на саобраћај и заштиту од издувних гасова.
- Ово зеленило допринеће декоративно-естетском уређењу средине, оплемениће архитектонске објекте и покрити привремене објекте без естетске вредности, као и разне депое за смеће, гараже и сл.
- Обрада овог зеленила треба да буде у пејзажном стилу чију основу чине травне површине са жбуњем и цвећем, а групама високог дрвећа створила би се сеновита места.
- У овој категорији зеленила треба формирати површине за активан одмор деце уређењем игралишта за предшколску и мању школску децу са пратећим садржајима (мобиљаром – клацкалице, тобогани, љуљашке, песак игралиште итд)
- Може се уређивати и са мањим спортским теренима и угоститељским објектима
- У стамбеним блоковима, зеленим површинама треба да је обухваћено 20-50% укупне површине блока.
- Важно је интегрисати озелењене паркинг просторе, као и просторе за контејнере
- Ове зелене површине треба повезати са осталим категоријама зеленила у јединствен систем, а пешачким стазама остварити најкраће правце ка околним садржајима.

Зеленило породичног становања – баште око кућа породичног становања не сврставају се у општи фонд градског зеленила, али заузимају видно место у укупном фонду зеленила насеља. Врт око куће обезбеђује мир, хигијенске услове становања без буке и прашине, ствара могућност активног одмора.

- У баштама могу да постоје следеће функционалне зоне: предврт, простор намењен мирном одмору и игри деце, повртњак, воћњак и сл.
- Композицију врта треба да чине различите категорије биљних врста, грађевински и вртно-архитектонски елементи и мобиљар.
- Избор биљних врста и начин њиховог комбиновања треба да су у складу са околним пејсажом и општим условима средине.
- Основу сваког врта треба чини добро урађен и негован травњак.
- Проценат озелењености индивидуалних парцела треба да буде најмање 30%.

Зеленило - зона са централним функцијама - Заступљено је у следећим урбанистичким (под)целинама : Ц3.1, Ц3.5, Ц3.6, Ц8.6, Ц25.2, Ц30.1 и Ц30.3

Зону централних функција уз реку могу да чине изузетно атрактивни садржаји:

- Ресторани
- Кафићи
- Галерија
- Интернет кафе
- Играоница
- Отворени театар
- Кампови
- Туристичке организације
- Тржни центри

Услови за озелењавање ове зоне су следећи:

- Површина са централним садржајима која је планирана уз реку Скрапеж треба да се уклопи у зелени коридор, па њено озелењавање је неопходно и то садњом солитарних лишћара и четинара у слободним формама уз доста површине под травњаком.
- Акценат атрактивности стављати на улазе и терасе
- Дозвољено је присуство партерног зеленила, цвећа различитих боја, висина и периода цветања.
- Планирати широке стазе за шетњу
- Озелењеност ове зоне мин 30%.
- У појасу дуж кога се зона граничи са градском саобраћајницом подићи заштитни појас зеленила најмање у ширини од 5м, а на местима дуж магистрале најмање 10м.
- У појасу дуж кога се зона граничи са бедемом дуж Скрапежа подићи заштитни појас мин 15м ширине кроз који ће пролазити бицикличка стаза и шетне стазе.
- Зеленило у појасу може бити сађено вишередно, само дрвеће или комбинација са шибљем.

Зеленило специјалне намене

Ц4.3 Војни полигон

Зеленило површине посебне намене (војни полигон) је заступљено у обухвату плана. Нема велики удео, али је ниво одржавања репрезентативан.

Ц8.2 Расадник

Са површином од 14 ха, Расадник је значајан за производњу управо шумских и декоративних дрвенастих и жбунастих врста. Расадник Пожега је у власништву ЈП „Србијашуме“, ГЈ Ужице и ту се производи садни материјал за потребе шумарства и за потребе ширег становништва. У оквиру расадника је и Семенски Центар за производњу и обраду шумског семена. У расаднику је дозвољено подизање објеката који су у функцији расадничке производње.

Зеленило паркинг простора - На простору обраде, дефинисане паркинге, мање више, прати зеленило. Улогу зеленила паркинг простора углавном преузима улично зеленило. Дефинисањем нових паркинг простора у свим категоријама зелених површина (радне зоне, стамбене зоне, зоне јавних објеката, зоне спорта итд) обавезно је и дефинисање зеленила које их прати.

РЕКОНСТРУКЦИЈОМ ПОСТОЈЕЋИХ ЗОНА И ИЗГРАДЊОМ НОВИХ ПОТРЕБНО ЈЕ ОБЕЗБЕДИТИ ПРОСТОР ЗА ЗЕЛЕНИЛО. СВЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ ВЛАСНИЦИ СУ ОБАВЕЗНИ ДА УРЕЂУЈУ, А СВЕ СЛОБОДНЕ ПОВРШИНЕ ОЗЕЛЕНЕ. ЗА СВЕ ВРСТЕ И И ПОВРШИНЕ ЗЕЛЕНИЛА ВОДИТИ РАЧУНА О КОНСТАНТНОМ ОДРЖАВАЊУ И ОБНАВЉАЊУ ЗЕЛЕНОГ ФОНДА.

- **Остало грађевинско земљиште**

Површине остале намене обухватају све површине у оквиру граница плана које нису површине јавне намене и то:

- зону становања:

становање високих густина од 250 ст/ха

становање већих густина од 150 – 250 ст/ха

становање средњих густина од 60 - 150 ст/ха

становање малих густина до 60ст/ха

- привреда и пословање
- индустрија, привреда и пословање
- верски објекти
- аутобуски терминал
- централне функције

СТАНОВАЊЕ

У оквиру земљишта остале намене, доминантну намену представља становање које је планирано у три различите категорије зависно од густине:

- становање високих густина од 250 ст/ха
- становање већих густина од 150 – 250 ст/ха
- становање средњих густина од 60 - 150 ст/ха и
- становање малих густина до 60ст/ха

Становање високих густина од 250 ст/ха

Становање високих густина заступљено је у најужој централној зони града – општинском центру. Обухвата градски центар са припадајућим блоковима где се поред централних функција са вишепородичним становањем, предвиђа и могућност градње породичних стамбених, стамбено-пословних и пословних објеката.

Центар насеља је планиран кроз прожимање јавног и појединачног интереса. Развој централног подручја треба да буде у функцији подизања квалитета овог подручја, а његова реализације би се одвијала кроз усмерену реконструкцију у оквиру урбане матрице која се углавном задржава, као и новом изградњом у циљу адекватног и рационалног коришћења грађевинског земљишта са применом максимално дозвољених индекса за подручје централне зоне. Концепција уређења простора урађена је у складу са смерницама за заштиту градитељског наслеђа, које су за овај простор установљене мерама заштите градитељског наслеђа од стране Завода за заштиту споменика културе из Краљева.

Дозвољене делатности

Делатности које се могу планирати у зони становања високих густина као самосталне или у склопу породичних и вишепородичних стамбено-пословних и пословних објеката су из области:

- управа и администрација
- пословно-административних делатности (банке, поште, представништва, агенције, пословни бирои),
- културе (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.),
- трговина (продавнице за продају прехранбене и робе широке потрошње и др.)
- услужно занатство (пекарске, посластичарске, обућарске, кројачке, фризерске, фотографске радње и друге занатске радње)
- услужне делатности (књижара, видеотека, хемијска чистионица и др.)
- угоститељство (мотел, пансион, ресторан, таверна, кафе бар, пицерија, хамбургерија...)
- здравство (апотека, опште и специјалистичке ординације, амбуланте, стационари мањих капацитета и сл.)
- социјална заштита (сервиси за чување деце, вртићи, обданишта, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.),
- забава (билијар салони, салони видео игара, и др.)
- спорта (теретане, вежбаоне за аеробик, фитнес, бодибилдинг и др.)

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена - Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама, и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонско грађевинском склопу не уклапају у окружење.

Становање високих густина од 250 ст/ха планирано је у следећој урбанистичкој целини: Ц0.

Становање већих густина од 150 – до 250 ст/ха

Планирана је реконструкција, доградња и адаптација постојећих и изградња нових објеката породичног становања, са максимално 4 стамбене јединице.

Поред погушћавања у већ изграђеним деловима, планирано је и реализовање ове претежне намене на неизграђеној локацији – подцелини Ц29.1 која у затеченом стању представља пољопривредно земљиште, премда је и ранијим детаљним планом била предвиђена за становање. Реализација се предвиђа увођењем адекватног инфраструктурног опремања ове атрактивне локације, са посебним акцентом на изградњи планираних јавних саобраћајница.

У оквиру ове претежне намене, могућа је изградња вишепородичних стамбених објеката, уз примену урбанистичких параметара прописаних за дату урбанистичку целину, уз услов да је минимална површина парцеле 6,00 ари. Обзиром да је највећи део територије већ изграђен објектима породичног становања, најизвесније је да ће се вишепородично становање реализовати у оквиру подцелине Ц29.1

Атрактивно, неизграђено подручје представља и део урбанистичке подцелине Ц29.6 у насељу Трећи реон, уз саму границу са зоном централних функција уз реку Скрапеж. Саобраћајно решење дефинисано овим планом пројектовано је тако да оставља могућност изградње објеката вишепородичног становања. Потребно је решити имовинско-правне односе.

За урбанистичку подцелину Ц4.1 карактеристично је што заузима брдски део територије насеља, који захтева посебан третман у погледу специфичности терена. На овом подручју су евидентирана и два клизишта, за које важи строга забрана изградње. Урбанистичка подцелина Ц4.11 се формира на раскрсници уз улице Поточки крај и Нићифора Максимовића и оивичена је катастарским парцелама 488/1, 488/4 и 488/16, и представља подцелину вишепородичног становања са делатностима.

Дозвољене делатности

Делатности које се могу планирати у зони становања већих густина као самосталне или у склопу породичних и вишепородичних стамбено-пословних и пословних објеката су из области:

- трговине (свих врста, обима и облика из домена малопродаје, који не захтевају посебне комплексе и услове допреме роба, складиштења и сл.)
- услужног занатства (облика и обима примерених централној градској зони),
- услужних делатности (облика и обима примерених централној градској зони),
- угоститељства,
- здравства (апотеке, опште и специјалистичке ординације и сл.),
- социјалне заштите (сервиси за чување деце, вртићи, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.),
- културе (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.),
- забаве (објекти забаве различитих врста и обима – клубови, салони, кладионице и др.),
- спорта (теретане, вежбаонице и др.),

- пословно-административних делатности (банке, поште, пословни центри, представништва, агенције, пословни бирои),
- и друге делатности уз услов да не угрожавају околину, животну средину и услове становања, буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним утицајима, односно да су предвиђене мере, којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења и да се у складу са наменом и капацитетима може обезбедити одговарајући приступ, начин снабдевања и прописан број паркинг места за кориснике.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена - Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама, и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонско грађевинском склопу не уклапају у окружење.

Становање већих густина 150 до 250 ст/ха планирано је у следећим урбанистичким целинама и подцелинама: Ц3.7, Ц3.8, Ц4.1, Ц 4.11, Ц 4.12, Ц7.3, Ц26.3, Ц 28.1, Ц29.1, Ц29.6 и Ц30.2.

Становање средњих густина од 60 - 150 ст/ха

У складу са традицијом и карактером насеља најзаступљеније је становање средњих густина које подразумева доминантно објекте породичног становања.

Планирана је реконструкција, доградња и адаптација постојећих и изградња нових објеката породичног становања, са максимално 3 стамбене јединице.

У склопу становања могућа је изградња и објекта друге компатибилне намене чија делатност неће имати штетног утицаја на околину: пословање, јавни садржаји, спорт и рекреација, комунални објекти, сервиси, верски објекти, мала привреда и др., с тим да њихова заступљеност на нивоу целине не прелази 30% укупне површине.

Дозвољене делатности у зони породичног становања, које се могу обављати у склопу породичних стамбено-пословних, пословних и пословно-производних објеката су из области:

- трговине (прехрана, роба широке потрошње и др.),
- услужног занатства (ситни занати различитих врста који немају штетног утицаја на окружење),
- услужних делатности (за задовољавање локалних потреба становника),
- угоститељства (различити облици угоститељских услуга – мотели, пансиони, ресторани, кафеи и сл.),
- здравства (апотеке, опште и специјалистичке ординације, амбуланте и сл.),
- социјалне заштите (сервиси за чување деце, вртићи, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.),
- културе (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.),
- забаве (билијар, видео игре, кладионице и др.),
- спорта (спортски терени, теретане, вежбаонице и др.),
- пословно-административних делатности (банке, поште, представништва, агенције, пословни бирои и сл.),
- и друге делатности уз услов да не угрожавају околину, животну средину и услове становања, буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним утицајима, односно да су предвиђене мере, којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења и да се у складу са наменом и капацитетима може обезбедити одговарајући приступ, начин снабдевања и прописан број паркинг места за кориснике.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена - Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама, и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонско грађевинском склопу не уклапају у окружење.

Становање средњих густина 60 до 150 ст/ха планирано је у следећим урбанистичким целинама и подцелинама: Ц2.1, Ц7.2, Ц11.1, Ц12.2, Ц14.1, Ц18, Ц20.3, Ц21.1 и Ц23

Урбанистичка подцелина Ц2.1 и Ц7.2 и Ц11.1 у затеченом стању налази се непосредно уз Државни пут IB реда IB-21, деоница Пожега-Косјерић и Пожега-Ариље. Планом је предвиђена изградња обилазнице и измештање трасе поменутог државног пута изван централног дела насеља, чиме ће се знатно повећати квалитет живота на овом подручју, уз дефинисање строгих правила заштите животне средине приликом пројектовања и грађења објеката у зони пословања Ц2.2 која се наслања на предметну урбанистичку подцелину Ц2.1 као и индустријских зона у близини подцелине Ц7.2.

За урбанистичку подцелину Ц14.1 која је иако доминантним баријерама одвојена од центра насеља (петља државних путева, железничка пруга, река Скрапеж) изузетно густо насељена, планирано је подизање квалитета живота:

- задржавањем и унапређивањем јавних намена – школе и вртића, чија је градња планирана унутар саме предметне подцелине, полазећи од потребе равномерног распореда ових јавних установа, према гравитационом подручју и задатом радијусу опслуживања
- и унапређивањем постојећег спортског терена, тако што ће се додатним опремањем извршити пренамена у локални спортски центар „Миловића ливаде“, један од три ове врсте на подручју насеља, поред оних у Висибаби и у Татојевици.

Урбанистичка целина Ц18 – насеље породичних објеката на Зеленцу.

Планом је предвиђено да учешће индивидуалног становања буде доминантно тј. да се сав расположиви простор подесан за изградњу искористи за формирање парцела у функцији индивидуалног становања, и да се притом посебно активирају компатибилне функције будући да је подручје релативно удаљено од центра насеља, као и да се постојећи стамбени објекти, предвиде за доградњу и надградњу до планом дефинисаних максималних коефицијената у других урбанистичких правила.

Део локације заузима археолошки локалитет „Блашковине“ који је под заштитом и усклађен са плановима Завода за заштиту споменика културе. Овај локалитет уједно је и једини ограничавајући фактор градње. Он се налази у централном делу локације и треба га изузети од било какве градње, а сав простор одржавати као природни ливадски пашњак. Уређење околине некрополе радиће се само уз сагласност Завода за заштиту споменика.

За већи део територије ове урбанистичке целине предвиђена је израда Плана детаљне регулације, односно то је онај део територије који до сада није третиран на детаљном нивоу и приказан је на графичком прилогу број 3: *Карта планиране намене површина*.

За урбанистичке подцелине Ц20.3 и Ц21.1 које су спонтано настале уз државни пут, планирано је употпуњавање затечене намене – породичног становања средње густине. Такође се предвиђа израда плана детаљне регулације за ову територију.

Урбанистичка целина Ц23 у затеченом стању представља неизграђену пољопривредну површину. Планирана намена становања са адекватним инфраструктурним опремањем биће предмет даље разраде простора израдом плана детаљне регулације.

Становање малих густина до 60 ст/ха

Становање малих густина заступљено је у рубним деловима плана, на северо-истоку, северо-западу, западу, и југу, уз саму границу плана.

Ове целине настале су проширењем, повезивањем и укрупњавањем подручја спонтано насталог једнопородичног становања.

На принципу "спољашњег ширења града", планира се заокружење и урбана трансформација ових стамбених насеља, допуњавањем постојеће стамбене намене другим компатибилним наменама, регулације и парцелације.

Унапређење ове намене ће се остварити реконструкцијом постојеће и изградњом нове саобраћајне мреже, ублажавањем последица спонтано и стихијски настале градње, у циљу побољшања слике насеља (санација, реконструкција), увођењем адекватног инфраструктурног опремања и успостављањем јасних принципа хоризонталне и вертикалне регулације на овом простору.

Планирана је изградња нових, реконструкција и доградња постојећих породичних стамбених објеката, стамбено пословних и пословних објеката. Дозвољено је организовање максимално 2 стамбене јединице у оквиру једног објекта.

У оквиру ове претежне намене планирана је изградња једнопородичних стамбених објеката, док изградња објеката вишепородичног становања није предвиђена.

Карактеристична за ову претежну намену јесте могућност изградње објеката породичног становања пољопривредног типа, по посебним условима.

Поред стамбених, могућа је и изградња објеката мањих производних капацитета. Дозвољена је изградња објеката за чувања пољопривредних производа (хладњаче), површине до 50м², уз обавезу израде процене утицаја на животну средину.

Такође је дозвољена изградња и објекта друге компатибилне намене чија делатност неће имати штетног утицаја на околину, и с тим да је њихова заступљеност на нивоу не прелази 30% укупне површине.

Дозвољене делатности у зони породичног становања, које се могу обављати у склопу породичних стамбено-пословних, пословних и пословно-производних објеката су из области:

- трговине (прехрана, роба широке потрошње и др.),
- услужног занатства (ситни занати различитих врста који немају штетног утицаја на окружење),
- услужних делатности (за задовољавање локалних потреба становника),
- угоститељства (различити облици угоститељских услуга – мотели, пансиони, ресторани, кафеи и сл.),
- здравства (апотеке, опште и специјалистичке ординације, амбуланте и сл.),
- социјалне заштите (сервиси за чување деце, вртићи, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.),
- културе (галерије, библиотеке, читаонице, биоскопске и позоришне сале и др.),
- забаве (билијар, видео игре, кладионице и др.),
- спорта (спортски терени, теретане, вежбаонице и др.),
- пословно-административних делатности (банке, поште, представништва, агенције, пословни бирои и сл.),
- и друге делатности уз услов да не угрожавају околину, животну средину и услове становања, буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним утицајима, односно да су предвиђене мере, којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења и да се у складу са наменом и капацитетима може обезбедити одговарајући приступ, начин снабдевања и прописан број паркинг места за кориснике.

Становање мале густине до 60 ст/ха планирано је у следећим урбанистичким целинама и подцелинама: Ц1, Ц7.1, Ц20.6, Ц20.9, Ц21.2 и Ц31

За урбанистичку целину Ц1 и подцелину Ц7.1 карактеристично је што оне заузимају северни, односно северо-западни, брдски део територије насеља, који захтева посебан третман у погледу специфичности терена. На овом подручју је евидентирано и неколико клизишта, за које важи строга забрана изградње. За изградњу на преосталој територији урбанистичке целине, обавезује се инвеститор да, пре израде главног пројекта, изврши геотехничка и друга испитивања земљишта.

На подручју подцелина Ц20.6 и Ц20.9 евидентирана су непокретна културна добра – археолошка налазишта, за које важе посебни режими и правила изградње.

За један део територије подцелине Ц20.6 предвиђена је израда плана детаљне регулације, што је приказано на графичком прилогу број 2 Карта план намене површина.

На територијама урбанистичких подцелина Ц20.6, Ц20.9, Ц21.2 и Ц31, које се налазе у јужном и западном рубном делу плана, у затеченом стању заступљена је пољопривреда, па се претпоставља да ће се у оквиру ових територија најпре развити породично становање пољопривредног типа.

ПРИВРЕДА И ПОСЛОВАЊЕ

Намена пословања подразумева услужне, комерцијалне, административне и занатске делатности. У оквиру подцелине није пожељно обављати интензивну производњу. Планиране су поједине локације са претежном наменом пословања, али је такође ова намена предвиђена као пратећа и допунска намена становању тако да се могу развијати у свим зонама становања.

Ова претежна намена развила се уз главне путне правце на територији Плана.

Зона привреде и пословања планирана је у следећим урбанистичким целинама и подцелинама: Ц2.2, Ц10.2, Ц11.3, Ц13.1, Ц14.5, Ц14.6, Ц15.1, Ц16, Ц17, Ц20.2, Ц20.5, Ц22, Ц28.2 и Ц29.5

У оквиру урбанистичке подцелине Ц2.2 спонтано се развила намена рада пословања због непосредне близине трасе државног пута IB реда IB-21, деоница Пожега-Косјерић. Премда је Планом предвиђено измештање трасе државног пута, подцелина задржава намену привреде и пословања, са строгим режимом заштите животне средине, обзиром да се директно наслања на зону становања.

Урбанистичке подцелине Ц11.3, Ц13.1 и Ц14.6 развиле су се уз Државне путеве IB реда IB-21 деоница Пожега-Косјерић и IB-23 деоница Пожега-Ужице на самом југу територије обухваћене Планом.

ИНДУСТРИЈА, ПРИВРЕДА И ПОСЛОВАЊЕ

Под радним зонама подразумевају се површине намењене за производне индустријске погоне, малу привреду, занатство, складишта, трговину, сервисе, пословне и пратеће садржаје.

Размештај ових зона је условљен затеченим стањем, тако да се постојеће радне зоне задржавају а формирањем нових ствара се могућност за даљи одрживи привредни развој и измештање појединих некомпатибилних делатности из стамбених блокова.

Планско решење у погледу даљег развоја индустрије има за основни циљ стварање услова и погодности за даљи развој приватне иницијативе и предузетничког духа, кроз унапређење инфраструктурне опремљености постојећих локација које је, могуће интензивније користити и просторно проширити и формирање нових зона, опремљених примарном инфраструктуром, са циљем проширења понуде локација за смештај малих и средњих предузећа.

Приликом изградње у оквиру радних зона треба водити рачуна о лоцирању сродних производних технологија које би се међусобно употпуњавале.

Неопходно је интензивирати подизање високих зелених засада као заштитних коридора, по ободу блокова у циљу заштите животне средине. Интерни саобраћај унутар локација решити уз обавезу формирања противпожарног пута и паркинг простора.

У оквиру радних зона дефинисане су претежне намене:

Индустрија, привреда и пословање

У оквиру ове претежне намене могуће је организовати следеће активности: производни погони, сервиси, услужне делатности и друге компатибилне намене. Дозвољена је и изградња енергетских, комуналних и осталих инфраструктурних објеката и постројења, уз дефинисање строгих услова заштите животне средине.

Унутар блокова, који су дефинисани саобраћајном мрежом, могуће је, Пројектом препарцелације и парцелације, дефинисати парцеле у складу са потребама будућих инвеститора. Ове парцеле обавезно морају имати приступ на јавни пут. За парцеле које се налазе непосредно уз коридоре индустријских колосека, могуће је прикључење на исте.

Дозвољено је градити објекте :

- индустрије
- грађевинарства
- занатске производње
- послова дораде и оплемењивања производа
- складишта, магацине

Минимално опремање грађевинске парцеле подразумева:

- обезбеђење приступног пута
- водоснабдевање
- пречишћавање отпадних вода
- прикључак на електроенергетску и телекомуникациону мрежу
- уређење манипулативног простора
- уређење паркинга за различите врсте возила
- обезбеђење посебних просторија или ограда простора са посудама за прикупљање отпада

Целине индустрије, привреде и пословања планиране су у следећим урбанистичким целинама и подцелинама: Ц6.1, Ц8.1, Ц9.1, Ц10.1 и Ц10.4.

Робно – тржно – транспортне делатности

Заступљене су у оквиру урбанистичке подцелине Ц10.3, где се претежно планирају делатности у функцији саобраћаја, шпедиције, контејнерски терминали, организација међународног транспорта, паркирања камиона, складиштење робе, магацини, бензинске пумпе и друге сличне афирмативне делатности.

Планиране су делатности:

- претежно у функцији саобраћаја
- паркирање камиона
- складиштење робе
- магацини
- бензинске пумпе
- сличне афирмативне делатности

2.1.4.1. Биланс површина планиране намене

НАМЕНА	ПОВРШИНА /ха/	ПРОЦЕНТУАЛНО УЧЕШЋЕ %
<u>ОСТАЛЕ ПОВРШИНЕ</u>		
СТАНОВАЊЕ	438.22	36.1
СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА 250 ст/ха	32.37	2.67
СТАНОВАЊЕ ВЕЋИХ ГУСТИНА 150-250 ст/ха	85.72	7.06
СТАНОВАЊЕ СРЕДЊИХ ГУСТИНА 60 -150 ст/ха	211.60	17.43
СТАНОВАЊЕ МАЛИХ ГУСТИНА до 60 ст/ха	108.53	8.94
*неповољни терени за градњу у оквиру намене становања (клизишта)	23.70	1.95
ЦЕНТРАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ	14.66	1.21
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ	0.88	0.07
ПРИВРЕДА И ИНДУСТРИЈА	294.25	24.24
ПРИВРЕДА И ПОСЛОВАЊЕ	51.76	4.26
ИНДУСТРИЈА, ПРИВРЕДА И ПОСЛОВАЊЕ	242.49	19.98
*неповољни терени за градњу у оквиру привредних делатности (клизишта и глиништа)	4.07	0.34
<u>ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ</u>		
ЦЕНТРИ	1.84	0.15
РЕОНСКИ ЦЕНТАР	1.84	0.15
ОБРАЗОВАЊЕ	26.99	2.22
ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	3.46	0.29
СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	23.53	1.94
СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ДЕЦЕ И ОДРАСЛИХ	30.05	2.48
ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	2.97	0.24
ЦЕНТАР ЗА ДНЕВНИ БОРАВАК ДЕЦЕ	0.08	0.007
СТАМБЕНА ПОДРШКА	0.11	0.009
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	5.09	0.42
ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	0.73	0.06
СЕКУНДАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	4.76	0.39
КУЛТУРА	0.17	0.01
КУЛТУРА	0.10	0.01
ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА	0.07	0.01
УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА	0.39	0.03
ОПШТИНСКА УПРАВА И ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА	0.31	0.03
СУДСТВО	0.08	0.01
СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	15.85	1.31
ЗЕЛЕНИЛО	53.98	4.45
ПАРК	11.31	0.93
ПАРК ШУМА	11.89	0.98
ЗЕЛЕНИЛО У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА	19.43	1.60
РАСАДНИК	12.79	1.05

КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	27.65	2.28
ВАТРОГАСНИ ДОМ	0.25	0.02
ГРОБЉЕ	9.19	0.76
*неповољни терени за градњу у оквиру гробља (клизишта)	3.80	0.31
ЗЕЛЕНА ПИЈАЦА	0.36	0.03
СТОЧНА ПИЈАЦА И ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ПСЕ	3.18	0.26
КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ У ФУНКЦИЈИ ВОДОЗАХВАТА	2.37	0.20
ПОСТРОЈЕЊЕ ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА	6.84	0.56
ОСТАЛИ ИНФРАСТРУКТУРНИ КОМПЛЕСИ /трафо станице, МРС и др./	5.46	0.45
ПОСЕБНА НАМЕНА	14.63	1.21
САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	166.31	13.98
АУТОБУСКИ ТЕРМИНАЛ	1.60	0.13
ЖЕЛЕЗНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА	18.41	1.52
ЈАВНА ПАРКИНГ ГАРАЖА	0.32	0.03
ПАРКИНГ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА	1.60	0.13
САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ	144.38	11.88
ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	78.70	6.48
РЕКЕ	68.79	5.67
ОСТАЛИ ПОТОЦИ И ОТВОРЕНИ КАНАЛИ	9.91	0.82
ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	35.19	2.90
ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	8.12	0.67
*природно добро	1.04	0.09
*археолошка налазишта	6.62	0.54
УКУПНА ПОВРШИНА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПГР-а	1 214.12	100.00

2.1.5 Општа правила уређења простора

У графичком прилогу „Карта планиране намене површина“ дате су претежне намене у оквиру захвата плана.

- Изградња насеља и објеката може се вршити само на земљишту које је Планом одређено за градњу. Изградња објеката се може вршити искључиво на основу плана и по условима прописаним планом.
- Уколико на просторима постоји наслеђена намена, супротна намени земљишта датој у овом плану, не може се дозволити даља изградња и ширење ове намене, већ само нужно текуће одржавање објеката.
- У регулацији улица није дозвољена изградња објеката, изузев оних који спадају у саобраћајне, комуналне објекте и урбану опрему (надстрешнице јавног превоза, споменици, рекламни панои и сл.) и објеката и мреже јавне саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

- Изградња планираних објекта дозвољена је унутар регулационих линија односно утврђених грађевинских линија објекта према правилима уређења и грађења утврђеним Планом.
- На планираним површинама јавне намене и површинама планираним за објекте од општег интереса не могу се подизати објекти који нису у функцији планиране намене.
- На просторима који на основу плана нису утврђени као грађевинске површине не може се дозволити никаква изградња супротна предвиђеној намени, осим објекта инфраструктуре, односно објекта који служе одбрани.
- Могућа је **фазна градња** која треба да буде у складу са потребама инвеститора. Прва фаза реализације треба да буде уређење инфраструктуре што подразумева и успостављање везе са постојећом мрежом. Објекти се такође могу градити фазно, у оквиру своје грађевинске парцеле при чему свака фаза мора представљати функционалну и обликовну целину. Фазна градња подразумева и фазну израду техничке документације и прибављање грађевинске дозволе за сваку појединачну фазу.

2.1.6 Општи урбанистички услови за уређење површина јавне намене – саобраћајне површине

Саобраћајне површине

Визија и принципи развоја

Све што је напред наведено, условило је да се за израду нове саобраћајне матрице поставе циљеви који треба да представљају смернице и чијим испуњавањем треба омогућити квалитетан приступ свим деловима града, а уједно и да се обезбеди уклапање већ изграђених саобраћајница у ново решење саобраћајне мреже. Као циљеви наметнуло се следеће:

- Квалитетно планирање саобраћајница за нове делове града, делове који су планирани за ширење града и излазак града на реке,
- Квалитетно и ефикасно повезивање зона за рад и пословање и зона становања,
- Квалитетно и безбедно спровођење транзитног саобраћаја,
- Интегрисати периферне и унутрашње саобраћајнице, као и постојеће и новопроектване у један саобраћајни систем,
- Елиминисати ограничавајуће утицаје државних коридора који пролазе кроз, или тангирају град, као и наметнути и сачувати коридоре за нове државне саобраћајнице које су планиране или се планирају у наредном периоду,
- Повећати безбедност свих учесника у саобраћају рангирањем саобраћајница и усвајањем стандардних попречних профила,
- Омогућити изградњу и интеграцију нових елемената саобраћајне матрице, обилазница, пешачких комуникација, бициклистичких стаза и сл.

ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ

Усвојеним решењем саобраћајне матрице, извршено је рангирање саобраћајница, тако да осим државних путева који новим решењем тангирају саобраћајну мрежу града, остале саобраћајнице су сврстане у следеће рангове:

- Примарна градска мрежа - градске саобраћајнице (ГС) и
- Секундарна градска мрежа
 - Сабирне улице (СУ) и
 - Приступне улице (ПУ).

Новопроектованим решењем задржан је исти концепт ширења саобраћајне мреже, планирањем другог прстена око постојећег и ужег градског језгра. Овај прстен представља ободни и од њега са претходним - постојећим прстеном спојен је помоћу градских саобраћајница које треба да омогуће бржу и квалитетнију везу, а сами прстенови бржу везу међу државним путевима и појединим деловима града. Од поменутих прстенова планиране су градске саобраћајнице и сабирне улице које се радијално шире ка ужем градском језгру и ван прстена.

• СПОЉНА МРЕЖА

У непосредној близини града укрштају се и преплићу врло значајни друмски правци, којима се крећу велики број путника и велике количине терета. Са севера кроз само градско језгро, недалеко од градског трга пролази Државни пут I реда IB-21, Нови Сад - Ириг - Рума - Шабац - Коцељева - Ваљево - Косјерић - Пожега - Ариље - Ивањица - Сјеницадеоница Косјерић – Пожега, деоница бр. 02130, од чвора 2129 - Честобродица до чвора 2317 – Пожега. Са југоистока централни део општине тангира такође Државни пут I реда IB-23 Појате - Крушевац - Краљево - Прељина - Чачак - Пожега - Ужице - Чајетина - Нова Варош - Пријепоље - државна граница са Црном Гором (гранични прелаз Гостун), деоница Кратовска Стена – Ужице, док се сасвим јужно пружа, такође, деоница Државног пута I реда IB-21 деоница бр. 02131, од чвора 2318 – Пожега (Ариље) до чвора 2130 – Ариље.

Дакле, простор обухваћен Изменама и допунама Плана захвата веома важно чвориште Државних путева и то:

-ДП IB реда бр. 23 (граница плана од км 120+414 до км 124+521)

-ДП IB реда бр. 21– граница плана од км 194+930 до км 211+295

Подаци су у складу са усвојеном **Уредбом о категоризацији државних путева** („Сл.гл. РС“, број 105/2013, 119/2013 и 93/2015)

Као нови коридор појављује се и Аутопут Београд – Јужни Јадран (A2), са чијом се изградњом већ започело, а као врло битна тачка намеће се Пожега у којој је планирана наплатна рампа, ван граница обухвата овим планом.

С обзиром да град нема утицаја на планирање саобраћаја на државним путевима ван граница обухваћених овим Планом, акценат у новом саобраћајном решењу, даје се на две веома битне ставке у организацији и безбеднијем функционисању саобраћаја, на овим путевима, а у оквиру градског подручја.

Кроз Пожегу према *Уредби Владе Републике Србије о категоризацији државних путева (Сл.гласник РС бр. 105/13. и 119/13 и 93/2015)*, пролазе државни путеви IB-23 и IB-21. Пролаз ових путева кроз градско подручје регулисан је *Одлуком Скупштине Општине Пожега о безбедности и регулисању саобраћаја на путевима на територији Општине Пожега (Општински службени гласник бр. 08/2013.)*

Новом категоризацијом улица у саобраћајном решењу, било је неопходно извршити раздвајање градских улица од државних путева у градском језгру, који су били оптерећени великим бројем раскрсница, ивичном градњом и многобројним учесницима у саобраћају. Део државних путева у постојећем саобраћајном решењу пролази ивицом строгог центра града. Такође са све извеснијим плановима Републике Србије да се мрежа аутопутева заврши у скоријој будућности, наметнуло се питање, како регулисати будући саобраћај, с обзиром да ће преко Пожеге, цео Златиборски округ бити повезан на поменути мрежу.

Индивидуални улази у пословне и стамбене блокове су искључиво из градских улица.

Ради повезивања поменутих путева између улазне и излазне тачке у градском подручју, предвиђено је следеће:

- За државни пут IB-23, постојећа, изграђена саобраћајница – Обилазница Пожеге на правцу Ужице - Чачак, од км 120+427 до км 123+402,

- За државни пут IB-21, предвиђена је изградња нове саобраћајнице – Обилазница Пожеге на правцу Пожега - Косјерић.
- За другу деоницу државног пута IB-21, деоница, такође је предвиђена изградња нове саобраћајнице на правцу Пожега - Ивањица, у новом коридору од км 209+701 до км 211+795, као најкраћа и најбржа веза Златиборског

округа са Аутопутом A2 и као саобраћајница која ће бити ослобођена од индивидуалних прилаза на државни пут.

Након изградње предвиђених деоница које треба да преузму функцију државног пута, по предвиђеној законској процедури, потребно је покренути поступак којим ће се извршити укидање, односно проглашење одређених деоница за државни пут првог реда.

Што се тиче прикључака на постојеће и предвиђене државне саобраћајнице, заузет је став да се број прикључака сведе на најмању могућу меру и предвиде прикључци који морају задовољавати све услове у складу са важећим прописима.

Овим изменама и допунама плана потврђени су саобраћајни прикључци који су предвиђени важећим планом на делу обилазнице (ДП IB-23) на путној стационажи км 120+760, км 121+353 и км 121+950, који представљају директну везу целе индустријске зоне са државним путевима.

Предлаже се реконструкција денивелисане раскрснице на обилазници (ДП IB-23) - улаз у Пожегу из правца Чачка на путној стационажи км 120+575 у оквиру постојеће регулације, а у смислу повећања радијуса на рампи која се одваја од ДП IB-23 из смера Ужица и води ка граду. Ове грађевинске интервенције које би се извеле у границама појаса државног пута предлажу се како би се остварила безбедна проходност теретних возила, а самом тим повећао капацитет предметне раскрснице као и брже пражњење главног тока саобраћаја (обилазног пута).

Потврђује се раскрснице на државном путу IB-23 на стационажи км 123+810- зона Ариљске рампе где један крак води у само насеље док је други прикључак постојеће локације АМС и будућег јавног паркинга за теретна возила.

Новим глобалним саобраћајним решењем планира се укидање делова државних путева, кроз градско језгро, а предвиђени су нови коридори за пролазак истих и повезивање државних путева, као и аутопута Београд – Јужни Јадран (A2), краћим саобраћајницама са мањим бројем раскрсница и контролисаном градњом у зонама ових саобраћајница. Овим решењем сав транзитни и тешки теретни саобраћај би био померен из ширег градског језгра на периферију и ван стамбених делова града.

• УНУТРАШЊА МРЕЖА

ПРИМАРНА УНУТРАШЊА САОБРАЋАЈНА МРЕЖА

Примарна градска саобраћајна мрежа састављена је од градских саобраћајница које су организоване у два радијална саобраћајна прстена, која се на одређеном променљивом растојању формирају око ужег градског језгра и од градских саобраћајница које повезују поменуте прстенове. Саобраћајнице у саставу ових прстенова су у рангу градске саобраћајнице. Такође градским саобраћајницама су повезани прстенови са државним путевима који пролазе или тангирају градско подручје. Као меродавно возило за ове саобраћајнице усвојено је ТТВ+ППК (тешко теретно возило са полуприколицом), с обзиром да се ове улице налазе у свим деловима града и да се очекује кретање и ових возила истим.

Основна функција примарне мреже је да омогући безбедније и брже повезивање појединих градских целина, као и кретање већим брзинама. Такође омогућава најконформније услове за остале врсте саобраћаја (пешаке, бициклисте и сл.).

У перспективи, постоји могућност планирања Јавног градског превоза овим саобраћајницама, а за сада њима се крећу линије приградског саобраћаја, тако да у овим профилима саобраћајница постоје и стајалишта за локалне превознике.

Градске саобраћајнице које су саставни делови прстенова су:

Први саобраћајни прстен:

- Војводе Мишића,
- Војводе Степе,
- Хиландарска,
- Немањина,
- Југ Богданова.

Други саобраћајни прстен:

Зуквара 7,	Нова индустријска 19,
Лазара Обреновића,	Миловића Ливаде 1,
Индустријска 9,	Зеленац 1,
Индустријска 19,	Алексића Баре 12,
Индустријска 22,	Алексића Баре 13,
Нова индустријска 7,	Колубарска.
Нова индустријска 12,	

Градске саобраћајнице које повезују ова два прстена су:

Зуквара 6,	Момчила Тешића,
Котарски грм 1,	Краља Петра
Котарски грм 9,	Краља Александра,
Николе Пашића,	Прудови,
Књаза Милоша,	Висибабска,
Петра Лековића,	Браће Мићић,
Цара Душана,	Висибаба 19,
Омладинска,	Зеленац 5.
Господар Јованова,	

Предложеним планом примарне саобраћајне инфраструктуре, задржавају се сви постојећи мостови а такође планира се и изградња нових мостова на коридорима будућих саобраћајница.

Подаци за обележавање елемената примарне саобраћајне мреже биће дати у графичком прилогу у наредној фази Плана.

СЕКУНДАРНА УНУТРАШЊА САОБРАЋАЈНА МРЕЖА

Секундарну градску мрежу чине улице које су подељене у два ранга и то:

- сабирне улице,
- приступне улице.

Секундарна градска мрежа осим функције приступа сваком објекту и свакој локацији има и функцију прикупљања саобраћаја из одређених урбаних зона и његову дистрибуцију до примарне градске мреже. Својим параметрима мора да омогући кретање учесника у саобраћају (возила, пешака, бициклиста и др.), максимално безбедно, али без кретања великим брзинама и великом пропусном моћи. Такође у састав ове мреже улазе и површине са посебним режимом кретања, као и површине за приступ разним објектима са комбинованим саобраћајем (мисли се на приступне саобраћајнице са недовољном ширином коловоза, без постојања тротоара и сл.).

Сабирне улице представљају саобраћајнице по рангу између приступних улица и градских саобраћајница које имају за циљ сакупљање саобраћаја из градских зона и дистрибуцију ка вишем рангу као и дистрибуцију саобраћаја у обрнутом смеру. Својим геометријским карактеристикама су конформније у односу на приступне саобраћајнице. Мрежу сабирних улица чине следеће саобраћајнице:

- Дринске дивизије,
- Господар Јованова,
- Алексића Баре 10,
- Алексића Баре 2,
- Алексића Баре 3,
- Алексића Баре 4,
- Алексића Баре 8,
- Алексића Баре 9,
- Алексића Баре 14,
- Колашевине 1,
- Зуквара 12,
- Војводе Путника,
- Бана Милутина,
- Десанке Максимовић,
- Нићифора Максимовића,
- Бакионичка,
- Милутина Миланковића,
- Краља Драгутина,
- Болничка,
- Цара Лазара,
- Карађорђева,
- Златиборска,
- Вука Караџића,
- Манојла Смиљанића–
Цимера,
- Видосава Марјановића,
- Прудови 1,
- Савинац 1,
- Висибабска,
- Висибаба 17
- Висибаба 18,
- Зеленац 4,
- Царска,
- Ива Андрића,
- Зеленац 2,
- Зеленац 3,
- Павла Штула,
- Миловића Ливаде 17,
- Миловића Ливаде 3,
- Миловића Ливаде 4,
- Војводе Бојовића,
- Годовички пут,
- Таштипољска,
- Татојевица 1,
- Нова индустријска 22,
- Татојевица,
- Татојевица 2,
- Нова индустријска 13,
- Нова индустријска 8,
- Нова индустријска 14,
- Нова индустријска 11,
- Нова индустријска 18,
- Нова индустријска 15,
- Нова индустријска 10,
- Нова индустријска 17,
- Нова индустријска 9,
- Нова индустријска 1,
- Нова индустријска 2,
- Нова индустријска 3,
- Нова индустријска 4,
- Нова индустријска 5,
- Нова индустријска 6,
- Индустријска 24,
- Индустријска 23,
- Индустријска 14,
- Индустријска 1-1,
- Индустријска 20,
- Индустријска 18,
- Индустријска 15,
- Индустријска 4,
- Индустријска 5,
- Индустријска 6,
- Индустријска 12,
- Индустријска 8,
- Индустријска 10,
- Индустријска 7,
- Индустријска 3,
- Индустријска 1,
- Индустријска 2,
- Милутина Миланковића,
- Железничка.

Мрежу приступних улица чине улице са најнижим рангом, којима је омогућен приступ свакој локацији у граду, а које својим геометријским елементима омогућавају кретање учесника у саобраћају са минималним бетбедносним критеријумима. Оне су најбројније, а намењене су индивидуалном и снабдевачком саобраћају.

Ове улице су састављене од класичних елемената који подразумевају пешачке стазе и коловоз, али могу бити и без ових елемената, тј. као колско-пешачка површина по којој се крећу сви учесници. Ово је директна последица имовинских односа и наслеђеног стања из прошлости.

Дакле у овом делу саобраћајне мреже можемо разликовати три типа ових улица као што су:

- приступне улице,
- стамбене улице и
- колско-пешачки прилази.

Списак улица које чине мрежу приступних саобраћајница није дат, с обзиром да се ради о великом броју, а као и у претходним категоријама саобраћајница, постоји велике број новопроектованих улица за које су дата радна имена у плану.

Подаци за обележавање елемената саобраћајне мреже дати су у нумеричком прилогу текстуалног дела.

БИЦИКЛИСТИЧКИ САОБРАЋАЈ

Бициклистички саобраћај, као део саобраћајних токова је све више присутан на свим јавним површинама, па се намеће као један од проблема који треба решити, а с обзиром на већу брзину других токова, све чешће се одваја у посебне стазе. Општина Пожега до сада није имала посебне стазе за ову врсту саобраћаја, тако да је овим решењем предвиђена изградња бициклистичких стаза које полазе од источног дела општине и у највећем делу прате ток реке Скрапеж до будућег спортско-рекреативног центра, где се један крај одваја и завршава у улици Момчила Тешића, недалеко од градског базена. Главна траса бициклистичке стазе наставља ка западу и завршава се месту где будућа Обилазница за Косјерић, прелази преко реке Скрапеж.

ПЕШАЧКИ САОБРАЋАЈ

У профилу свих саобраћајница предвиђене су пешачке стазе или површине за несметан пешачки саобраћај и лак приступ свим садржајима у граду. Централно градско језгро је предвиђено као пешачка зона без могућности за саобраћај друмских возила осим возила за редовно одржавање поменутих површина.

У профилима појединих улица може се десити да нема довољно простора за изградњу пешачких стаза у пуној ширини, због близине изграђених објеката, па се предвиђа изградња у смањеној ширини.

ПАРКИРАЊЕ

Паркиралишта су као посебни саобраћајни објекти намењени за мировање возила, у власништву корисника неке услуге или за време обављања делатности.

Паркирање је предвиђено у профилу приступних улица, уз ивичњак. Такође у склопу стамбених делова града постоји доста отворених површина које се користе за паркирање возила, док се за нову изградњу мора наметнути Инвеститорима, обавеза изградње паркиралишта за своје потребе.

• САОБРАЋАЈНИ ОБЈЕКТИ

АУТОБУСКА СТАНИЦА

Аутобуска станица се налази у улици Николе Пашића, на малом растојању од петље, где се укрштају Државни путеви ИБ-21. и ИБ-23. Може се рећи да се налази на веома повољној локацији, јер се аутобуси најкраћим путем искључују и укључују на Државне путеве. Такође, налази се на ширем подручју најужег градског језгра, на 400 метара од градског центра, што је прихватљива дистанца за пешачење корисника услуга превоза путника.

ТАКСИ СТАНИЦЕ

Важећом општинском Одлуком о ауто-такси превозу на територији општине Пожега (Сл.гласник РС бр. 3 /2007), две локације су предвиђене за такси станице, локација код

Аутобуске станице у улици Цара Лазара и локација у улици Железничка код Железничке станице.

ТЕРМИНАЛ ЗА ТЕРЕТНА ВОЗИЛА

Обзиром на све већи број теретних возила као учесника у саобраћају, намеће се проблем за изградњу посебног камионског терминала са пратећим делатностима, који би служио за паркирање ових возила, претовар робе и смештај возача и корисника овог вида транспорта.

Планом је предвиђена локација за паркинг теретних возила између петље на Ариљској рампи, Обилазног пута у саставу Државног пута IB-23 и Железничке пруге за Чачак. У оквиру Терминала су планиране саобраћајнице ранга сабирних улица са могућношћу кружног кретања возила и са окретницама са габаритима за ова возила.

Терминал има директну везу са државним путевима, а самим тим и најкраћу могућу везу са будућим Аутопутем А2.

Поред овог терминала, Изменама и допунама плана предвиђен је још један, мањи јавни паркинг за теретна возила на простору између Државног пута IB-23 и Железничке пруге за Ужице, непосредну уз Аутомото клуб.

Осим паркинга, овде се могу наћи и објекти у којима ће бити смештене службене просторије особља: контролне и благајничке просторије, просторије за обезбеђење, санитарне просторије и техничке просторије за инсталациону опрему, као и други пратећи садржаји. Објекте на парцели организовати у виду комплекса са потребним саобраћајно-манипулативним површинама.

Као део комплекса могу се градити и интерне станице за снабдевање течним горивом, односно као допунски садржај у оквиру основне намене. Прилаз станици за снабдевање горивом је са манипулативних површина у оквиру грађевинске парцеле. Осим поменутих, овде се могу градити и перионице возила, као и други објекти у функцији комерцијалних и услужних садржаја, а који подржавају основну намену.

• УСЛОВИ И НОРМАТИВИ ЗА ПАРКИРАЊЕ

Услови и нормативи за паркирање за јавне површине и објекте

Број места за смештај путничких возила за садржаје јавне намене одредити према нормативима, и то за:

- основне школе: 1ПМ/по учионици или 1ПМ/на 10 запослених радника
- дечја установа: 2ПМ/по групи
- здравствене: 1ПМ/8 кревета или 1ПМ/на сваког лекара или 1ПМ/на 5 запослених
- позориште или биоскоп: 1ПМ/на 30 гледалаца
- спортска хала: 1ПМ/за 40 гледалаца

За нове комплексе површина јавне намене паркирање возила решити на припадајућој парцели према датим нормативима, као и за постојеће комплексе где то просторне могућности дозвољавају. За постојеће комплексе јавних намена код којих није могуће задовољити дате нормативе за паркирањем, потребе за паркирањем остварити делом у склопу комплекса а делом на јавним паркинг просторима.

Места за смештај возила и простор за маневрисање возила приликом уласка/изласка на места за смештај возила, у зависности од угла паркирања, димензионисати према важећим нормативима.

Димензије просторног габарита (2,5x5,0 за управно и 2,3x6,0 за подужно паркирање) су полазни геометријски стандард у планирању и пројектовању паркиралишта за путничке аутомобиле.

Услови и нормативи за паркирање на површинама остале намене

Планирани објекти своје потребе за стационарањем возила решавају у оквиру своје грађевинске парцеле, било у гаражи у склопу самог објекта, као самосталан објект или на слободном делу парцеле.

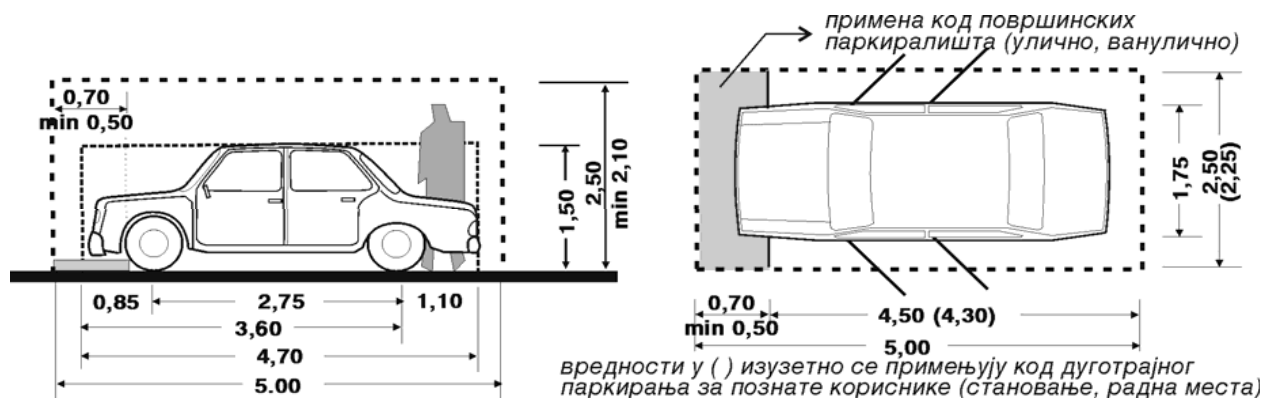
Број места за паркирање путничких возила одредити према нормативима:

- становање: 1ПМ/ на 1 стан
- пословање, администрација, услуга и сл.: 1ПМ на 70 м² корисног простора; односно 1ПМ по пословној јединици уколико је њена површина мања од 70м²
- трговина на мало: 1ПМ на 100 м² корисног простора
- угоститељство: 1ПМ на два стола са по четири столице, или 1ПМ/на један сто за угоститељски објект 1.категорије
- хотелијерска установа: 1ПМ/на користан простор за 10 кревета или 1ПМ/на 3 лежаја за хотел 1.категорије
- производни, магацински и индустријски објект: 1ПМ/на 200м² корисног простора и обавезно обезбедити простор за смештај теретних возила.

У оквиру комплекса где се планирају комерцијални садржаји (за чије потребе се користе и теретна возила) планирати и простор за смештај теретних возила. Места за смештај возила и простор за маневрисање возила приликом уласка/изласка на места за смештај возила, у зависности од угла паркирања, димензионисати према важећим нормативима.

Гараже објекта планирају се у или испод објекта у габариту, подземно изван габарита или надземно на грађевинској парцели.

Димензије просторног габарита (2,5х5,0/ ширина пролаза 5.5м, за управно и 2,3х6,0/ширина пролаза 3.5м за подужно паркирање) су полазни геометријски стандард у планирању и пројектовању паркиралишта за путничке аутомобиле. Кад су у питању гараже, ширина пролаза за управно паркирање износи 6м.

• УСЛОВИ ЗА ПРИСТУП НА ЈАВНУ САОБРАЋАЈНУ МРЕЖУ

Свака грађевинска парцела у простору обухваћеним овим планом, мора имати трајни – директни приступ на јавну саобраћајницу.

Приступни пут мора испуњавати минималне услове за несметано и безбедно коришћење и укључење учесника у саобраћај.

Сви прикључци морају испоштовати услове за прикључак које прописују важећи закони и стандарди и бити у складу са условима која прописују надлежна Јавна предузећа задужена за одржавање делова саобраћајне мреже. Ово се нарочито односи на прикључке на државне путеве за које услове прописује ЈП " ПУТЕВИ СРБИЈЕ ", Београд, а чији се услови достављају у прилогу овог текстуалног прилога.

Уколико се приступ остварује индиректним путем испоштовати следеће услове:

приступ парцелама у оквиру породичног становања

- веза са јавном саобраћајницом се остварује преко приступног пута оптималне дужине 50 метара и минималне ширине 3.50 метара,
- постојећи приступни пут може бити минималне ширине 3.00 метара,
- приступни пут који се користи за повезивање две до четири грађевинске парцеле са јавном саобраћајницом је минималне ширине 3,50 метара и оптималне дужине до 100 метара,
- приступни пут који се користи за повезивање више од четири грађевинске парцела са јавном саобраћајницом је минималне ширине 5,00 метара и оптималне дужине до 200 метара,
- ако се приступни пут користи за једну грађевинску парцелу, може се формирати и у оквиру те парцеле, а ако се користи за повезивање две или више грађевинских парцела са јавном саобраћајницом, формира се као посебна парцела.

приступ парцелама у оквиру вишепородичног становања

- унутар блокова пројектовати интерне колско-пешачке саобраћајнице за приступ интервентних возила, возила становника и пешачка кретања минималне ширине 5.00 метара. Уколико се ради о колско-пешачком приступу за више од 3 (три) грађевинске парцеле, тада је потребно да та ширина буде минимално 7.00 метара (5.50 м колска површина + 1.50 м пешачке стазе),
- уколико се колско - пешачке интерне саобраћајнице завршавају слепо, на крају их обавезно завршити са припадајућом окретницом.

приступ парцелама у оквиру зона рада

- приступ грађевинске парцеле јавној саобраћајној површини могуће је остварити преко приступног пута минималне ширине 7,50 m (2 x 3.00 м колска површина + 1 x 1.50 м пешачке стазе).

Приступни путеви који су реализовани на основу претходне планске документације са ширинама мањим од планом прописане и без просторних могућности за проширење, могу да се задрже у изведеним габаритима за приступ постојећем броју грађевинских парцела.

Колске прилазе на парцеле формирати са саобраћајница нижег ранга, преко ојачане конструкције тротоара и упуштених ивичњака како би пешачки саобраћај остао у континуитету.

За угаоне објекте колске прилазе планирати што даље од раскрснице, на најудаљенијем делу парцеле.

Постојеће приступе грађевинским парцелама који су остварени преко зелених површина у оквиру регулације саобраћајнице се задржавају.

Код пројектовања приступа (или приступне саобраћајнице на јавну саобраћајницу) за парцелу, тежити да се он оствари на једном месту (као један приступ). Два (или више) прикључака на јавну саобраћајницу могу се дозволити (уз сагласност управљача јавном саобраћајницом) у следећим случајевима :

- Када се парцела налази као угаона на раскрсници две или више саобраћајница, тако да се приступи могу формирати на довољној удаљености од раскрснице, а да не угрожавају саобраћај на раскрсници или јавној саобраћајници.
- Када се ти прикључци налазе на различитим јавним саобраћајницама које додирује предметна парцела.
- Када је изградња објекта (из других специфичних разлога) на парцели условљена са више прикључака. а за то постоје просторни и саобраћајни услови на парцели и јавној саобраћајници.
- Када је међусобно растојање прикључака довољно велико.

- Када за то постоје оправдани разлози са становишта безбедности саобраћаја на јавној саобраћајници (као што је на пример формирање независних улаза и излаза са парцеле и слично).
- Када се парцела налази (граничи) до јавне саобраћајнице на којој се одвија колски саобраћај и када ранг те саобраћајнице није виши од ранга приступне улице (ПУ) дозвољава се могућност приступа паркинг местима (за путничке аутомобиле) која су намењена потребама објекта на парцели и која се налазе на парцели, са коловоза јавне саобраћајнице. Овако пројектована паркинг места не могу бити груписана у већем броју од 10 паркинг места у једној групи, на потребној удаљености од осталих садржаја у улици (пешачки прелази, саобраћајне сигнализације, аутобуска стајалишта и сл.), а растојање између групација не може бити мање од 10 m. Ближе услове за овакав приступ дефинисаће се условима носиоца јавних овлашћења за јавну саобраћајницу.

ПОСЕБНА ПРАВИЛА, УСЛОВИ И ОГРАНИЧЕЊА УРЕЂЕЊА ЈАВНИХ САОБРАЋАЈНИХ ПОВРШИНА

У регулацији улица није дозвољена изградња објекта, изузев оних који спадају у саобраћајне, комуналне објекте и урбану опрему (надстрешнице јавног превоза, споменици, рекламни панои, жардињере, корпе и сл.) и објекта и мреже јавне саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

На саобраћајницама највишег ранга је обавезно постављање физичког разграничења између коловоза и бициклистичких стаза у циљу раздвајања немоторизованог кретања од осталог динамичког саобраћаја.

Одвод атмосферских вода са саобраћајних површина решавати гравитационо (пројектованим попречним и подужним падовима саобраћајница) и системом атмосферске канализације путем прихватања површинске воде у сливнике и друге уливне грађевине.

Одступање од принципа потпуне контроле приступа саобраћајницама примарне мреже, а нарочито онима ранга градске магистрале, дозвољено је за објекте као што су станице за снабдевање моторних возила горивом, мотелима и другим угоститељским објектима, сервисима за возила и слично и то као једносмерни прикључци (по систему улив-излив), као и у случајевима значајних просторних или других ограничења са веома високим процентом ивичне изграђености, а без могућности прикључка појединих суседних парцела на секундарну путну мрежу.

За јавне саобраћајне површине дозвољава се могућност фазног пројектовања и изградње под условом да предметна фаза представља грађевинску и функционалну целину. Такође фазност се може остварити и изградњом дела планираног попречног профила, али тако да изграђени део може да се користи као јавна саобраћајница (функционална целина).

У оквирима постојеће и/или планиране регулације, даје се могућност пројектовања саобраћајница (или њених делова, као што су на пример раскрснице) тако да пројектовани делови представљају функционалну целину са остатком саобраћајнице (као на пример, по потреби могла би се раскрсница планом предвиђана као стандардна, пројектовати и као раскрсница са кружним током саобраћаја у колико таквим пројектом не излази из оквира регулације-постојеће и планиране).

Ситуационо решење јавних саобраћајница аналитички је одређено датим координатама карактеристичних тачака (осовине саобраћајнице, координатама темена и полупречницима кривина). Планом је прихватљиво да се израдом пројекта одступи од датих елемената (у циљу бољег уклапања у катастарско топографско стање на терену), али уз обавезу да се сви наведени садржаји попречног профила нађу унутар дефинисане регулације улице.

Нивелационо решење јавних саобраћајница дато је орјентационим апсолутним котама карактеристичних тачака. Израдом пројекта саобраћајнице (детаљнијом разрадом нивелације) на топографској подлози, дозвољава се одступање од датих

кота, уз услов да се не смеју нарушити остали услови, као што су заштитне висине денivelисаних укрштања са осталом инфраструктуром (саобраћајницама) и уклапања укрсних места-раскрсница у нивоу са бочним саобраћајницама.

ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ СТАНИЦА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ТЕЧНИМ ГОРИВОМ

Овим правилима се утврђују услови изградње, доградње, реконструкције и адаптације станица за снабдевање течним горивом (у даљем тексту: СЗСТГ).

Територија обухваћена правилима за изградњу СЗСТГ подељена је на следеће зоне:

1. Централна градска зона
2. Улазно-излазни правци који се поклапају са правцима државни путеви IB реда;
3. Простор између централне градске зоне и границе ПГР-а

Посебни услови уређења комплекса СЗСТГ дати су у зависности од припадајуће зоне и микролокације према табели:

- Коефицијент изграђености (Ки)	0,2 – 1,0
- Степен искоришћености (Си)	20% - 55%
- Спратност објекта (укупна висина)	П+0 до П+1
- Саобраћајне и манипулативне површине	мин 30%
- Слободне и зелене површине	мин 15%
- Паркинг простор	мин 3 паркинг места*

*) На сваких 15м² пословног простора (не рачунајући надстрешницу) и свако тачеће место обезбедити по једно паркинг место, а мин број паркинг места је 3.

Код пројектовања и изградње СЗСТГ, обавезно је поштовање и примена свих важећих закона, техничких прописа, правилника и норматива из ове области. Код архитектонског обликовања објеката препоручује се примена савремених и атрактивних форми и материјала.

• ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ

ЖЕЛЕЗНИЧКА МРЕЖА

Као и за друмски саобраћај Пожешка котлина има повољне услове за изградњу железничких коридора.

На западној страни града налази се врло значајан железнички коридор – Магистрална пруга Београд – Бар, а на јужној страни такође железничка пруга – деоница Пожега – Чачак. Такође у насељу Татојевица налази се и веома значајан објекат – тзв. Триангла, којим су ове две пруге повезане тако да возови из правца Чачка ка Ужицу и обратно, могу саобраћати без уласка у станицу Пожега.

Железничка станица Пожега, има велику улогу на ова два правца с обзиром да се из ње управља саобраћајем на овим пругама од Ресника до Врбнице и од Пожеге до Чачка из центра за телекоманду.

Пруга Београд – Бар се задржава као једноколосечна, а постоје просторне могућности за проширење капацитета Железничке станице Пожега.

ЖЕЛЕЗНИЧКА СТАНИЦА

Железничка станица се налази у улици Железничка, у западном делу градског подручја. Представља пролазну станицу на прузи Београд – Бар, из које се одвија путнички и теретни саобраћај.

Она је такође полазна станица на прузи Пожега – Сталаћ, тако да се у њој врши прелазак путника и преусмеравање робе. Станица је изведена са одређеним бројем колосека и пратећим простором, који је остављен за ширење станице у будућности. Пешачка веза је са улице Железничка и даље преко моста на реци Скрапеж, што чини растојање од око 2 километра мерено од градског центра.

■ НУМЕРИЧКИ ПОДАЦИ

У графичком делу дати су нумерички подаци за извођење и обележавање елемената јавне саобраћајне мреже обухваћене планом, у облику табеларног приказа са подацима о координатама тачака, радијусима кривина и сл.

2.1.7. Општа правила уређења мреже јавне комуналне инфраструктуре

2.1.7.1 Хидротехничка инфраструктура

Водоводна мрежа

Концепт водоснабдевања градског подручја Пожеге у планском периоду заснива се и даље на коришћењу воде из регионалног система «Рзав», уз услов изградње акумулације «Сврачково» у регионалном систему водоснабдевања «Рзав». Допунски извор водоснабдевања биће стари водозахват у близини реке Скрапеж.

Магистрала цевовод којим се доводи рзавска вода пречника Ø 800мм и постојећи градски резервоар запремине 3000м³ задовољавају потребе, те се не планира њихова реконструкција и проширење капацитета.

У оквиру дистрибутивног система планирана је изградња нове разводне мреже минималног пречника 160мм у свим новопланираним улицама, замена старих азбест-цементних цеви, као и реконструкција појединих деоница водоводне мреже у смислу повећања пречника. Један од приоритета је реализација цевовода пречника 300мм као ободног прстена око центра Пожеге, т.ј. завршетак изградње недостајућег дела од старог вртића «Бамби» до нове цркве ради обезбеђења што ефикаснијег снабдевања водом. Траса овог цевовода планирана је кроз следеће улице: Југ Богданову, Немањину, Хиландарску, Војводе Степе, Књаза Милоша, Војводе Мишића и Светосавску.

Као алтернатива за обезбеђење водоснабдевања предвиђа се санација и ревитализација старог изворишта поред реке Скрапеж чије су резерве 70л/с које је искључено из употребе прикључењем градског подручја на Рзавски систем. Због ограниченог капацитета из Рзавског система (60-65 л/с за подручје Пожеге), што у летњем периоду није довољно, намеће се потреба активирања старог водоводног система. Старо извориште чини дренажна перфорирана бетонска цев пречника 800мм дужине 350м, са 7 приступних окана-бунара. Завршава се са сабирним бунаром и црпном станицом од које се цевоводом Ø 300 вода може дистрибуирати у градску водоводну мрежу. За црпну станицу је због дотрајалости, планирана реконструкција уз замену и осавремењавање агрегата и друге опреме. Такође, планира се замена дотрајале оgrade кроз постављање нове са приступном капијом и видео надзором.

Простор изворишта са десне стране реке Скрапеж није угрожен новоизграђеним објектима и потребно га је само безбедно оградити, док је простор изворишта са леве стране Скрапежа, где је сабирни бунар и црпна станица, смањен новоизграђеном црквом, као и угрожен расадницима. Простор који је заузела црква треба изузети из простора који припада изворишту и заштити оградом, као и цело извориште. Расаднике који су у кругу изворишта обавезно изместити и простор очистити. Радове унутар простора цркве и паркинга, иако нема утицаја на квалитет вода, треба контролисати да не дође до нежељених инцидентних загађења.

У складу са Законом о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон) и Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. Гласник РС 92/2008) урађен је Елаборат о зонама санитарне заштите изворишта Скрапеж, којим су одређене површине и просторно пружање зона санитарне заштите на следећи начин:

- **Зона непосредне санитарне заштите (зона I)**

Ова зона обухвата саме водозахватне објекте и њихову непосредну околину. Сходно члану 8. Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. гласник РС 92/08), у случају када у простору зоне I не борави стално запослено лице, ова зона не сме бити мања од 3 m у свим правцима од самог бунара.

- **Ужа зона санитарне заштите (зона II)**

Ужа зона санитарне заштите изворишта Скрапеж одређена је на бази члана 9. Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. гласник РС 92/08). На основу наведеног члана, ужа зона санитарне заштите код изворишта овог типа "обухвата простор са ког вода дотиче до водозахватног објекта за најмање 50 дана".

- **Шира зона санитарне заштите (зона III)**

Шира зона санитарне заштите изворишта Скрапеж одређена је на бази члана 15. Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. гласник РС 92/08). На основу наведеног члана, ужа зона санитарне заштите код изворишта овог типа "обухвата простор са ког вода дотиче до водозахватног објекта за најмање 200 дана".

Појас заштите око главних цевовода износи са сваке стране најмање 2,5м, а за магистрални Рзавски цевовод је мин. 5,0м обострано од ивице цеви. У појасу заштите није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршење радњи које на било који начин могу загадити воду, или угрозити стабилност цевовода.

Фекална канализација

Концепт одвођења употребљених и атмосферских вода је конципиран као сепаратан, тј. посебно се одводе санитарне отпадне воде а посебно атмосферске воде.

Систем за одвођење отпадних вода треба да покрије целу територију насеља. Да би се то остварило планирана је изградња сабирног колектора Ø 1000мм, чија је улога да прикупи сва изливна места канализације и одведе отпадне воде до планираног постројења за пречишћавање отпадних вода. Локација за ово постројење планирана је у близини ушћа реке Скрапеж и означено је у графичком прилогу. Након третмана пречишћавања отпадне воде се упуштају у реку Скрапеж.

Поред изградње нове канализационе мреже, планира се и замена дотрајале, постојеће канализационе мреже, као и реконструкција у смислу повећање пречника.

Индустријске отпадне воде третирати унутар индустријских комплекса. Предтретман индустријских отпадних вода радити пре упуштања у фекалну канализацију.

Употреба септичких јама је могућа, док се не створе технички услови прикључења на јавни објекат канализационе мреже, али искључиво водонепропусне јаме, без прелива, са периодичним пражњењем.

Атмосферска канализација

Подручје обухваћено границом плана генералне регулације дели се на два слива и то слив реке Скрапеж у највећој мери и слив реке Ћетиње који је мање површине.

Атмосферске воде се најкраћим путем одводе до најближег реципијента. Потребно је изградити мрежу атмосферске канализације пречника од Ø300 до Ø600мм како у новопланираним, тако и постојећим улицама које немају кишну канализацију.

У речне токове може се изливати само на предвиђеним местима која припадају јавној канализационој мрежи.

Објекти типа, бензиске пумпе, радионице, перионице, већа паркиралишта, јавне гараже и слични код којих долази до изливања деривата, мазива, хемијских средстава за прање и сл. пре увођења у јавну канализацију морају имати сопствене пречистаче у зависности од делатности и запрљаности воде.

Регулација водотокова

На основу сагледавања постојећег стања, и на бази препорука из ВОС-а, посебно се базирајући на постојећу документацију-идејна решења, идејне пројекте, главне пројекте, урађене у периоду последњих петнаест година, планове разних нивоа, дата су основна решења са предлозима радова које треба извести пре свега ради заштите људи и добара на подручју које се третира. Сходно томе, дати су коридори које би требало резервисати као простор за одбрану од поплава.

За сваки водоток дати су коридори и предлози начина одбране од поплава.

Река Скрапеж

За део водотока који пролази територијом обухвата Плана, уважавајући пре свега објекте који постоје -који су изграђени, постојећу пројектну документацију, коридор који обухватају површину потребну за извођење радова у циљу заштите од поплава је остављен у ширини која је већ дефинисана на терену односно кроз пројекте. Без обзира на време израде пројеката, њихови улазни подаци су исти, као и параметри који се тичу заштите од великих вода. Ниво радова у основном кориту се наравно, разликује у зависности од намене околних површина, циља који се односи на излазак централног градског језгра са јавним садржајима, на реку, или заштите индустријске зоне, постојеће и планиране.

У горњем делу, од уласка реке Скрапеж у подручје обухвата Плана, предвиђена је изградња насипа, а за простор од моста на реци Скрапеж и улива Глумачког потока, као леве притоке, до моста код Дома здравља и Храма Света три Јерарха постоји урађен пројекат који је предвидео израду насипа, као заштиту од поплавног таласа вода повратног периода 100 година, са контролном водом $Q=0,1\%$. Пројекат је предвидео и заштиту –осигурање од дубинске и бочне ерозије. Такође, предвидео је најскупљу варијанту осигурања, па се предлаже прерада пројекта у смислу начела „натуралне“ регулације, у складу са еколошким начелима датим у Концепту. Радови на уређењу водотока који би се применили су, осим регулационих радова применом регулационих грађевина и биотехнички радови који би користили материјал из непосредног окружења.

Радови у делу тока реке Скрапеж који је већ осигран насипима, од моста код Дома здравља до моста код кожаре, су обрађени пројектом регулације реке који је урађен 2007. године, из кога је преузет коридор насипа и остали геометријски елементи – закривљеност трасе, дужина и број ходова, величина централних углова. Овај пројекат подразумева и померање насипа ка реци, јер су се у међувремену десиле промене геометрије основног корита услед ерозије.

Од моста код кожаре, низводно до моста на државном путу Iб реда бр.23, односно до улива Бакионичког потока, као леве притоке Скрапежа, елементи регулације су задржани, али су максимално сачували постојећи насип, до старог железничког моста. Даље низводно, до спајања са реком Ћетиња, сви елементи су остали исти, јер су у релативно довољно дугом периоду анализирани подаци, извођени разни радови у циљу заштите пре четрдесет година са искуством које је драгоцено у смислу провере и анализе сврсисходности, оправданости и примерености пројектних решења и њиховог степена сигурности.

Приликом израде пројеката за остатак тока реке потребно је испунити основни циљ, а то је: утврђивање оптималних регулационих елемената, што се постиже хидрауличким анализама и морфолошким проучавањима, а на основу следећих подлога:

- Геодетских (аерофотограметријски снимци, ситуационе катре одговарајуће размере, катастарске подлоге)
- Геолошких (инжењерско-геолошки истражни радови који дефинишу физичко-механичке и хидрогеолошке параметре)
- Хидролошких (карактеристични протоци и водостаји, криве протока у различитим профилима речног сектора за који се прорачун и врши, или
- хидрограми и нивограми, којима се обухвата одређени временски период.

С обзиром на постојање водомерних станица на неколико локација у Пожеги, и дуг низ година осматрања, подаци су прилично квалитетни за прорачуне:

- хидрауличких (коэффициент храпавости, односно коэффициент отпора)
- морфолошких (основна подлога су речни профили)
- псамолошких подлога (ради дефинисања кривих гранулометријског састава и дефинисања карактеристичних пречника зрна наноса).

На основу подлога и применом нумеричких метода хидрауличног прорачуна струјања воде у природним условима, добијају се линије нивоа за различите протицаје. Даље, потребно је урадити и прорачун деформације речног корита, локалне деформације, са посебном пажњом на локалну ерозију око мостовских стубова.

Услови за реку Скрапеж:

- да се избором подужног пада и протицајног профила формира миран режим течења, и осигура заштита од рачунске воде која се јавља једном у 100 година
- да се обезбеди стабилност корита за рачунску велику воду која се јавља једном у 50 година
- да осигурања регулисаног тока од бочне и дубинске ерозије буду рационална и истовремено стабилна и функционална
- да се корито реке Скрапеж „приближи“ грађанима Пожеге по својој естетској и функционалној форми

Приликом израде пројектне документације, препоручује се обухватање водотока од железничког моста на Скрапежу, до спајања са реком Ћетиња, па и даље на простору изван границе плана до спајања са реком Моравица, односно формирања реке Западна Морава, коначно што дужа деоница ка уливу реке Белица, на завршетку Пожешке котлине.

Река Ћетиња

За део водотока који пролази територијом обухвата Плана, коридор који обухвата површину потребну за извођење радова у циљу заштите од поплава је остављен у ширини која је већ дефинисана кроз пројекте који су рађени у периоду 1991. године. Без обзира на време израде пројеката, њихови улазни подаци су исти, као и параметри који се тичу заштите од великих вода. Ниво радова у основном кориту се наравно, разликује у зависности од намене околних површина, циља који се односи на заштиту будуће индустријске, односно бесцаринске зоне, насеља Татојевица и Драгановац, као и пољопривредних површина узводно од моста на државном путу 1б реда бр.23 и низводно, ка ушћу, на десној обали реке.

У горњем делу, од сметлишта у селу Годовик, на десној обали, до уласка реке Ћетиње у подручје обухвата Плана, предвиђена је изградња насипа, до моста на државном путу 1б реда бр.21 - Пожега-Ариље. Даље од моста до ушћа реке Скрапеж у реку Ћетиња насипи у хоризонталној пројекцији остају истих димензија, истог корака, истих карактеристика, као и минор корито. Пројекат је обрадио и део изван граница плана који обухвата реку западна Морава, као и „хидрочвор“ у коме се, од река Моравица,

Скрапеж и Ђетиња, формира река З.Морава. Предвиђа се израда насипа као и радови на заштити и осигурању основног корита.

Ради усаглашавања са основном филозофијом уређења водотокова, регулације, у складу са еколошким начелима датим у програму, посебно обратити пажњу у свих 3000м' оплемењавање простора између минор корита и насипа са садржајима предвиђеним Планом, који неће бити угрожени плављењем, формирањем зона за спортски риболов, „летњу позорницу“ крај реке, нарочито на потесу ушћа река. и сл.

Радови на уређењу водотока који би се применили су, осим регулационих радова применом регулационих грађевина и биотехнички радови који би користили материјал из непосредног окружења, уз минимално неопходно коришћење крутих, бетонских конструкција као заштиту корита од ерозије. Мерадавна вода за димензионисање је вода повратног периода 100 година, са контролном водом повратног периода 200 година. Трасе планираних насипа углавном прате трасе основног корита осим на неколико места где је неопходно „помоћи“ реци да просече основно корито.

Коте круне насипа треба одредити хидрауличким прорачуном за мерадавну велику воду, уз додатну заштитну висину од 0,7м изнад рачунских нивоа.

На основу подлога (геодетских, геолошких, хидролошких, хидрауличких, морфолошких, псамолошких,) и применом нумеричких метода хидрауличног прорачуна струјања воде у природним условима, добијају се линије нивоа за различите протицаје

Услови за реку Ђетињу:

-да се избором подужног пада и протицајног профила формира миран режим течења, и осигура заштита од рачунске воде која се јавља једном у 100година

-да се обезбеди стабилност корита за рачунску велику воду која се јавља једном у 50 година

-да осигурања регулисаног тока од бочне и дубинске ерозије буду рационална и истовремено стабилна и функционална

-да корито реке Ђетиња има функционалну форму, нарочито у делу ушћа са реком Скрапеж, (рецимо двогуби профил у том делу), за риболов, и „летњу позорницу“.

Приликом израде пројектне документације, препоручује се обухватање водотока од сметлишта у Годовику до улива реке Скрапеж, односно улива Моравице. У ту сврху, свакако би требало користити и податке и разматрања варијантних решења из Идејног пројекта регулације река З Морава, до ушћа Белице, и самог „хидрочвора“-формирања Западне Мораве.

Глумачки поток

Као прва лева притока реке Скрапеж на самој граници Плана, није приоритетан за регулацију. Овај поток, у делу већих падова је регулисан, до проласка пруге Београд-Бар. Нерегулисан део је од моста на прузи до улива у реку Скрапеж. Потребна је регулација у дужини од око 660м'. Радови које је потребно извести су углавном на повећању протицајног профила и спорадично на осигурању од ерозије обала и дна корита. Постојеће растиње га и штити од ерозије и смањује протицајни профил. Регулациони радови се изводе у коридору од 5м', без насипа. Потребно је дубином, односно расположивим падом одбранили подручје за воде повратног периода 25 година.У узводном делу потребно је извести антиерозионе радове и биотехничке радове у циљу дисипације енергије.

Приступ парцелама преко потока обезбедити преко мостовских конструкција. Или пропусти од готових елемената кружног профила, мин 1000мм. Нивелациона кота приступних мостова мора бити минимално 20цм виша од нивелете саобраћајнице

Борјачки поток са краком из насеља Котарски грм се састају после проласка потока из Алексића бара кроз постојећи насип. Укупна дужина оба крака око 1000м, а планирана

је регулација у коридору ширине по 4м односно 6м до спајања, и 8м од спајања до улива.

Бакионички поток –регулисан врло крутим материјалима , тако да је уништен биљни и животињски свет. Препоручује се реконструкција у смислу натуралне регулације, уз поштовање свих еколошких принципа који су успостављени овим Планом. У узводном делу потребно је извести антиерозионе радове и биотехничке радове у циљу дисипације енергије и заштите корита од бочне и дубинске ерозије

Поток у радној зони

Предвиђа се регулација у смислу измештања трасе паралелно са саобраћајницом, са пропустим испод саобраћајница, вођен непосредно уз регулациону линију будућих улица. Два крака, укупне дужине око 310м` „купе“ воду и одмах је уводе у концентрисан ток, који је истовремено и дренажни канал за то подручје индустријске зоне. Ови краци морају покупити воде „из залеђа“ које „извиру“ у том делу индустријске зоне. Даље, канал се пружа непосредно уз саобраћајницу, дужине око 980м` до улива у Дубоки поток

Приступ парцелама преко потока обезбедити преко мостовских конструкција. Или пропуста од готових елемената кружног профила, мин 1000мм. Нивелациона кота приступних мостова мора бити минимално 20цм виша од нивелете саобраћајнице

Савиначки, Драгановачки, Татојевачки и Дубоки поток

Приликом израде пројеката потребно је испунити основни циљ, а то је : утврђивање оптималних регулационих елемената, што се постиже хидрауликим анализама и морфолошким проучавањима.

На основу подлога и применом нумеричких метода хидрауличног прорачуна струјања воде у природним условима, добијају се линије нивоа за различите протицаје. Даље, потребно је урадити и прорачун деформације речног корита, локалне деформације, са посебном пажњом на локалну ерозију око мостовских стубова.

Услови:

- да се избором подужног пада и протицајног профила формира миран режим течења, и осигура заштита од рачунске воде која се јавља једном у 50 година
- да се обезбеди стабилност корита за рачунску велику воду која се јавља једном у 20 година
- да осигурања регулисаног тока од бочне и дубинске ерозије буду рационална и истовремено стабилна и функционална
- да се корита потока, која нису регулисана, „приближи“ грађанима Пожеге по својој естетској и функционалној форми.

Приступ парцелама преко потока обезбедити преко мостовских конструкција. Или пропуста од готових елемената кружног профила, мин 800 до 1000мм. Нивелациона кота приступних мостова-пропуста, мора бити минимално 20цм виша од нивелете саобраћајнице.

Делови потока и отворених канала се морају увести у кишну канализацију, минималног пречника 1000мм, због повећања површине парцела и рационалнијег коришћења парцела.

Пример за то је део отвореног- упојног канала у насељу Прудови, где се отворени канал преводи у кишну канализацију, целом улицом и пре проласка испод пруге и као такав се излива у реку Скрапеж.

Овај принцип се препоручује генерално – поред постојећег пута Пожега –Ариље, кроз насеље Татојевица и дуж саобраћајница у индустријској зони, и бесцаринској зони.

У сваком случају комбинација отвореног канала са пропустима због прилаза парцелама је јефтинија, али ако постоје финансијски услови, канали тог типа се могу увести у цевоводе – као кишни колектори са ревизионим шахтовима због одржавања.

Узводне деонице- нарочито оне које су ван плана, потребно пројектовати у складу са правилима пројектовања регулације бујичних токова да би се избегле негативне последице које прате ерозионе процесе и лакше контролисали и одржавали токови у зони Плана.

За сваки отворени канал и поток остављен је довољан коридор, а коначна ширина коридора ће се дати после одговарајућих прорачуна и израде пројектне документације.

2.1.7.2 Електроенергетска инфраструктура

У зони обухваћеној Планом постоје електроенергетски објекти напонског нивоа до 220kV.

Основни електроенергетски извор у зони је трансформаторска станица 220/110/35kV "Пожега" 2x150/31,5+20MVA. У наведену ТС су уведени далеководи 220kV бр.214/2 – Краљево 3, бр.214/3 – Чвор Вардиште, бр.266 - Пљевља, бр.291 - Бајина Башта и бр.297/2 - Чачак 3, преко којих је повезана са ширим електроенергетским системом. Преко далековода 110kV из ове ТС се напајају већа насеља.

Из постројења 35kV у ТС110/35kV "Пожега" насеље Пожега и шира околина је прикључена са четири ДВ 35kV на челично-решеткастим стубовима укупне дужине 43,208km (6,040km није власништво ЕД) преко којих се напаја укупно седам ТС 35/10 kV од којих је пет лоцирано унутар граница Плана. Четири ТС 35/10kV су инсталисане снаге 2x4MVA, а једна је 1x5MVA. Електромонтажни део наведених ТС 35/10 kV је изведен за снагу 2x8MVA.

Расплет 10kV мреже из наведених ТС 35/10kV у градској зони је кабловски дужине 39,5km и надземни дужине 3,55km, преко које се напаја 54 ТС10/0,4kV власништво ЕД, укупне инсталисане снаге 31760kVA. Типови ТС10/0,4kV су зидана или као део објекта (ЗТС) (15), монтажно-бетонска МБТС (34) стубна на бетонском стубу СБТС (2) и лимена ЛТС (3). Такође постоји 25 ТС10/0,4kV које нису власништво ЕД укупне инсталисане снаге 20950kVA. Преглед ТС10/0,4kV је дат у следећој табели.

Редни број	Назив ТС 10/0,4kV	Тип ТС 10/0,4kV	Електромонтажни део	Инсталисана снага	Власништво
1.	Пожега 1	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
2.	Пожега 2	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
3.	Пожега 3	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
4.	Пожега 4	ЗТС	2 x 630 kVA	2 x 400 kVA	ЕД
5.	Пошта	МБТС	1 x 1000 kVA	1000 kVA	ЕД
6.	Пожега 6	ЗТС	2 x 630 kVA	2 x 630 kVA	ЕД
7.	Борјак	ЗТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
8.	Војвода	ЗТС +дограђ.	630+250 kVA	630+250 kVA	ЕД
9.	Болница 1	ЗТС	250 kVA	250 kVA	ЕД
10.	Болница 2	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
11.	Јовићевићи	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
12.	Мед. центар	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
13.	Р. Митровић	ЗТС	2 x 630 kVA	2 x 630 kVA	ЕД
14.	Жел. станица	ЗТС у објекту	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
15.	Јадран	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
16.	Мар. брдо 1	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
17.	Мар. брдо 2	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
18.	Омладинска	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
19.	Избег.насеље	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
20.	Војв. Путник	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
21.	Мил. ливаде	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД

Измена и допуна Плана генералне регулације Пожега

22.	Суд	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
23.	Дечије обдан.	МБТС	2 x 630 kVA	2 x 400 kVA	ЕД
24.	Деч.вр.3 реон	МБТС	2 x 630 kVA	2 x 630 kVA	ЕД
25.	Аутобуска ст.	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
26.	Златиборска	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
27.	Пожега 5	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
28.	Мотел	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
29.	Колска рад.	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
30.	Боловића пот.	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
31.	Прудови	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
32.	Ракета	МБТС	1 x 630 kVA	250 kVA	ЕД
33.	Зеленац	ЛТС	1 x 400 kVA	400 kVA	ЕД
34.	Младост	ЛТС	1 x 400 kVA	400 kVA	ЕД
35.	Саватијевићи	ЛТС	1 x 400 kVA	250 kVA	ЕД
36.	Касарна	МБТС	2 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
37.	Воћар	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
38.	Војна пошта	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
39.	Солидарна	МБТС	2 x 630 kVA	2 x 630 kVA	ЕД
40.	Татојевица	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
41.	Годов. рампа	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
42.	Јелисав.	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
43.	Прудови 1	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
44.	Магнеткомер	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
45.	Радник 2	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
46.	Водовод	МБТС	1 x 630 kVA	250 kVA	ЕД
47.	Радовина	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
48.	Феротекс	МБТС	1 x 630 kVA	250 kVA	ЕД
49.	Расадник	МБТС	1 x 630 kVA	160 kVA	ЕД
50.	Зелена	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
51.	Шофер	СБТС	1 x 400 kVA	400 kVA	ЕД
52.	Зеленац 1	СБТС	1 x 250 kVA	250 kVA	ЕД
53.	Мил.ливаде 1	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	ЕД
54.	Болнички пут	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	ЕД
55.	Нова аут.ст.	ЗТС	1 x 630 kVA	630 kVA	Други
56.	Сточарпроме	ЛТС	1 x 400 kVA	250 kVA	Други
57.	АТМ	МБТС	2 x 1000 kVA	2 x 1000 kVA	Други
58.	Гама	ЗТС у објекту	1 x 630 kVA	630 kVA	Други
59.	Кланица	ЗТС у објекту	2 x 630 kVA	2 x 630 kVA	Други
60.	Воће-поврће	ЗТС у објекту	2 x 1000 kVA	2 x 1000 kVA	Други
61.	Хладњача	МБТС	1 x 630 kVA	400 kVA	Други
62.	Пумпна стан.	ЗТС	1 x 630 kVA	250 kVA	Други
63.	Напредак	ЗТС у објекту	2 x 630 kVA	2 x 400 kVA	Други
64.	Радник 1	ЗТС у објекту	1 x 630 kVA	400 kVA	Други
65.	Ливница 2	ЗТС у објекту	2 x 1600 kVA	1150+1000 kVA	Други
66.	Ливница 1	МБТС	2 x 630 kVA	2 x 630 kVA	Други
67.	Асвалтна	ЛТС	1 x 400 kVA	400 kVA	Други
68.	Дисугас	МБТС	1 x 630 kVA	630 kVA	Други
69.	Агрокомерц	МБТС	1 x 630 kVA	250 kVA	Други
70.	Гранекспорт	ЛТС	1 x 630 kVA	630 kVA	Други
71.	Робне рез.	ЛТС	1 x 400 kVA	400 kVA	Други
72.	Јубе	МБТС	2 x 630 kVA	2 x 630 kVA	Други
73.	Перфом	МБТС	1 x 630 kVA	160 kVA	Други
74.	Ливница 3	ЗТС	2 x 1600 kVA	1600 kVA	Други
75.	Амор	ЗТС	1 x 630 kVA	160 kVA	Други

76.	Гинко	ЗТС	1 x 630 kVA	400 kVA	Други
77.	Инмолд	МБТС	2 x 1000 kVA	630 kVA	Други
78.	Рибопродукт	СБТС	400 kVA	400 kVA	Други
79.	АТМ 2	ЗТС	4 x 1000 kVA	2x1000 kVA	Други

НН мрежа 0,4 kV је кабловска у ужем центру и насељу Трећи реон, док је у осталом делу комбинација кабловске и надземне. Поједини делови, углавном где су објекти старије градње, присутна је "кровна НН мрежа" која се постепено елиминише као лоше решење.

Јавна расвета на појединим локацијама није задовољавајућих карактеристика, односно старије изведбе светилкама са живиним сијалицама, чија снага и распоред нису прилагођени условима на терену. Светилке и метални стубови су дотрајали што је посебно изражено у сабирним улицама. Управљање расветом углавном помоћу фото релеа није коректно, због изражене магловитости Пожеге.

Садашње стање напајања електричном енергијом потрошача на подручју конзума Пожега на напонском нивоу 35kV за услове нормалног погона је задовољавајуће, а такође и према критеријуму сигурности, уз услов да недостајућу снагу у ТС 220/110/35kV "Пожега" услед изласка из погона једног енергетског трансформатора, ЕД мора обезбеђивати из праваца Севојно, Овчар Бања и Косјерић.

Студија бр.105004 института "Никола Тесла", дугорочног развоја електроенергетских објеката ЕД даје смернице и елементе за даље планирање. Коришћени су критеријуми прогнозе раста броја становника на основу пописних података и прогнозе раста потрошње електричне енергије и снаге на основу познатих података од 1998 до 2003 године, поступком екстраполације са стопом раста 2%. На основу студије, прогноза потрошње и вршне снаге конзума ЕД Пожега за период до 2025 године је дата у следећој табели:

ПОТРОШЊА, СНАГА	ГОДИНА					СТОПА 2005 – 2025 (%)
	2005	2010	2015	2020	2025	
W(GWh)	118,928	153,900	167,940	180,900	191,700	61,19
P(MW)	22,0	28,5	31,1	33,5	35,5	61,36

Постојећа трансформација 110/35kV 31,5+20MVA у ТС 220/110/35kV "Пожега" задовољила би потребе ЕД Пожега.

Објекти 10 kV обезбеђују потребну сигурност у напајању.Расплет кабловске мреже 10 kV пружа велике могућности измена уклопних стања, тако да се значајно смањује трајање прекида у испоруци електричне енергије због кварова.

Нисконапонска мрежа задовољава захтеве будућег развоја, изузимајући кровну мрежу, која је лоших карактеристика и технички неприхватљиво решење ако се зна да мора постојати разграничење власништва испоручилац – купац.

ОСНОВНА КОНЦЕПЦИЈА РЕШЕЊА

За сигурно, квалитетно и дугорочно напајање као и потребе коначног привођења планираној намени дефинисаних зона, предвиђа се изградња електроенергетских објеката 35kV, 10kV и мреже 1 kV. Такође, поједини постојећи електроенергетски објекти или њихови делови планирани су да се реконструишу. Ово подразумева да се поједине трансформаторске станице 35/10kV осавремене уградњом модерне расклопне и заштитне опреме са даљинским управљањем, а надземни водови 35kV и 10 kV замене у кабловске, јер трасе ових водова прелазе преко одређених зона, тако да њихов заштитни појас онемогућава планирану намену простора.

Такође поједине делове тренутно мало или потпуно неизграђене, постуно покривати електроенергетском инфраструктуром.

Објекти 35 kV

Планира се трансформаторска станица 35/10kV "Пожега 6" снаге 2x8 MVA. Локација ове ТС је приближна, узимајући у обзир постојеће електроенергетске објекте 35kV, будућу саобраћајницу и остале услове значајне за ову врсту објекта.

Предвиђена је доградња и реконструкција ТС 35/10kV "Пожега 4" снаге 1x5MVA на снагу 2x4MVA.

У свим постојећим ТС 35/10kV се предвиђа реализација концепта даљинског управљања и сигнализације, са применом савремене релејне заштите.

Постојећи далеководи 35kV, односно делови, који се налазе у зони плана, дати у табели, планирани су за демонтажу због њихових утицаја на испуњење урбанистичких решења и утицаја на околину.

ПЛАНИРАНИ ДАЛЕКОВОДИ 35kV ЗА ДЕМОНТИРАЊЕ		
Р.бр.	Траса	Дужина (km)
1.	ДВ 35kV "Ариље" стуб бр.3 - стуб бр.13	2,10
2.	ДВ 35kV "Пожега 1" стуб бр.3 – ТС 35/10kV "Пожега 1"	1,99
3.	ДВ 35kV "Пожега 2" – ТС 35/10kV "Пожега 2"	2,44
4.	ДВ 35kV "Пожега 1" стуб бр.11 – ТС 35/10kV "Пожега 2"	0,77
5.	ТС 35/10kV "Пожега 2" - ДВ 35kV "Јелен До" стуб бр.9	1,43
6.	ТС 35/10kV "Пожега 1" – ТС 35/10kV "Пожега 3"	2,32
7.	ДВ 35kV "Пожега 4" стуб бр.5 – ТС 35/10kV "Пожега 3"	1,51

Планирани кабловски водови 35kV настају као замена за демонтиране далеководе 35kV, дати су у следећој табели:

ПЛАНИРАНИ КАБЛОВСКИ ВОДОВИ 35kV		
Р.бр.	Траса	Дужина (km)
1.	ДВ 35kV "Ариље" стуб бр.3 - ТС 35/10kV "Пожега 6"	2,51
2.	ДВ 35kV "Пожега 1" стуб бр.3 – ТС 35/10kV "Пожега 1"	2,02
3.	ТС 35/10kV "Пожега 1" – ТС 35/10kV "Пожега 2"	1,85
4.	ТС 35/10kV "Пожега 6" - ДВ 35kV "Јелен До" стуб бр.9	1,47
5.	ТС 35/10kV "Пожега 6" – ТС 35/10kV "Пожега 2"	1,79
6.	ТС 35/10kV "Пожега 1" – ТС 35/10kV "Пожега 3"	2,17
7.	ДВ 35kV "Пожега 4" стуб бр.5 – ТС 35/10kV "Пожега 3"	1,79

За прикључење ТС 35/10kV "Пожега 6" на ДВ 35kV "Ариље", потребно је изградити ДВ 35kV дужине 140m.

Објекти 10 kV

План изградње објеката 10kV је базиран на потребама растерећења постојећих ТС 10/0,4kV, повећања сигурности у напајању и покривања одређених зона електроенергетском инфраструктуром где је практично и нема, градњом нових ТС 10/0,4kV и прикључних водова са уклапањем у постојећу 10kV мрежу. Планира се изградња ТС 10/0,4kV и прикључних ДВ 10kV у зони обухваћеној Планом на локацијама које су оријентационе, а везане су за зоне напајања према следећој табели:

Р.бр.	Име	Тип	Број ћелија ВН	Зона напајања	Потребна површина
1.	ТС1	МБТС 1x630kVA	1 трафо 3 водне	СС12	6,5 x 5,5m
2.	ТС2	МБТС 1x630kVA	1 трафо 2 водне	СМ19,СМК15	6,5 x 5,5m
3.	ТС3	МБТС 1x630kVA	1 трафо 2 водне	СМК14,СМ18	6,5 x 5,5m

4.	TC4	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	СМК13	6,5 x 5,5m
5.	TC5	МБТС 1х630kVA	1 трафо 2 водне	ГЦ7	6,5 x 5,5m
6.	TC6	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	СМК9,СМ4	6,5 x 5,5m
7.	TC7	МБТС 1х630kVA	1 трафо 2 водне	СМК10,СМ6,СМ7	6,5 x 5,5m
8.	TC8	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	СМК10,СМ6	6,5 x 5,5m
9.	TC9	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	ЦФ2,СЦ5,СЦ6	6,5 x 5,5m
10.	TC10	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	СМК6,СМК5,СМК1	6,5 x 5,5m
11.	TC11	МБТС 2х630kVA	2 трафо 4 водне	ИЦ1,ИЦ7, СМК3,СМК1	7 x 6,5m
12.	TC12	МБТС 2х630kVA	2 трафо 3 водне	ИЦ6,ИЦ7, СМК3,СМК1	7 x 6,5m
13.	TC13	МБТС 2х630kVA	2 трафо 3 водне	ИЦ7,ИЦ8, СМК3	7 x 6,5m
14.	TC14	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	ИЦ2,ИЦ3,ИЦ5, ИЦ6	6,5 x 5,5m
15.	TC15	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	ИЦ2,ИЦ6	6,5 x 5,5m
16.	TC16	МБТС 2х630kVA	2 трафо 3 водне	ИЦ4,ИЦ9,ИЦ8, СМК2,СМК3	7 x 6,5m
17.	TC17	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	ИЦ4,ИЦ5	6,5 x 5,5m
18.	TC18	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	ИЦ3,ИЦ4	6,5 x 5,5m
19.	TC19	МБТС 2х630kVA	2 трафо 3 водне	И13,И14	7 x 6,5m
20.	TC20	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И9,И10	6,5 x 5,5m
21.	TC21	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И9,И10	6,5 x 5,5m
22.	TC22	МБТС 2х630kVA	2 трафо 3 водне	И8	7 x 6,5m
23.	TC23	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И3,И4,И8,	6,5 x 5,5m
24.	TC24	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И3	6,5 x 5,5m
25.	TC25	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И5,И7	6,5 x 5,5m
26.	TC26	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И5,И6,И7	6,5 x 5,5m
27.	TC27	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И7,И8	6,5 x 5,5m
28.	TC28	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И13	6,5 x 5,5m
29.	TC29	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	И10,И11,И12,И13	6,5 x 5,5m
30.	TC30	МБТС 1х630kVA	1 трафо 3 водне	ЦФ3, ЦФ4,И15	6,5 x 5,5m

Постојећи далеководи 10kV, односно делови који се налазе у зони плана, планирани за демонтажање, дати су у следећој табели:

ПЛАНИРАНИ ДАЛЕКОВОДИ 10kV ЗА ДЕМОНТИРАЊЕ		
Р.бр.	Траса	Дужина (km)
1.	ДВ 10kV извод "Околина" – ТС10/0,4kV"Саватијевићи"	0,98
2.	ДВ 10kV извод "Јеминска стена" – стуб бр.20	1,60

Нова мрежа 10kV планирана је у целости као кабловска. Кабловске водове 10kV предвидети трасама осталих електроенергетских каблова.

Развој 10kV мреже је условљен и трендовима градње пословних објеката већих потреба за електричном енергијом, на локацијама које ће бити дефинисане Планом, а за које ће Оператор дистрибутивног система (ОДС) дати одговарајућа решења. То значи да постоји могућност постављања нових, наменских тарифостаница 10/0,4kV у оквиру новопланираних објеката или као типски објекат (зидана, МБТС) на истој катастарској парцели на којој се гради објекат, према одговарајућим пројектима односно условима ОДС, уз полагање прикључних 10kV каблова по правилима дефинисаним овим планом.

Мрежа 1kV планирана је у потпуности као кабловска трасама које треба да припадају дефинисаној зони регулационог појаса постојећих и нових саобраћајница до крајњих потрошача.

Постојеће стање предвиђа замену АлЧе проводника нисконапонским СКС-ом, дрвених стубова бетонским и елиминацију кровне мреже преласком на кабловску где је то могуће или постављањем СКС-а на бетонске стубове. Побољшање мреже 1kV извршити полагањем нових кабловских водова трасама које углавном треба да припадају дефинисаној зони тротоара, тако да се у перспективи формира јединствена траса електроенергетских каблова.

Јавна расвета је предвиђена да се реконструише у већем обиму. Проширење расвете планира се на свим локацијама где није изграђена у целости што је случај са улицама уз границу Плана. Изградњом нових саобраћајница предвидети и одговарајућу расвету. Потребно је реконструисати првенствено расвету прометнијих саобраћајница и транзита. Дотрајале стубове и светиљке, као и целе изводе, мењати по приоритетима и у целости. Мерна места постепено измештати ван ТС са техничким решењем енергетски ефикаснијег, централизованог управљања и надзора.

Стубове са светиљкама постављати у зонама тротоара улица, разделних острва или зелених површина и то на страни улице где се налазе или су предвиђени енергетски каблови.

Посебну пажњу обратити на парковско осветљење, осветљење бедема и бициклистичке стазе.

Као изворе светлости користити натријумске, метал-халогене и LED сијалице, а стубови треба да буду топлоцинковани.

2.1.7.3. Телекомуникациона инфраструктура

ФИКСНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА МРЕЖА

У границама захвата Плана генералне регулације за насељено место Пожега заступљени су у телефонском саобраћају капацитети приступне телекомуникационе мреже и то:

- Комутациона мрежа: Јавна АТЦ EWSD/RDLU инсталисаног капацитета 4700 прикључака,
- транспортна мрежа: дигитални систем преноса са припадајућом опремом и спојним оптичким кабловима,
- приступна мрежа: капацитета 12700 парица (12 кабловских праваца), завршених на главном разделнику (подземна и ваздушна).

Јавна АТЦ се налази у централној зони насеља у згради ПТТ-а (ул.Краља Петра 2). Степен дигитализације у приступној мрежи је 100%. Слободни капацитети тел. централе задовољавају потребе насеља до краја 2020.године. Телефонска централа у Пожеги повезана је са надређеном централом ТН Ужице ЕWSD дигиталним системом преноса STM-4 преко оптичког кабла. За потребе централе користи се 756 канала са преносом 155Mb/s. Даље, преко надређених централа повезана је у међумесни и такође у међународни телефонски саобраћај (МЦ Београд). Кроз централни део насеља пролази магистрални оптички кабал.

Примарна мрежа је делом у добром функционалном стању. Извршена је делимична реконструкција исте у централној и средишњој зони насеља. У периферним зонама потребно је проширење већег обима са заменом дотрајалих постојећих каблова са ваздушно-папирном изолацијом, кабловима типа ТК59.

Разводна (секундарна) мрежа у великој мери задовољава захтеве за поузданим степеном експлоатације и квалитетом преноса (учесталост сметњи). Планирана замена каблова и дрвених стубова је у току .

Архитектура фиксне тел.мреже у наредном периоду треба да има постепену миграцију ка мрежама следеће генерације (NGN) а технологије/медији који ће се примењивати у појединим деловима мреже су:

- *комутациони системи*: комутација кола и комутација пакета.
- *транспортна мрежа*: оптички кабловски и РР системи преноса, NGN мултисервисни уређаји, WDM, Ethernet и сл.
- *приступна мрежа*: xDSL уређаји, MSAN, WLL, WiMAX, оптички и xDSL каблови.

Увођење поменутих технологија и уређаја у јавну телекомуникациону мрежу омогућиће поред постојећих (универзални сервис), и пружање нових услуга(услуге интелигентне мреже). План је да степен дигитализације у приступној мрежи буде 100%.

На подручју Плана поред основних тел.услуга (аналогни тел.прикључак са постојећим сервисима) планира се примена нових дигиталних система преноса на бази xDSL технологије по постојећој приступној мрежи и новопроектваној (оптички и xDSL каблови) са увођењем нових сервиса/услуга. У почетној фази, за велике бизнис кориснике, планира се дигитализација на целој дужини. Дигитална приступна мрежа треба да омогући пренос говорних сигнала, дигиталних сигнала података, широкопојасних сервиса, *triple play* сервиса и да након увођења локалних централа класе 5 (NGN мрежа) обезбеди нове сервисе (VoIP и сл.).

У циљу проширења приступне мреже, Бизнис планом „Телеком“-а планирана је децентрализација мреже изградњом: Мултисервисних приступних чворова (MSAN-MultiService Access Node) на ободу Плана и WLL (фиксни-бежични приступ) у мањој мери - прилог ситуација. Планираном децентрализацијом мреже и скраћењем претплатничке петље испод 1 км омогућиће се увођење нових услуга. Проширење мреже планира се sukcesивно на бази реалних и процењених захтева за новим прикључцима и услугама.

Планом генералне регулације Пожега предвиђено је проширење постојећих и изградња нових тел. капацитета на следећи начин:

- Планирани су Нови Мултисервисни приступни чворови (MSAN-MultiService Access Node). За ову намену потребан је простор 5x5м за смештај опреме типа стојећег ормара на бетонском постољу - спољна варијанта.
- Планирана је изградња припадајуће приступне мреже (подземна) MSAN са дужином претплатничке петље од 800-1000 мет.

- У деловима Плана где је мала густина насељености планира се примена CDMA технологије за WLL(фиксни-бежични) приступ.
- За ниво транспортне мреже планирана је изградња оптичких система преноса за MSAN и проширење система преноса од централе у Пожеги ка надређеној централи (STM-16).

Увођење поменутих технологија и уређаја у јавну телекомуникациону мрежу омогућиће поред постојећих (универзални сервис), и пружање нових услуга(услуге интелигентне мреже). План је да степен дигитализације у приступној мрежи буде 100%.

МОБИЛНА ТЕЛЕФОНИЈА

У области мобилне телефоније на подручју плана заступљена су сва три постојећа оператора - "МТС", "Теленор" и "ВИП" . И поред остварене 100%-тне покривености територије и у високој мери задовољења потреба становништва, мреже мобилних телефонија изградњом нових базних станица са антенским системима на појединим деловим подручја могу постићи знатно повећање капацитета, чиме би се задовољиле нове будуће потребе и захтеви које намећу брзина развоја телекомуникација и убрзана појава нових могућности у овој области.

Развој мрежа мобилне телефоније могуће је остварити кроз:

1. квантитативно побољшање мреже:
 - а) појавом нових оператора мобилних телефонија;
 - б) изградњом већег броја нових базних станица и припадајућих антенских система постојећих и нових оператора;
 - в) формирањем већег броја нових радио-релејних праваца, постојећих и нових оператора;
2. квалитативно побољшање мреже:
 - а) повећањем квалитета постојећих и увођењем нових сервиса;
 - б) масовнијом имплементацијом GPRS технологије ради повећања протока;
 - в) тоталним оптичким повезивањем на језгро националне мреже;
 - г) еволуцијом ка мрежама треће и наредних генерација;
 - д) масовнијем остваривању приступа Интернету мрежама мобилних телефонија (3G);

Генерално, тенденција је побољшање покривености GSM сигналом на деловима подручја на којима корисници имају проблеме у коришћењу сервиса мобилне телефоније, побољшање покривености магистралних путева, проширење капацитета GSM станица, из разлога повећаних саобраћајних захтева. Такође, тенденција је, у UMTS технологији, побољшање покривености 3G сигналом, покривањем подручја гушћом мрежом 3G базних станица, ради обезбеђења квалитетнијег сигнала, веће брзине мобилног саобраћаја и реализације додатних функција, односно сервиса.

2.1.7.4. Термотехничка инфраструктура

Садашњу термоенергетску инфраструктуру Пожеге карактерише:

- Неорганизована централна производња топлотне енергије, као и њеног коришћења у дистрибутивном систему. Разлог томе, пре свега, лежи у самој врсти насеља као и удаљеност појединих већих потрошача.
- Лош рад и неисправност појединих котларница, односно топлотних подстанца (односи се на грејање колективног стамбеног простора).
- Рад термоенергетских постројења у власништву привредних субјеката у целини карактерише: повећано загађење околине (повећани садржај CO₂ у издувним гасовима и технолошка прашина), бука и вибрације.

На територији општине Пожега постоји већи број мањих котларница намењених за грејање: дечјих вртића, школа, здравствених, културних и јавних институција које као енергент користе угаљ и мазут, што још више доприноси загађењу околине.

Делимичном провером и увидом у стање термоенергетских постројења стиче се утисак да постројења која као енергент користе лож уље, нафту и мазут могу лако да пређу (уз мало улагања у горионик) на нови енергент, а то је природни гас, чиме би се смањило загађење околине.

Кроз Пожегу пролази магистрални гасовод (Чачак - Пожега – Ужице) тако да је гасификација предмет реалног и неминовног планирања. До сада је на подручју Пожеге завршено постављање разводног магистралног челичног гасовода РГ 08 – 10 пречника $\phi 355,6\text{мм}$ и радног притиска $p=12\text{--}50$ бара.

Снабдевање природним гасом се врши из главне мерно регулационе станице (ГМРС) „Пожега“ која је изграђена јужно од магистралног пута Пожега – Ариље, у близини старе пруге Београд – Сарајево, са следећим карактеристикама:

- Капацитет: $Q=10000\text{ м}^3/\text{х}$,
- Улазни притисак: $p_y=16\text{--}50$ бара,
- Излазни притисак: $p_n=3,5$ бара.

Поред изграђене главне мерно регулационе станице (ГМРС) „Пожега“ и делимично изграђене дистрибутивне гасоводне мреже (ДГМ), изграђен је и магистрални разводни челични гасовод Пожега – Ариље са ознаком РГ 08 – 18 на простору Пожеге. Гасовод РГ 08 – 18 је пречника $\phi 273\text{мм}$ и радног притиска $p=12\text{--}50$ бара, који се на месту ГМРС од РГ 08 – 10 одваја и прати трасу РГ 08 – 10 уназад до укрштања са пругом Чачак – Пожега и даље прати трасу главног армирано – бетонског цевовода питке воде $\phi 800\text{ мм}$ (крак за Пожегу), уз који је планиран локални пут кроз бесцаринску зону. Кроз бесцаринску зону са исте стране локалног пута је постојећи водовод $\phi 800\text{ мм}$ и магистрални гасовод $\phi 273\text{ мм}$, на прописаном растојању (више од 5 м од регионалног или локалног пута и више од 7 м од цевовода питке воде од унутрашњих ивица цевовода).

Експлоатациони појас гасовода за пречнике од ДН150 до ДН500 је укупно 12м, тј. по 6м са обе стране магистралног челичног цевовода, са потпуном забраном грађења било којих објеката и коришћења земљишта у било које сврхе, осим за пољопривредне радове на дубини до 0,5м.

Заштитни појас - коридор магистралног челичног гасовода је укупно 60м, тј. по 30м са обе стране гасовода. У тој зони је забрањена изградња објеката за боравак или становање људи.

Даљи развој термотехничке инфраструктуре планиран је изградњом дистрибутивне гасоводне мреже (ДГМ) тако да буде постављена до свих потенцијалних корисника гаса. Планирана ДГМ ће имати дужину од око 85км и потенцијалних прикључака од око 7500, од чега је изграђено око 20 км дужине са приближно 700 прикључака и око 300 активних потрошача. Радни притисци у мрежи су од 1 до 4 бара, са тренутним радним притиском од 2 бара. За подручје Пожеге потребно је обезбедити око $20000\text{м}^3/\text{х}$ природног гаса, где ће у стационарним условима годишња потрошња бити приближно 30000000м^3 .

Поред постојеће главне мерно регулационе станице (ГМРС) –планирана је изградња мерно регулационе станице (МРС) широке потрошње на локацији у непосредној близини ГМРС „Пожега“.

Дистрибутивна гасоводна мрежа је преузета из „Главног пројекта ДГМ за Пожегу“ који ће се реализовати у две фазе: прва фаза – северни правац и друга фаза – јужни и западни правац. Трећи прстен, у склопу северног правца, је планиран да обухвати снабдевање гасом ширег дела индустријске зоне и будуће бесцаринске зоне, према планираним наменама површина.

Дистрибутивна гасоводна мрежа је пројектована по фазама, за будућу изградњу, са радним притиском $p=4$ бара и гради се од полиетиленских цеви ПЕ80 и ПЕ100 (ДН40, ДН63, ДН90, ДН125, ДН180, ДН225, ДН315). На графичком цртежу приказани су сви називни пречници гасовода - примарна мрежа, постојеће и планирано, као и најмањи пречник ДН40, секундарна мрежа, такође постојеће и планирано.

Снабдевање потрошача природним гасом из ГМРС „Пожега“ вршиће се у три правца. Северни правац дистрибутивне гасоводне мреже је делимично изграђен у насељу „Трећи реон“ и ширем центру града.

- северни правац – од тачке прикључења (Н002) се води гасовод пречника ДН315 у северном правцу, прелази реку Скрапеж преко старог железничког моста и долази до чвора Н065. Од чвора Н065 формирају се два главна прстена. Први гасоводни прстен пречника ДН 225 и ДН180 предвиђен је за снабдевање индустријске зоне, а води се уз бедем до Улице Милутина Миланковића и даље улицама: Милутина Миланковића, Књаза Милоша, 1300 Каплара, Карађорђевој и Косовских јунака. Други гасоводни прстен пречника ДН180 и ДН125 почиње од чвора Н055 у Карађорђевој улици и снабдева улице: Војводе Мишића, 1300 Каплара, Војводе Степе, Хиландарску, као и друге улице северног дела Пожеге.

Јужни и западни правац, као и наставак радова на северном правцу и трећи гасоводни прстен, који припада такође северном правцу су предмет планираног стања дистрибутивне гасоводне мреже:

- Јужни правац – гасовод пречника ДН315 се води од ГМРС „Пожега“ до чвора Н001, где се одваја грана пречника ДН125, која се води у јужном правцу укрштајући се са железничком пругом (Пожега – Чачак), долази до магистралног пута Пожега – Ариље, прати магистрални пут до тачке М001, где један део прелази испод пута и намењен је за снабдевање потрошача на Годовичком путу и насеља Драгановац. Од тачке М001 дистрибуција гаса се врши са обе стране магистралног и планираног пута Пожега – Ариље до реке Ђетиње и снабдева насеље Татојевицу, као и планирану бесцаринску зону, северно од планираног локалног пута Пожега – Ариље.
- Северни правац - Трећи гасоводни прстен – планиран за снабдевање будуће индустријске и бесцаринске зоне, где би основна намена површина била: лака индустрија и мала привреда, складишни простор, сервиси и услуге. Од првог гасоводног прстена који иде поред бедема одваја се крак пречника ДН 180 који прати планирану саобраћајницу кроз индустријску зону и спаја се са краком који пролази кроз индустријску зону са друге стране (улица Књаза Милоша, излазни пут из Пожеге за Чачак) и скреће јужно до укрштања са пругом Чачак – Пожега и обилазним магистралним путем Чачак – Ужице
- Западни правац – од чвора Н001 до чвора Н002 гасовод пречника ДН315 се води у северном правцу (правац стари железнички мост на Скрапежу). Од чвора Н002 прати пут Чачак – Пожега са северне стране, пролази испод излазног пута из Пожеге на петљу за Ужице, скреће југозападно до укрштања са железничком пругом и долази до тачке Н007. Од тачке Н007 дистрибуција гаса се врши за насеља Миловића Ливаде, Лугови, Зеленац и Прудови.

Дистрибутивна гасоводна мрежа је планирана на бази максималне часовне потрошње гаса – потрошња од $1,2\text{m}^3/\text{h}$ по једном домаћинству за колективно становање и просечно $1,8\text{m}^3/\text{h}$ за индивидуално становање и приказа постојећих и планираних већих потрошача. Постојеће котларнице ће се, уз извесна улагања за уградњу горионика на гас, прикључити на дистрибутивну гасоводну мрежу.

Табеларни приказ већих потрошача који ће се прикључити на ДГМ након израде прве и друге фазе гасификације:

ПРВА ФАЗА

Редни број	Потрошач	Капацитет (м³/х)
1.	Општина и СУП	40
2.	Банка	10
3.	Робна кућа	20
4.	Основна школа	90
5.	Предузеће «Ратко Митровић»	200
6.	Базен	20
7.	Касарна	120
8.	Основна школа	90
9.	«Гинко»	40
10.	Вртић	70
11.	Музички клуб	120
12.	Биоскоп и позориште	30
13.	Хотел «Пожега»	120
14.	Младост-конфекција	200
15.	Основна школа	100
16.	Обданиште	90
17.	Аутобуска станица «Пожега»	50
УКУПНО:		1410

ДРУГА ФАЗА

Редни број	Потрошач	Капацитет (м³/х)
1.	АС ТРАНС, Ракета	110
2.	Сушара	400
3.	Хладњача	140
4.	Станица КПГ «ПЕСАК-ПЕТРОЛ»	400
5.	Болница	250
6.	Интернат пољопривредне школе	120
7.	Гран Експорт	260
8.	Хладњача пољопривредне школе	80
9.	Хладњача Еурофриго	140
УКУПНО:		1900

У границама ПГР-а није планирана изградња челичног градског гасовода чији је радни притисак $p=12$ бара, јер потребе технолошких система индустрије задовољава радни притисак до $p=4$ бара.

Поред планираног развода природног гаса, што је иначе систем будућности и који треба посебно подстицати да се реализује у што краћем року, класични облици грејања ће се засигурно понегде примењивати: чврста и течна горива, електрична енергија. Све ово треба пратити перманентним мерама за смањење потрошње енергије, односно за максималну уштеду.

Уз све то треба пратити развој савремене технологије у овој области и почети са евентуалним коришћењем обновљивих енергената: сунчева енергија, енергија ветра, геотермалне воде и др.

2.1.8. Општи регулациони и нивелациони услови за уређење површина јавне намене - улица

Ширина регулације новопланираних и постојећих саобраћајница предвиђених за реконструкцију утврђена је у складу са категоријом саобраћајнице и оптималним коридором за смештај, како саме саобраћајнице, тако и инфраструктуре која иде уз њу.

Регулациона линија саобраћајница утврђује линију разграничења површина јавне намене од површина остале намене и представља будућу границу грађевинских парцела намењених за површине јавне намене -саобраћајнице.

Планом регулације улица дефинисани су услови за диспозицију саобраћајних површина – коловоза, тротоара, стаза и паркинга.

Положај саобраћајница у уличном коридору дефинисан је и осовином самих саобраћајница.

У односу на регулациону линију дефинисана је **грађевинска линија**, којом је утврђено минимално растојање од регулационе линије до које се може градити.

Саобраћајним решењем условљено је и постављање нивелете саобраћајница према конфигурацији терена и другим условима у коридору. Планом нивелације утврђена је висинска регулација новопланираних саобраћајница у односу на конфигурацију терена и нивелацију већ изграђених саобраћајница. Дате висинске коте пресечних тачака осовина постојећих или планираних саобраћајница су орјентационог карактера и могуће су измене ради побољшања техничких решења. У односу на утврђену нивелету саобраћајница потребно је испланирати терен пре почетка грађења и утврдити висинску коту приземља објеката.

2.1.9. Услови и мере заштите простора

2.1.9.1. Услови за заштиту животне средине

Један од циљева израде Плана је избор најбољег варијантног решења за одрживи развој, заштиту и коришћење природних ресурса, створених вредности, простора уопште и животне средине.

Орган локалне самоуправе, надлежан за заштиту животне средине, с обзиром да је прибављена Стратешка процена утицаја на животну средину за потребе Просторног плана општине Пожега, проценио је да се у међувремену битне околности нису промениле, тј. не располаже се било каквим новим подацима, информацијама или резултатима испитивања као и да не постоје могућности значајних утицаја на животну средину које би биле обухваћене и разматране у посебном извештају о стратешкој процени утицаја приликом израде измена и допуна Плана генералне регулације.

Еколошка валоризација простора за одрживи развој општине издвојила је насеље Пожегу као еколошку зону у оквиру еколошке целине „Пожега“, заједно са еколошким зонама „Скрапеж“ и „Моравица“.

Еколошка зона „Пожега“ представља зону са различитим садржајима, објектима и функцијама, специфичних намена, генератор извора и потенцијалних извора загађивања и зону са условима и мерама за коришћење и уређење простора. Ово је зона са постојећим локацијама реализованих објеката индустрије и привређивања, локацијама деградираних животне средине, али и објеката и функција високог степена повредивости. Коришћење простора, реализација објеката и садржаја у оквиру ове зоне је могућа уз поштовање смерница и мера заштите животне средине.

Даљи одрживи развој еколошке зоне „Пожега“ базираће се на следећим смерницама:

- намена простора и услови коришћења природних ресурса и створених вредности морају бити усаглашени са просторно-еколошким капацитетом, компаративним предностима и факторима ограничења;

- планирани развој мора бити заснован на квантитативном унапређивању квалитета живљења, услова становања, учешћу зелених и рекреационих површина и објеката, комуналног опремања, као услова за укупно унапређивање еколошких и привредних вредности подручја;
- развој инфраструктурне и комуналне опремљености насеља у складу са мерама заштите животне средине и унапређења стања;
- валоризација и планска подршка специфичним предностима просторне целине;
- обавезне су мере санације, ремедијације и ревитализације угрожених локација и зона директног и индиректног утицаја.

Услови и мере заштите основних елемената животне средине у овој еколошкој зони су интегрални део плана намене површина и обавезујући при имплементацији плана и изградњи објеката. Општи услови су:

- обавезна је израда процене утицаја на животну средину за постојеће и планиране пројекте потенцијалне изворе загађивања воде, ваздуха, земљишта, генераторе отпада, буке, опасних материја и могућих конфликта у простору;
- обавезне су мере превенције, мере за спречавање деградације и загађивања, мере отклањања узрока потенцијално штетних утицаја на извору настанка;
- обавезан је мониторинг животне средине (утврђивање индикатора животне средине, праћење стања, предузимање мера и извештавање);
- адекватно управљање насталим врстама отпада у оквиру ове еколошке зоне у складу са Националном стратегијом управљања отпада.

Мере заштите ваздуха

С обзиром да су главни аерозагађивачи, саобраћај на државним путевима I и II реда, индивидуална ложишта у зонама становања и рада и технолошки процеси у зонама рада, основне мере заштите ваздуха су:

- дефинисање катастра загађивача ваздуха у циљу превенције негативних утицаја на ваздух као медијум животне средине;
- коришћење еколошки прихватљивијих енергената (природни гас, електрична енергија, сунчева енергија, биомаса, енергија малих ХЕ) за грејање, пре свега кроз даљи развој дистрибутивне гасоводне мреже;
- обавезна уградња ефикасних филтерских система, редовно одржавање и контрола на изворима емисије аерозагађења, као и увођење нових чистих технологија;
- успостављање заштитних зона са заштитним зеленилом поред саобраћајница свих категорија у циљу заштите од аерозагађења;
- измештање теретног саобраћаја из градског центра кроз изградњу планиране обилазнице за Косјерић;
- зоне становања у непосредном окружењу радних зона морају бити заштићене подизањем заштитних појасева и зона од високог растиња. Избор типа и врсте биолошког покривача извршити према еколошко-биолошкој основи и микролокацијским условима;
- обавезно је систематско праћење квалитета ваздуха (утврђивање свих параметара, праћење стања, предузимање мера и извештавање).

Мере за заштиту вода

Стање квалитета вода у рекама на градском подручју је неповољно јер се све налазе у лошијим класама од оних које су захтеване Водопривредном основом, те су мере за побољшање њиховог квалитета:

- обавезна изградња постројења за пречишћавање отпадних вода на планираној локацији, у циљу прикупљања свих комуналних и технолошких отпадних вода;

- изградња канализационе мреже у ободним деловима насеља ради спречавања директног изливања у водотокове;
- ревитализација (ремедиација) микролокација септичких јама по укључивању интерне канализационе мреже у постројења за третман отпадних вода и одвођење колектором;
- планско уређивање обала река Скрапеж и Ђетиња, као и других, мањих водотокова;
- потребно је извршити идентификацију отпадних вода по количини и квалитету;
- све технолошке отпадне воде из постојећих и планираних објеката (генератора технолошко отпадних вода) морају се претходно третирати (систем предtretмана до нивоа предвиђеног за упуштање у колектор и одвођење на систем- централно постројење за третман отпадних вода;
- све потенцијално зауљене атмосферске воде са паркинг простора, платоа и манипулативних површина одвести на таложник-сепаратор уља и масти пре упуштања у реципијент. Квалитет атмосферских вода после третмана мора одговарати прописаним условима;
- обавезно је систематско праћење и контрола квалитета т.ј. загађености вода.

Мере за заштиту земљишта

Мере заштите земљишта су:

- забрана изградње ван граница грађевинског реона и пренамене пољопривредног земљишта;
- строго контролисана изградња на теренима склоним клизиштима у складу са геомеханичким елаборатом израђеним за потребе овог плана;
- контролисана употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива;
- рекултивација деградираног земљишта (простор „Радника“);
- забрана стварања неконтролисаних депонија свих врста отпада;
- проширење канализационе мреже, као и обавеза изградње водонепропусних септичких јама у деловима насеља која немају канализацију;
- обавеза изградње предtretмана за прераду отпадних вода за објекте који имају технолошке отпадне воде;
- систематско праћење квалитета земљишта, предузимање мера и извештавање.

Мере заштите од буке

Основни тј. стални извори буке на простору плана су: друмски државни путеви) правци, железнички саобраћај и индустријска постројења, те су мере заштите од буке следеће:

- ради смањења нивоа буке планирати пресвлачење путева посебном подлогом и ограничење брзине возила у настањеним деловима градског насеља.
- на саобраћајницама, око железничке пруге и индустријских зона формирати заштитни појас од дрвореда, који ефикасно умањују интензитет импулсне буке зградама;
- увођење техничко-технолошких решења у процесу производње на уређајима који производе буку, као и њиховом контролом;
- при лоцирању објеката разних намена поштовати Правилник о дозвољеном нивоу буке у животној средини;
- систематско праћење стање буке у угроженим зонама, предузимање адекватних мера и извештавање.

Мере за заштиту природе

На грађевинском подручју Пожеге постоје две категорије зеленила: пољопривредно-рурални предели по ивици обухваћеног подручја и зеленило у граду.

Зеленило у граду се дели на јавно зеленило и оно које је у оквиру јавних, привредних и објеката посебне намене, као и у оквиру зона породичног и вишепородичног становања.

За заштиту зеленила мере су следеће:

- повећање површина под јавним зеленилом, пре свега недостајућих паркова;
- подизање квалитета уређивања постојећег јавног зеленила које није на задовољавајућем нивоу;
- замена врста које су алергени код дрвореда, са другим адекватним врстама;
- подизање заштитног зеленило око железничке пруге, државних путева I и II реда, као и индустријских зона;
- повећање површине под зеленилом унутар привредних комплекса;
- обавеза уређења зелених површина у зонама породичног и вишепородичног становања;
- формирање око реке Скрапеж и Ћетиње уређене зона зеленила.

Општи услови заштите животне средине обухватају спровођење норматива који су дефинисани како кроз планове вишег реда, тако и кроз услове за изградњу објеката, заступљеност отворених – слободних простора и зелених површина на нивоу урбанистичке зоне.

Придржавањем утврђених услова из плана у погледу врсте и намене новопланираних објеката, њиховог утврђеног положаја, дефинисаних индекса и заузетости простора–парцела и утврђених максималних спратности, уз поштовање ограничења, обезбеђују се квалитетнији услови живота.

Општи услови заштите животне средине обезбеђују се придржавањем одредби:

- Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон)

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл.гласник РС бр. 135/04 и 88/10),

- Закон о процени утицаја на животну средину ("Сл.гласник РС бр.135/04 и 36/2009), као и другим законима, правилницима и прописима везаним за ову област.

Аутентичност и репрезентативност простора, где је присутна функционална повезаност и међузависност водене и копнене површине, односно реке и њеног непосредног окружења, чини специфичан екосистем.

2.1.9.2. Услови и мере заштите од техничко-технолошких удеса и хаваријских загађења

Техничко-технолошке несреће-удеси на простору плана могу се десити приликом управљања одређеним средствима за рад производних погона и приликом поступања са опасним материјама у производњи, употреби, транспорту, промету, преради, складиштењу и одлагању, као што су пожар, експлозија, хаварија, саобраћајни удес у друмском и железничком саобраћају, хаварија на електроенергетским, нафтним и гасним постројењима, а чије последице угрожавају безбедност и животе људи, материјална добра и животну средину.

Мере заштите од техничко-технолошких несрећа-удеса остварују се проценом ризика, планирањем, организовањем и предузимањем мера управљања опасним материјама.

На основу анализе опасности од удеса за све активности, технолошке поступке и објекте где могу бити присутне опасне материје обавезна је израда Процене угрожености од елементарних и других удеса, као и израда Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама за локалну заједницу, а за привредне субјекте израда Плана заштите од удеса који мора бити усклађен са општинским и националним планом.

Мере заштите од техничко-технолошких несрећа регулисане су:

- *Националном Стратегијом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Сл.гласник РС“, број 86/11)*
- *Законом о ванредним ситуацијама („Сл.гласник РС“, број 111/09, 92/2011 и 93/12)*
- *Уредбом о садржају и начину израде планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Сл.гласник РС“, бр.8/11) и другим подзаконским прописима.*
- *Правилником о начину израде и садржају плана заштите од удеса („Сл.гласник РС“ бр. 82/12).*

По питању заштите од акцидентних загађења, основне мере заштите се заснивају на управљању ризиком од удеса, и то кроз: идентификацију опасности; анализу последица; процену ризика; планирање мера за превенцију удеса или смањење ризика; организовање мера приправности и одговора на удес; као и планирање мера санације од последица удеса. Мере заштите треба спроводити: за постојеће објекте и технологије (производња, складиштење, утовар, транспорт, претовар штетних и опасних материја), кроз превентивне мере и мере сталног надзора; за нове објекте, технологије и радове, као и код реконструкција постојећих.

Основна превентивна мера у поступку издавања грађевинске дозволе за новопланиране привредне објекте који могу бити потенцијални извор удеса и удесних активности, на планском подручју, биће израда Студије о процени утицаја на животну средину (у складу са *Законом о процени утицаја на животну – „Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/2009*), чиме ће се на целовит начин сагледати процена утицаја могућих удеса на људе, материјална добра и животну средину и прописати неопходне мере заштите.

2.1.9.3. Услови заштите од елементарних и других већих непогода и обезбеђење простора за потребе одбране земље

Потребно је да се при изградњи на предметном простору, скупом урбанистичких и грађевинских карактеристика задовоље потребе заштите, и то пре свега тако да се смање дејства евентуалног разарања објеката. Због тога је, при планирању на овом простору обавезно обезбедити могућност примене и реализације мера заштите од елементарних и других већих непогода. У том смислу, са аспекта заштите на предметном простору разрађене су мере и дати параметри повредивости.

2.1.9.4. Урбанистичке мере за заштиту од земљотреса и клизишта

Опасност од земљотреса иако мања, није потпуно елиминисана, јер је на основу података Сеизмичког завода Србије, подручје Плана сврстано у сеизмичку зону од 8 МКС.

Подручје карактерише и појава клизишта у северном делу Пожеге, на потесу Бакионица, те се морају имати у виду потребне мере заштите ради будуће изградње.

Мере заштите од сеизмичких разарања и клизишта су следеће:

- поштовање степена сеизмичности од 8 МКС приликом пројектовања, изградње или реконструкције објеката;

- правилан размештај објеката разних намена са прописаним одстојањима међу њима, уз обезбеђење довољно слободних површина и поштовање урбанистичких параметара и техничких прописа при фундању и изградњи;
- изградња саобраћајница уз поштовање регулације и обезбеђење појаса дуж њих за комуналну инфраструктуру;
- поштовање препорука које су дате у Студији инжењерско-геолошких услова израђене за потребе израде овог плана, а односе се на планирање и изградњу појединих врста објеката по зонама угрожености од клизишта;
- на теренима који су условно повољни, пре издавања грађевинске дозволе, обавезно је спровођење посебних инжењерско-геолошких истраживања, којима би се дефинисали услови безбедне изградње објеката (стабилност, дозвољено оптерећење и дозвољено слегање).

Геотехнички аспекти заштите геолошке средине

За потребе израде Плана урађена је „Студија инжењерско-геолошких услова северних падинских делова терена захваћених ГУП-ом Пожеге“ од стране предузећа „Гео-Ин Интернационал“ из Београда.

Истраживано подручје је подељено, према инжењерско - геолошким својствима, пре свега на основу стабилности и нагиба (деформабилност средина није ограничавајући фактор) на следеће три категорије:

-Повољан терен: у ову категорију спадају стабилни терени, благог нагиба (углавном < 50), код којих је ниво подземних вода дубљи од 4 м. То су терени у којима нема ограничења при изградњи предвиђених објеката. На падинском делу терена то су уска подручја гребена. На инжењерско-геолошкој карти валоризације терена, ова подручја, углавном нису приказана јер су релативно уска и због размере карте их није могуће нанети. Но ти терени су већ углавном изграђени (запоседнути). У ову категорију су уврштена и подручја алувијалне равни, обзиром да су изграђени одбранбени насипи, па ти терени сада нису плавни.

При издавању грађевинских дозвола и у овим теренима је неопходно, сходно законским прописима и одговарајућим правилницима, инжењерско-геолошким и сеизмолошким истраживањима дефинисати услове изградње стабилних објеката.

-Условно повољан терен: је онај који је са становишта стабилности сврстан у условно стабилне терене, са нагибима између 50 и 100 и плитким нивоом подземних вода. У овим зонама треба бити обазрив при извођењу грађевинских захвата. Наиме битнија измена напона, услед земљаних радова, изградње инфраструктурних и сл. објеката могла би активирати појаве нестабилности. Посебно је важно питање изградње канализационе мреже, не само због санираних заштите, већ и спречавања погоршања стабилности терена. Наиме изградњом само водовода, због инфилтрације отпадних вода, битно се погоршавају физичко-механичка својства, а вода и као сила (хидростатичка и хидродинамичка) неповољно утиче на стабилност терена. Због тога је, у овим зонама неопходно предузимати радове уз обавезне мере обезбеђења постојећег напонског стања. Ископе темељних јама изводити у сушном периоду, косине штитити израдом потпорних зидова, израдом функционалних дренажа, контролисано одвођење површинских и подземних вода до локалног реципијента, регулација потока и јаруга и др.

Такође је изузетно важно, пре издавања грађевинских дозвола, захтевати извођење инжењерско-геолошких истраживања, којима би се дефинисали услови безбедне изградње објеката (стабилност, дозвољено оптерећење и дозвољено слегање). На тај начин би се на најмању меру свела могућност погоршања својстава терена, услед намеравања изградње објеката.

-Неповољни терени за изградњу су обухваћени активним клизиштима, а карактеришу се релативно стрмим нагибом и плитким нивоом подземних вода. Извођење радова на овом подручју није могућа док се не изврши санација клизишта. Но и у том случају,

обзиром на високу сеизмичност подручја изградња индивидуалних стамбених и пратећих објеката не би била рационална. Због тога се препоручује другачија намена овог подручја: најбоље је пошумити ова подручја.

Инжењерско-геолошки услови пројектовања објеката

Препоручује се изградња објеката на теренима који су валоризовани, са инжењерско-геолошког становишта као повољни. У тим подручјима нема битних ограничења за изградњу објеката. Услови њиховог пројектовања и изградње су стандардни и регулисани су одређеним прописима.

Приликом издавања грађевинских дозвола, неопходно је, сходно законским прописима, за сваки конкретан објекат одговарајућим прорачунима доказати геотехничку и сеизмичку сигурност објекта (израда одговарајућих елабората, као саставног дела техничке документације сваког објекта).

Изградња у теренима који су окарактерисани као условно повољни, има одговарајућих ограничења:

Ископи за темељење објеката, не смеју се изводити у широком фронту, нити они смеју бити остављени без заштите. Препоручује се извођење ископа у сушном периоду.

Могуће је темељење на тракама чије димензије су прилагођене специфичном оптерећењу објеката. Слегања су, по правилу мала до средња.

Израду саобраћајница у усецима и засецима неопходно је обавити уз израду потпорних зидова уз обавезну дренажу. Насипе треба изводити на припремљеној подлози (уклоњен хумус, терасирање и одвођење површинских вода). Посебно треба одржавати канале и пропусте, како се воде не би задржавале у каналима иза насипа, засека и усека. Површинске воде треба каналисати до локалних реципијената.

Важно је напоменути да је неопходно што мање мењати природни режим подземних вода, па је у том погледу посебну пажњу потребно обратити изради функционалне канализационе мреже, пре завршетка објеката.

Инфраструктурне објекте треба фундирати (поставити) у некретану подлогу умирених (старих) клизишта.

Постојеће, неуређене локалне водотокове (повремене и сталне) треба каналисати до њиховог ушћа у веће водотокове.

Посебно је значајно да се Инвеститори обавезу (услове) да приликом тражења грађевинских дозвола, инжењерско-геолошким истраживањима докажу стабилност терена, како у условима фундирања, изградње, тако и коришћења објекта.

Изградња на теренима који су нестабилни није пожељна, јер захтева претходну санацију клизишта, а за то су најчешће потребна значајна средства, која често превазилазе цену индивидуалних објеката. У тим случајевима није рационална изградња, поготово имајући у виду и потребу за примену сеизмичке превентиве.

Изградња саобраћајница на таквим теренима је посебно неповољна јер захтева примену масивних потпорних грађевина, дренажних поткопа и других радова. Свим тим радовима обавезно претходе детаљна инжењерско-геолошка (или како их неки називају геотехничка или геомеханичка) истраживања, која имају за циљ утврђивање рационалних метода санације терена.

2.1.9.5. Услови за заштиту природних добара

На територији која је обухваћена План, а према условима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика природе, заштићена су следећа природна добра:

- Споменик природе „Пет стабала храста лужњака“ налази се непосредно поред железничке пруге и државног пута Пожега-Ужице, на кат. парцелама 260/2, 261 и 262 КО Пожега IV, које су у приватној својини. За споменик природе установљен је режим III степена заштите.
- Споменик природе „Висибаба-стабла лужњака“ налази се на 2 км југоисточно од центра града, на месту Савинац, на кат. парцели бр. 330 КО Пожега II, која је у

друштвеној својини. Површина споменика природе износи 11,05 ари. За споменик природе установљен је III степен заштите.

На заштићеној површини споменика природе сагласно установљеном режиму заштите III степена заштите, прописују се следеће мере и услови заштите којим се забрањује:

- Заштићена стабла посећи, ломити и кидати гране, кидати лишће и плодове или предузимати било које друге радње које би измениле његов данашњи изглед или довеле у питање његов биолошки опстанак;
- садња било каквог декоративног зеленила на површини испод крошње стабла или на дистанци, са које би могло да утиче на заштићена стабла;
- промена намене заштићене површине;
- ложење ватре, депоновање смећа и другог отпада;
- раскопавање и депоновање земље на заштићеној површини природног добра;
- постављање и уклањање металних шипки, табли са обавештењима и сл.

Дозвољавају се:

1. Све биолошко-техничке мере у циљу санације стабала, под условима које утврђује Завод за заштиту природе Србије;
2. све врсте радова које имају за циљ заштиту, очување и презентацију споменика природе, под условима и надзором Завода за заштиту природе Србије;
3. постављање табле за обележавање заштићеног природног добра;
4. кошење траве и одржавање заштићене површине Споменика природе;
5. скупљање плодова по опадању.

Ради спровођења **мера заштите**, уређења и презентације Споменика природе, неопходно је:

- Редовно пратити здравствено стање стабала и на време предузети све неопходне мере заштите,
- редовно одржавати заштићену површину Споменика природе,
- израдити програм заштите и развоја (средњорочни) за заштићено природно добро, којим ће се дефинисати конкретни радови на санацији и конзервацији стабала,
- редовно обавештавати Завод за заштиту споменика природе Србије о свим насталим променама на заштићеном природном добру,
- обележити природно добро у складу са Правилником о обележавању заштићених природних добара.

2.1.9.6. Услови за заштиту од пожара, елементарних и других непогода

Општи услови заштите од пожара, елементарних и других већих непогода, приликом израде планских решења у оквиру Плана подразумевају придржавање одредби прописаних у закону и подзаконским актима:

- *Закон о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 - др. закони)*
- *Правилник о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила ("Службени лист СРЈ", бр. 8/95)*
- *Правилника о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара ("Службени лист РС", бр. 3/2018)*
- *Правилник о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 80/2015, 67/2017 и 103/2018),*
- *Правилник о техничким захтевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозија ("Службени лист СЦГ", бр. 31/2005)*
- *Правилника о изградњи станица за снабдевање горивом моторних возила и о ускладиштавању и претакању горива (Службени лист СфРЈ", бр. 27/71 и 29/71)*

- Правилника за електроинсталације ниског напона ("Службени лист СРЈ", бр. 53/88, 54/88 и 28/95)
- Правилника о заштити објеката од атмосферских пражњења ("Службени лист СРЈ", бр. 11/96)

Планом је одређена мрежа приступних путева за ватрогасна возила до објеката. У улицама у којима је немогуће остварити услове приступачности ватрогасног возила према важећем "Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара" ("Сл.лист СРЈ", број 8/95) обавезна је изградња хидрантске мреже у складу са Правилником о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара ("Службени лист РС", бр. 3/2018).

Као мера заштите од пожара потребно је обезбедити прилаз за ватрогасна возила у унутрашње двориште зграда и гараже, а према Техничким препорукама за заштиту од пожара стамбених, пословних и јавних објеката:

-За зграде које чине блок зграда, са површином дворишта већом од 400 м² и најмање једном зградом вишом од 15m. класе П+3 или више, треба да се оствари улаз у двориште, како би се омогућила ватрогасна интервенција и са дворишне стране.

-За дворишта већа од 2000m² у којима постоје окретнице у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 5/95) може се извести само један улаз /излаз. У осталим случајевима се изводе путеви са два улаза /излаза у двориште,

-За зграде мање од оних из става 1, у зградама које формирају блок око дворишта изводе се пролази ширине најмање 2,8m и висине 3,3m у нивоу улице, да би се унела ватрогасна опрема (опрема за гашење, лестве, јастук, вентилатори и др.) и омогућило гашење пожара из дворишта.“

У складу са актом прибављеним од МУП-Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Ужицу, планирани услови које се морају поштовати у заштити од пожара су:

- при изградњи објеката обезбедити прописану удаљеност између објеката разних намена, као и правилном диспозицијом објекта несметан приступ за маневрисање противпожарних возила;
- формирати уличну мрежу и приступне путеве са адекватном регулацијом која задовољава све услове и омогућује несметано кретање и приступ противпожарним возилима;
- обезбедити изворишта снабдевања водом и потребне количине противпожарне воде кроз реконструкцију и изградњу водоводне и хидрантске мреже;
- складишта лако запаљивих и експлозивних материја морају се складиштити и чувати под прописаним условима тако да не угрозе остале објекте у окружењу;
- у радним и индустријским зонама строго се мора водити рачуна о положају објекта, проценту изграђености, обезбеђењу протипожарних путева и хидрантске мреже ради остављања безбедносних појасева између објеката којима се спречава ширење пожара;
- обезбедити континуитет кадровске и техничке оспособљености Ватрогасног станице у циљу ефикасног деловања.

2.1.9.7. Урбанистичке мере обезбеђења за потребе одбране земље

Министарство одбране Републике Србије, Управа за инфраструктуру утврдило је 2007. године услове и захтеве за прилагођавање потребама одбране земље у оквиру Плана. Према њима има посебних услова и захтева и то:

Војни комплекси – касарна «Петар Лековић», „Бакионица“ и Дом Војске у Улици Петра Лековића бр.14 у Пожеги су били предвиђени Мастер планом за отуђење јер нису

неопходни за функционисање Војске Србије, те планским решењима треба дефинисати друге адекватне намене за тај простор (становање, централне делатности, јавне функције). Касарна Бакионица је отуђена за потребе изградње Новог гробља у Пожеги, за коју локацију је донет ПДР « Ново гробље» , па се то као стечена обавеза преузима у овај план. Такође, отуђен је и Дом Војске, који је општина Пожега откупила за потребе развоја културе и образовања.

У обухвату плана Генералне регулације Пожеге налазе се два војна комплекса.

Актом бр. 19066-6 од 29.12.2020. године, издати су нови услови Министарства одбране којима се Војни комплекси „Петар Лековић“ и „Владе Радовановић“ третирају као комплекси „посебне намене“ неопходан за функционисање Војске Србије.

Према условима Министарства одбране РС комплексе је потребно штитити зоном заштите и то:

зона заштите војног комплекса „Петар Лековић“ износи 50м

зона заштите војног комплекса «Владе Радовановић» износи 50м.

У зонама заштите око војних комплекса на подручју плана обавезно тражити услове Министарства одбране РС за све врсте интервенција у простору (нова изградња, реконструкција, доградња, адаптација, санација, и др.) који се налази у зони заштите.

Мере заштите људи и материјалних добара од елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа, као и све елементе заштите и спасавања у случају рата дате су у оквиру Одлуке о утврђивању степена угрожености насељених места у општини Пожега са реонима угрожености и обимом заштите у тим реонима. Према овом акту на подручју плана предвиђа се изградња двонаменских склоништа допунске заштите, обима заштите од 30 до 50 кПа.

Поред обавезе изградње склоништа допунске заштите, за што бољу заштиту од ових опасности неопходни су: адекватна регулација јавних површина и услови изградње објеката, одговарајући елементи саобраћајница ради обезбеђења прилаза објектима у фази спасавања, као и прилаза местима за водоснабдевање противпожарних јединица, као и други елементи са аспекта заштите и спасавања људи и материјалних добара.

Код издавања одобрења за градњу поштовати све законске прописе везане за планирање и изградњу склоништа.

2.1.9.8. Угроженост и мере заштите од поплава

Подручје плана је веома богато мрежом водотока коју чини, пре свега река Скрапеж са својим притокама и река Ћетиња која се простире југозападном и јужном границом плана. Читаво подручје карактеришу честа изливања воде из корита водотока и плављења околног земљишта, као и појава високих подземних вода. Поред тога, евидентни су проблеми нерегулисања атмосферских вода, као и испумпавања воде из природних и вештачких депресија услед пресецања котлине путним и железничким објектима, због чега су угрожени чак и делови Пожеге који нису уз приобаље река.

На подручју плана није било значајнијих регулационих радова на водотоковима, изузев регулације Бакионичког потока и канала кроз Висибабу, као и изградње одбрамбених насипа после поплаве из 1965. године. Изградња ових бедема није искључила могућност плављења нижих делова и саме котлине, те су потребни додатни радови на регулацији Скрапежа и Ћетиње, као и њихових притока.

Мере заштите од поплава су:

- регулација и уређење водотокова у обухвату плана, т.ј. изградња линијских објеката за пасивну заштиту, односно њихово комплетирање, доградња, реконструкција и одржавање;

- на подручјима угроженим од поплава забрањује се изградња јавних (и скупих) објеката;
- за изградњу објеката осталих намена у плавним подручјима обавезно је прибављање водопривредних услова;
- за евакуацију атмосферских и отпадних вода из насеља предвидети изградњу сепарационог канализационог система;
- обавезна изградња атмосферске канализације у деловим насеља где су високе подземне воде и где је природно отицање спречено физичким препрекама у виду путних и железничких објеката;
- у делу насеља са високим подземним водама не препоручују се подрумске етаже код којих се не примењују посебне грађевинске и технолошке мере;
- подизање система праћења поплавних таласа, обавештавања и узбуђивања на виши ниво, у складу са донетим планом одбране од поплава, а у циљу заштите становништва и добара од поплава.

2.1.9.9. Услови приступачности особама са инвалидитетом

Приликом планирања и пројектовања површина и објеката јавне намене (тротоари и пешачке стазе, пешачки прелази, паркинзи, стајалишта јавног превоза, прилази до објеката хоризонталне и вертикалне комуникације у јавним и стамбеним објектима) и стамбених објеката са 10 и више станова морају се обезбедити услови приступачности особама са посебним потребама (деци, старим, хендикепираним и инвалидним особама) у складу са *Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама* ("Сл. гласник РС", бр.22/2015), као и осталим важећим прописима, нормативима и стандардима који регулишу ову област.

За приступ и кретање хендикепираних и инвалидних лица, неопходно је предвидети стазе са рампама на местима денивелације између разних категорија саобраћајних површина. Код грађевинских објеката чија је кота пода денивелисана у односу на коту околних тротоара, треба предвидети, поред степеника и рампе за кретање хендикепираних и инвалидних лица, и адекватна врата на свим улазима у објекте.

Елементи приступачности за савладавање висинских разлика

Прилази до објекта

Прилаз до објекта предвиђа се на делу објекта чији је приземни део у нивоу терена или је мање уздигнут у односу на терен. Савладавање висинске разлике између пешачке површине и прилаза до објекта врши се:

- 1) рампама за пешаке и инвалидским колицима, за висинску разлику до 76 цм;
- 2) спољним степеницама, рампама, степеништем и подизним платформама, за висинску разлику већу од 76 цм.

Рампе за пешаке

Савладавање висинских разлика до 76 цм између две пешачке површине и на прилазу до објекта врши се применом рампи тако да:

- нагиб рампе није већи од 5% (1:20), а ако нема услова за рампу нагиба од 5% може износити 8.3% (1:12) за кратка растојања (до 6 м)
- највећа дозвољена укупна дужина рампе у посебном случају износи 15 м
- рампе дуже од 6 м, а највише до 9 м у случају да су мањег нагиба, раздвајају се одмориштима најмање дужине 150 цм

- најмања чиста ширина рампе за једносмеран пролаз износи 90 цм, а уколико је двокрака чиста ширина рампе износи мин 150 цм, са подестом од мин. 150 цм
- површина рампе је чврста, равна и отпорна на клизање.

Елементи приступачности јавног саобраћаја

Тротоари и пешачке стазе

- Тротоари и пешачке стазе треба да буду приступачни, у простору су међусобно повезани и прилагођени за оријентацију, и са нагибима који не могу бити већи од 5% (1:20), а изузетно до 8,3% (1:12).
- Највиши попречни нагиб уличних тротоара и пешачких стаза управно на правац кретања износи 2%.
- Шеталишта у оквиру јавних зелених и рекреативних површина су осветљена, означена и са обезбеђеним местима за одмор са клупама дуж праваца кретања.
- Клупе треба да имају седишта на висини од 45 цм и рукохвате на висини од 70 цм изнад нивоа шетне стазе у 50% од укупног броја клупа. Поред клупа се обезбеђује простор површине 110 цм са 140 цм за смештај помагала за кретање.

Пешачки прелази и пешачка острва

- Место пешачког прелаза је означено тако да се јасно разликује од подлоге тротоара.
- Пешачки прелаз је постављен под правим углом према тротоару.
- Пролаз кроз пешачко острво у средини коловоза изводи се без ивичњака, у нивоу коловоза и у ширини пешачког прелаза.
- За савладавање висинске разлике између тротоара и коловоза користе се закошени ивичњаци који се изводе у ширини пешачког прелаза и у нивоу коловоза, са максималним нагибом закошеног дела до 8,3%, а ако је технички неизводљиво у изузетним случајевима до 10%.

Места за паркирање

- Места за паркирање возила која користе особе са инвалидитетом предвиђају се у близини улаза у стамбене зграде, објекта за јавно коришћење и других објекта, означавају се знаком приступачности.
- Места за паркирање треба да испуне следеће услове:
 - 1) најмања укупна површина места за паркирање возила која користе особе са инвалидитетом износи 370 цм x 480 цм;
 - 2) место за паркирање за два аутомобила које се налази у низу паркиралишних места управно на тротоар величине је 590 x 500 цм с међупростором ширине 150 цм;
 - 3) Уколико паркиралиште није изведено у истом нивоу са оближњом пешачком стазом тада ће се излаз са паркиралишта обезбедити спуштеном пешачком стазом максималног нагиба од 8,3% и минималне ширине најмање 140 цм колико износи слободан простор за маневрисање.
 - 4) за јавне гараже, јавна паркиралишта, као и паркиралишта уз објекте за јавно коришћење и веће стамбене зграде, најмање 5% места од укупног броја места за паркирање, а најмање једно место за паркирање;
 - 2) на паркиралиштима са мање од 20 места која се налазе уз амбуланту, апотеку, продавницу прехранбених производа, пошту, ресторан и дечји вртић, најмање једно место за паркирање;

- 3) на паркиралиштима уз бензинске пумпе, ресторане и мотеле поред магистралних и регионалних путева 5% места од укупног броја места за паркирање, али не мање од једног места за паркирање;
- 4) на паркиралиштима уз домове здравља, болнице, домове старих и друге здравствене и социјалне установе, најмање 10% места од укупног броја места за паркирање, а најмање два места за паркирање.

Неопходно је испоштовати и друге услове дефинисане важећом законском регулативом.

Нивелације свих пешачких стаза и пролаза радити у складу са важећим прописима о кретању инвалидних лица.

Потребно је испоштовати одредбе *Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом* (*Сл. гласник РС број 33/2006 и 13/2016*), у смислу члана 13.

2.1.9.10. Мере енергетске ефикасности

Под појмом унапређења енергетске ефикасности у зградарству подразумева се континуирани и широк опсег делатности којима је крајњи циљ смањење потрошње свих врста енергије уз исте или боље услове у објекту. Као последицу смањења потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије, имамо смањење емисије штетних гасова (CO₂ и др.) што доприноси заштити природне околине, смањењу глобалног загревања и одрживом развоју земље.

Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/09 и 81/09 – испр., 64/10 - одлука УС и 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 – УС 132/2014 и 145/2014-УС, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. Закон и 9/2020) уважава значај енергетске ефикасности објеката. Обавеза унапређења енергетске ефикасности објеката дефинисана је у фази пројектовања, извођења, коришћења и одржавања (члан 4).

Енергетска ефикасност се постиже коришћењем ефикасних система грејања, вентилације, климатизације, припреме топле воде и расвете, укључујући и коришћење отпадне топлоте и обновљиве изворе енергије колико је то могуће. Битан енергетски параметар су облик и оријентација објекта који одређују његову меру изложености спољашњим климатским утицајима (температура, ветар, влага, сунчево зрачење). Избором одговарајућег облика, оријентације и положаја објекта, као и одговарајућим избором конструктивних и заштитних материјала, може се постићи енергетска повољност објекта.

При пројектовању и изградњи планираних објеката применити следеће мере енергетске ефикасности:

- у обликовању избегавати превелику разубуђеност објекта, јер разубуђен објекат има неповољан однос површине фасаде према корисној површини основе, па су губици енергије претерани;
- избегавати превелике и погрешно постављене прозоре који повећавају топлотне губитке;
- заштитити објекат од прејаког летњег сунца зеленилом и елементима за заштиту од сунца;
- груписати просторе сличних функција и сличних унутрашњих температура, нпр. помоћне просторије оријентисати према северу, дневне просторије према југу;
- планирати топлотну изолацију објекта применом термоизолационих материјала, прозора и спољашњих врата, како би се избегли губици топлотне енергије;
- користити обновљиве изворе енергије – нпр. користити сунчеву енергију помоћу стаклене баште, фотонапонских соларних ћелија, соларних колектора и сл.
- уградити штедљиве потрошаче енергије.

Под појмом енергетске ефикасности подразумева се скуп мера које се предузимају у циљу смањења потрошње енергије, а које при томе не нарушавају услове рада и

живљења. Дакле, циљ је свести потрошњу енергије на минимум, а задржати или повећати ниво удобности и комфора. Овде је битно направити разлику између енергетске ефикасности и штедње енергије. Наиме, штедња енергије увијек подразумијева одређена одрицања, док ефикасна употреба енергије води ка повећању квалитета живота.

Енергетска ефикасност подразумева и обезбеђење одрживе градње применом техничких мера, стандарда и услова пројектовања, планирања и изградње објеката. Приоритет је рационална употреба квалитетних енергената и повећање енергетске ефикасности у производњи, дистрибуцији и коришћењу енергије од крајњих корисника услуга.

Неопходно је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је од значаја за економију града, заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

Објекти високоградње морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства у складу са *Правилником о енергетској ефикасности зграда (Сл. гласник РС, бр. 61/11)*.

Ова својства се утврђују издавањем сертификата о енергетским својствима који чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

За постизање енергетске ефикасности неопходно је следеће:

- изградња нових и реконструкција постојећих грађевинских објеката уз поштовање принципа енергетске ефикасности;
- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга) у секторима индустрије саобраћаја, зградарства и комуналних услуга);
- формирање и развој тржишта услуга енергетске ефикасности;
- увођење одговарајућих регулаторних и подстицајних мера за стимулисање привредних субјеката и становништва да примењују мере енергетске ефикасности;
- развој даљинског грејања, развој гасоводне мреже (када се за то буду стекли услови), која ће омогућити супституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената;
- утврђивање ефеката мера које се спроводе у погледу рационалне потрошње енергије.
- унапређење и развој статистичких података и енергетских индикатора за праћење енергетске ефикасности.
- развој инфраструктурне и комуналне опремљености насеља у складу са мерама заштите животне средине и унапређења стања,
- коришћење обновљивих извора енергије са акцентом на соларној енергији и коришћењу топлотних пумпи у циљу производње топлотне енергије за загревање простора и воде у домаћинствима (примена топлотних пријемника сунчеве енергије),
- унапређење знања и способности и повећање свести крајњег корисника у стамбеном и терцијарном сектору,
- подршка локалне управе.

Унапређење енергетске ефикасности постојећих објеката на подручју Плана постићи ће се економичним мерама за штедњу енергије у постојећим зградама, које обухватају унапређење енергетске ефикасности:

- омотача зграде (постављање или побољшање термичке изолације зидова и замена прозора),
- инсталација за грејање, и
- унутрашњег осветљења (коришћење штедљивих сијалица у домаћинствима и пословним објектима),

Препоруке за постизање енергетске ефикасности урбаних целина

Облик и конфигурација локације и парцеле

Позиционирање и оријентацију локације и парцеле прилагодити принципима пројектовања енергетски ефикасних зграда, за дате климатске (микроклиматске) услове, у мери у којој урбанистички услови то дозвољавају.

Најпогоднији облик локације је правоугаоник, са широм страном у правцу исток-запад и ужом страном у правцу север-југ.

Равни терени су погодни и лаки за организацију, али треба водити рачуна да се на јужној страни не постављају високи објекти, чија сенка може угрозити објекте на северној страни улице или парцеле.

Нагиб терена и правац тог нагиба имају изразит утицај на урбанистичку организацију. Утицај се испољава првенствено у могућој густини изградње.

Конфигурација терена Пожеге је релативно погодна за изградњу. Највећи део насеља формиран је равном терену, док су нагиби заступљени на крајњим источним и западним подручјима плана. Најнеповољнија локација у смислу осунчања је у делу насеља Поглед где је изражен нагиб северне оријентације.

На северним нагибима терена се могу применити мање густине изграђености са већим дистанцама између објеката обзиром да објекти на северној падини зими примају врло малу осунчаност. Удаљеност објеката на северним падинама се може смањити, а потребна осунчаност обезбедити, прилагођавањем форме објекта који баца мању сенку.

Објекте постављати тако да просторије у којима се борави буду оријентисане према југу у мери у којој урбанистички услови то дозвољавају, јер јужна оријентација обезбеђује:

- већу изложеност сунцу,
- повећану температуру у зимском периоду године и
- боље микроклиматске услове.

Мере у односу на утицај ветра

На локацији приликом позиционирања објекта и пројектовања узети у обзир правац, интензитет и учесталост доминантног ветра у различитим периодима године. Предвидети природну или вештачку заштиту објеката од ветра који стварају повољне микроклиматске услове. Постављањем зеленог појаса смањује се утицај ветра.

Зеленило

Зеленилом, односно, комбиновањем различитих врста зеленила на истој локацији могуће је спречити: појаву топлотних острва, негативне ефекте директног и индиректног сунчевог зрачења на зграде, негативне утицаје ветра.

Приликом сађења нових засада из биолошких разлога треба водити рачуна да су ови усклађени са постојећом вегетацијом на том подручју.

Зеленилом треба обезбедити: пасивну заштиту објеката од прегревања у летњим месецима. Листопадно дрвеће је најпогодније када је постављено на југу, југоистоку и југозападу објекта. Четинарско дрвеће и жбуње је нарочито погодно за заштиту од хладних ветрова и контролу снежних наноса.

Дрвеће висине од 10 м и више обезбеђује значајну сенку у току лета за околне површине, а када је без лишћа, у току зиме дозвољава да директно сунчево светло продре у зграду. Најбоље је комбиновати четинарско и листопадно дрвеће на истој локацији, и тако постићи осенчење и спречавање удара ветра, максималан продор сунчевог зрачења и дневног светла.

Заштиту од ветра могуће је осигурати помоћу дрвореда смештених на странама највеће учесталости дувања ветра.

Вегетација такође може имати утицаја на кретање ваздуха стварањем заклона као и стварањем услова за хлађење. Сађењем листопадног и четинарског дрвећа могуће је скренути правац ветра и тиме постићи жељене ефекте у току лета и зиме.

Коришћење вода

У складу са могућностима користити падавине и подземне воде за потребе заливања, спољних прања и др., као и за грејање и хлађење објекта, а отпадне воде као техничку воду. Техничке просторије (резервоар и пумпно постројење) које се користе у горе наведене сврхе, уколико су укопане, не урачунавају се у индекс заузетости парцеле.

2.1.9.11. Услови за одвоз и дистрибуцију комуналног отпада

Према Националној стратегији управљања отпадом изградњом санитарне регионалне депоније „Дубоко“ у општини Ужице, обезбеђено је одрживо управљање комуналним отпадом за 9 општина, међу којима и Пожегу.

Постојеће сметлиште „Годовик“ које се налази ван граница овог плана предвиђено је за затварање, санацију и рекултивацију. У складу са ППО Пожега, на делу парцеле постојећег сметлишта, предвиђена је локација за изградњу трансфер станице за претовар отпада ради транспорта на регионалну депонију.

Садашњи третман отпада у Пожеги није на задовољавајућем нивоу. Поред пар покушаја за едукацију дела становништва о потреби раздвајања, т.ј. селекције отпада, организоване акције није било, иако је то обавеза по закљученом уговору о изградњи регионалне санитарне депоније. Такође, није донет локални план управљања отпадом, а нису ни одређене локације за грађевински отпад, опасан отпад и индустријски отпад. Организовано сакупљање и складиштење комуналног отпада на сметлиште у Годовику, врши се само за градско и приградско подручје, а спорадично и за неке сеоске МЗ, те је стална појава формирање више мањих дивљих депонија.

Упоредо са предузимањем других мера, предвиђених Националном стратегијом и актима СО, укључених у изградњу регионалне депоније, за одрживо управљање отпадом, мора се извршити замена контејнера модерним судовима за одвојено сакупљање отпада.

Стога се на свакој парцели у планском подручју мора обезбедити одговарајуће место за опредељену врсту судова за сакупљање чврстог комуналног отпада. У изграђеним блоковима са објектима колективног становања из оправданих разлога –просторне ограничености, могуће је, на делу блоковских или јавних паркинга, определити место за судове за сакупљање чврстог комуналног отпада, уз неопходно преуређивање локације.

Места за држање судова морају испуњавати минималне услове, и то: да буду ограђени са 3 стране чврстом оградом висине, минимално 1,00 м и на прописној удаљености од отвора на стамбеним просторијама објекта на суседној парцели.

Врста судова биће дефинисана на основу услова прибављених од надлежног комуналног предузећа ЈКП “Наш дом“ Пожега.

2.1.9.12. Услови заштите непокретних културних добара и амбијенталних целина

За потребе израде Плана урађен је Елаборат заштите културног наслеђа, од стране Завода за заштиту споменика културе – Краљево. Елаборатом је обрађена територија Плана са циљем да се прикаже целокупна културна баштина.

Непокретна културна добра

На подручју Плана евидентирана су следећа културна добра:

- утврђена непокретна културна добра
- потенцијална културна добра
- објекти од интереса за заштиту

Утврђена непокретна културна добра:

Одлуком Скупштине СРС („Сл. гл. СРС“ бр.47, 1987.) проглашени су следећи локалитете за археолошка налазишта од великог значаја:

- Блашковица
- Болница
- Варошиште
- Весовина и Крчевина
- Савинац

Сви поменити локалитети се налазе на подручју Висибабе и верује се да су део античког насеља из II или III века.

Стари и нови (пренумерисани) бројеви катастарских парцела археолошких локалитета

Варошиште		Савинац		Болница		Весовина и Крчевина		Блашковица	
стари	нови	стари	нови	стари	нови	стари	нови	стари	нови
796/1	ОСНОВНИ-3310	392/2	ОСНОВНИ-3168	361	3084 3085 3086	1167	/	1736/1	3557
796/2	3310	329/5	3049	358/2	3081	1168/1	/	1737/2	3560
796/3	ОСНОВНИ-3310	329/6	3050	357	3078 3079	1167/2	/	1731/2	3528
827/2	3319	330	3051	360	3083	1168/2	/	1736/2	3558
827/1	3318	331	3052	358/1	3080	1169	/	1737/3	3561
826	3317	1162/2	/	362/1	3087	1163/2	/	1737/1	3559
825	3316	328	3044	362/2	3088	1163/3	/	1738/4	3565
828	3320			362/3	3089	1171/2	/		
829	3321			359	3082	1163/1	/		
830	3322 3323 3324 3325			363	3090	1164	/		
797/1	3311			332/2	3054	1165	/		
797/2	3312			332/1	3053	1171/1	/		
797/3	3313			333	3056 3057	1167/3	/		
798/1	3314					1679	3432		
798/2	3315					1669/1	3418		
						1668/2	3417		
						1686	3441		
						1687	3442		
						1689	3445		
						1676/1	3421		
						1677	3427		
						1664	3416		
						1663	3415		
						1678/2	3429		
						1670	3420		
						1669/2	3419		
						1678/3	3430		
						1140	/		
						1680	3433 3434		
						1676/2	3422		
						1678/1	3428		

Мере заштите археолошких налазишта (из ППО Пожега)

- Извођење грађевинских радова и промена облика терена дозвољавају се само уз очување изворне матрице, вегетације и претходно обезбеђених археолошких истраживања
- Забрањује се неовлашћено копање на археолошком локалитету, одношење камена и земље са налазишта
- Забрањује се промена конфигурације терена на археолошком локалитету
- Забрањује се изградња објеката на археолошком локалитету
- Забрањује се градња инфраструктуре, индустријских објеката и постројења на археолошком локалитету
- Забрањује се неовлашћено прикупљање покретног археолошког материјала
- Забрањује се просипање и одлагање отпадних и штетних материја на археолошком локалитету
- Забрањује се одношење надгробника и прекопавање гробова.

За потребе израде Плана надлежни Завод за заштиту споменика културе Краљево урадио је „Елаборат заштите градитељског наслеђа на простору плана генералне регулације Пожега“.

На простору Плана у заштићена културна добра са статусом споменика културе спадају:

1. Кућа Аћимовића у улици Књаза Милоша бр.13, на КП 245/1 КО Пожега.
2. Спомен чесма на градском тргу из 1928. године, КП 247

Потенцијална непокретна културна добра

Потенцијална културна добра су они објекти који имају споменичке вредности (културно-историјске, историјске, архитектонске, етнолошке) и које је потребно у наредном периоду утврдити за непокретна културна добра.

Поступак утврђивања културног добра прописан је Законом о културним добрима (Сл.гл.РС,бр.71/94, 52/2011, 99/2011).

Елаборатом је предложено да се за културна добра-споменике културе, утврди седам објеката.

- Црква Светог цара Константина и царице Јелене, у ул. Црквена бр.4, КП 145 (из 1929. године)
- Капела породице Остојић на градском гробљу, КП 475/3 (из 1915. године)
- Хотел „Томашевић“, у ул Књаза милоша бр.10, КП 191/2 (пред први светски рат)
- Основна школа „Емилија Остојић“, у улици Књаза Милоша бр.26, КП 170 (из 1911. године)
- Кућа Милована Јеремића, у улици Краља Петра I, КП 251/3 (из1930. године)
- Кућа Младена С. Перуничиха, на Тргу Слободе бр.7, КП 361 (крај 19. века)
- Кућа Светислава М. Алексића, у улици Краља Петра бр.6, КП 224 (почетак 20. века)

Намена предложених објеката је стамбено-пословна или само стамбена.

Објекти од интереса за заштиту

Објекти од интереса за заштиту су објекти који имају архитектонске, урбанистичке и амбијенталне вредности, па их је потребно евидентирати као добро које ужива претходну заштиту.

Поступак евидентирања добара који уживају претходну заштиту такође је прописан Законом о културним добрима.

На територији плана валоризован је 30 објекат који има архитектонске, урбанистичке и амбијенталне вредности, и то:

1. **Кућа Панте Поповића**, у ул. Драгише Лапчевића бр.26, КП 64 (почетак 20. века)
2. **Кућа Тихомира Аћимовића Карчевића**, у ул. Војводе Мишића бр.19, КП 538/5 (пред први светски рат)
3. **Кућа Новице Дамљановића**, у ул. Књаза Милоша бр.23, КП 86 (почетак 20. века)
4. **Кућа у Чачанском сокаку бр. 25**, у ул. Књаза Милоша бр.25, КП 87/1,(почетак 20. века)
5. **Антонијевића кућа**, у ул. Књаза Милоша бр.28 (садашњи власник је Миодраг Д. Глушчевић), КП 169/1 (између два рата)
6. **Кућа у Чачанском сокаку бр. 51, у ул. Књаза Милоша бр.51, КП 134/1 (двадесете године 20. века)**
7. **Зграда старе поште**, у ул. Књаза Милоша бр.55 (садашњи власници се презивају Брашанац), КП 139/1 (између два рата)
8. **Кућа свештеника Милије Атанасијевића**, у ул. Књаза Милоша бр.36 (срушена), КП 165/3
9. **Кућа Жарковића опанчара**, у улици Војводе Степе бр.1, КП 45 (између два рата)
10. **Кућа абације Вељка Порубовића**, у улици Хиландарској бр. 16-18, КП 11/1 (између два рата)
11. **Вуковића кућа**, у Немањиној бр.35, КП 288 (између два рата)
12. **Кућа Радише П. Гојгића**, у улици Краља Александра бр.23, КП 324 (пред други сватски рат)
13. **Кућа Марка Гојгића**, у улици Краља Александра бр.13, КП 344 (почетак 20. века)
14. **Кућа Јешића**, у улици Краља Александра бр.6, КП 257/1, (крај 19. века)
15. **Кућа Ерића опанчара**, , у улици Краља Александра бр.4, КП 257/1 (почетак 20. века)
16. **Мостарчића кућа**, на Тргу Слободе бр.7/2 (садашњи власници се презивају Живковић), КП 360/2 (крај 19. века)
17. **Кућа Добривоја Јефтовића**, на Тргу Слободе бр.8, КП 255, (крај 19. века)
18. **Кућа Јефта Каргановића**, на Тргу Слободе бр.10, КП 254 (из 1880. године)
19. **Зграда варошке управе**, на Тргу Слободе бр.3, КП 199/1 (пред рат)
20. **Зграда Милорада и Аранке**, у улици Николе Пашића бр.2, КП 367 (из 1932. године)
21. **Трговина Миленка И. Јасиковића**, на Тргу Слободе бр.5, КП 368 (крај 19. века)
22. **Зграда општине**, на Тргу Слободе бр.9, КП 355/1 (из 1956. године)
23. **Зграда милиције**, у улици Краља Александра 1, КП 355/1 (из 1928. године)
24. **Кућа Милана Г. Петровића**, у улици Краља петра бр.16, КП 220 (крај 19. века)
25. **Кафана „Апис“**, у улици Драгише Лапчевића бр.8-10, КП 74, 75 и 80 (почетак 20. века)
26. **Кућа Глишића**, у улици Књаза Милоша бр.3, КП 360/2 (двадесете године 20. века)
27. **Трговина Драгутина Петровића Цуцка**, у улици Књаза Милоша бр. 9-11, КП 244 (почетак 20. века)
28. **Кућа Матије Јешића**, у улици Кнеза Милоша бр.15 (срушена и чува се кроз документацију),
29. **Кафана „Македонија“**, КП 201/1 (почетак 20. века)
30. **Железничка станица**, почетак 20. века

Мере заштите евидентираних непокретних културних добара утврђене су Законом. Ови објекти се не смеју оштетити или уништити, не смеју без сагласности мењати изглед, својства или намену, без одговарајуће дозволе и услова надлежне службе заштите.

Мере уређења простора (из елабората)

- Задржавају се постојеће уличне регулације и организације блокова (евентуалне мање корекције).
- Приликом решавања саобраћаја, решавати и проблем паркирања као и продоре у блокове кроз пасаже.
- У улици Кнеза Милоша и ул.Краља Александра са обе стране задржати пословно-стамбени карактер.
- Улица Драгише Лапчевића била би интересантно оживљавање старих заната и дућана.
- За евидентирана културна добра утврђују се мере заштите очувања изворног изгледа архитектуре, хоризонталног и вертикалног габарита, облика и нагиба крова, свих конструктивних и декоративних елемената, оригиналних материјала и стилских карактеристика.
- Забрањују се радови који могу угрозити статичку безбедност непокретног културног добра.
- Очување функција и намене, као и враћање првобитних намена где је то могуће.
- Враћање првобитног отвора (врата и излога на пословним објектима).
- Забрана изградње објекта који својом архитектуром, габаритом и висином угрожавају културно добро.
- У погледу висинске регулације новопроектирани објекти морају се равнати према висинама кровних венаца суседних објекта.

Мере заштите и степен интервенције (Из елабората)

За све појединачне објекте у границама зоне културно-историског наслеђа који се задржавају прописују се мере заштите и степен интервенција. На основу споменичке валоризације утврђена су два степена заштите.

I степен заштите – односи се на објекте споменичких вредности који ће бити утврђени за културно добро, и на њима се могу предузимати радови у циљу њихове санације, ревитализације или враћања у првобитно стање. Сви наведени радови могу се изводити на основу посебно утврђених услова и одобрених растаураторских пројеката од стране Службе заштите.

II степен заштите – спроводи се на објектима архитектонских, урбанистичких и амбијенталних вредности који имају статус предходне заштите. На овим објектима се могу вршити слободније интервенције у смислу њихове адаптације, без мењања спољашњег изгледа, а према условима Службе заштите.

Такође, интервенције на осталим објектима који се задржавају могу се предузимати на основу прибављених услова Службе заштите.

Исто се односи и на савремене објекте за које се прописује ремоделација у циљу уклапања у амбијент.

Објекти који се уклањају

Трајно уклањање без замене, односи се на ове помоћне објекте, шупе, надстрешнице и др. у циљу уређења унутрашњости блокова, односно укупног простора.

Ако се приликом грађевинских или других радова наиђе на материјалне остатке прошлости радови се морају прекинути и о томе обавестити надлежни Завод за заштиту споменика културе.

Елаборатом урађеним за потребе израде плана генералне регулације утврђене су мере заштите непокретних културних добара са следећим третманом објекта:

- **Кућа Аћимовића** - споменик културе - може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање приземља.

- **Црква Св. Константина и царице Јелене** - не може се мењати
- **Капела породице Остојић** – не може се мењати
- **Хотел Томашевић** – не може се мењати
- **Школа Емилија Остојић** – може се мењати, рестаурација фасаде и доградња
- **Кућа Милована Јеремића** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање приземља
- **Кућа Младена С. Перуничиха** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање приземља
- **Кућа Светислава М. Алексића** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање приземља
- **Кућа Панте Поповића** – може се мењати, адаптација тавана у поткровљу
- **Кућа Тихомира Аћимовића Качаревића** – може се мењати, рестаурација фасаде
- **Кућа Новице Дамљановића** – не може се мењати
- **Кућа у Чачанском сокаку бр.25** – не може се мењати
- **Зграда старе поште** – не може се мењати
- **Кућа свештеника Милије Атанасијевића** – не може се мењати, враћање у првобитно стање
- **Кућа Жарковића опанчара** – не може се мењати
- **Кућа Вељка Порубовића** – може се мењати, адаптација тавана у поткровље
- **Вуковића кућа** – може се мењати, адаптација тавана у поткровље
- **Кућа Радише П. Гојгића** – може се мењати, рестаурација фасаде и адаптација тавана у поткровље
- **Кућа Марка Гојгића** – може се мењати, рестаурација фасаде
- **Кућа Јешића** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање приземља
- **Кућа Ерића опанчара** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање приземља и доградња
- **Мостарчевића кућа** – може се мењати, преобликовање
- **Кућа Добривоја Јефтовића** – може се мењати, враћање у првобитно стање
- **Кућа Јефта Каргановића** – може се мењати, враћање у првобитно стање
- **Зграда варошке управе** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање приземља и доградња потковља
- **Зграда Милорада и Аранке** – не може се мењати
- **Трговина Миленка И. Јанковића** - може се мењати, враћање у првобитно стање
- **Зграда општине** – не може се мењати
- **Зграда милиције** – може се мењати, враћање у првобитно стање
- **Кућа Милана Г. Петровића** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање
- **Кафана Апис** – чувати кроз документацију
- **Кућа Глишића** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање
- **Трговина Драгутина Петровића** - може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање приземља и наткривање степеништа
- **Кафана Македонија** – може се мењати, рестаурација фасаде и враћање у првобитно стање
- **Стара железничка станица** – може се мењати, рестаурација фасаде
- **Кућа Матије Јешића** – чува се кроз документацију
- **Чесма на тргу Слободе** – не може се мењати.

2.2. Правила грађења

2.2.1. Правила парцелације, препарцелације и исправке граница парцела

Општа правила парцелације су елементи за одређивање величине, облика и површине грађевинске парцеле која се формира.

Облик и површина грађевинске парцеле

Грађевинска парцела има облик правоугаоника или трапеза.

Грађевинска парцела (планирана и постојећа) има површину и облик који омогућавају изградњу објекта у складу са параметрима задатим планом, техничким нормативима и прописима за одређену врсту објекта.

Исправка граница суседних парцела

Исправка границе суседних катастарских парцела, спајање суседних катастарских парцела истог власника, као и спајање суседних парцела на којима је исто лице власник или дугорочни закупац на основу ранијих прописа, врши се на основу елабората геодетских радова.

Уколико је суседна катастарска парцела у јавној својини, сагласност за исправку границе даје надлежни правобранилац.

Приликом исправке граница суседних парцела мора се поштовати правило да катастарска парцела у јавној својини која се припаја суседној парцели не испуњава услове за посебну грађевинску парцелу, као и да је мање површине од парцеле којој се припаја.

Пројекат препарцелације и парцелације

На већем броју катастарских парцела може се образовати једна или више грађевинских парцела, на основу пројекта препарцелације, на начин и под условима утврђеним у планском документу.

На једној катастарској парцели може се образовати већи број грађевинских парцела, које се могу делити парцелацијом до минимума утврђеног применом правила о парцелацији или укрупнити препарцелацијом, а према планираној или постојећој изграђености, односно, планираној или постојећој намени грађевинске парцеле, на основу пројекта парцелације.

Свакој грађевинској парцели приликом парцелације обезбедити адекватан приступ са јавне саобраћајне површине који се може остварити и индиректним путем, који није површина јавне намене, а у складу са условима дефинисаним у текстуалном делу плана Услови за приступ на јавну саобраћајну мрежу.

2.2.2. Општа правила грађења

Правилима грађења уређују се дозвољене претежне и пратеће намене, минимална величина парцеле, постављање објекта у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле, међусобна удаљеност објекта, висина или спратност објекта, изградња других објеката на истој грађевинској парцели, постављање оgrade, начин обезбеђивања приступа парцели, паркирање и гаражирање и др.

Правила грађења представљају скуп међусобно зависних правила за изградњу објеката на појединачним грађевинским парцелама, дата по претежним наменама по целинама и подцелинама из Плана.

Правила се примењују:

- за директно спровођење плана
- као смерницу за израду Плана детаљне регулације
- за израду Урбанистичких пројеката

У графичком прилогу бр. 2 - **Карта планиране намене површина** дате су претежне намене, а као пратеће могу се јавити њима компатибилне намене. Међусобно компатибилне намене су становање, пословање, трговина, угоститељство, занатство и услуге, комунални и саобраћајни објекти у функцији становања, пословања или снабдевања горивом, јавне намене - здравство, дечија заштита, образовање, култура, затим верски објекти.

Пејзажно уређење, споменици, фонтане, мобилијар и урбана опрема компатибилни су са свим наменама и могу се без посебних услова реализовати на свим површинама.

Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама, и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонско грађевинском склопу не уклапају у окружење.

На простору предвиђеном за заштитне појасеве не могу се градити објекти и вршити радови супротно разлогу због којег је појас успостављен.

Услови и начин обезбеђења простора за паркирање возила

Паркирање и гаражирање возила за потребе власника односно корисника објеката свих типова изградње, обезбеђује се на сопственој грађевинској парцели изван површине пута, изградњом паркинга или гаража уз услов који је дат за сваку намену посебно.

Потребан број паркинг и гаражних места се одређује по критеријуму:

- једно паркинг место по једној стамбеној јединици;
- једно паркинг место на 70 m² корисног простора банке, здравствене, пословне, образовне и административне установе;
- уколико је пословни простор мање површине, по једном објекту пословања обезбедити једно место за паркирање по једном пословном простору;
- једно паркинг место на 100 m² корисног простора трговине на мало;
- једно паркинг место на користан простор за 8 столица угоститељског објекта;
- хотелијерска установа: 1ПМ/2 - 10 кревета у зависности од категорије;
- производни, магацински и индустријски објекат: 1ПМ/на 200m² корисног простора и обавезно обезбедити простор за смештај теретних возила;
- једно паркинг место на користан простор за 30 гледалаца позоришта или биоскопа;
- једно паркинг место на користан простор за 40 гледалаца спортске хале;
- основне и средње школе: 1ПМ/по учионици или 1ПМ/на 10 запослених радника
- дечја установа: 2ПМ/по групи
- здравствене: 1ПМ/на сваког лекара или 1ПМ/на 5 запослених.

Паркинге за транспорта возила предвидети у оквиру парцеле.

Паркирање у радној зони се планира у оквиру припадајућих парцела.

Положај објекта на парцели - хоризонтална регулација

Положај објекта на парцели дефинише се:

- грађевинском линијом у односу на регулациону линију,
- удаљеношћу у односу на границу суседне парцеле и објекта на њој,
- удаљеношћу у односу на друге објекте на парцели

Грађевинска линија је линија до које је дозвољена:

- изградња нових објекта
- доградња постојећих објекта

- Грађевинска линија може да се поклапа са регулационом линијом на грађевинској парцели или се налази на одређеном растојању које је дефинисано на графичком прилогу Карта урбанистичке регулације.
- За објекте који имају индиректну везу са јавним путем преко приватног пролаза грађевинска линија се утврђује у односу на границу приватног пролаза. Удаљеност од границе пролаза усклађује се претежном удаљеношћу грађевинске линије у тој урбанистичкој зони и не може износити мање од 3,0 м.
- За објекте у обухвату постојећих важећих или простора планираних за израду нових планова детаљне регулације, грађевинска линија дефинише се тим плановима.
- Уколико постојећи објект делом излази испред планом дефинисане грађевинске линије, а уколико не омета јавну површину (регулациону линију), саобраћајну прегледност или суседа на планираној грађевинској линији, могуће га је реконструисати, адаптирати и санирати. Доградња је могућа само иза планом дефинисане грађевинске линије.
- За све објекте који залазе у планирану регулацију улица (регулациону линију) није дозвољена реконструкција или доградња већ само текуће одржавање, санација и адаптација и то до привођења земљишта намени. Тачне координате преломних тачака регулационе линије ће се успоставити на основу овереног топографско-катастарског плана, а кроз израду локацијских услова или кроз израду урбанистичко-техничких докумената за спровођење планских докумената.
- Подземна грађевинска линија може се утврдити и у појасу између регулационе и грађевинске линије, као и у унутрашњем дворишту изван габарита објекта, ако то не представља сметњу у функционисању објекта или инфраструктурне и саобраћајне мреже.

Индекси

Индекс заузетости

Индекс заузетости парцеле представља однос габарита хоризонталне пројекције објекта и укупне површине грађевинске парцеле, изражен у процентима.

Типологија изградње објекта

Објекти могу бити грађени као:

- слободностојећи - објект не додирује ни једну линију грађевинске парцеле
- у непрекинутом низу - објект на парцели додирује обе бочне линије грађевинске парцеле;
- у прекинутом низу - објект додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле;

Кота приземља нових објеката

Кота приземља објеката одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута. Кота приземља објеката на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута, односно треба да је у односу на коту нивелете јавног или приступног пута виша за минимално 0,15 м а највише 1,20 м.

Код објеката са подрумом или сутереном коту приземља усагласити тако да максимално 1/3 висине подрума буде изнад земље, док код сутерена треба омогућити да 1/2 површине бочних страна сутерена објекта буде ван терена како би се обезбедило правилно проветравање и осветљавање сутеренских просторија.

За објекте који имају индиректну везу са јавним путем преко приватног пролаза, кота приземља утврђује се у односу на коту пролаза а у складу са горе наведеним параметрима.

Грађевински елементи објеката

Грађевински елементи на нивоу приземља могу прећи грађевинску, односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада), и то:

1) излози локала - 0,30 м, по целој висини, када најмања ширина тротоара износи 3,00 м, а испод те ширине тротоара није дозвољена изградња испада излога локала у приземљу;

2) излози локала - 0,90 м по целој висини у пешачким зонама;

3) транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже - 2,00 м на целој ширини објекта са висином изнад 3,00 м;

4) платнене надстрешнице са масивном браварском конструкцијом - 1,00 м од спољне ивице тротоара на висини изнад 3,00 м, а у пешачким зонама према конкретним условима локације;

5) конзолне рекламе - 1,20 м на висини изнад 3,00 м.

Испади на објекту (еркери, докати, балкони, улазне надстрешнице са и без стубова, надстрешнице и сл.) не могу прелазити грађевинску линију више од 1,60 м, односно регулациону линију више од 1,20 м и то на делу објекта вишем од 3,00 м.

Испади на објекту не смеју се градити на растојању мањем од 1,50 м од бочне границе парцеле претежно северне оријентације, односно, 2,50 м од бочне границе парцеле претежно јужне оријентације.

Отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта, ако је грађевинска линија најмање 3,00 м увучена у односу на регулациону линију и ако савлађују висину до 0,90 м.

Изузетно, отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта, ако је грађевинска линија на растојању мањем од 3,00 м од регулационе линије, када је ширина тротоара преко 3,00 м.

Степенице које савлађују висину преко 0,90 м, изнад површине терена, улазе у габарит објекта.

Степенице које се постављају на бочни или задњи део објекта не могу ометати пролаз и друге функције дворишта.

Грађевински елементи испод коте тротоара - подрумске етаже, када се грађевинска и регулациона линија не поклапају, могу прећи грађевинску линију и могу бити постављени на регулациону линију.

Грађевински елементи испод коте тротоара - подрумске етаже, када се грађевинска и регулациона линија поклапају, могу прећи грађевинску, односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада), ако тиме нису угрожене трасе и водови инфраструктуре, и то:

1) стопе темеља и подрумски зидови - 0,15 м до дубине од 2,60 м испод површине тротоара, а испод те дубине - 0,50 м;

2) шахтови подрумских просторија до нивоа коте тротоара - 1,00 м.

Стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле, осим уз сагласност власника или корисника парцеле.

Изградња других објеката на истој грађевинској парцели

Дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара. За изградњу другог објекта основне или компатибилне намене основној минимална површина парцеле је 5.0 ари.

За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 3,5м за све врсте објеката што задовољава противпожарне услове. На истој грађевинској парцели може се изградити један помоћни објекат приземне спратности, који је у функцији главног објекта – гаража, остава и сл.

- Осим главног објекта дозвољава се изградња и помоћног објекта на парцели, у оквирима максималних дозвољених коефицијената.
- Помоћни објекат служи коришћењу главног објекта на парцели, што подразумева да се изградња помоћног објекта планира истовремено односно накнадно у односу на изградњу главног објекта коме служи.
- Помоћни објекат може бити у функцији становања – ако је главни објекат на парцели стамбени или стамбено-пословни, или у функцији пословања – ако је главни објекат на парцели стамбено-пословни или пословни.
- У случају изградње више од једног објекта на парцели, важи правило да сви објекти на једној грађевинској парцели представљају једну функционалну целину.

Помоћни објекти у функцији становања су: летње кухиње, гараже, оставе, бунари, водонепропусна бетонска септичка јама (прелазно решење до прикључења на насељску канализациону мрежу) и сл.

- Помоћни објекти у функцији пословања су : гаража, магацин, хангар и сл.
- Помоћни објекат је приземне спратности.

Заштита суседних објеката

На грађевинским парцелама није дозвољена било каква изградња која би могла угрозити објекте на суседним парцелама и њихову функцију. Код грађења објеката на граници катастарске парцеле према суседу водити рачуна да се објектом или неким његовим елементом (испадом, стрехом и сл) не угрози ваздушни, односно подземни простор суседне парцеле.

Приликом формирања градилишта и изградње потребно је обезбедити све објекте на парцели као и суседне објекте у погледу статичке стабилности.

Одводњавање и нивелација

Површинске воде одводе се са парцеле слободним падом према риголама, односно према улици (код регулисане канализације, односно јарковима) са најмањим падом од 1,5 %.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели.

Ограђивање парцела по појединим зонама

- Грађевинске парцеле могу се ограђивати зиданом или транспарентном оградом до висине 1,60 m.

- Парцеле чија је кота нивелете виша од 0,90 м од суседне, могу се оградаживати транспарентном оградом до висине од 1,40 м која се може постављати на подзид чију висину ће одредити надлежни орган у поступку издавања локацијске дозволе.
- Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови оgrade и капије буду на грађевинској парцели која се оградајује.
- Зидана непрозирна ограда између парцела подиже се до висине 1,50 m уз сагласност суседа, тако да стубови оgrade буду на земљишту власника оgrade.
- Суседне грађевинске парцеле могу се оградаживати живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине од 1,60m, која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови оgrade буду на земљишту власника оgrade.
- Врата и капије на уличној оградаци не могу се отворати ван регулационе линије.
- У зонама вишепородичне и вишеспратне изградње, парцеле се по правилу не оградајују.
- Грађевинске парцеле на којима се налазе објекти који представљају непосредну опасност по живот људи, као и грађевинске парцеле специјалне намене, оградајују се на начин који одреди надлежни орган.
- Грађевинске парцеле на којима се налазе индустријски објекти и остали радни и пословни објекти индустријских зона (складишта, радионице и сл.) могу се оградаживати зиданом оградом висине до 2,20 m.

Одлагање отпада

Одлагање отпада врши се у одговарајуће посуде у сопственом дворишту за породичне стамбене објекте, односно у контејнере смештене на погодним локацијама у склопу парцеле или у одговарајућим просторијама у објекту за вишепородичне и пословне објекте, а у складу са прописима за објекте одређене намене.

Одлагање комуналног кућног отпада за вишепородичне зграде решавати у оквиру парцеле у складу са важећим стандардима.

Са парцела на којима је планирана изградња или су изграђени пословни и производни објекти потребно је предвидети и уредити место за одлагање комуналног отпада. За смештај контејнера потребно је осигурати посебан простор оградажен зеленилом. Одлагање других врста отпада потребно је уредити

у складу са законским прописима, зависно од врсте отпада. У зависности од врсте производње, односно врсте и карактера отпада, отпадни производни продукти се одлажу на прописану локацију и на прописани начин, у складу са врстом отпада.

Третман изграђених објеката

За изграђене објекте чија међусобна удаљеност износи мање од 3,0 м, у случају реконструкције и доградње, не могу се на суседним странама предвиђати наспрамни отвори стамбених просторија.

Третирање терена

При уређењу грађевинске парцеле потребно је очувати природну конфигурацију терена. Терен у нагибу се уређује каскадно, или оставља у природном, затеченом нагибу.

На територији целине Ц1, подцелине Ц7.1 и делове подцелине Ц4.1 евидентирано је неколико клизишта која су приказана на графичком прилогу број 2 «Карта планиране

намене површина». На овим локацијама важи **строга забрана изградње** објекта високоградње.

На терену око евидентираних клизишта нема видљивих трагова активних клизишних процеса али постоје геолошке предиспозиције, поготово при антропогеним захватима, па их можемо у таквим околностима третирати као нестабилне. Ово подразумева да сваком грађењу на њима мора предходити детаљно инжењерско-геолошко истраживање целе површине, утврђивање потенцијалних генератора нестабилности и могућност њихове контроле. За пројекте објекта и њихово извођење неопходне су одговарајуће инжењерско-геолошке подлоге и геолошки надзор.

При темељењу објекта треба тежити ослањању на основну стену чиме се обезбеђује оптимална интеракција објекта и темељног тла, између осталог и због микросеизмичких карактеристика.

Ради заштите од деформација тла око објекта и штетних утицаја на објекте, код глиновитих средина склоних бубрењу и исушивању, потребно је непосредно око објекта уградити тампон од суперкапиларног материјала прекривеног вододрживим глиновитим слојем, што треба да у зони темељења објекта успостави стационарни режим влажности.

Код великог нагиба објекте пројектовати степенасто, са полу-укопаним нивоима. Терен обрадити каскадно.

Пре почетка било каквих радова неопходно је спровести мере осигурања околних објекта, посебно оних на вишим kotaма.

Напомена: За остале услове користити Правилник о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Сл.гласник РС“,бр.22/15).

2.2.3. Урбанистички показатељи и правила грађења по наменама у обухвату плана

Општа правила грађења су дефинисана и груписана као скуп правила регулације и парцелације за одређену изградњу према намени, на одређеној површини, а у складу са критеријумима за грађење, урбанистичким параметрима и показатељима који служе њиховом остварењу, поштујући истовремено регулативе наслеђених облика изградње и уређења.

Изменом и допуном ПГР-е је дозвољена изградња објекта искључиво за планиране намене грађевинског земљишта дефинисане у графичком прилогу - "Карта планиране намене површина".

Услови за формирање парцела у оквиру осталог грађевинског земљишта дати су за сваку намену појединачно.

Приликом пројектовања објекта поштовати све прописе и законе везане за заштиту животне средине, заштиту од пожара, санитарну и хигијенску заштиту. Приоритети при реализацији измене и допуне плана су инфраструктурно опремање предметног простора које треба да прати даљи развој и градњу.

У оквиру предметног простора, без обзира на врсту и намену објекта као и начин градње, морају бити испоштовани сви урбанистички показатељи, индекс изграђености и индекс заузетости и сва прописана правила грађења која важе у тој зони.

2.2.3.1. Правила грађења за остале намене

СТАНОВАЊЕ НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		Слободностојећи
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	8,0 ари
	Минимална ширина фронта парцеле :	15 м
Одстојања :		Ако се економски објекат једне парцеле непосредно граничи са стамбеним објектом суседне парцеле објекти могу бити удаљени најмање 15,00 m.
		Изградња објеката за смештај стоке у непосредној близини комплекса јавне намене (школе, обданишта, здравствене установе и др.) условљава се на удаљености од минимално 50,00 m од границе парцеле са јавним објектима од општег интереса.
		Грађење економских објеката на парцели са елементима пољопривредног домаћинства у оквиру економских дворишта и грађење помоћних објеката, која се непосредно граниче са деловима суседних парцела, не може бити на растојању од границе суседне парцеле мањем од 1,00 m.
		На катастарским парцелама, унутар блокова, које се користе као пољопривредно земљиште, дозвољена је изградња стакленика, пластеника, бунара и других објеката у функцији ратарске пољопривредне производње, повртарства, воћарства и слично, под условом да је обезбеђено право службености пролаза на јавни пут. Минимална удаљеност оваквих објеката од међних линија је 3,00 m и за исте се не примењују дозвољене вредности индекса заузетости.
Спратност :	Стамбених објеката:	максимално П + 1 + Пк (П+2) – три надземне етаже
	Помоћних и економских објеката:	П

За постојеће парцеле, мање од 8,0 ари, у зони изградње објеката пољопривредног типа, могуће је градити економске објекте, уз поштовање дефинисаних услова.

Водонепропусна бетонска септичка јама је прелазно решење до прикључења на насељску канализациону мрежу.

Сем наведеног за породично становање пољопривредног типа важе остали општи услови за намену породичног становања.

СТАНОВАЊЕ МАЛИХ ГУСТИНА ДО 60 СТ/ХА

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ		Ц1, Ц7.1, Ц20.6, Ц20.9, Ц21.2 и Ц31
Претежна намена :		становање малих густина до 60 ст/ха - стамбени породични објекти са максимално 2 стамбене јединице
Пратеће намене :		- пословање компатибилно основној намени становања које не угрожава животну средину (ближе одређено у правилима уређења) - производња мањих капацитета уз обавезно одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину - објекти јавних намена, верски и инфраструктурни објекти
Врста и намена објеката који се могу градити :		породични стамбени објекти (и пољопривредног типа) са максимално 2 стамбене јединице
		стамбени објекти у функцији туризма
		стамбено-пословни објекти
		пословни објекти
		производни објекти мањих капацитета уз обавезно одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину
		економски објекти за потребе пољопривредне делатности
		помоћни објекти у функцији објеката основне намене
		објекти јавних намена
		верски објекти
		инфраструктурни објекти
Код стамбено-пословних објеката, пословање се остварује у приземљу објекта, као функционално независна јединица.		
Врста и намена објеката чија је изградња забрањена :		Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, мирисима, гасовима, отпадним водама и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонском склопу не уклапају у окружење.
Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		Слободностојећи Двојни
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	За слободностојеће објекте = 4,0 ара
		За двојне објекте = 3,5 ара
	Минимална ширина фронта парцеле :	За слободностојеће објекте = 12 м
		За двојне објекте = 10 м
Максимални индекс заузетости:		40%
		На постојећим изграђеним грађевинским парцелама чији је индекс заузетости већи од дозвољеног могућа је реконструкција и пренамене постојећих објеката.

Положај објекта на парцели :	Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“). Минимална удаљеност објеката од границе суседне парцеле је 2m са отворима за стамбене просторије, односно 1 m са отворима за помоћне просторије.
Спратност:	максимално П + 1 + Пк (П+2) – три надземне етаже висина надзетка поткровне етаже износи максимално 1,6 м, рачунајући од коте пода поткровне етаже до висине кровног венца. дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе
Услови за изградњу другог објекта на парцели :	дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара Минимална удаљеност слободностојећег објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 3,5 м за све врсте објекта што задовољава противпожарне услове. Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности
Уређење зелене површине :	минимално 30% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама
Архитектонско обликовање и материјализација:	Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45°.
Услови за постојеће објекте:	- Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима. - Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара. - Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени - Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом. - Уколико је постојећи објекат на мањој удаљености од границе суседне парцеле, од планом прописане, није дозвољено отварање отвора на фасади изузев на помоћним просторијама са парапетом минималне висине од 1,80м или фиксни "стаклени зидови" (стаклене призме) за нужно осветљење просторија.
Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног отпада
Остала правила:	- Приликом пројектовања придржавати се важећих прописа и норматива за пројектовање ове врсте објеката и прописа за стабилност објеката. - На постојећим изграђеним парцелама, које су мање од прописаних дозвољена је реконструкција, доградња или

	замене објеката до највећег дозвољеног степена заузетости. Могућа је промена намене из стамбене у пословну.
--	---

СТАНОВАЊЕ СРЕДЊИХ ГУСТИНА од 60 - 150 СТ/ХА

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ		Ц2.1, Ц7.2, Ц11.1, Ц12.2, Ц14.1, Ц18, Ц20.3, Ц21.1 и Ц23
Претежна намена :		становање средњих густина од 60 - 150 ст/ха - стамбени породични објекти са максимално 3 стамбене јединице вишепородични стамбени, стамбено-пословни објекти
Пратеће намене :		- пословање компатибилно основној намени становања, које не угрожава животну средину (ближе одређено у правилима уређења)
		- помоћни објекат у функцији главног објекта (гаража, остава и сл.)
		- објекти јавних намена, верски и инфраструктурни објекти
Врста и намена објеката који се могу градити :		породични стамбени објекти са максимално 3 стамбене јединице
		стамбено-пословни објекти
		вишепородични стамбени, стамбено-пословни објекти
		пословни објекти
		помоћни објекти у функцији објеката основне намене
		објекти јавних намена
		верски објекти
		инфраструктурни објекти
Код стамбено-пословних објеката, пословање се остварује у приземљу објекта, као функционално независна јединица.		
Врста и намена објеката чија је изградња забрањена :		Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, мирисима, гасовима, отпадним водама и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонском склопу не уклапају у окружење.
Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		Слободностојећи
		Двојни (објекти на суседним парцелама додирују једну заједничку линију границе парцеле)
		Објекти у непрекинутом низу (објекат додирује обе бочне линије грађевинске парцеле)
		Објекти у прекинутом низу (објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле)
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	за слободно-стојећи објекат: - породични стамбени објекат је 3.0 ара, изузетно 2.0ара (односи се на постојеће парцеле којима је формирањем саобраћајница смањена површина) - породични стамбено-пословни објекат је 3.0 ара - вишепородични стамбени, стамбено-пословни је 6.0ара

		за двојни: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 4.0 ара (2 x 2.0 ара)
		за објекте у прекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 3.0 ара - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0 ара
		за објекте у непрекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 1.5 ара - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0 ара
	Минимална ширина фронта парцеле :	за слободностојећи објекат: - породични стамбени објекат је 10.0м - породични стамбено-пословни објекат је 15.0м - вишепородични стамбени, стамбено-пословни је 16.0м
		за двојни: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 16.0м (2 x 8.0 м)
		за објекте у прекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 8.0м - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 14.0м
		за објекте у непрекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0м - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 12.0м
	Максимални индекс заузетости :	
	50% На постојећим изграђеним грађевинским парцелама чији је индекс заузетости већи од дозвољеног могућа је реконструкција и пренамене постојећих објеката.	
Положај објекта на парцели :		Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“). Минимално растојање објекта и линије суседне грађевинске парцеле је: 1 m – са отворима за помоћне просторије; 2.0м – са отворима за стамбене просторије. ½ висине вишег објекта за вишепородичне објекте Испади на објектима не смеју да пређу регулациону линију.
Спратност :		За породичне објекте: -максимално По + П + 1 + Пк (П+2) – три надземне етаже
		За вишепородичне објекте: -максимално По + П + 3 – четири надземне етаже
		висина назитка поткровне етаже износи максимално 1,6 м, рачунајући од коте пода поткровне етаже до висине кровног венца. дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе

Услови за изградњу другог објекта на парцели :	На парцелама чија је површина већа од 5.0ари дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара
	Минимална удаљеност слободностојећег објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 3,5 м за све врсте објекта што задовољава противпожарне услове.
	Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности
Уређење зелене површине :	минимално 25% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама .
Архитектонско обликовање и материјализација:	Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45°.
Услови за постојеће објекте:	Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима. - Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара. - Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени - Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом. - Уколико је постојећи објекат на мањој удаљености од границе суседне парцеле, од планом прописане, није дозвољено отварање отвора на фасади изузев на помоћним просторијама са парапетом минималне висине од 1,80м или фиксни "стаклени зидови" (стаклене призме) за нужно осветљење просторија.
Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног отпада
Остала правила:	- Приликом пројектовања придржавати се важећих прописа и норматива за пројектовање ове врсте објекта и прописа за стабилност објекта. - На постојећим изграђеним парцелама, које су мање од прописаних дозвољена је реконструкција, доградња или замене објекта до највећег дозвољеног степена заузетости. Могућа је промена намене из стамбене у пословну.

СТАНОВАЊЕ ВЕЋИХ ГУСТИНА од 150 - 250 СТ/ХА

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ		Ц3.7, Ц3.8, Ц4.1, Ц7.3, Ц26.3, Ц29.6 и Ц30.2
Претежна намена :		становање већих густина од 150 - 250 ст/ха
Пратеће намене :		пословање компатибилно основној намени становања, које не угрожава животну средину (ближе одређено у правилима уређења)
		објекти јавних намена, верски и инфраструктурни објекти
Врста и намена објеката који се могу градити :		породични стамбени објекти са максимално 4 стамбене јединице
		породични стамбено-пословни или пословно-стамбени објекат
		вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословно-стамбени објекат (минимално 4 стамбене јединице)
		пословни објекат (може се градити као јединствени објекат на парцели или као засебан објекат на парцели са породичним стамбеним објектом)
		помоћни објекти у функцији објеката основне намене
		објекти јавних намена
		верски објекти
Врста и намена објеката чија је изградња забрањена :		инфраструктурни објекти
		Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, мирисима, гасовима, отпадним водама и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонском склопу не уклапају у окружење.
Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		слободно-стојећи
		двојни (објекти на суседним парцелама додирују једну заједничку линију границе парцеле)
		у непрекинутом низу (објекат додирује обе бочне линије грађевинске парцеле)
		у прекинутом низу (објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле)
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	за слободностојећи објекат: - породични стамбени објекат је 3.0 ара - породични стамбено-пословни и пословни објекат је 3.0 ара - вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословни објекат је 6.0 ара
		за двојни: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 4.0 ара (2 x 2.0 ара)
		за објекте у прекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 3.0 ара - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0 ара
		за објекте у непрекинутом низу:

		- породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 1.5 ара - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0 ара
	Минимална ширина фронта парцеле :	за слободностојећи објекат: - породични стамбени објекат је 10.0м - породични стамбено-пословни и пословни објекат је 15.0м - вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословни објекат је 16.0м
		за двојни: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 16.0м (2 x 8.0 м)
		за објекте у прекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 8.0м - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 14.0м
		за објекте у непрекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0м - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 12.0м
Максимални индекс заузетости :		60% На постојећим изграђеним грађевинским парцелама чији је индекс заузетости већи од дозвољеног могућа је реконструкција и пренамене постојећих објеката.
Положај објекта на парцели :		Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“). Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) новог објекта и линије суседне грађевинске парцеле је за: -објекте у непрекинутом низу је 0м. Када се постављају на бочној граници парцеле није дозвољено отварање прозора на бочним фасадама. -Објекте у прекинутом низу (новопланирани објекти) и за први и последњи у непрекинутом низу минимално растојање је 3,5м уз испуњен услов у погледу међусобне удаљености објеката у односу на намену и висину. -За слободностојеће објекте: • За објекте спратности до П+3 (четири надземне етаже) је 3,5м • За објекте спратности П+4 (пет надземних етажа) је 4м
Спратност :		максимално По + П + 3 – четири надземне етаже, осим у блоку оивиченом улицама Бана Милутина, Цара Душана и дечијим вртићем, где је максимално По + П + 4 - пет надземних етажа
		висина назитка поткровне етаже износи максимално 1,6 м , рачунајући од коте пода поткровне етаже до висине кровног венца.
		дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже,

	уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе
Услови за изградњу другог објекта на парцели :	дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара
	Минимална удаљеност слободностојећег објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 2,5 м.
	Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности
Уређење зелене површине :	минимално 20% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама .
Архитектонско обликовање и материјализација:	Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45°.
Услови за постојеће објекте:	- Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима. - Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара. - Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени - Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом. - Уколико је постојећи објекат на мањој удаљености од границе суседне парцеле, од планом прописане, није дозвољено отварање отвора на фасади изузев на помоћним просторијама са парапетом минималне висине од 1,80м или фиксни "стаклени зидови" (стаклене призме) за нужно осветљење просторија.
Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног отпада
Остала правила:	- Приликом пројектовања придржавати се важећих прописа и норматива за пројектовање ове врсте објекта и прописа за стабилност објекта. - На постојећим изграђеним парцелама, које су мање од прописаних дозвољена је реконструкција, доградња или замене објекта до највећег дозвољеног степена заузетости. Могућа је промена намене из стамбене у пословну.

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ		Ц 4.11, Ц 28.1 и Ц 29.1
Претежна намена :		становање већих густина од 150 - 250 ст/ха
Пратеће намене :		пословање компатибилно основној намени становања, које не угрожава животну средину (ближе одређено у правилима уређења)
		објекти јавних намена, верски и инфраструктурни објекти
Врста и намена објеката који се могу градити :		породични стамбени објекти са максимално 4 стамбене јединице
		породични стамбено-пословни или пословно-стамбени објекат
		вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословно-стамбени објекат (минимално 4 стамбене јединице)
		пословни објекат (може се градити као јединствени објекат на парцели или као засебан објекат на парцели са породичним стамбеним објектом)
		помоћни објекти у функцији објеката основне намене
		објекти јавних намена
		верски објекти
		инфраструктурни објекти
Врста и намена објеката чија је изградња забрањена :		Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, мирисима, гасовима, отпадним водама и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонском склопу не уклапају у окружење.
Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		слободно-стојећи
		двојни (објекти на суседним парцелама додирују једну заједничку линију границе парцеле)
		у непрекинутом низу (објекат додирује обе бочне линије грађевинске парцеле)
		у прекинутом низу (објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле)
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	за слободностојећи објекат: - породични стамбени објекат је 3.0 ара - породични стамбено-пословни и пословни објекат је 3.0 ара - вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословни објекат је 6.0 ара
		за двојни: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 4.0 ара (2 x 2.0 ара)
		за објекте у прекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 3.0 ара - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0 ара
		за објекте у непрекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је

		1.5 ара - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0 ара
	Минимална ширина фронта парцеле :	за слободностојећи објекат: - породични стамбени објекат је 10.0м - породични стамбено-пословни и пословни објекат је 15.0м - вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословни објекат је 16.0м
		за двојни: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 16.0м (2 x 8.0 м)
		за објекте у прекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 8.0м - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 14.0м
		за објекте у непрекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0м - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 12.0м
Максимални индекс заузетости :		60% На постојећим изграђеним грађевинским парцелама чији је индекс заузетости већи од дозвољеног могућа је реконструкција и пренамене постојећих објеката.
Положај објекта на парцели :		Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“). Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) новог објекта и линије суседне грађевинске парцеле је за: -објекте у непрекинутом низу је 0м. Када се постављају на бочној граници парцеле није дозвољено отварање прозора на бочним фасадама. -Објекте у прекинутом низу (новопланирани објекти) и за први и последњи у непрекинутом низу минимално растојање је 4м уз испуњен услов у погледу међусобне удаљености објеката у односу на намену и висину. -За слободностојеће објекте је 4м
Спратност :		максимално По + П + 5 - шест надземних етажа висина надзетка поткровне етаже износи максимално 1,6 м, рачунајући од коте пода поткровне етаже до висине кровног венца. дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже, уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе
Услови за изградњу другог објекта на парцели :		дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара Минимална удаљеност слободностојећег објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 2,5 м.

	Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности
Уређење зелене површине :	минимално 20% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама.
Архитектонско обликовање и материјализација:	Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45°.
Услови за постојеће објекте:	- Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима. - Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара. - Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени - Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом. - Уколико је постојећи објект на мањој удаљености од границе суседне парцеле, од планом прописане, није дозвољено отварање отвора на фасади изузев на помоћним просторијама са парапетом минималне висине од 1,80м или фиксни "стаклени зидови" (стаклене призме) за нужно осветљење просторија.
Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног отпада
Остала правила:	- Приликом пројектовања придржавати се важећих прописа и норматива за пројектовање ове врсте објеката и прописа за стабилност објеката. - На постојећим изграђеним парцелама, које су мање од прописаних дозвољена је реконструкција, доградња или замене објеката до највећег дозвољеног степена заузетости. Могућа је промена намене из стамбене у пословну.

СТАНОВАЊЕ ВЕЋИХ ГУСТИНА од 150 - 250 СТ/ХА

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ	Ц4.12
Претежна намена :	становање већих густина од 150 - 250 ст/ха
Пратеће намене :	пословање компатибилно основној намени становања, које не угрожава животну средину (ближе одређено у правилима уређења) објекти јавних намена, верски и инфраструктурни објекти
Врста и намена објеката који се могу градити :	породични стамбени објекти са максимално 4 стамбене јединице породични стамбено-пословни или пословно-стамбени објект

		вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословно-стамбени објект (минимално 4 стамбене јединице) пословни објект (може се градити као јединствени објект на парцели или као засебан објект на парцели са породичним стамбеним објектом) помоћни објекти у функцији објекта основне намене објекти јавних намена верски објекти инфраструктурни објекти
Врста и намена објекта чија је изградња забрањена :		Забрањена је изградња свих објекта у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, мирисима, гасовима, отпадним водама и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонском склопу не уклапају у окружење.
Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		слободно-стојећи двојни (објекти на суседним парцелама додирују једну заједничку линију границе парцеле) у непрекинутом низу (објект додирује обе бочне линије грађевинске парцеле) у прекинутом низу (објект додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле)
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	за слободностојећи објект: - породични стамбени објект је 3.0 ара - породични стамбено-пословни и пословни објект је 3.0 ара - вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословни објект је 6.0 ара
		за двојни: - породични стамбени и стамбено-пословни објект је 4.0 ара (2 x 2.0 ара)
		за објекте у прекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објект је 3.0 ара - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објект је 5.0 ара
		за објекте у непрекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објект је 1.5 ара - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објект је 5.0 ара
	Минимална ширина фронта парцеле :	за слободностојећи објект: - породични стамбени објект је 10.0м - породични стамбено-пословни и пословни објект је 15.0м - вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословни објект је 16.0м
		за двојни: - породични стамбени и стамбено-пословни објект је 16.0м (2 x 8.0 м)
		за објекте у прекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објект је

		8.0м - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 14.0м
		за објекте у непрекинутом низу: - породични стамбени и стамбено-пословни објекат је 5.0м - вишепородични стамбени и стамбено-пословни објекат је 12.0м
Максимални индекс заузетости :		70% На постојећим изграђеним грађевинским парцелама чији је индекс заузетости већи од дозвољеног могућа је реконструкција и пренамене постојећих објеката.
Положај објекта на парцели :		Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“). Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) новог објекта и линије суседне грађевинске парцеле је за: -објекте у непрекинутом низу је 0м. Када се постављају на бочној граници парцеле није дозвољено отварање прозора на бочним фасадама. -Објекте у прекинутом низу (новопланирани објекти) и за први и последњи у непрекинутом низу минимално растојање је 3,5м уз испуњен услов у погледу међусобне удаљености објеката у односу на намену и висину. -За слободностојеће објекте спратности је 3,5м
Спратност :		максимално По + П + 3 – четири надземне етаже
		висина назитка поткровне етаже износи максимално 1,6 м , рачунајући од коте пода поткровне етаже до висине кровног венца.
		дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже, уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе
Услови за изградњу другог објекта на парцели :		дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара
		Минимална удаљеност слободностојећег објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта.
		Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности
Уређење зелене површине :		минимално 20% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама .
Архитектонско обликовање и материјализација:		Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45° .
Услови за постојеће објекте:		- Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима. - Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара. - Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени

	- Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом. - Уколико је постојећи објект на мањој удаљености од границе суседне парцеле, од планом прописане, није дозвољено отварање отвора на фасади изузев на помоћним просторијама са парапетом минималне висине од 1,80м или фиксни "стаклени зидови" (стаклене призме) за нужно осветљење просторија.
Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног отпада
Остала правила:	- Приликом пројектовања придржавати се важећих прописа и норматива за пројектовање ове врсте објеката и прописа за стабилност објеката. - На постојећим изграђеним парцелама, које су мање од прописаних дозвољена је реконструкција, доградња или замене објеката до највећег дозвољеног степена заузетости. Могућа је промена намене из стамбене у пословну.

СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА 250ст/ха – ГРАДСКИ ЦЕНТАР

Изменама и допунама Плана генералне регулације предвиђа се, за читаву зону градског центра Ц0, проширење дозвољене намене, односно, поред централних функција са вишепородичним становањем, предвиђа се и могућност градње породичних стамбених, стамбено-пословних и пословних објеката.

ОПШТИ УСЛОВИ ГРАЂЕЊА ЗА ЦЕЛИНУ Ц0 гласе:

- Дозвољена намена – централне функције са породичним и вишепородичним становањем
- Посебни услови грађења за вишепородично становање дати су по табелама, за сваку подцелину посебно. За породично становање и пословање услови грађења дати су на нивоу читаве целине Ц0, такође кроз табеле.
- Дозвољена је изградња пословних, пословно-стамбених, стамбено-пословних и стамбених објеката намењених породичном и вишепородичном становању под условима који важе за целину и подцелину
- У склопу стамбено-пословних и пословних објеката могу се обављати следеће делатности:
 - трговина (продавнице продају прехранбене и робе широке потрошње и др.)
 - услужно занатство (пекарске, посластичарске, обућарске, кројачке, фризерске, фотографске радње и друге занатске радње)
 - услужне делатности (књижара, видеотека, хемијска чистионица и др.)
 - угоститељство (мотел, пансион, ресторан, таверна, кафе бар, пицерија, хамбургерија...)
 - здравство (апотека, опште и специјалистичке ординације, амбуланте, стационари мањих капацитета и сл.)
 - социјална заштита (сервиси за чување деце, вртићи, обданишта, играонице за децу, смештај и нега старих и изнемоглих лица и др.),
 - култура (галерије, библиотеке, читаонице, и др.)
 - забава (билијар салони, салони видео игара, и др.)
 - спорта (теретане, вежбаоне за аеробик, фитнес, бодибилдинг и др.)

- пословно-административне делатности (филијале банака, поште, представништва, агенције, пословни бирои).

У зони се могу планирати и друге делатности уз услов да не угрожавају околину, животну средину и услове становања, буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима, односно да су предвиђене мере, којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења.

- Забрањује се изградња објеката чија би намена негативно утицала на претежну намену - становање. Нису дозвољене пословне делатности које могу угрозити животну средину и услове становања разним штетним утицајима: буком, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима, односно за која нису предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења. Није дозвољена изградња производних халских објеката.
- Планирано је формирање затворених и полузатворених блокова
- Дозвољена је изградња објеката у низу, прекинутом низу, слободностојећих и двојних објеката, све у складу са посебним правилима која важе за ову целину
- У оквиру блокова предвиђена је изградња објеката у низу односно прекинутом низу, као и њихова комбинација са слободно стојећим објектима у полузатвореном типу блока
- Објекте у низу поставити у нулој позицији разделних граница, односно објекти додирују бочне границе грађевинских парцела
- Када се дилатације објеката налазе на граници парцела, растојање између објеката је у ширини дилатације
- Дозвољена изградња атријумског типа објекта уз могућност наткривања атријумског простора транспарентним материјалима
- Дозвољено је спајање урбанистичких подцелина са изградњом објеката као јединствене архитектонске целине у оквиру њих, поштујући урбанистичке параметре који важе за предметну подцелину.
- Постојеће породичне објекте могуће је реконструисати, адаптирати и санирати, поштујући планом дату грађевинску линију, а све у складу са посебним правилима грађења датим за породично становање. Постојеће породичне објекте, могуће је доградити и надградити у оквиру, планом задатих параметара. Уколико је постојећи објекат премашио максимални дозвољени индекс заузетости, могућа је само надградња до испуњења максималног дозвољеног индекса изграђености.
- Уколико се пословање јави као пратећа намена становања, породичног или вишепородичног, за њега важе правила грађења која важе за основну намену. Уколико се јави као основна намена, у засебном објекту, за њега важе посебни услови грађења за пословање, дати у табели, на нивоу читаве целине центра ЦО.
- Дозвољена је изградња и више подземних нивоа уколико дозвољавају геомеханички и хидротехнички услови, али изградња подземних етажа није обавезујућа.
- Растојање објекта од бочних граница парцеле у непрекинутом низу је 0м. Када се постављају на бочној граници парцеле није дозвољено отварање прозора на бочним фасадама.
- Међусобна удаљеност објеката у прекинутом низу износи 1/2 висине вишег објекта (висина до кровног венца). Удаљеност се може смањити на 1/4 ако објекти на наспрамним бочним фасадама не садрже наспрамне отворе на просторијама за становање (као и атељеима и пословним просторијама)
- Уколико се ради о прекинутом низу удаљеност од границе суседне парцеле је минимално 2.5м, а за објекте спратности По+П+3 и више, ова удаљеност је минимално 4.0м.
- Није дозвољено отварање фасадних отвора на калканском зиду на бочним суседним парцелама, осим у оквиру светларника, код објеката у низу

- За изграђене објекте чија међусобна удаљеност износи мање од 3.0м, реконструкција се може вршити само у постојећим габаритима објекта уз реконструкцију, адаптацију постојећег таванског простора, без наспрамних отвора према суседном објекту и уколико просторије у адаптираном таванском простору испуњавају техничке прописе и нормативе за планирану намену
- Доградња постојећих објеката може се вршити до утврђеног максималног дозвољеног индекса заузетости грађевинске парцеле, уз поштовање утврђених међусобних удаљености објеката на сопственој и суседним парцелама, удаљености од регулационе линије и граница суседних парцела у складу са условима грађења објеката
- На истој грађевинској парцели могућа је изградња и других објеката у функцији основног објекта (гараже, инфраструктурни објекти и сл.)
- Приступ парцели остварити са јавне саобраћајнице или приватног пролаза а у складу са условима за приступ на јавну саобраћајну мрежу
- Паркинг простор за кориснике објекта решавати у оквиру парцеле, у складу са условим прикључка на јавну саобраћајницу.
- Грађење објеката у зони у погледу архитектонског обликовања вршити у складу са планираном наменом, уз примену боја, архитектонских и декоративних елемената у обликовању фасада на начин којим ће објекат у простору и окружењу образовати усаглашену, естетски обликовану целину.
- Приликом изградње нових објеката, независно од њихове намене, водити рачуна о заштити суседних објеката у конструктивном смислу и у смислу не угрожавања услова живљења на суседним парцелама и парцелама у непосредном окружењу
- У циљу заштите суседних објеката, гледано и кроз однос према простору суседних парцела, планирани објекти, као и њихови најистуренији делови својим положајем не смеју прелазити границу суседних парцела
- Посебан услов који важи за све целине односи се на услове одлагања отпада. Како се ради о зони градског центра, није планирано постављање контејнера и других простора за одлагање смећа, већ овај проблем треба решити посебним режимом - увођењем временски ограниченог и прецизираног термина прикупљања смећа од стране надлежног комуналног предузећа.
- Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, капацитет паркирања, прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације, обезбеђено сакупљање и евакуација комуналног отпада.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА		Ц 0	
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА		ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ	
МАКСИМАЛНИ ДОЗВОЉЕНИ ИНДЕКС ЗАУЗЕТОСТИ ЗЕМЉИШТА		60% (0,60)	На постојећим изграђеним грађевинским парцелама чији су и индекс заузетости и индекс искоришћености већи од дозвољених, могућа је реконструкција, адаптација, санација постојећих објеката као и њихова пренамена.
МАКСИМАЛНИ ДОЗВОЉЕНИ ИНДЕКС ИЗГРАЂЕНОСТИ		1,80	
ПОЛОЖАЈ ОБЈЕКТА НА ПАРЦЕЛИ		Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија. Растојање објекта од бочних граница парцеле - У непрекинутом низу је 0м. Када се постављају на бочној граници парцеле није дозвољено отварање прозора на бочним фасадама. - У прекинутом низу и код слободно стојећих објеката је 1/4 висине вишег објекта (висина до кровног венца) али не мање од 2.5м. - За изграђене вишепородичне објекте чије је растојање до границе суседне грађевинске парцеле мање од 2.5м, не могу се на суседним странама у случају доградње и реконструкције предвиђати наспрамни отвори стамбених просторија изузев отвора за вентилацију и осветљење са парапетом висине минимално 1.8м или тзв. „стаклени зидови“. - Уколико се грађевинска и регулациона линија поклапају висина објекта је до 1.5 ширине регулације улице тј. од грађевинске линије наспрамног објекта	
СПРАТНОСТ ОБЈЕКТА		максимално По+П+2 - три надземне етажe	
		Дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етажe уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.	
		Висина надзитета поткровне етажe износи максимално 1,6 m рачунајући од коте пода поткровне етажe до висине кровног венца.	
ТИП ИЗГРАДЊЕ		▪ Затворени низ - Полузатворени низ ▪ Двојни објекти - Слободностојећи објекти	

УСЛОВИ ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈУ И ФОРМИРАЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ПАРЦЕЛЕ :	МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	• за слободностojeћи објекат: 3.0 ара • за двојни: 4.0 ара (2 x 2.0 ара) • за објекте у прекинутом низу: 3.0 ара • за објекте у непрекинутом низу: 1.5 ара
	МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- за слободностojeће објекте је 10m. - за двојни: 16.0m (2 x 8.0 m) - за објекте у прекинутом низу: 8.0m - за објекте у непрекинутом низу 5.0m
	*напомена: приказани су минимални урбанистички параметри за (пре)парцелацију и формирање грађевинске парцеле. Постојећи објекти се могу дограђивати иако припадају грађевинским парцелама које имају површину мању од минималних прописаних овим Планом. Објекти се дограђују до максималних дозвољених коефицијената прописаних Планом. Изузетно, може се одобрити и нова изградња на грађевинским парцелама које имају површину мању од минималне прописане, а које немају могућност укрупњавања односно препарцелације. Препорука је да се на таквим парцелама граде објекти у низу.	
УСЛОВИ ЗА ПОСТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ	Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта намени	
	Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са грађевинском линијом	
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	Према графичком прилогу „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	
УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ДРУГОГ ОБЈЕКТА НА ПАРЦЕЛИ :	Дозвољена је изградња другог објекта основне, компатибилне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара	
	Минимална удаљеност слободностojeћих објеката на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта.	
	За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 2,5 m, одвојено од главног објекта или као пасаж главног објекта на парцели. По потреби се може захтевати и шири пролаз, ако је други објекат пословни па се за њега дефинишу противпожарни услови.	
	Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности	
УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ :	Минимално 20% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама	
ПАРКИРАЊЕ	Паркирање обезбедити у оквиру парцеле. За сваку стамбену јединицу обезбедити једно паркинг место.	

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ПОСЛОВАЊА

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА ПОСЛОВАЊЕ
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	60% (0,60)
ИНДЕКС ИЗГРАЂЕНОСТИ	1,80
ПОЛОЖАЈ ОБЈЕКАТ НА ПАРЦЕЛИ	Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија. Положај објекта у односу на линије суседне грађевинске парцеле: - објекте у низу поставити у нултој позицији разделних граница - слободно стојеће и објекте у прекинутом низу поставити на удаљености од границе суседне парцеле минимално 2.5м. Положај објекта у односу на суседне објекте: Међусобна удаљеност нових и околних објеката износи 1/2 висине вишег објекта (висина до кровног венца), осим објеката у низу, тако што се обезбеђује прописана удаљеност новог објекта од границе суседне парцеле. Удаљеност се може смањити на 1/4 ако објекти на наспрамним бочним фасадама не садрже наспрамне отворе.
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	максимално По+П+2 - три надземне етаже Дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.
УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	Минимално 20% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама.
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- Слободностојећи објекти - Објекти у низу
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	При новој парцелацији поштовати минималну површину парцеле од 5 ари. Постојеће парцеле мање површине могу се задржати уз поштовање датих урбанистичких параметара.
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	је 12 m
УСЛОВИ ЗА ПОСТОЈЕЋЕ	Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и

ОБЈЕКТЕ	санирати у постојећим габаритима
	Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара
	Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта намени
	Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са грађевинском линијом.
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	Према графичком прилогу „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Обавезно је спровођење поступка процене утицаја за пројекат /објекат/ који је на листи објеката за које је обавезна процена утицаја или ако надлежни орган одлучи за пројекат који је на листи пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, на основу Уредбе Владе РС о утврђивању листа.
ПАРКИРАЊЕ	Паркирање обезбедити у оквиру парцеле. На 70 m ² пословног простора обезбедити једно паркинг место. Уколико је пословни простор мање површине, по једном објекту пословања обезбедити једно место за паркирање

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА И ДРУГИХ САДРЖАЈА ПО УРБАНИСТИЧКИМ ПОДЦЕЛИНАМА

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.1
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКТА	- ОБЈЕКТИ НЕПОСРЕДНО УЗ ТРГ И УЗ УЛИЦУ КРАЉА ПЕТРА максимално По+ П+3 - четири надземне етаже - ОБЈЕКТИ УЗ УЛИЦЕ НЕМАЊИНА, ЊЕГОШЕВА (УЧЕ ДИМИТРИЈЕВИЋА) И КРАЉА АЛЕКСАНДРА - максимално По+П+4- пет надземних етажа

	- ОБЈЕКТИ УЗ УНУТАР БЛОКОВСКУ САОБРАЋАЈНИЦУ минимално По+П+2+Пк (три надземне етаже) - максимално По+П+3+Пк (четири надземне етаже)
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- ПО ОБОДУ БЛОКА ПОСТАВИТИ ОБЈЕКТЕ У ПОЛУЗАТВОРЕНОМ И ЗАТВОРЕНОМ НИЗУ - УЗ УНУТАР БЛОКОВСКУ САОБРАЋАЈНИЦУ ПОСТАВИТИ СЛОБОДНО СТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ ИЛИ ОБЈЕКТЕ У ПОЛУЗАТВОРЕНОМ НИЗУ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 13м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО	

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.2		
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.2.1	Ц 0.2.2	Ц 0.2.3
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 90%	макс 60%	макс 100%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	- максимално По+П+3	- максимално По+П+3 (четири надземне етаже) - максимално По+П+1 (две надземне етаже) за	- максимално По+П+3

		комуналне функције /зелена пијаца/	
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У НЕПРЕКИНУТОМ НИЗУ	- УЗ УЛИЦЕ КЊАЗА МИЛОША И ДРАГИШЕ ЛАПЧЕВИЋА, ДО КОМПЛЕКСА ПИЈАЦЕ, ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У ЗАТВОРЕНОМ НИЗУ - КОМПЛЕКС ЗЕЛЕНЕ ПИЈАЦЕ – ОБЈЕКАТ АТРИЈУМСКОГ ТИПА са уређеним унутрашњим простором и приступом из ул. Бакулине	- ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У НЕПРЕКИНУТОМ НИЗУ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНОСТ О-ЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари	- БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНОСТ О-ЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 13м	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 13м	- ЕЗ ОГРАНИЧЕЊА
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО		ЗА КОМПЛЕКС ЗЕЛЕНЕ ПИЈАЦЕ ОБАВЕЗНА ЈЕ ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА КАО УРБАНИСТИЧКО- АРХИТЕКТОНСКА РАЗРАДА	

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.3	
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА		
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%	
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	- ОБЈЕКТИ НЕПОСРЕДНО УЗ ТРГ максимално По+П+3 (четири надземне етаже) - ОБЈЕКТИ ПО ОБОДУ БЛОКА максимално По+П+4 (пет надземних етажа) - ОБЈЕКТИ УЗ УНУТАР БЛОКОВСКУ САОБРАЋАЈНИЦУ минимално По+П+2+Пк (три надземне етаже) - максимално По+П+4 (пет надземних етажа)	
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- УЗ ТРГ, УЛИЦЕ КЊАЗА МИЛОША И КРАЉА ПЕТРА ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У ЗАТВОРЕНОМ НИЗУ - УЗ УНУТАР БЛОКОВСКЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ, УЛИЦЕ ВОЈВОДЕ МИШИЋА И 1300 КАПЛАРА ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У ПОЛУЗАТВОРЕНОМ НИЗУ СА МОГУЋНОШЋУ ИЗГРАДЊЕ И СЛОБОДНО СТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА	
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНОСТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 15м	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 15м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	
ПОСЕБНО ПРАВИЛО		

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.4	
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.4.1	Ц 0.4.2
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ЈАВНА ПАРКИНГ ГАРАЖА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%	ПРЕМА ПРАВИЛИМА ЗА ЈАВНЕ ОБЈЕКТЕ *
СПРАТНОСТ ОБЈЕКТА	- ОБЈЕКТИ НЕПОСРЕДНО УЗ ТРГ максимално По+П+3 (четири надземне етаже) - ОБЈЕКТИ ПО ОБОДУ БЛОКА максимално П+5 (шест надземних етажа) - ОБЈЕКТИ УЗ УНУТАР БЛОКОВСКУ САОБРАЋАЈНИЦУ минимално По+П+1+Пк (три надземне етаже) - максимално По+П+4 (пет надземних етажа)	
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- УЗ ТРГ ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У ЗАТВОРЕНОМ НИЗУ - УЗ УНУТАР БЛОКОВСКУ САОБРАЋАЈНИЦУ, КРАЉА АЛЕКСАНДРА ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У ПОЛУЗАТВОРЕНОМ НИЗУ СА МОГУЋНОШЋУ ИЗГРАДЊЕ И СЛОБОДНОСТОЈЕЋИХ ОБЈЕКТА - УЗ УЛИЦУ ЊЕГОШЕВУ ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У ПОЛУЗАТВОРЕНОМ НИЗУ СА МОГУЋНОШЋУ ИЗГРАДЊЕ И СЛОБОДНОСТОЈЕЋИХ ОБЈЕКТА - УЗ УЛИЦУ ВОЈВОДЕ	

	МИШИЋА ПОСТАВИТИ СЛОБОДНОСТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ	
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари	
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНОСТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 15м	
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО		

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.6	
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.6.1	Ц 0.6.2
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	- ОБЈЕКТИ ПО ОБОДУ БЛОКА максимално По+П+5 (шест надземних етажа) - ОБЈЕКТИ УЗ УЛИЦУ КРАЉА ПЕТРА минимално По+П+2+Пк (три надземне етаже) - максимално По+П+3+Пк (четири надземне етаже)	
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- УЗ УЛИЦЕ НЕМАЊИНА И ХЕРОЈА БОНЏУЛИЋА ОБЈЕКТЕ ПОСТАВИТИ У ЗАТВОРЕНОМ НИЗУ, ИЗУЗЕВ КОД ПОСТОЈЕЋИХ ПАРЦЕЛА НА КОЈИМА ЕГЗИСТИРАЈУ ОБЈЕКТИ СА ОТВОРИМА НА БОЧНИМ СТРАНАМА ГДЕ ЈЕ МОГУЋЕ ПРЕКИНУТИ НИЗ - УЗ УЛИЦЕ ХИЛАНДАРСКА, ВОЈВОДЕ СТЕПЕ, ЦРКВЕНА И У УНУТРАШЊОСТИ БЛОКА ПОСТАВИТИ СЛОБОДНО СТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ	

МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 15м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО	

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.7		
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.7.1	Ц 0.7.2	Ц 0.7.3
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР – ОСНОВНА ШКОЛА „ПЕТАР ЛЕКОВИЋ“	ГРАДСКИ ЦЕНТАР – ВЕРСКИ КОМПЛЕКС	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	ПРЕМА ПРАВИЛИМА ЗА ЈАВНЕ ОБЈЕКТЕ *	макс 40%	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА			- ОБЈЕКТИ ПО ОБОДУ БЛОКА максимално По+П+4 (пет надземних етажа) - ОБЈЕКТИ УЗ УНУТАР БЛОКОВСКУ САОБРАЋАЈНИЦУ минимално По+П+2+Пк (три надземне етаже) - максимално По+П+4 (пет надземних етажа)

ТИП ИЗГРАДЊЕ		- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ			- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА			- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 20м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО		- У оквиру грађевинске парцеле потребно је планирати платое, пешачке комуникације, паркинг простор, зелене површине. - Најмање 40% површине верског комплекса мора бити хортикултурно уређен.	

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.8	
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.8.1	Ц 0.8.2
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА

ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКТА	- максимално П+5 (шест надземних етажа)	- ОБЈЕКТИ ПО ОБОДУ максимално По+П+5 (шест надземних етажа) - ОБЈЕКТИ УЗ УНУТАР БЛОКОВСКЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ минимално По+П+2+Пк (три надземне етаже) - максимално По+П+3+Пк (четири надземне етаже)
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ	- УЗ УНУТАР БЛОКОВСКЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ ПОСТАВИТИ СЛОБОДНО СТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ са максималном дужином објекта до 12м - ПО ОБОДУ ПОСТАВИТИ ОБЈЕКТЕ У НИЗУ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 5ари	- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 6ари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА		- ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА - ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 25м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО		

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.9		
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.9.1	Ц 0.9.2	Ц 0.9.3
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР – СПОРТСКИ	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ

	КОМПЛЕКС (затворена спортска хала) - ЈАВНА ПАРКИНГ ГАРАЖА	ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	ПРЕМА ПРАВИЛИМА ЗА ЈАВНЕ ОБЈЕКТЕ *	макс 60%	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКТА		- максимално По+П+5 (шест надземних етажа)	- максимално По+П+2+Пк (три надземне етаже)
ТИП ИЗГРАДЊЕ		- ОБЈЕКТИ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ		- ЗА ОБЈЕКТЕ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 5 ари	- ЗА СЛОБО- ДНОСТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 6 ари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА		- ЗА ОБЈЕКТЕ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 15м	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 18м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО			

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.9		
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.9.4	Ц 0.9.5	Ц 0.9.6
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР – ОСНОВНА ШКОЛА „ЕМИЛИЈА ОСТОЈИЋ“
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%	макс 60%	ПРЕМА ПРАВИЛИМА ЗА ЈАВНЕ ОБЈЕКТЕ *
СПРАТНОСТ ОБЈЕКТА	- максимално По+П+5 (шест надземних етажа)	- максимално По+П+5 (шест надземних етажа)	
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- СЛОБОДНОСТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ	- СЛОБОДНОСТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ - ОБЈЕКТИ У НИЗУ	
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је бари	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је бари - ЗА ОБЈЕКТЕ У НИЗУ ЈЕ 2 ара	
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА		- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 20м - ЗА ОБЈЕКТЕ У	
		-НИЗУ БЕЗ ОГРАНИЧЕЊА	
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО			

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.10
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКТА	- минимално По+П+2+Пк (три надземне етажe) - максимално По+П+5 (шест надземних етажa)
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- СЛОБОДНОСТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ ЈЕ 6 ари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ ЈЕ 20м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО	

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.11	
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.11.1	Ц 0.11.2
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР – ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	ПРЕМА ПРАВИЛИМА ЗА ЈАВНЕ ОБЈЕКТЕ *	макс 60%

СПРАТНОСТ ОБЈЕКТА		-минимално По+П+1+Пк (три надземне етажe) - максимално По+П+6 (седам надземних етажa)
ТИП ИЗГРАДЊЕ		-ОБЈЕКТИ У ПРЕКИНУТОМ И НЕПРЕКИНУТОМ НИЗУ НИЗУ -МОГУЋЕ ФОРМИРАЊЕ КОМПЛЕКСА
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ		- ЗА ОБЈЕКТЕ У НЕПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 4 ари. - ЗА ОБЈЕКТЕ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 6 ари.
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА		- ЗА ОБЈЕКТЕ У НЕПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 8м. -ЗА ОБЈЕКТЕ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ је 19м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ		ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО		

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.11	
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.11.3	Ц 0.11.4
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ СРЕДЊИХ ГУСТИНА ОД 60-150 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА

ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 50%	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	- максимално По+П+2+Пк (три надземне етажe)	- максимално По+П+5 (шест надземних етажа)
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ је 3ари	- ЗАДРЖАТИ ПОСТОЈЕЋУ ПАРЦЕЛАЦИЈУ БЕЗ МОГУЋНОСТИ УСИТЊАВАЊА
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ је 14м	- ЗАДРЖАТИ ПОСТОЈЕЋУ ПАРЦЕЛАЦИЈУ БЕЗ МОГУЋНОСТИ УСИТЊАВАЊА
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО		

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.12	
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.12.1	Ц 0.12.2
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - ЦЕНТРАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА

ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	- максимално По+П+5 (шест надземних етажа)	- минимално По+П+2+Пк (три надземне етаже) - максимално По+П+5 (шест надземних етажа)
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је бари	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је бари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 16м	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 16м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО		

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.13		
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	Ц 0.13.1	Ц 0.13.2	Ц 0.13.3
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ СРЕДЊИХ ГУСТИНА ОД 60-150 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР – ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%	ПРЕМА ПРАВИЛИМА ЗА ЈАВНЕ ОБЈЕКТЕ *	макс 60%

СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	- максимално По+П+2+Пк (три надземне етажe)		- минимално По+П+2+Пк (три надземне етажe)- максимално По+П+5 (шест надземних етажa)
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- ОБЈЕКТИ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ СА МОГУЋНОШЋУ ИЗГРАДЊЕ СЛОБОДНО СТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ -
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- 2 ари	- КОМПЛЕКС ДЕЧИЈЕ ЗАШТИТЕ ЈЕ УЈЕДНО И ГРАЂЕВИНСКА ПАРЦЕЛА	- ЗАДРЖАТИ ПОСТОЈЕЋУ ПАРЦЕЛАЦИЈУ
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- 10м		- ЗАДРЖАТИ ПОСТОЈЕЋУ ШИРИНУ ФРОНТА
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО			
УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.14		
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА		
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%		
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	минимално По+П+2+Пк (три надземне етажe) - максимално По+П+5 (шест надземних етажa)		
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- УЗ УЛИЦЕ КРАЉА АЛЕКСАНДРА,ЊЕГОШЕВА И ЈУГ БОГДАНОВА ПОСТАВИТИ СЛОБОДНО СТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ УЗ УЛИЦЕ ВИДОВДАНСКА И ВОЈВОДЕ МИШИЋА ПОСТАВИТИ ОБЈЕКТЕ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ		

МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 3 ара - ЗА ОБЈЕКАТ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 2 ара
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 12м - ЗА ОБЈЕКАТ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 10м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО	

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.15
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	максимално 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	- минимално По+П+1+Пк (три надземне етажe) - максимално По+П+5 (шест надземних етажe)
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- ОБЈЕКТИ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ СА МОГУЋНОШЋУ ИЗГРАДЊЕ СЛОБОДНО СТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 3 ара - ЗА ОБЈЕКАТ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 2 ара

МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 12м - ЗА ОБЈЕКАТ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 10м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО	

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА	Ц 0.16
УРБАНИСТИЧКА ПОДЦЕЛИНА	
ДОЗВОЉЕНА НАМЕНА	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА ОД 250 ст/ха СА ЦЕНТРАЛНИМ ФУНКЦИЈАМА
ИНДЕКС ИСКОРИШЋЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА	макс 60%
СПРАТНОСТ ОБЈЕКАТА	- минимално По+П+1+Пк (три надземне етажe) - максимално По+П+5 (шест надземних етажe)
ТИП ИЗГРАДЊЕ	- СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКТИ И ПРЕКИНУТ НИЗ
МИНИМАЛНА ВЕЛИЧИНА ПАРЦЕЛЕ	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 6ари - ЗА ОБЈЕКАТ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 5ари
МИНИМАЛНА ШИРИНА ФРОНТА	- ЗА СЛОБОДНО СТОЈЕЋИ ОБЈЕКАТ је 20м - ЗА ОБЈЕКАТ У ПРЕКИНУТОМ НИЗУ ЈЕ 18м
ПОЛОЖАЈ ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ	ПРЕМА ГРАФИЧКОМ ПРИЛОГУ „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“
ПОСЕБНО ПРАВИЛО	

ПОСЛОВАЊЕ КАО ДЕО ДРУГИХ НАМЕНА (углавном у оквиру стамбене зоне)

Пословни објект се може градити као појединачни и главни (посебан или у оквиру становања) објект на грађевинској парцели, уз поштовање свих параметара који важе за изградњу стамбених објектата.

Пословни простор се може организовати у саставу стамбеног објектата или као посебан објект уколико то организација парцеле дозвољава. Услуге се у склопу стамбених објектата, најчешће налазе у приземљу објектата.

Стамбени простор се може претворити у пословни и то без ограничења површине уз услов да су испуњени хигијенско-санитарни, противпожарни и други услови које захтева одређена делатност.

Могућа је изградња и искључиво слободно стојећег пословног објектата на парцели од минимално 600 m².

У оквиру појединачних парцела за потребе властитог домаћинства могу се наћи све врсте услужних делатности, а евентуално мање прозводне делатности.

Пословање (услугне делатности) обухватају трговину (прехранбена, конфекцијска, уређаји и бела техника ..., али и књижаре, продајне галерије...), услуге (банке, мењачнице, агенције, бирои...), занатство (јувелнирнице, фризерске, оптичарске, сајцијске радње...) и угоститељство (ресторани, кафеи и посластичарнице).

Мали производни погони су најмање производне јединице које се могу лоцирати у склопу становања или других намена. Баве се претежно терцијалним делатностима, и то су најчешће мале фирме, пекарска и посластичарска производња, електромеханичарске радионице, мања складишта грађевинског материјала и сл, уз могућност организовања производње најнижег нивоа.

То су категорије А и Б из правила заштите животне средине.

На парцелама већим од 600 m², могућа је изградња другог објектата стамбене или друге намене која не угрожава становање.

Могућа је изградња пословног објектата (услуге) на парцели од минимално 600 m².

На парцелама преко 800 m², могуће је развијати делатности мање производње категорије А и Б из правила заштите животне средине.

На парцелама преко 800 m², могуће је развијати делатности пољопривредне производње за потребе властитог домаћинства.

Максимална спратност објектата за појединачне парцеле (изван радних зона) пословања и `мање производње` је П+1+Пк. За објекте пословања (услугних делатности) максимална спратност износи П+3.

ПРИВРЕДА И ПОСЛОВАЊЕ

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ	Ц2.2, Ц11.3, Ц13.1, Ц14.5, Ц14.6, Ц15.1, Ц16, Ц17, Ц20.2, Ц20.5, Ц 22, Ц28.2 и Ц29.5
Претежна намена :	привреда и пословање
Дозвољена намене :	постојеће становање са постепеном пренаменом функције становања у привредне и пословне делатности
	услужно-комерцијалне делатности, производно занатство, складишта, трговина на велико и мало, сервиси, спорт и рекреација, као и објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре и др.
Врста и намена објектата чија је изградња забрањена :	Забрањена је изградња свих објектата у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, мирисима, гасовима, отпадним водама и другим штетним дејствима, као и

		објекти који се по архитектонском склопу не уклапају у окружење.
Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		Слободностојећи
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	Парцелу треба формирати у складу са потребама корисника уз задовољење параметара за однос изграђених површина, саобраћајно-манипулативних и зелених површина према укупној површини пословног комплекса. 5 ари за пословање 12ари за производни комплекс
	Минимална ширина фронта парцеле :	12м
Максимални индекс заузетости :		- Под објектима и манипулативним површинама 80%
Положај објекта на парцели :		Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“). Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) новог објекта и линије суседне грађевинске парцеле је минимално 3,50м за формирање противпожарног једносмерног пута
Спратност :		производни део: П (једна надземна етажа)приземље са технолошки потребном висином, евентуално П+1 (две надземне етаже)уколико то технолошки процес захтева административно-управни део: максимално По+П+2 (три надземне етаже) дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе
Уређење зелене површине :		Минимално 20% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама.
Архитектонско обликовање и материјализација :		Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45°.
Услови за постојеће објекте :		Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима. Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара. Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом.

Минимални степен комуналне опремљености :	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску, телекомуникациону и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног и индустријског отпада
Остала правила :	Приликом пројектовања придржавати се важећих прописа и норматива за пројектовање ове врсте објеката и прописа за стабилност објеката. На постојећим изграђеним парцелама, које су мање од прописаних дозвољена је реконструкција, доградња или замене објеката до највећег дозвољеног степена заузетости. Могућа је промена намене из стамбене у пословну.
Заштита животне средине :	Обавезно је спровођење поступка процене утицаја за пројекат /објекат/ који је на листи пројеката за које је обавезна процена утицаја или ако надлежни орган одлучи за пројекат који је на листи пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, на основу Уредбе Владе РС о утврђивању листа.

ИНДУСТРИЈА, ПРИВРЕДА И ПОСЛОВАЊЕ

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ		Ц6.1, Ц8.1, Ц9.1, Ц10.1 и Ц10.4
Претежна намена :		индустрија, привреда и пословање
Пратеће намене :		услужно-комерцијалне делатности, производно занатство, складишта, трговина на велико и мало, сервиси, спорт и рекреација, као и објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре и др.
Врста и намена објеката који се могу градити :		Дозвољена је и изградња енергетских, комуналних и осталих инфраструктурних објеката и постројења, уз дефинисање строгих услова заштите животне средине. помоћни објекти у функцији објеката основне намене (складишта, магацини и др)
Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		Слободностојећи
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	15,0 ари
	Минимална ширина фронта парцеле :	20,0 метара
Максимални индекс заузетости :		Под објектима и манипулативним површинама 80%.

Положај објекта на парцели :	Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“).
	Минимална удаљеност објекта од бочних граница парцела износи 5,5 м : • 3,5 м – мин за формирање противпожарног пута једносмерног тока • 2,0 м – за формирање заштитног зеленог појаса
Спратност :	производни део: П (једна надземна етажа)- приземље са технолошки потребном висином, евентуално П+1 (две надземне етаже) уколико то технолошки процес захтева
	административно-управни део: максимално По+П+2 (три надземне етаже)
	висина надзетка поткровне етаже износи максимално 1,6м, рачунајући од коте пода поткровне етаже до висине кровног венца.
	дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже, уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе
Уређење зелене површине :	Минимално 20% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама.
	У границама грађевинске парцеле се подиже заштитни зелени појас према суседним подцелинама и суседним парцелама, минималне ширине 2,0 м.
Архитектонско обликовање и материјализација :	Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси.
	Паркирање свих возила (путничких и теретних) као и потребан манипулативни простор и складишта за оне делатности које имају веће транспортне захтеве, обезбеђује се у границама парцеле.
	Паркирање обезбедити унутар парцеле
Услови за постојеће објекте :	Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима.
	Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара.
	Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени.
	Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом.
Ограђивање :	Све парцеле се могу оградити оградом до максималне висине од 220 цм.
	Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне.
Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску, телекомуникациону и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног и индустријског отпада

Остала правила :	На простору између грађевинске и регулационе линије, као и у случају граничења са непроизводним наменама, формирати појас заштитног зеленила, уз могућност комбиновања са паркинг простором.
	Извршити максимално озелењавање слободних површина, ради заштите од прашине, буке и др. За озелењавање користити аутохтоне биљне врсте које задовољавају критеријуме као што су брз раст, естетске вредности и отпорност на загађиваче.
	Приликом пројектовања придржавати се важећих прописа и норматива за пројектовање ове врсте објеката и прописа за стабилност објеката. Фундирање објеката вршити након прибављања података о геоморфолошким карактеристикама земљишта.
	У складу са Законом о процени утицаја на животну средину и у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, потребно је надлежном органу поднети Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину.
	У студији о процени утицаја на животну средину утврдити неопходне мере заштите животне средине за предметни индустријски објекат или постројење и то: током изградње, током експлоатације и у случају хаварије,
	Објекти који у свом технолошком процесу производе отпадне воде чији ниво загађења прелази допуштени ниво, морају имати своја интерна постројења за пречишћавање отпадних вода (предtretман технолошких отпадних вода).

РОБНО-ТРЖНО-ТРАНСПОРТНЕ ДЕЛАТНОСТИ

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ	Ц10.3
Претежна намена :	делатности у функцији саобраћаја и шпедиције
Пратеће намене и објекти који се могу градити :	контејнерски терминали
	организација међународног транспорта
	паркирање камиона
	складиштење робе
	магацини
	бензинске пумпе
	помоћни објекти у функцији објеката основне намене
	инфраструктурни објекти

Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		Слободностојећи
Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	15,0 ари
	Минимална ширина фронта парцеле :	15,0 метара
Максимални индекс заузетости :		максимално 40 %
Положај објекта на парцели :		Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“).
Спратност :		максимална спратност По+ П + 1 (две надземне етаже)
Услови за изградњу другог објекта на парцели :		дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара
		Минимална удаљеност слободностојећег објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 3,5 м за све врсте објекта што задовољава противпожарне услове.
		Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности, као и објекта за апартмански смештај за привремени боравак чувара, дежурних служби и сл.
Уређење зелене површине :		Минимално 25% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама.
		Зелени заштитни појас мора се обезбедити унутар сопствене парцеле, минималне ширине 3,0 – 3,5 м
Архитектонско обликовање и материјализација :		Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45°.
Услови за постојеће објекте :		Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима.
		Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара.
		Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени.
		Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом.

Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску, телекомуникациону и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног отпада
Ограђивање :	Све парцеле се могу оградити оградом до максималне висине од 220 цм. Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне.

АУТОБУСКИ ТЕРМИНАЛ

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД)ЦЕЛИНЕ	Ц29.2
Претежна намена :	садржаји у функцији аутобуског саобраћаја
Пратеће намене :	услужно-комерцијални садржаји пратећи инфраструктурни објекти остали пратећи садржаји
Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)	Слободностојећи
Максимални индекс заузетости :	- под станичним објектом максималан је 20% - под саобраћајно-манипулативним површинама максималан је 70% - у оквиру њих је планирана изградња перонских надстрешница, контролни објект на улазу и сл. и износи максимално 40% у односу на површину која припада саобраћајно-манипулативним површинама
Положај објекта на парцели :	Објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ“).
Спратност :	максимална спратност По+ П + 2 (три надземне етаже)
Услови за изградњу другог објекта на парцели :	дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара Минимална удаљеност слободностојећег објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 3,5 м за све врсте објекта што задовољава противпожарне услове. Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности, као и објекта за апартмански смештај за привремени боравак чувара, дежурних служби и сл.
Уређење зелене површине :	Минимално 10% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама. Зелени заштитни појас мора се обезбедити унутар сопствене парцеле, минималне ширине 3,0 м
Архитектонско обликовање и материјализација :	Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у

	постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45°.
Услови за постојеће објекте :	Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима.
	Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара.
	Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени.
	Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом.
Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску, мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног отпада
Ограђивање :	Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне.

ЦЕНТРАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ

УРБАНИСТИЧКЕ (ПОД) ЦЕЛИНЕ	Ц3.1, Ц3.5, Ц3.6, Ц8.6, Ц25.2, Ц30.1 и Ц30.3
Претежна намена :	централне функције
Дозвољене намене :	пословање које не угрожава животну средину (ближе одређено у правилима уређења)
	услужно-комерцијални садржаји
	туристички садржаји
	стамбени садржаји
	објекти јавних намена, верски и инфраструктурни објекти
	породични стамбено-пословни или пословно-стамбени објекат
	вишепородични стамбени, стамбено-пословни и пословно-стамбени објекат (минимално 4 стамбене јединице)
	пословни објекат (може се градити као јединствени објекат на парцели или као засебан објекат на парцели са породичним стамбеним објектом)
	помоћни објекти у функцији објеката основне намене
	објекти јавних намена
	верски објекти
	инфраструктурни објекти
Врста и намена објеката чија је изградња забрањена :	Забрањена је изградња свих објеката у којима се обављају делатности које могу да угрозе околне објекте и животну средину буком, вибрацијама, мирисима, гасовима, отпадним водама и другим штетним дејствима, као и објекти који се по архитектонском склопу не уклапају у окружење.

Тип изградње : (објекти на парцели могу бити)		слободно-стојећи
		двојни (објекти на суседним парцелама додирују једну заједничку линију границе парцеле)
		у непрекинутом низу (објекат додирује обе бочне линије грађевинске парцеле)
		у прекинутом низу (објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле)
Услови за парцелацију, препарцелациј у и формирање грађевинске парцеле :	Минимална површина парцеле :	за слободностојећи објекат је 5,0ари
		за двојни је 6,0ари
		за објекте у низу је 3,0ари
	Минимална ширина фронта :	за слободностојећи објекат је 12,0м
		за двојни је 8,0м
		за објекте низу је 6.0м
Максимални индекс заузетости :		50% На постојећим изграђеним грађевинским парцелама чији је индекс заузетости већи од дозвољеног могућа је реконструкција и пренамене постојећих објеката.
Положај објекта на парцели :		Новопланирани објекти се постављају у оквиру дефинисаних грађевинских линија (графички прилог „КАРТА УРБАНИСТИЧКЕ РЕГУЛАЦИЈЕ).
Спратност :		максимално По + П + 2 (три надземне етаже)
		висина назитка поткровне етаже износи максимално 1,6 м , рачунајући од коте пода поткровне етаже до висине кровног венца.
		дозвољена је изградња подрумске или сутеренске етаже, уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе
Услови за изградњу другог објекта на парцели :		дозвољена је изградња другог објекта основне или пратеће намене у оквиру планираних урбанистичких параметара
		Минимална удаљеност слободностојећег објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз ка јавној површини минималне ширине 3,5 м за све врсте објекта што задовољава противпожарне услове.
		Дозвољена је изградња једног помоћног објекта на парцели, приземне спратности
Уређење зелене површине :		минимално 30% површине грађевинске парцеле уредити зеленим површинама
Архитектонско обликовање и материјализација:		Објекте градити од квалитетних, савремених материјала, са циљем постизања већег разреда у смислу енергетске ефикасности. У обликовном смислу објекте уклопити у постојећи амбијент. Кровови обавезно коси , максималног нагиба до 45°.
Услови за постојеће објекте:		- Постојећи објекти могу се реконструисати, адаптирати и санирати у постојећим габаритима. - Постојећи објекти могу бити дограђени уз поштовање планираних урбанистичких параметара. - Постојеће објекте који се налазе у појасу регулације

	планираних саобраћајница уклонити приликом привођења земљишта планираној намени - Постојећи објекти који делом задиру у планирану грађевинску линију, задржавају се уз услов да се доградња врши у складу са планираном грађевинском линијом.
Минимални степен комуналне опремљености:	- обезбеђен излаз на јавни пут - могућност прикључења на електроенергетску и мрежу водовода и канализације - решено одлагање комуналног отпада
Остала правила:	- Приликом пројектовања придржавати се важећих прописа и норматива за пројектовање ове врсте објеката и прописа за стабилност објеката. - На постојећим изграђеним парцелама, које су мање од прописаних дозвољена је реконструкција, доградња или замене објеката до највећег дозвољеног степена заузетости. Могућа је промена намене из стамбене у пословну.

2.2.3.2. Правила грађења за објекте и површине јавне намене

ОБРАЗОВАЊЕ

Основно образовање

- Намена: објекти у функцији основног образовања
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Потребна површина школског простора: 8м²/ученику
- Потребна површина комплекса: 20-25м²/ученику
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етажe)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 40%
- Максимална висина коте венца: 12м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити довољан број паркинг места у складу са условом 1ПМ/1учионица
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- Ограђивање комплекса извршити транспарентном оградом до висине 1.60м
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фондирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- Врсте зеленила које се саде у дворишту школе не смеју да буду крте (врба, бреза и сл.), бодљикаве и отровне врсте. Корисне саднице за ове комплексе су оне са ниском крошњом. Препоручују се фитоцидне здраве врсте. Високо дрвеће не треба садити на јужној страни.
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

Средње образовање

- Намена: објекти у функцији средњег образовања
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Потребна површина школског простора: 8м²/ученику

- Потребна површина комплекса: 20-25м²/ученику
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етажe)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 40%
- Максимална висина коте венца: 12м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити довољан број паркинг места у складу са условом 1ПМ/1учионица
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- Ограђивање комплекса извршити транспарентном оградом до висине 1.60м
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- Врсте зеленила које се саде у дворишту школа не смеју да буду крте (врба, бреза и сл.), бодљикаве и отровне врсте. Корисне саднице за ове комплексе су оне са ниском крошњом. Препоручују се фитоцидне здраве врсте. Високо дрвеће не треба садити на јужној страни.
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

- Намена: објекти у функцији примарне и секундарне здравствене заштите
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етажe)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 40%
- Максимална висина коте венца: 12м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места у оквиру сопствене парцеле, а део на јавном паркинг простору
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- При доградњи корисног простора водити рачуна о функционалној повезаности са постојећим објектом
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Дечија заштита

- Намена: објекти у функцији дечије заштите са потребним садржајима (простори за игру деце на отвореном)
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Потребна површина изграђеног простора: 6-8м²/детету
- Потребна површина комплекса: 30-35м²/детету

- Максимална спратност: По+П+1+Пк (три надземне етажe)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 40%
- Максимална висина коте венца: 11м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места на сопственој парцели, а део у оквиру јавног паркинг простора
- Минимални степен озелењавања парцеле је 25%
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- Ограђивање комплекса извршити транспаретном оградом до висине 1.60м
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- Врсте зеленила које се саде у дворишту дечје установе не смеју да буду крте (врба, бреза и сл.), бодљикаве и отровне врсте. Корисне саднице за ове комплексе су оне са ниском крошњом. Препоручују се фитоцидне здраве врсте (најчешће четинари). Високо дрвеће не треба садити на јужној страни.
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

Социјална заштита одраслих

- Намена: објекти у функцији социјалне заштите одраслих
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етажe)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 30%
- Максимална висина коте венца: 12м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити паркинг простор на сопственој парцели
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- Ограђивање комплекса извршити транспаретном оградом до висине 1.60м
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

Стамбена подршка

- Намена: објекти у функцији стамбене подршке
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+3 (четири надземне етажe)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 40%
- Максимална висина коте венца: 12м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити паркинг простор на сопственој парцели
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем

- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- Ограђивање комплекса извршити транспаретном оградом до висине 1.60м
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Условe и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

КУЛТУРА

- Намена: објекти у функцији културе
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етаже)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 50%
- Максимална висина коте венца: 12 м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места на сопственој парцели, а део у оквиру јавног паркинг простора
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45% При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Условe и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

УПРАВА И АДМИНИСТРАЦИЈА

- Намена: објекти у функцији управе и администрације
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+3 (четири надземне етаже)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 40%
- Максимална висина коте венца: 12 м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места на сопственој парцели, а део у оквиру јавног паркинг простора
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Условe и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Градски спортски центар

- Намена: објекти отвореног и затвореног типа у функцији спорта и рекреације у оквиру градског спортског центра са пратећим и комерцијалним садржајима
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етаже)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 80%
- Максимална висина коте венца: 12 м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места на сопственој парцели, а део у оквиру јавног паркинг простора
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Условне и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

Локални спортски центар

- Намена: објекти отвореног и затвореног типа у функцији спорта и рекреације локалног карактера са пратећим и комерцијалним садржајима
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етаже)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 80%
- Максимална висина коте венца: 12 м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места на сопственој парцели, а део у оквиру јавног паркинг простора
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Условне и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

Специјализован спортско-рекреативни центар

- Намена: објекти специјализованих садржаја у функцији спорта и рекреације са пратећим садржајима (аква парк, базени, терени за голф, тенис, шеталишта, трим стазе, и сл.)
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: П+1 (две надземне етаже)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 60%
- Максимална висина коте венца: 9 м

- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места на сопственој парцели, а део у оквиру јавног паркинг простора
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ

Зелена пијаца

- Намена: објекти у функцији зелене и робне пијаце и пратећих комуналних и комерцијалних делатности
- Тип изградње: нов објекат типа затворене тржнице у комбинацији са надкривеним отвореном простором уз могућност изградње јавне гараже у сутерену објекта;
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етаже)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 50%
- Максимална висина коте венца: 12 м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места на сопственој парцели, а део у оквиру јавног паркинг простора
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом
- За уређење и изградњу комплекса обавезна је израда урбанистичког пројекта.

Гробља

- Намена: објекти у функцији гробља – простор за сахрањивање, заштитно зеленило, саобраћајне површине и пратећи садржаји.
- Изградња гробља вршиће се етапно, уз услов да реализација мора бити континуална и без остављања празних гробних места.
- Гробље чине гробне површи подељене у две целине у којима се налазе алеје са по 2 реда гробница. У њима се планира изградња појединачних, двојних, и тројних и већих гробница.
- Планирана величина гробног места је 260x120cm, са међусобним одстојањем од 60cm, и ширином пролаза између алеја од 120cm. Димензије двојне гробнице су 150x260cm, а тројне 210x260cm.;
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“.

- Максимална спратност пратећих објеката је П+Пк (две надземне етаже), а планирано је да се остваре адаптацијом и реконструкцијом постојећих објеката на парцели и изградњом објекта цркве и капеле.
- Максимални индекс заузетости гробним местима: 60%.
- Минимални индекс заузетости заштитним зеленилом: 20%.
- Максимални индекс заузетости другим садржајима: 20%.
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице.
- Ширина главне приступне саобраћајнице је 4м са окретницом за потребе службе одржавања гробља.
- Објекте извести од чврстог грађевинског материјала, масивне градње са вертикалним и хоризонталним серклажима. Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем.
- За заштитно зеленило између гробних поља и јавних комуникација, као и између суседних парцела са другом наменом, минималне ширине 10м, предвидети комбинацију ниског и високог растиња.
- Цео комплекс оградити металном, озелењеном оградом, а део границе ка парцелама становања оградити зиданом оградом висине 3м.
- Обезбедити паркинг простор на сопственој парцели, а ван ограђеног дела гробља.
- Кровови пратећих објеката треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%.
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања.
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

Ватрогасна станица

- Намена: објекти у функцији комуналних делатности-ватрогасни дом
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етаже)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 40%
- Максимална висина коте венца: 12 м
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обезбедити део паркинг места на сопственој парцели, а део у оквиру јавног паркинг простора
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Кровови треба да буду обавезно у нагибу, са максималним нагибом од 45%
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом.

Прихватилиште паса и мачака

- Дозвољена намена – објекти у функцији прихватилишта за псе и мачке луталице и пратећих комуналних и комерцијалних делатности.
- Тип изградње- изградња новог објекта или доградња постојећег.
- Максимална спратност објеката је П+1 (две надземне етаже)

- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле је 50%.
- Приступ комплексу остварити са јавне саобраћајнице.
- За паркирање користити постојећи паркинг простор комуналног предузећа.
- Унутар комплекса постојећи прилазни пут асфалтирати и уредити зелене површине (насипање земље, садња траве и садња украсног дрвећа).
- При пројектовању придржавати се Правилника о условима које морају да испуњавају прихватилишта и пансиони за животиње (Сл.гласник РС бр.19/12), као и других важећих прописа за ову врсту објеката.

Јавни тоалет

- Намена: објекат WC, за јавну употребу, са предпростором и довољним бројем кабина у два одвојена простора за мушкарце и жене, као и кабином за инвалиде и простором за службено особље.
- Објекат је могуће изградити као посебан или у склопу друге намене
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: П+0 (једна надземна етажа)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 80%
- Максималан степен изграђености гр. парцеле: 0.8-1.2
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Обавезно је остављање светлих отвора и отвора за вентилацију у кровном делу објекта
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- Слободан простор око објекта уредити комбинацијом поплочавања и зеленила
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом
- За уређење и изградњу комплекса обавезна је израда урбанистичког пројекта.

Јавна паркинг гаража

- Намена: објекат за гаражирање возила, за јавну употребу, са пратећим услужним, комерцијалним и спортским садржајима.
- У оквиру овог објекта или уз њега могуће је изградити јавни WC,
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“
- Максимална спратност: По+П+2 (три надземне етаже)
- Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле: 70%
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Дозвољена је изградња и више подземних етажа уколико то дозвољавају геомеханички и хидротехнички услови
- Ширина улаза и излаза је минимално 2.5м за један ток кретања возила
- За гараже од преко 500м² корисне површине потребно је предвидети резервни излаз за возила
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објеката. Услове и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица

- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом
- За уређење и изградњу комплекса обавезна је израда урбанистичког пројекта.

Паркинг теретних возила

- Намена: паркинг за теретна возила. Осим паркинга, овде се могу наћи и објекти у којима ће бити смештене службене просторије особља: контролне и благајничке просторије, просторије за обезбеђење, санитарне просторије и техничке просторије за инсталациону опрему, као и други пратећи садржаји.
- Положај грађевинске линије: у складу са графичким прилогом „Карта урбанистичке регулације“. Манипулативне површине и паркинзи се могу постављати и изван зоне градње.
- Максимална спратност објекта: П+1 (две надземне етаже)
- Максимални индекс заузетости грађевинске парцеле је **10%**. Максимална заузетост парцеле је **90%** (рачунајући објекте, све површине на отвореном и платое са саобраћајницама, манипулативним површинама и паркинзима). Проценат учешћа зеленила у склопу ове зоне је **мин 10%**.
- Приступ комплексу предвиђен је са јавне саобраћајнице
- Избор материјала за изградњу и обликовање треба да буде у складу са наменом простора и окружењем
- При пројектовању придржавати се свих важећих прописа за пројектовање ове врсте објекта. Условне и начин фундирања прилагодити резултатима детаљних геолошких истраживања
- При пројектовању морају се испоштовати сви услови за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица
- Ограђивање је могуће и то транспарентном оградом, минимум 1,4 m висине. Ограђивање је могуће и живом зеленом оградом или простор према површинама јавне намене оставити неограђеним
- За потребе формирања грађевинске парцеле извршити парцелацију, односно препарцелацију у складу са законом
- За уређење и изградњу комплекса обавезна је израда урбанистичког пројекта.

2.2.3.3. Правила грађења на водном земљишту

Водно земљиште дефинисано је регулационом линијом планираних одбрамбених бедема река Скрапеж и Ђетиње, односно границом парцела водног земљишта. Предвиђена је регулација осталих водотокова, потока и отворених канала. За потребе њихове регулације могућа је израда планова детаљне регулације.

Регулацију свих водотокова извршити у оквиру планом опредељених површина а у складу са хидролошким подацима за сваки од водотокова.

За водотокове који су делимично регулисани даљу регулацију извршити на већ започет начин.

Приликом регулације посебну пажњу обратити на места уливања у већ регулисане водотокове.

Водно земљиште користи се у складу са *Законом о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон)* на начин којим се не угрожавају природна својства воде, приобално земљиште, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

На водном земљишту је:

- забрањена изградња сталних објекта (кућа за одмор, индустријских и других објекта) чије отпадне материје могу загадити воду и земљиште или угрозити безбедност водопривредне инфраструктуре и које ометају развој водне инфраструктуре и одржавање објекта;

- дозвољена изградња објеката компатибилних водном земљишту под условом да се у пројектовању и извођењу обезбеди каналисање и пречишћавање отпадних вода у складу са стандардима прописаним законом;
- дозвољена изградња објеката за рекреацију и туризам под условима заштите животне средине у складу са законом; и
- неопходно да сви постојећи објекти обезбеде каналисање и пречишћавање отпадних вода у складу са законом.

2.2.3.4. Правила грађења на пољопривредном земљишту

Пољопривредно земљиште се састоји од површина намењених пољопривредној производњи: оранице, баште, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, плантаже, расадници, стакленици и пластеници, рибњаци, вишегодишњи засади и сл.

На пољопривредном земљишту је могућа изградња само под одређеним условима:

- На пољопривредном земљишту на коме је завршена комасација не може се вршити изградња објеката и подизање вишегодишњих засада и усева на комасационом подручју (чл. 36 Закона о пољопривредном земљишту - "Сл. гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008 - др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 - др. закон);
- Претварање пољопривредног земљишта у грађевинско земљиште је могуће само израдом Плана детаљне регулације;
- За изградњу објеката у функцији пољопривредне производње, чувања, прераде и пласмана пољопривредних производа: магацини репроматеријала (семе, вештачка ђубрива, саднице и сл.), објекти за смештај пољопривредне механизације, објекти за производњу воћа и поврћа у затвореном простору (стакленици, пластеници), објекти за производњу гљива, рибњаци, сушаре за воће и поврће, хладњаче, објекти за финалну прераду пољопривредних производа и објекти намењени за интензиван узгој стоке и перади (фарме, кланице и сл.) дозвољена је изградња без промене намене пољопривредног земљишта у складу са чл.26 Закона о пољопривредном земљишту ("Сл. гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008 - др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 - др. закон);
- У случају формирања зона повременог становања (викенд становања), зона се не може формирати за мање од десет објеката и за њу је обавезна израда Плана детаљне регулације;
- Изградња мреже и објеката инфраструктуре као и објеката у функцији објеката инфраструктуре је дозвољена у коридорима саобраћајница уз сагласност надлежног предузећа за путеве;
- Објекти туристичких и пратећих садржаја на парцелама непосредно наслоњеним на саобраћајницу, површине максимално до 0,5 ha, са решеним приступом на јавну саобраћајну површину, израдом Урбанистичког пројекта.
Становање је дозвољено само као пратећа намена, за властите потребе, уз основну намену на парцели са површином габарита стамбеног објекта, или дела, до 10% од укупно дозвољеног индекса заузетости на парцели.
- Стамбени објекти у функцији пољопривредне производње, изван грађевинског подручја, могу се градити само за властите потребе у функцији обављања пољопривредне делатности;
- Без промене намене пољопривредног земљишта, дозвољена је изградња или реконструкција породичног стамбеног објекта пољопривредног домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства највише до 200 m² стамбеног простора.

● **Објекти и комплекси примарне пољопривредне производње**

У оквиру пољопривредног земљишта друге намене не смеју да угрозе основну намену, односно пољопривреду, могу се дозволити само компатибилне намене као допунске основној намени простора – пољопривреди.

Величина производног комплекса утврђује се зависно од врсте и интензитета производње. За све пољопривредне производне комплексе на површинама већим од 0,5 ha потребна је израда одговарајуће планске или техничке документације.

Објекти намењени пољопривредној производњи су слободностојећи објекти или групације објеката међусобно функционално повезаних.

Табела: Оптимална величина парцеле за производне комплексе (објекте и пољопривредне културе која се узгајају)

пољопривредни објекти	оптимална потребна површина
виноград и објекти на поседу	0,5 ha
расадник цвећа и објекти	0,5 ha
воћњак или повртњак и објекти	1 ha
ратарска производња и објекти	2 ha
сточна фарма	5 ha

Ћумуране

-Објекти морају бити удаљени најмање 1000 m од границе грађевинских подручја насеља стамбене и мешовите намене, грађевинских подручја насеља мешовите и јавне намене, односно објекти морају бити удаљени најмање 200 m од руба шуме;

-Објекти морају бити изграђени у зони тако да струје ветрова односе настале гасове и буку у правцу супротном од грађевинских подручја насеља стамбене и мешовите намене, односно грађевинских подручја насеља мешовите и јавне намене;

- Постројење мора бити изграђено на начин којим се потпуно спречава процуривања било каквих отпадних вода и течности из постројења у земљиште, подземне воде или површинске водотокове, као и мешање отпадних вода са водама од атмосферских падавина;

- Гасови се морају испуштати на контролисан начин на врху постројења;

- Складиште производа, места за претовар и паковање производа извести као затворена, ради спречавања емисије прашкастих материја.

У случају постојећих објеката за производњу ћумура, који су удаљени мање од 1000 метара од границе грађевинских подручја насеља стамбене и мешовите намене, односно грађевинских подручја насеља мешовите и јавне намене, налаже се прибављање резултата мерења нивоа чађи у ваздуху.

○ **Урбанистички параметри**

Дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је:

- за производне пољопривредне комплексе максимално 30%
- за туристичко-услугне намене максимално 40%
- за објекте повремених становања максимално 20%
- за рурално становање (пољопривредна домаћинства) по ободу грађевинског подручја по правилима датим у урбанистичком плану за зону становања на коју се парцела непосредно наслања.

Монтажно-демонтажни објекти (стакленици, пластеници, кошеви, настрешнице и сл.) се не обрачунавају индексом заузетости.

Дозвољена спратност објеката је:

- за производне објекте у складу са производним процесом
- за туристичко-услугне садржаје максимална спратност је По+П+2+Пк (четири надземне етажe)
- за објекте повременог становања максимална спратност је По+П+1 (три надземне етажe)
- за објекте руралног становања максимална спратност је По+П+1+Пк (три надземне етажe)

Положај објекта и позиционирање производног комплекса

Минимална заштитна растојања која се морају испоштовати при формирању нових производних комплекса или објеката за пољопривредну производњу су:

- од насељеног места – грађевинског подручја 500,0 м', у случају интензивнијег коришћења хемикалија-пестицида не мање од 800,0 м'
- од водотокова 100,0 м'
- од државних путева 200,0 м'

Минимална заштитна одстојања између границе комплекса сточне фарме и објеката у суседству су:

- од стамбених зграда, државних путева, као и речних токова – 200,0 м'
- од изворишта водоснабдевања - 800,0 м'.

Наведена растојања могу бити и већа ако то покаже процена утицаја на животну средину за фарме са преко 500 условних грла.

Минимални капацитет основне производње уз који може да се одобри изградња објекта примарне дораде или прераде (кланица, хладњача, и сл.) износи 100 условних грла.

2.2.3.5. Правила грађења на шумском земљишту

На шумском земљишту се не дозвољава изградња која би угрозила основну намену простора. Промена намена шума и шумског земљишта дефинисана је чланом 10 Закона о шумама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018 - др. закон).

Планом развоја шумског подручја мора бити утврђена свака промена намене шумског земљишта.

Планирана техничка инфраструктура остаје у коридорима постојећих саобраћајница са минималним угрожавањем шумског земљишта. За формирање заштитних шумских појасева на контакту:

- изграђених стамбених зона и планираних привредних зона
- зона планираних за стамбену изградњу и планираних радних зона и
- канала и планираних привредних зона
- минимална ширина је 10,0 м' и то увек у оквиру нестамбених намена.

Објекти који могу да се граде на шумском земљишту, али искључиво на **непошумљеним површинама** (чистине, пропланци, девастиране површине уз пут и сл.) су:

- објекти за туристичко-рекреативне сврхе;
- пратећи објекти (шанк-барови, настрешнице, одморишта, просторије за опрему и сл.) и објекти за одржавање и експлоатацију шума;
- партерно уређење (одморишта, стазе и сл.).

За изградњу објеката и уређење површина обавезно употребљавати искључиво природне материјале (дрво, камен, шиндра) и традиционалне форме у склађене са окружењем.

Пратећи објекти (шанк-барови, одморишта, просторије за опрему и сл.) могу бити површине до 40 m², максималне спратности П+Пк (две надземне етаже).

Највеће дозвољене висине настрешница су 7 m'.

Објекти за туристичко-рекреативне сврхе могу бити максималне површине 400 m², максималне спратности П+1 (две надземне етаже) (уз услов да је изградња ових објеката утврђена планом развоја шумског подручја).

Код материјализације објеката изграђених у функцији туризма, рекреације и ловства генерална сугестија је коришћење традиционалних материјала, карактеристичних за народно градитељство овог краја. Ипак, не заобићи и решења која би била огледало времена у коме настају, имајући у виду морфологију терена и окружење.

Правила за коришћење, уређење и заштиту ловишта су:

- санитарни лов у циљу очувања оптималне бројности животиња и спречавања заразних болести;
- забрану свих делатности које мењају услове станишта,
- заштиту ретких и проређених врста дивљачи,
- гајење главних гајених врста дивљачи (јелен обичан, срна, дивља свиња и фазан) и споредних врста дивљачи на "природан" начин за отворена ловишта, до постизања економског капацитета,
- заштиту дивљачи од болести, предатора, криволова и елементарних непогода (поплава), и
- уређивање ловишта изградњом ловно-техничких објеката, ловних објеката, одржавање просека, ловних путева и комуникација у ловишту.

У ловиштима предвидети и:

- изградњу ловно-техничких објеката у зависности од бројног стања дивљачи, а градити их од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта,
- ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења и заштите и лова дивљачи,
- изградњу ловно - производних објеката и
- подизање ремиза на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи.

2.2.4. Правила за изградњу мреже и објеката саобраћајне инфраструктуре

Планом су дефинисане границе у оквиру којих се мора предвидети техничко решење трасе. Границе су оријентационе али је омогућено да се даљом разрадом решења трасе, кроз техничку документацију, унапреде поједина решења дата у плану (у оквиру дефинисане границе) у циљу побољшања саобраћајних ефеката, инфраструктурних решења и рационализације трошкова изградње планиране саобраћајнице.

Урбанистичко решење саобраћајних површина, односно регулационе ширине и нивелациони елементи, као и попречни профили за постојеће и планиране саобраћајнице приказани су у графичком прилогу „Карта саобраћаја“, са аналитичко-геодетским и свим осталим елементима неопходним за изграду техничке документације за саобраћајнице.

Све елементе попречног профила саобраћајних површина који се функционално разликују раздвојити нивелационо елементима за извођење ивичних линија .

Инжењерско-геолошке карактеристике терена захтевају примену адекватних санационих мера при изградњи саобраћајница. Такође, топографске карактеристике терена захтевају и пројектовање потпорно – обложних конструкција, тако да је потребно тачну диспозицију потпорних зидова (димензије, врста, нагиб), димензионисати кроз израду детаљних геолошких истраживања за потребе саобраћајница.

Елементе коловозне конструкције (број слојева, дебљину слојева, носивост и сл.) одредити према инжењерско-геолошким карактеристикама тла и очекиваном саобраћајном оптерећењу.

РЕГУЛАЦИЈА

Спољна мрежа

- **Обилазница** - саобраћајне траке 2 x 3,50 м + ивичне траке 2 x 0,35 м + банке (берме) 2 x 1,50 м, укупно 10,70 м.

Код ове саобраћајнице потребно је планирати додатну ширину регулационог појаса који би се користио за елементе саобраћајнице (косине насипа и усека, потпорне и обложне зидове и друге садржаје који излазе из попречног профила, али су саставни део саобраћајнице и не би смели да се налазе ван регулације). Укупна ширина регулације је променљива и дата је на графичком прилогу. Намена ове саобраћајнице је изразито транзитна, али се обзиром на положај у оквиру ПГР - а дозвољава могућност директног приступа за пратеће садржаје пута и веће комплексе у главном по принципу улив - излив.

Регулација ових саобраћајница приказана је на графичком прилогу.

Коловозну конструкцију ових саобраћајница обавезно пројектовати као конструкцију савременог типа димензионисану у складу са планираним саобраћајним оптерећењем и испитаним геомеханичким карактеристикама тла, чиме би се дефинисала оптимална коловозна конструкција.

Оивичење пешачких површина радити високим бетонским и каменим ивичњацима. У зони оивичених делова саобраћајнице одводњавање решавати системом сливника и атмосферске канализације. Ван потеза са пешачким површинама дозвољава се могућност одводњавања гравитационо преко банака и путних канала. Пешачке површине - тротоаре градити са застором који је поплочан или асфалтиран са попречним нагибом ка коловозу.

Унутрашња мрежа

- **Градска саобраћајница (ГС I)** - саобраћајне траке 2 x 3,25 м + ивичне разделне траке 2 x 1,64 м + пешачке стазе 2 x 3,00 м, укупно 16,50 м.
- **Градска саобраћајница (ГС II)** - саобраћајне траке 2 x 3,25 м + ивичне разделне траке 2 x 1,39 м + пешачке стазе 2 x 2,00 м, укупно 14,00 м.
- **Градска саобраћајница (ГС III)** - саобраћајне траке 2 x 3,25 м + пешачке стазе 2 x 1,60 м, укупно 10,06 м.

Ове саобраћајнице дају оптималне услове за кретање свих учесника у саобраћају са минималним међусобним ометањима. У ивичном разделном појасу могуће је формирање аутобуских стајалишта са свим потребним садржајима, зеленила, зауставних трака, трака за лева скретања и др. Код ове саобраћајнице захваљујући широким ивичним разделним тракама са високим и партерним зеленилом, утицаји саобраћаја на околне садржаје сведени су на минимум. Примарна планирана улога ове саобраћајнице је транзитна за саобраћај унутар насеља, али се за објекте пратећих садржаја саобраћајница (као што су станице за снабдевање горивом, објекти услуге одржавања возила и слично) дозвољава могућност директног приступа са ове саобраћајнице.

Регулација градских саобраћајница приказана је на графичком прилогу.

Коловозну конструкцију ових саобраћајница обавезно пројектовати као конструкцију савременог типа димензионисану у складу са планираним саобраћајним оптерећењем и испитаним геомеханичким карактеристикама тла, чиме би се дефинисала оптимална коловозна конструкција.

Оивичење пешачких површина радити високим бетонским и каменим ивичњацима. У зони оивичених делова саобраћајнице одводњавање решавати системом сливника и атмосферске канализације.

Пешачке површине - тротоаре градити са застором који је поплочан или асфалтиран са попречним нагибом ка коловозу.

- **Сабирна улица (СУ I) - саобраћајне траке 2 x 3,00 м + ивичне разделне траке 2 x 2 м + пешачке стазе 2 x 2,00 м, укупно 14,00 м.**
- **Сабирна улица (СУ II) - саобраћајне траке 2 x 3,00 м + ивичне разделне траке 2 x 1,5 м + пешачке стазе 2 x 1,5 м, укупно 12,00 м.**
- **Сабирна улица (СУ III) - саобраћајне траке 2 x 3,00 м + пешачке стазе 2 x 1,50 м, укупно 9,00 м.**

Ове улице имају доминантну сабирну и приступну функцију. У просторно ограниченим условима у којима се ове улица граде не треба рачунати са проширењем регулације мимо планираног попречног профила. Планирана проширења (углавном за потребе изградње тротоара) треба да допринесу безбедности кратања пешака.

Коловозну конструкцију ових саобраћајница обавезно пројектовати као конструкцију савременог типа димензионисану у складу са планираним саобраћајним оптерећењем и испитаним геомеханичким карактеристикама тла, чиме би се дефинисала оптимална коловозна конструкција.

Оивичење пешачких површина радити високим бетонским и каменим ивичњацима. У зони оивичених делова саобраћајнице одводњавање решавати системом сливника и атмосферске канализације.

Пешачке површине - тротоаре градити са застором који је поплочан или асфалтиран са попречним нагибом ка коловозу.

Регулација сабирних саобраћајница приказана је на графичком прилогу.

- **Приступне улице (ПУ) - саобраћајне траке 2 x 2,75 м + пешачке стазе 2 x 1,50 м, укупно 8,50 м.**

У склопу секундарне уличне мреже ПГР - а овај попречни профил примењен као стандардни. Изузетно у ситуацијама када то просторни услови дозвољавају (без потребе да се заузимају суседне парцеле) у садржају попречног профила ових улица могу се формирати и простори за паркирање и улично зеленило. За саобраћајнице преузете из постојеће планске документације (стечена обавеза) минимална ширина је 5.00 метара.

Планирана намена ових улица је изразито приступна, али се не искључује појава сабирне улоге на кратким потезима. Ситуационо и нивелационо оне потврђују постојеће трасе и регулације се дају за потребна проширења. На новопланираним деоницама у тежим топографским условима даје се могућност проширења регулације као што је то приказано на графичком прилогу.

Коловозну конструкцију ових улица пројектовати као конструкцију савременог (асфалтног) типа, а на основу података о карактеристикама терена, стању постојећег коловоза (у колико постоји) за лако саобраћајно оптерећење. Оивичење радити од стандардних камених или бетонских ивичњака максимално прилагођених прилазима околним локацијама. Одводњавање вршити преко сливника и система атмосферске канализације.

Конструкцију тротоара радити асфалтирањем или поплочавањем.

Регулација приступних улица приказана је на графичком прилогу.

- **Бициклистичка стаза (БС) - саобраћајне траке 2 x 1,50 м + банке (берме) 2 x 0,70 м, укупно 4,40 м.**

Како само име каже, ова саобраћајница намењена је саобраћају бициклиста углавном рекреативном. Могуће је да ће на појединим деловима постојати и веома велики пешачки саобраћај, али обзиром на брзине кретања бициклиста, ово је прихватљиво.

Коловозну конструкцију ове саобраћајнице пројектовати као конструкцију савременог (асфалтног) типа, а на основу података о карактеристикама терена. Дозвољава се могућност одводњавања гравитационо преко банкина и одводних канала.

НИВЕЛАЦИЈА

Нивелету саобраћајница радити на основу кота датих у графичким прилозима, а које треба третирати као оријентационе приликом пројектовања. С обзиром да је у питању надоградња и модернизација постојеће уличне мреже, као и пројектовање нових

саобраћајница, потребно је водити рачуна о постојећим котама, како саобраћајница, тако и о котама улаза у парцеле и објекте приликом комплетирања мреже.

Нивелацију земљишта, односно парцела које нису јавног карактера усагласити са висинским решењем саобраћајница утврђених као јавне површине.

Нивелационо, новопланиране саобраћајнице су уклопљене на местима укрштања са већ постојећим саобраћајницама, док су на преосталим деловима одређене на основу топографије терена и планираних објеката.

У нивелационом смислу, код потврђивања траса постојећих саобраћајница задржане су углавном постојеће висинске коте. Највећа одступања од постојећег терена планирана су у зонама нових мостова. Пре дефинисања диспозиције (висине доње ивице конструкције, распона, броја стубова у кориту) мостова треба извршити прорачуне протицаја меродавних вода испод мостова. У зонама планираних мостова дате су могућности проширеног појаса регулације обзиром на потребу да се могу сместити доста високи приступни насипи као последица подизања конструкција мостова на безбедну висину обзиром на коте меродавне воде у водотоцима.

Максимални подужни нагиби у зависности од ранга саобраћајнице износе за:

- главну градску саобраћајницу 7%
- градску саобраћајницу 10%
- сабирну улицу 12%
- приступну улицу 14%

У случају секундарних саобраћајница – сабирних и приступних улица, максимални нагиби иду до 12 % (14%), а изузетно и више у случајевима када су потврђиване постојеће приступне улице поред којих су већ изграђени објекти са својим приступима.

ПРАВИЛА ЗА ДРЖАВНЕ ПУТЕВЕ

Око државних путева првог реда планиран је заштитни појас и појас контролисане градње, на основу чл.28, 29 и 30. Закона о јавним путевима тако да први садржај објеката високоградње, морају бити удаљени минимално 20,00 m од ивице земљишног појаса, уз обезбеђење приоритета безбедног одвијања саобраћаја на предметном државном путу.

Правила за постављање инсталација уз државне путеве

У делу грађевинског земљишта поред државног пута могуће је градити инфраструктуру (електро инсталације, ПТТ, гасне инсталације, водоводне и канализационе инсталације и слично) по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута која садржи саобраћајно-техничке услове.

Инсталације се могу планирати на катастарским парцелама које се воде као јавно добро путеви – својина Републике Србије, и на којима се ЈП“ Путеви Србије“ води као корисник или је правни следбеник корисника.

Општи услови за постављање предметних инсталација:

- Траса предметних инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод пута.

Услови за укрштање инсталација са државним путем:

- Да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви.
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,00 m са сваке стране.
- Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35m

- Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,00м.

Услови за паралелно вођење инсталација:

- Инсталације планирати на удаљености минимално 3,00 m од крајње тачке попречног профила – ножице насипа трупа пута, или спољње ивице путног канала за одводњавање, (изузетно ивице реконструисаног коловоза уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза.

Правила за прикључке на државне путеве

- Предвидети резервацију грађевинског земљишта за потребе изградње додатних саобраћајних трака за убрзање, успорење и лева скретања у зони прикључка
- Саобраћајни прикључак објекта (бензинске станице, пословни, комерцијални комплекси и др.) на државни пут првог реда подразумева примену трака за успорење и убрзање, срачунатих према рачунској брзини на путу. Услови се формирају узимајући у обзир сваку локацију понаособ као и просторне и урбанистичке карактеристике ширег подручја
- Саобраћајни прикључак из претходног става, којим се врши повезивање на државни пут првог реда који пролази урбаном средином, предвиђа се уместо траке за успорење, манипулативна трака за излив са државног пута, дужине довољне да прихвати прописани број меродавних возила, док се трака за убрзање изоставља.

Правила за бициклистичке и пешачке стазе

Планирање и пројектовање бициклистичких и пешачких стаза поред државних путева мора бити са:

- Са адекватном – стандардима утврђеном грађевинском конструкцијом која задовољава одредбе утврђене тачкама 7.1.2, 7.4.3 и 7.4.4 Правилника о основним условима које јавни путеви изван насеља и њихови елементи морају да испуњавају са глешта безбедности саобраћаја
- Са удаљењем слободног профила бициклистичке и пешачке стазе од ивице коловоза предметног пута од 1,5 м (ширина банке предивног пута)
- Са обезбеђењем приступа бициклистичке и пешачке стазе до постојећих или пројектом утврђених бициклистичких и пешачких прелаза на предметном путу
- Са саобраћајном анализом постојећег и перспективног бициклистичког и пешачког саобраћаја и саобраћаја возила на предметном путу, у циљу утврђивања постојећих и перспективних пешачких прелаза на којима је потребно обезбедити позивне пешачке семафоре , или упозоравајућу светлосну сигнализацију.

Правила градње коловоза, колско-пешачких стаза и паркинга

- У условима и пројектима, изградњу коловоза планирати од савремених материјала и са савременим коловозним конструкцијама према важећим стандардима са зазором од асфалта, калдрме или камених плоча у зависности од решења пројектанта.
- Коловозну конструкцију потребно је прилагодити рангу саобраћајнице и потребном осовинском оптерећењу и датим важећим стандардима и законима

- Нивелета коловоза мора бити прилагођена датом нивелационом решењу, постојећем терену и изграђеном коловозу са којим се повезује планирани коловоз.
- Саобраћајнице пројектовати са једностраним попречним нагибом од 2% (за коловоз у правцу). За коловозе у кривини максимални попречни нагиб је 6%. Све паркинге радити са попречним нагибом 2%-4% према коловозу.
- Оивичење коловоза радити од бетонских ивичњака 18/24цм. На улазима у дворишта и на прелазима оивичења радити од упуштених (оборених) ивичњака и рампама прописаним за хендикепирана лица.
- Тротоаре, посебне пешачке или бицикличке стазе радити са зазором од бетонских полигоналних плоча, бетона или неког другог материјала по избору пројектанта.
- Тротоари и пешачке стазе, пешачки прелази и друге површине у оквиру улица, по којима се крећу и лица са посебним потребама у простору треба да су међусобно повезани и прилагођени за неометано кретање. Нагиби не могу бити већи од 5% (1:20), а изузетно 8,3% (1:12). Највиши попречни нагиб уличних тротоара и пешачких стаза управно на правац кретања износи 2%.
- Приликом планирања и пројектовања површина и објеката јавне намене (тротоари и пешачке стазе, пешачки прелази, стајалишта јавног превоза, прилази до објеката хоризонталне и вертикалне комуникације у јавним и стамбеним објектима) морају се обезбедити услови приступачности особама са посебним потребама (деци, старим, хендикепираним и инвалидним особама) у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Сл. Гласник РС", бр. 22/15), као и осталим важећим прописима, нормативима и стандардима који регулишу ову област.
- За приступ и кретање инвалидних лица, неопходно је предвидети стазе са рампама на местима денивелације између разних категорија саобраћајних површина.
- Зеленило дуж саобраћајница формирати тако да не омета прегледност и не угрожава безбедност саобраћаја. Власник земљишта, које се налази у зони потребне прегледности, дужан је да на захтев управљача јавног пута, уклони засаде, дрвеће и ограде и тако обезбеди прегледност.
- Коловозну конструкцију за све саобраћајнице срачунати на основу ранга саобраћајнице, односно претпостављеног саобраћајног оптерећења за период од 20 год. и геолошко-геомеханичког елабората из којег се види носивост постељице природног терена.
- Све елементе попречног профила који се међусобно функционално разликују одвојити одговарајућим елементима, као и поставити одговарајућу саобраћајну сигнализацију (хоризонтална и вертикална).
- Препоручене су регулационе ширине за:
 - тротоаре и пешачке стазе..... 1,5 м
 - бицикличке стазе једносмерне..... 1,0-1,5 м
 - бицикличке стазе двосмерне..... 2,0 -3,0м
- Подземне трасе главних водова комуналне инфраструктуре смештене су у регулационим профилима саобраћајница (водоснабдевање, кишна и фекална канализација, кабловски водови ел.енергије, ТТ инсталација, топлроводи, гас).

Пре извођења саобраћајница извести све потребне уличне инсталације које су предвиђене планом, а налазе се у попречном профилу.

2.2.5. Правила за изградњу мреже и објеката јавне комуналне инфраструктуре

2.2.5.1. Правила за изградњу мреже и објеката хидротехничке инфраструктуре

Трасе водоводних и инсталација фекалне канализације трасирати супротним странама коловоза.

Трасе фекалних колектора и сабирне канализационе мреже водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама.

Трасе атмосферских колектора и сабирне канализационе мреже водити постојећим и планираним саобраћајницама по правилу осовином коловоза и по потреби зеленим површинама.

Нову кишну канализацију упоредо изводити са реконструкцијом улица.

Хоризонтално растојање између водоводних и канализационих цеви и зграда, дрвореда и других затечених објеката не сме бити мање од 2,5м, док за магистрални Рзавски цевовод ово растојање износи минимално 5,0м.

За случајеве израде или реконструкције саобраћајница преко поменутог магистралног цевовода потребно је израдити подземну бетонску галерију. У овом случају технички детаљи поменуте галерије били би дефинисани од стране ЈП „Рзав“, а служила би у сврхе приступа цевоводу ради одржавања и евентуалне интервенције.

Минимално растојање ближе ивице цеви до темеља објеката је 1,5 м.

Растојање цеви од осталих инсталација (гасовод, топловод, електро и телефонски каблови) при укрштању не сме бити мање од 0,5м.

Појас заштите око главних цевовода износи најмање по 2,5 м од спољне ивице цеви. У појасу заштите није дозвољена изградња објеката, ни вршење радњи које могу загадити воду или угрозити стабилност цевовода.

Тежити да водоводне цеви буду изнад канализационих, а испод електричних каблова при укрштању.

Полагање водовода или канализације у тротоару се може дозволити само изузетно и са посебним мерама заштите.

Димензије нове фекалне канализације одредити на основу хидрауличног прорачуна, узимајући у обзир комплетно сливно подручје. Уколико се прорачуном добије мањи пречник од Ø 200 мм, усвојити Ø 200 мм. Максимално пуњење канализације је 0,7 Д, где је Д пречник цеви.

Димензије нове кишне канализације одредити на основу хидрауличног прорачуна. За меродавну рачунску кишу обично се узима киша са вероватноћом појаве 33% или 50%.

Минимална дубина укопавања треба да је таква, да канализација може да прихвати отпадне воде из свих објеката који су предвиђени да се прикључе на њу, а не мање од 1,2 м до темена цеви. За исправно функционисање фекалне канализације предвидети довољан број ревизионих окана и водити рачуна и минималним и максималним падовима. Оријентационо максимални пад је око 1/Д (см) а минимални пад 1/Д (мм). Минимална дубина укопавања атмосферске канализације мерена од темена цеви је 1,0 м.

Новопроектване објекте прикључити на постојећу и планирану фекалну канализацију. Минималан пречник кућног прикључка је Ø 150 мм.

Индустријске отпадне воде се могу увести у канализацију тек после предтретмана.

У деловима насеља где не постоји канализација градити прописне, водонепропусне септичке јаме.

Воду из дренажа уводити у кишну канализацију. Испуштање атмосферске канализације у реципијент врши се обавезно уградњом уставе (жабљег поклопца) на испусту, да би се спречило плавлјење узводних насеља.

Техничке услове и начин прикључења појединих објеката на водоводну односно канализациону мрежу одређује надлежно комунално предузеће.

2.2.5.2. Правила за изградњу мреже и објекта електроенергетске инфраструктуре

Трансформаторска станица 35/10kV

- Трансформаторска станица 35/10kV 2x4MVA је типско решење и може бити зидана или монтажна од бетонских префабрикованих елемената (фабрички произведени и типски испитани).
- Зграда се састоји од просторије за смештај постројења 35 и 10kV и помоћних просторија: за смештај аку-батерије и командне просторије за смештај система напајања опште потрошње, помоћних напона, система заштите и станичног рачунара са модулом опште сигнализације.
- Спољашње мере објекта минимално треба да буду 19x7,5м, а висина 5,9м дела са постројењем 35 и 10kV, односно 3,6м помоћних просторија.
- Кров објекта предвидети као кос од незапаљивог материјала, а прозори и врата треба да буду од металних лимова и профила. Сва врата треба да буду са отварањем у смеру излажења. Стаклене површине треба да буду што мање, а на вентилационим отворима треба да се угради мрежа за спречавање уласка инсеката.
- Плато ТС треба да буде приближних димензија 40x40м поред предвиђене саобраћајнице, чиме се обезбеђује прописно лоцирање зграде и свих осталих елемената и садржаја. Ограђује се металном оградом висине 1,8м.
- Са приступне саобраћајнице се формира улаз на који треба поставити камионску и пешачку капију. Приступна саобраћајница се формира од јавне саобраћајнице до капије уколико ТС није уз јавну саобраћајницу.
- Плато мора бити под одређеним нагибом тако да се при најјачим пљусковима, вода на њему не задржава и ефикасно одводи.
- Енергетски трансформатори (ЕТ) треба да буду споља на темељима одговарајуће конструкције и кадама за уље испод, са једне стране зграде и преградним зидом између.
- Диспозицију зграде и изглед треба складно уклопити у околину уз испуњење захтева везаних за специфичност објекта. Страна зграде са које се налазе трансформатори треба да буде окренута према северу.
- Приступни пут за ЕТ треба предвидети најмање ширине 3м и то као кружни ток.
- Минимална удаљеност ЕТ од објекта који не припадају постројењу треба да буде 10м.
- У једном крају платоа се поставља сабирна уљна јама од армираног бетона, непропусна за воду, или као челична цистерна запремине која одговара количини уља једног ЕТ-а.
- Предвидети и изградити све кабловске канале и шахтове за улаз и излаз планираних кабловских водова тако да предпостављена етапна градња електроенергетских објекта не захтева накнадна раскопавања платоа.
- Као објекат од значаја потребно је да има дефинисан телекомуникациони прикључак (кабловски, антенски стуб и сл.).
- Постојење 35kV и 10kV је металом заштићено постројење са једним системом сабирница и обилазним растављачима.
- Број ћелија 35kV треба да буде 6 корака 1800мм, а ћелија 10kV 12 корака 800мм у дворедном распореду.
- Електромонтажни део ТС изградити за коначну снагу 2x8 MVA.
- ТС 35/10kV се може градити у две етапе и у првој се предвиђа монтирање комплетног дела постројења који припада једном ЕТ-у и остала опрема неопходна за функционисање.

Трансформаторска станица 10/0,4kV

- Трансформаторска станица 10/0,4kV изводи се као слободностојећи приземни објект од префабрикованих армирано-бетонских елемената (МБТС), који се лако монтирају на терену и не захтевају посебно одржавање, или као зидана сличних карактеристика.
- Изузетно је дозвољена уградња у објект, у зони привредне делатности и уколико није могуће постављање на слободном простору.
- Локација ТС треба да има једноставан приступ са саобраћајнице ради монтаже и замене опреме и ЕТ-а, без опасности од подземних вода, могућег плављења, утицаја на животну средину и складно уклапање објекта у околни амбијент.
- Минимални размак од ивице саобраћајнице је 5м, а у делу раскрснице не сме смањивати прегледност саобраћаја.
- Предвиђа се ТС са једним ЕТ-ом снаге 1х630 kVA и са два ЕТ-а 2х630 kVA у ужем градском језгру и зонама посебне намене.
- Габарит грађевинског дела слободностојеће ТС 1х630kVA треба да обезбеди 12м² корисног простора за смештај ЕТ-а и опреме, а за ТС 2х630kVA 18м².
- Страна на којој се налази ЕТ треба да буде, уколико је могуће, окренута ка северу у циљу стварања повољних услова хлађења.
- Приступни пут мора бити минималне ширине 2,5м, до најближе јавне саобраћајнице, за прилаз теретног возила.
- Врата трафо бокса и постројења су од елоксираног алуминијума отпорна према пожару и треба да буду окренута према приступном путу ради лаке манипулације крупнијом опремом. Врата се морају отворати у смеру излажења.
- Вентилациони отвори се предвиђају у делу у коме је ЕТ, са заштитом од уласка ситних животиња и птица.
- За спречавање разливања уља из ЕТ-а користе бетонска или метална корита која се постављају испод њих.
- Ниво буке треба да буде мањи од 40dB дању односно 30dB ноћу, применом одређених заштитних мера.
- Објект ТС10/0,4kV, монтажни или зидани, је површине до 25м² али потребна површина (табела) за изградњу је већа због другог прстена уземљења, не ограђује се и нема заштитну зону.
- Типски објект ТС се може поставити на основу Решења о одобрењу радова.

Енергетски кабловски водови

- Повезивање трансформаторских станица по напонским нивоима извести подземним кабловским водовима одређених погонских карактеристика, а такође напојни водови 1kV за потребе прикључења потрошње у зонама колективног становања, градског језгра, преко зелених јавних површина, радним зонама, зонама централних функција и зонама средњих густина, могу бити само као подземни водови.
- За мрежу ниског напона користити каблове типа PP00-ASJ и XP00-ASJ, у мрежи 10kV примењивати каблове типа XHE 49-A једножилне конструкције у снопу, а кабловске водове 35kV изводити кабловима типа XHE 49-A једножилне конструкције са три плус једном резервном жиллом.
- Изузетно у зонама индивидуалног становања мале густине дозвољено је водове 1kV градити и као надземне са самоносивим кабловским снопом X00/O, због карактеристика постојеће мреже.
- Кабловски водови се полажу испод јавних површина (тротоарског простора, изузетно прелази испод саобраћајница, испод зелених површина, на регалима, преко мостова итд.
- Траса кабла мора да буде усклађена са трасама осталих подземних инсталација. Због ограничености, расположиви простор за ову намену се дели на зоне и тако ефикасније користи.

- Уобичајена ширина зоне за енергетски кабал је 0,7м и при паралелном полагању са зидом размак треба да буде најмање 0,5м.
 - У оквиру расположиве зоне каблови се распоређују по ширини и дубини.
 - Кабал се полаже ручно или помоћу механизације и не дозвољава се вучење кабла моторним возилом, вучење по земљи и упредање.
 - Полупречници савијања кабла не смеју бити мањи од прописаних, односно $15D$, где је D пречник кабла, а кабал се полаже вијугаво са 2% већом дужином од дужине трасе због компензације слегања тла и температуре.
 - Крајеви положеног кабла се обележавају и обавезно је вођење катастра кабловских водова са означеним карактеристичним величинама и местима (напонски ниво, дужина, спојно место, кабловска канализација, број резервних цеви и сл).
 - Енергетски каблови се директно полажу у земљу у кабловски ров чије димензије зависе од назначеног напона кабла, врсте тла и од броја каблова који се полажу у исти ров.
 - Нормална дубина кабловског рова за каблове 35kV износи 1,1м, а 0,7м до 0,8м за каблове 10kV и 1kV.
 - Кабал се полаже тако да буде у средини слоја постељице набијене ручно, дебљине 0,2м од мешавина песка и шљунка гранулације до 4мм.
 - На местима укрштања са пругом, путем или саобраћајницом не копа се отворени ров већ се буши отвор за цев и кабал кроз њу провлачи.
 - Затрпавање рова врши се земљом из откопа у слојевима од по 0,3м изнад постељице и појединачно се набијају механичким набијачима. Уколико је потребно раскопану површину асфалтирати, задњи слој треба да буде одређени камени агрегат.
 - На регулисаном терену 0,4м изнад сваког кабла целом дужином трасе поставља се једна упозоравајућа трака, а на нерегулисаном терену две од којих је прва на 0,3м, а друга на 0,5м изнад кабла.
 - Приликом изградње будућих саобраћајница, на раскрсницама између тротоара, предвидети кабловску канализацију са минимално четири цеви и на свим местима где је планиран прелаз кабла испод саобраћајнице. На крајевима канализације предвидети кабловске шахтове.
 - Кабловска канализација се израђује од пластичних цеви и обавезно користи за прелаз кабла испод путева, улица, железничке пруге, колских пролаза, кроз дворишта зграда, када не могу да се постигну дозвољена одстојања од других подземних инсталација итд.
 - Могуће је постављање цеви у два нивоа од којих је доњи ниво предвиђен за каблове виших напона.
- Минимални унутрашњи пречник цеви треба да буде најмање 1,5 пута већи од спољашњег пречника кабла.
- Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла на међусобном размаку 0,5м за каблове 1kV и 10kV, а 1м за каблове 35kV.
 - Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла могуће је на међусобном размаку најмање 0,5м и углом не мањим од 30° .
 - Уколико не могу да се постигну наведени размаци у том делу трасе енергетски кабал се провлачи кроз заштитну цев и тада размак не сме бити мањи од 0,3м.
 - При полагању енергетског кабла 35kV препоручује се полагање у исти ров и телекомуникационог кабла за потребе даљинског управљања ТС.
 - Укрштање енергетског кабла са железничком пругом изводи се кроз бетонску или пластичну цев увучену у хоризонтално избушен отвор насипа на минималној дубини 1м од горње ивице шине и под углом од 90° .
 - Дозвољено је паралелно вођење енергетског кабла са водоводном и канализационом цевима на размаку најмање 0,5м за каблове 35kV односно 0,4м за остале каблове.
 - При укрштању кабал се полаже на растојању од најмање 0,4м за каблове 35kV односно 0,3м за остале каблове испод или изнад цевовода.
 - Размак између енергетског кабла и гасовода при укрштању и паралелном вођењу треба да буде најмање 0,8м у насељеним местима. Могуће је смањење размака до

0,3м ако се кабл положи у заштитну цев најмање дужине 2м са обе стране места укрштања, односно целом дужином при паралелном вођењу.

- Међусобни размак енергетских каблова у истом рову не сме бити мањи од 0,07м при паралелном вођењу односно 0,2м при укрштању.

- Каблови се полажу преко моста испод пешачких стаза у каналима или цевима, а код већих мостова кроз предвиђени тунел у његовој унутрашњости са конзолама или испустима за ношење каблова.

Надземни водови

- Заштитни појас одређује појам прелаза надземног вода преко објекта, а то значи када је растојање хоризонталне пројекције најближег проводника у неотклоњеном положају од зграде мање од 3м за водове називног напона до 20kV и мање од 5м за водове називног напона већег од 20kV.

- За надземне водове са голим проводником 10kV и 35kV дефинише се заштитни појас у коме је грађење условљено, односно ограничено захтевима постизања прописаних одстојања изложеног дела објекта од проводника вода. То је сигурносна висина и сигурносна удаљеност. Сигурносна висина је најмања дозвољена вертикална удаљеност проводника под напоном од земље или неког објекта при температури +40°C, односно при температури -5°C са нормалним додатним оптерећењем без бетра. Сигурносна удаљеност је најмања дозвољена удаљеност проводника од земље или неког објекта у било ком правцу при температури +40°C и оптерећењу ветром од нуле до пуног износа.

- Кроз насељено место вод мора имати појачану електричну и механичку заштиту.

- У насељеним местима и на путевима, сигурносна висина износи 7м.

- Ако вод прелази преко пијаче, игралишта или вашаришта сигурносна удаљеност мора бити 12м.

- Дозвољено напрезање проводника и заштитних ужади смањује се на 75% од нормираних вредности.

- За средњенапонски самоносиви кабловски сноп (СН СКС) сигурносне висине и сигурносне удаљености обезбеђују заштиту од хабања плашта.

- Средњенапонски СКС се не сме водити преко димњака и вентилационих отвора.

- У насељима сигурносна висина изнад пута износи 6м.

- Изнад приступачних делова зграда сигурносна висина износи 2,5м, а за неприступачне делове 0,4м.

- За прозоре, рачунајући од отвора, сигурносна удаљеност је 1,25м, а за кровне прозоре 0,4м.

- Упоришта се могу постављати уз ивицу коловоза и на њих прихватати нисконапонски СКС и телекомуникациони водови под одређеним условима.

Услови прикључења на електроенергетску инфраструктуру

Напајање новопланираних објеката електричном енергијом ниског напона вршити у складу са одговарајућим условима испоручиоца електричне енергије, обавезно подземним водовима са неког од прикључних места, или директно са извода надлежне ТС 10/0,4 kV. Прикључни кабл завршити у тзв. КПК орману, дат условима испоручиоца ел. енергије. Траса напојног кабла на јавној површини мора бити у складу са трасама предвиђеним овим планом.

Електричне инсталације унутар објекта пројектовати и извести у складу са прописима и стандардима из ове области, уз примену свих потребних заштитних мера.

Код реконструкције НН мреже, односно "превођења" надземне у подземну мрежу, потребно је извршити и реконструкцију кућних прикључака, коришћењем подземних водова и КПК ормана. Као уличне разводне ормане са изводима за напајање више објеката, користити одговарајуће атестиране слободностојеће ормане, постављене на бетонске темеље. Ове ормане постављати по тротоарима, зеленим површинама,

другим јавним површинама, или грађевинским парцелама уз решавање одговарајућих имовинско-правних односа, тако да буду уклопљени у амбијент, односно да буду неупадљиви како бојом, тако и димензијама, као и да не угрожавају безбедност пешака и других учесника у саобраћају и општу безбедност грађана.

2.2.5.3. Правила за изградњу мреже и објеката телекомуникационе инфраструктуре

Фиксна телекомуникациона мрежа

Комутациона и транспортна мрежа у овој зони реализоваће се изградњом **MSAN-outdoor** варијанта. За ову намену планирати простор 5x5м за смештај опреме типа стојећег ормара на бетонском постољу-спољна варијанта.

ТК приступну мрежу градити у кабловској канализацији или директним полагањем у земљу кабловима xDSL са термопластичном изолацијом пресека бакарних проводника 0.4мм. ТК каблове односно ТК канализацију полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора и испод зелених површина, а изузетно у коловозу - код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара на прописном међусобном растојању од осталих инсталација. На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла каблове обавезно полагати кроз кабловску канализацију (заштитну цев).

Изводе формирати као унутрашње у зградама и у стојећим кабловским разделницима као спољне на терену. Објекте са 5 и више стамбених јединица прикључивати на телефонску мрежу у унутрашњем изводу. Индивидуалне стамбене објекте прикључивати такође подземним каблом мин. капацитета 1x4 у одговарајућем орману на спољњем зиду зграде. Капацитет мреже ће се димензионисати на основу принципа: минимално 2 парице у свакој стамбеној јединици и минимално 3 парице у пословном простору, а зависно од потреба и више. У стамбеним објектима се мрежа завршава у прикључној кутији на зиду објекта. У пословним објектима се мрежа завршава у ормару за унутрашњу монтажу. У истом ормару завршити и телефонске водове кућне инсталације. Телефонску инсталацију у пословним и стамбеним објектима планирати са мин. две парице до сваке пословне просторије односно терминалног уређаја xDSL кабловима положеним у инсталационе цеви (структурно планирање). Ако постоји више пословних објеката у оквиру једне локације концентрацију телекомуникационих инсталација довести у орман у коме се завршава јавна телекомуникациона мрежа. По потреби, приступна мрежа до појединих објеката може бити реализована и кабловима са оптичким влакнима.

Изградња телекомуникационе канализације капацитета мин. 3 PVC или PE цеви Ø 110мм са стандардним телекомуникационим окнима, за повезивање на постојећу ТК канализацију Телекома. Окна су димензија 2.0x2.0x1.9м. На површини земље је видљив само поклопац. Цеви се полажу у ров дубине 1.3м. Дефинисати коридоре за изградњу ТК канализације или полагање телекомуникационих каблова директно у земљу дуж улица са израдом синхрон плана са коридорима осталих ималаца инфраструктуре. При томе треба узети у обзир постојеће инсталације и мере за њихову заштиту, укључујући измештање у новопланиране коридоре. Уз све новоположене каблове треба да буде положен и сноп од 2-3 резервне PE цеви Ø 40мм за потребе будуће дигитализације ТК мреже. Телекомуникациони кабл се полаже у ров димензија 0.4x0.8м, а на прелазима улица 0.4x1м уз постављање заштитних PVC цеви Ø 110мм.

При укрштању са саобраћајницом угао укрштања треба да буде 90°.

Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла (ЈУС Н. Ц0. 101) на међусобном размаку од најмање: 0,5м за каблове 1кВ и 10кВ; 1м за каблове 35кВ.

Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5м. Угао укрштања треба да буде:

-у насељеним местима: најмање 30°, по могућности што ближе 90°;

-ван насељених места: најмање 45°.

Енергетски кабл, се по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз одговарајућу заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3м.

Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3м.

Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мање од 0,2м.

Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,80 м.

На делу трасе оптичких каблова која је заједничка са кабловима приступне мреже, обавезно полагати полиетиленске цеви у исти ров како би се кроз њу могао накнадно провући оптички кабл. У деловима града са већом густином становања постављати оптичке каблове већих капацитета узимајући у обзир потребе великих корисника телекомуникационих услуга.

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви на међусобном размаку од најмање 0,6 м

Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5м. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30°.

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације на међусобном размаку од најмање 0,5 м

Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације врши се на размаку од најмање 0,5м. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30°.

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања на међусобном размаку од најмање 0,5 м

Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,8м. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30°.

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и гасовода на међусобном размаку од најмање 0,4 м.

Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,4м. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30°.

Од регулационе линије зграда телекомуникациони кабл се води паралелно на растојању од најмање 0,5м.

Мобилна телекомуникациона мрежа

Објекти за смештај мобилних централа, контролора базних радио-станица, базних радио-станица, радио-релејних станица, радио и ТВ станица, антена, антенских стубова и антенских носача могу се градити у објекту у оквиру комплекса појединачних корисника, на слободном простору у оквиру комплекса појединачних корисника или на јавној површини.

Објекат може да се гради као приземни објекат или објекат на стубу (само за антене).

Приземни објекат може бити монтажни или зидани.

Надземни објекат за смештај мобилне телекомуникационе опреме и антенских стубова са антенама поставља се на комплекс максималне површине од 100 m². Комплекс мора бити ограђен и око њега нема заштитне зоне.

У комплекс се постављају антенски стубови са антенама и контејнери базних станица. Контејнери базних станица не могу да заузму више од 50% површине комплекса.

Удаљење антенског стуба од суседних објеката и парцела мора бити веће или једнако висини стуба са антенном. Предметно удаљење може бити и мање од наведеног, али не мање од половине висине стуба са антенном. У том случају потребно је прибавити сагласност власника угроженог суседног објекта или парцеле, за постављање предметног антенског стуба.

Напајање објекта за смештај телекомуникационе опреме електричном енергијом вршиће се подземно из постојеће НН мреже 1 kV.

До објекта за смештај мобилне телекомуникационе опреме потребно је обезбедити приступни пут минималне ширине 3 m од најближе јавне саобраћајнице.

Слободне површине комплекса морају се озеленити.

Објекат за смештај мобилних централа, контролора базних радио-станица, базних радио-станица, радио-релејних станица, радио и ТВ станица, антена, антенских стубова и антенских носача треба да има положај такав да не угрожава прегледност, безбедност и сигурност кретања свих учесника у саобраћају.

Боје антенских стубова и друга обелажавања треба да буду у складу са прописима који се односе на боје високих објеката (антена, димњака и сл.), у складу са прописима који се односе на ваздушни саобраћај. Због дневне видљивости стуб треба да буде обојен тако да постоје поља од по 3 m, црвене и беле, или беле и наранџасте боје наизменично (последње поље на врху стуба треба да буде црвено).

Ноћна видљивост антенског стуба остварује се прописним постављањем одговарајуће светилке на врху стуба.

Приступни телекомуникациони водови за повезивање мобилних централа и базних радио-станица граде се подземно на подручју овог плана.

На местима где је већа концентрација телекомуникационих водова мобилне телефоније подземни приступни водови обавезно се граде у виду телекомуникационе канализације.

Телекомуникациони водови мреже мобилне телефоније могу да се постављају и кроз заштитне цеви и канализацију других телекомуникационих система, уз сагласност власника.

Подземни ТТ водови мреже мобилне телефоније полажу се у ров димензија као и ров за полагање ТТ каблова фиксне телефоније у ров.

Код приближавања, паралелног вођења и укрштања ТТ каблова мреже мобилне телефоније са осталим инфраструктурним и другим објектима потребно је остварити минималне размаке и друге услове у складу са техничким прописима који важе за ТТ каблове фиксне телефоније.

Максимални ниво буке у случају објекта за смештај телекомуникационе опреме (фиксне телефоније, мобилне телефоније, радија, телевизије, информатичких система,...) је 40 db дању, односно 35 db ноћу.

2.2.5.4. Правила за изградњу мреже и објекта термотехничке инфраструктуре

Правила грађења гасоводне инфраструктуре

- Ова правила односе се на:
 - изградњу гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 бара,
 - изградњу гасовода од челичних цеви за радни притисак до 13 бара,
 - изградњу гасовода од челичних цеви за радни притисак до 12-50 бара
- Саставни делови гасовода су: мерно регулационе станице, арматуре, уређаји катодне заштите, цевоводи, телекомуникациона мрежа која служи за потребе гасовода, остала пратећа опрема као и одређени простор дуж гасовода.
- Гасовод се мора трасирати тако да:
 - не угрожава постојеће или планиране објекте, као и планиране намене коришћења земљишта,
 - да се подземни простор и грађевинска површина рационално користе,
 - да се поштују прописи који се односе на друге инфраструктуре,
 - да се води рачуна о геолошким особинама тла, подземним и питким водама.
- Гасовод трасирати у колико је то могуће у зеленом појасу у оквиру регулативе саобраћајнице, или у тротоарима.
Полагање гасовода у коловозу се може дозволити само изузетно, уз документовано образложење и са посебним мерама заштите.
У колико није могућа траса у оквиру регулативе саобраћајнице, гасовод водити границом катастарских парцела уз сагласност корисника парцела.

Правила грађења магистралног челичног гасовода притиска од 12-50 бара

Поред изграђене главне мерно регулационе станице (ГМРС) „Пожега“ и делимично дистрибутивне гасоводне мреже (ДГМ), планирани гасоводни објект на простору Пожеге је магистрални разводни челични гасовод Пожега – Ариље са ознаком РГ 08 – 18, који се у време израде ПГР Пожеге такође гради. Гасовод РГ 08 - 18 је пречника $\phi 273$ мм и радног притиска $p=12-50$ бара, који се на месту ГМРС „Пожега“ од магистралног челичног гасовода Чачак – Ужице са ознаком РГ 08 – 10, који је пречника $\phi 355,6$ мм, одваја и прати трасу РГ 08 – 10 уназад до укрштања са пругом Чачак – Пожега и даље прати трасу главног армирано – бетонског цевовода питке воде $\phi 800$ мм (крак за Пожегу), уз који је планиран локални пут кроз бесцаринску зону. Кроз бесцаринску зону са исте стране локалног пута је постојећи водовод $\phi 800$ мм и магистрални гасовод $\phi 273$ мм, на прописаном растојању (више од 5 м од регионалног или локалног пута и више од 7 м од цевовода питке воде од унутрашњих ивица цевовода).

Траса полагања магистралног гасовода РГ 08-18 Пожега-Ариље се води преко следећих катастарских парцела на подручју ПГР Пожега. У следећој табели бр. 1 дат је упоредни, табеларни приказ старог и новог премера катастарских парцела.

Табела бр.1 - Списак парцела на траси гасовода РГ 08-18 Пожега - Ариље:

СТАРИ ПРЕМЕР	НОВИ ПРЕМЕР	СТАРИ ПРЕМЕР	НОВИ ПРЕМЕР
К.О. Пожега	К.О. Пожега	К.О. Горобилје	К.О. Пожега
1794/15	3725	1334/5	5333
1814/1	3796	1334/6	5334
1807/1	3770	1334/4	5332
1811/1	3786	1333/1	5327
1807/4	3773	1467	5564

1807/7	3776	1345	5361
1805/3	3766	1347/1	5365
К.О. Расна	К.О.Пожега	1347/2	5366
1930	4192	1348/2	5368
291/3	4853	1348/3	5369
291/1	4851	1431/2	5515
304/1	4879	1410/1	5470
305/1	4881	1409/2	5469
299	4862	1374/2	5416
300/2	4864	1374/1	5415
К.О. Горобилје	К.О.Пожега	1378	5421
1301	5284	1379	5422
1302	5285	1401/2	5452
1316	5300	1380/2	5424
1326/1	5315	1394	5443
1326/2	5316	1399	5448
1327	5317	1398	5447
1328	5318	1397	5446
1335/1	5336	1396	5445
1334/2	5330	1395	5444
1334/3	5331	Река Ђетиња	3575

- Магистрални челични гасовод $\phi 355,6\text{мм}$ и $\phi 273\text{мм}$ има заштитни појас од по 200м са обе стране рачунајући од осе гасовода, у коме други објекти утичу на сигурност гасовода.
- Изградња других објеката не сме да угрози стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.
- Заштитни појас – коридор магистралног целичног гасовода је по 30м са обе стране гасовода и у њему је забрањено градити објекте намењене за становање или боравак људи на растојањима мањим од 30м, за наведене пречнике и притиске гасовода, без обзира на степен сигурности са којим је гасовод прорачунат и у коју класу локације је сврстан.
- Магистрални гасовод има експлоатациони појас укупне ширине 12м, по 6м са обе стране мерено од осе цевовода, у зависности од пречника цевовода и радног притиска медијума. У тој зони је забрањена изградња објеката за боравак или становање људи.
- У експлоатационом појасу не смеју се изводити радови и друге активности (постављање трансформаторских станица, пумпних станица, подземних и надземних тезервоара, сталних камп места, возила за камповање, контејнера, складиштење силиране хране и тешко-транспортнујућих материјала, као и постављање оgrade са темељом и сл.) изузев пољопривредних радова дубине до 0,5м, без писменог одобрења оператора транспортног система и објеката који су у функцији гасовода.
- У експлоатационом појасу забрањено је садити биљке чији корен досеже дубину већу од 1м, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5м.
- Минимално потребно растојање при укрштању подземних линијских инфраструктурних објеката са гасоводом је 0,5м.
- Минимална растојања других објеката или објеката паралелних са гасоводом од спољне ивице подземних гасовода не сме бити:
 - Мање од 5м од регионалних и локалних путева, рачунајући од спољне ивице земљишног појаса,
 - Мање од 10м од магистралних путева, рачунајући од спољне ивице земљишног појаса,
 - Мање од 20м од аутопута, рачунајући од спољне ивице земљишног појаса,

- Мање од 15м од железничке пруге, рачунајући од границе пружног појаса,
 - Мање од 30м од надземних делова цевовода, рачунајући од спољне ивице земљишног појаса, односно од границе пружног појаса, осим ако је цевовод постављен на друмски или железнички мост,
 - Мање од 15м од индустријских колосека, рачунајући од осе крајњег колосека
 - Мање од 1м (мерено хоризонтално) од грађевинских објеката, рачунајући од темеља објеката,
 - Мање од 10м од регулисаних водотокова и канала,
 - Мање од 0,5м од других подземних инсталација и металних цевовода које се воде паралелно са гасоводом,
 - Мање од 0,5м од других подземних инсталација и металних цевовода које се укрштају са гасоводом.
 - Ако се цевовод поставља испод саобраћајнице или железничке пруге, подбушивањем, он се поставља у заштитну цев која је дужа по 1м од спољне ивице путног појаса или ножице насипа, са постављањем контролне цеви.
 - Гасовод се укопава у земљу на дубину од 0,8м до 1,1м у зависности од разреда заштитног појаса.
- Минимална растојања надземне електро мреже и стубова далековода од подземних гасовода су дати у табели бр.2:

Табела бр.2

	паралелно вођење (m)	при укрштању (m)
$\leq 20 \text{ kV}$	10	5
$20 \text{ kV} < U \leq 35 \text{ kV}$	15	5
$35 \text{ kV} < U \leq 110 \text{ kV}$	20	10
$110 \text{ kV} < U \leq 220 \text{ kV}$	25	10
$220 < U \leq 440 \text{ kV}$	30	15

- Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.
- Стубови далековода не могу се постављати у експлоатационом појасу Гасовода.

Правила грађења челичног гасовода притиска до 13 бара

- Гасовод се по правилу полаже испод земље, без обзира на његову намену и притисак гаса. На територији индустријских предузећа гасоводи се по правилу воде надземно.
- Код гасовода укопаних, минимална дубина укопавања мора бити 0.8 м. На краћим деоницама може се дозволити дубина укопавања мања од 0.8 м али не испод 0.6 м. Под дубином укопавања подразумева се минимално растојање између спољне површине цеви и нивоа терена.
У посебним случајевима гасоводи се могу укопавати и на мањим дубинама, а могу бити постављени и надземно.
- На неравним теренима (ван саобраћајница), на којима постоје канали за отицање, јаркови и слично, потребано је одржати константан нагиб гасовода.
- Када се гасовод поставља на каменитим теренима може се дозволити мања дубина укопавања од предвиђене али не плиће од 0.5 м.

- Када се гасовод води паралелно са путевима вишег и нижег реда, његово одстојање од спољне ивице одводног канала, ножице усека или насипа мора бити минимално 1.0 м.
У изузетним случајевима вођење гасовода испод доводног канала, дубина укопавања не сме бити мања од 0.8 м. У таквим случајевима мора бити предвиђено повећање дебљине зида гасовода за 25 % од прорачунске дебљине, или уместо тога, постављање гасовода у заштитну цев.
У случајевима када се гасовод не може поставити, односно укопати на дубину прописану у предходном ставу, дубина укопавања од 0.6 м може се дозволити само ако се предвиђа заштита гасовода помоћу цеви, помоћу армирано бетонске плоче или на неки други одговарајући начин.
- Минимална дозвољена растојања гасовода (од ближе ивице цеви гасовода до ближе ивице темеља) у зависности од притиска дата су у табели бр. 1.

Табела бр. 1

Притисак гаса у гасоводу (бар)	Минимално дозвољено растојање (м)
до 1.05	1.0
1.05 - 7	2.0
7 - 13	3.0

- Дата растојања могу бити и мања уз предузимање повећаних заштитних мера (већа дебљина зида гасовода, квалитетнији материјал, постављање гасовода у заштитну цев, итд.)
- Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода са другим гасоводом, техничким инфраструктурама и др. дато је у табели 2.

Табела бр. 2 Минимално дозвољено растојање (м)

	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0.2	0.6
Од гасовода до даљинских топлодалекова, водовода и канализације	0.2	0.3
Од гасовода до проходних канала топлодалекова	0.5	1.0
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских електричних каблова	0.3	0.6
Од гасовода до телефонских каблова	0.3	0.5
Од гасовода до водова хемијске индустрије и технолошких флуида	2.0	0.6
Од гасовода до бензинских пумпи	-	5.0
Од гасовода и шахтова и канала	0.2	0.3
Од гасовода до високог зеленила	-	1.5

- Минимална дозвољена растојања при укрштању и приближавању гасовода са високонапонским водовима дата су у табели 3.

Табела бр.3 Минимална дозвољена раздаљина од осе гасовода (м)

Називни напон (кВ)	Од осе стуба Паралелно вођење	До темеља стуба Укрштање
до 1	1.0	1.0
1 - 10	5.0	5.0

10 - 35	8.0	10.0
> 35	10.0	10.0

- Хоризонтална минимална дозвољена растојања уграђене арматуре у гасоводу до високонапонских електричних водова дата су у табели 4.

Називни напон (кВ)	Минимална дозвољена раздаљина уградње арматуре (м)
1 - 35	25
> 35	100
Телефонски водови	10

- Надземно полагање гасовода дозвољено је само у кругу индустријских предузећа као потрошача.
Изузетно вођење гасовода може се дозволити и ван круга индустријских предузећа, по одобрењу надлежних органа.
Надземно полагање гасовода пре улаза у мерно регулациону станицу потрошача, дозвољено је само у изузетним случајевима, и то на кратким деоницама, при чему ти делови гасовода морају бити заштићени од оштећења услед аутомобилског и колског саобраћаја или од сличних узрока. Обезбеђење се изводи израдом погодне оградe или постављањем гасовода на сигурносну раздаљину од могућег узрока оштећења.
- Минимална висина полагања надземних гасовода до доње ивице гасовода мора бити:
 - на местима пролаза људи 2.2 м
 - на местима где нема транспорта и пролаза људи 0.5 м
 - на местима прелаза неелектрификоване индустријске железничке пруге - од горње ивице шине 5.6 м
 - на местима електрификованих индустријских железничких пруга 7.1 м
- Хоризонтална растојање од ближе ивице надземних гасовода положених на стубовима, до различитих зграда и објеката, морају бити већа или једнака вредностима у табели 5.

Табела бр. 5

Зграде и објекти	Растојање (м)
1. Складишта и зграде са производима који по опасностима од пожара спадају у више категорије - гасовод до 7 бара - гасовод од 7 до 13 бара	5.0 10.0
2. Складишта и зграде са производима који по опасностима од пожара спадају у нижекатегорије - гасовод до 7 бара - гасовод од 7 до 13 бара	2.0 5.0
3. Стамбене пословне зграде	2.0
4. Ближа шина железничке пруге	3.0
5. Ивични камен, ивца рова или подножја насипа пута	1.5
6. Подземне инсталације (водовод, канализација, цеви за топлификацију, подземни блокови електричних и телефонских каблова), рачунајући од краја темеља стуба гасовода	1.0
7. Ограда откривеног електроенергетског разводног	10.0

постројења и трансформаторске станице	10.0
8. Места испуштања растопљеног метала и извора отвореног пламена	не мања од висине стуба електродалековода + 3 м
9. Ваздушна линија електричних водова	

- Вертикална растојања између гасовода и других цевовода и електричних водова при њиховом мимоилажењу морају бити:
 - до цевовода - при пречнику до НВ 300 не мање од пречника гасовода, али не мање од 100 мм, при пречнику гасовода изнад НВ 300 не мање од 300 мм,
 - до ваздушних линија електричних водова, при највећем угибу ових:

Напон у (кВ)

до 1	не мање од 1 м
1 - 35	не мање од 3 м
35 - 110	не мање од 4 м
до 380	не мање од 6 м

- Угао укрштања електричних водова и гасовода не сме бити мања од 30°. Није дозвољено укрштање гасовода са електричним водовима на месту кабловских спојница - муфова. Кабловске спојнице морају на местима укрштања бити удаљене најмање 2 м.
- При мимоилажењу надземних гасовода са ваздушним линијама електричних водова, електрични водови морају да пролазе изнад гасовода, при чему се изнад гасовода поставља заштитна мрежа, а гасовод се мора уземљити.
При одређивању најмањих вертикалних и хоризонталних растојања између ваздушних електричних водова и гасовода, оgrade које се постављају изнад њих у виду галерије, решетке или платформи сматрају се као делови гасовода.
- На надземним гасоводима није дозвољено постављање никаквих арматура или других уређаја, на растојању мањем од 10 м са обе стране места укрштања гасовода са електричним водовима.
- Ако се надземни гасовод не обезбеђује самокомпезацијом, морају се поставити компезатори. Постављање телескопских компезатора није дозвољено.
- При полагању гасовода на стубове, затворени спојеви морају бити удаљени од стубова најмање 300 мм код гасовода са пречником до НВ 200 и најмање 500 мм код гасовода са пречником преко НВ 200.
- На местима где се одваја крак за потрошаче, морају се поставити запорни органи.
- Арматура постављена на гасоводу мора бити лако доступна за ремонт.
- Прелази гасовода преко река, канала и других водених препрека могу бити подводни и надводни.
- Минимална растојања по хоризонтали између прелаза гасовода преко водених препрека и мостова дата су у табели 6.

Табела бр. 6

Растојање од гасовода до моста

Карактеристика прелаза и мостова	Узводно од моста	Низводно од моста
Преко непловни река и канала. Све врсте мостова	20	20

- Гасоводи се могу полагати на мостовима армирано бетонске, металне и камене конструкције. Гасоводи се могу полагати и на бранама и другим хидротехничким објектима, уколико се добије сагласност од организације у чијој се надлежности објект налази.
- Гасоводи који се полажу на мостовима морају бити изведени од челичних бешавних цеви за пречнике мање од НВ 300, а од шавних цеви за пречнике веће од НВ 300, с тим да се обезбеди одговарајућа компезација.
- Гасоводи који се вешају за конструкцију моста, морају бити постављени тако, да искључи могућност нагомилавања гаса у конструкцији моста (у случају испуштања гаса).
Гасоводи постављени преко металних и армирано бетонских мостова, брана и других хидротехничких објеката, морају бити елактрично изоловани од металних делова тих објеката.
- Укрштање се изводи тако да не угрожава, оштећује или функционално омета већ постојеће објекте са којима се гасовод укршта, као и друге објекте у њиховој непосредној близини.
- За укрштање гасовода са железничком пругом или јавним путем потребна је сагласност одговарајуће организације.
- Када се гасовод поставља испод јавних путева и када се укршта са јавним путевима и железничким пругама, исти мора бити заштићен (заштитна цев, бетонски канал, бетонска плоча или друга одговарајућа заштита).
- При укрштању гасовода са железничким пругама, путевима водотоковима, каналима, далеководима и др гасоводима, гасовод се по правилу води под углом од 90° у односу на осу наведеног. Само изузетно се тај угао може смањити до угла од 60° , уз документовано образложење.
При укрштању гасовода са јавним путевима првог и другог реда, гасовод се по правилу води под углом од 90° у односу на осу јавног пута. У колико то није могуће извести, дозвољена су одступања до угла од 60° . Укрштање гасовода са јавним путем под углом мањим од 60° може се дозволити само изузетно уз документовано образложење.
- Минимална дубина укопавања гасовода при укрштању са железничком пругом износи 1.5 м рачунајући од горње ивице заштитне цеви до горње ивице прага.
- Није дозвољено укрштање гасовода са железничком пругом испод скретнице и раскрснице.
Минимална раздаљина укрштања од наведених места износи 10 м.
- Минимална дубина укопавања гасовода при укрштању са јавним путевима или изузетно при вођењу испод коловозне површине, мора се одредити према дебљини коловозне конструкције и саобраћајном оптерећењу, а да осигура □ заштитни слој □ између коловозне конструкције и заштитне цеви или горње површине бетонске плоче канала дебљине 0.3-0.5 м (у зависности од категорије саобраћајнице)
Дубина између горње површине коловоза и горње површине заштитне цеви, плоче и др., не сме бити мања од 1.0 м.

Правила грађења дистрибутивне гасоводне мреже

Дистрибутивна гасоводна мрежа (ДГМ) се целом својом трасом води подземно јавним површинама (углавном зеленим површинама уз саобраћајнице и тротоарима), уз поштовање минималних дозвољених растојања гасовода од јавних објеката и при укрштању и паралелном вођењу гасовода са другим инсталацијама. Пролази испод

саобраћајница, железничке пруге и водотокова се врше поткопавањем или подбушивањем са уградњом челичних или полиетиленских заштитних цеви. Такође, међусобна удаљеност гасоводних инсталација и саобраћајница треба да буде по Правилницима Министарства Рударства и Енергетике.

- Дистрибутивни гасовод не полаже се испод зграде и других објеката високоградње,
- У изузетним случајевима, дистрибутивни гасовод поставља се дуж трупа, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења,
- При паралелном вођењу или укрштању са цевоводима који служе за транспорт топлих флуида, дистрибутивни гасовод се поставља на растојању којим се обезбеђује да температура полиетиленске цеви не буде већа од 20 °C.
- При паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 40цм, а у изузетним случајевима може бити најмање 20цм.
- При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 20цм, а при поред темеља 1,0м.
- У подручјима у којима може да дође до померања тла, које би угрозило безбедност дистрибутивног гасовода, примењују се одговарајуће мере заштите,
- Дубина укопавања дистрибутивног гасовода износи од 0,6 до 1,0м (у зависности од услова терена),
- Изузетно дубина укопавања дистрибутивног гасовода може бити и 0,5м, под условом да се предузму додатне техничке мере заштите,
- Минимална дубина укопавања при укрштању дистрибутивног гасовода са путевима и улицама износи 1,0м.
- Изузетно дубина укопавања дистрибутивног гасовода може да буде и већа од 2м, при чему морају да се предузму додатне техничке мере заштите,
- Укрштање дистрибутивног гасовода са саобраћајницама врши се полагањем гасовода у заштитну цев, односно канал,
- При укрштању дистрибутивног гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао између осе препреке и осе гасовода мора бити од 60 ° до 90 °,
- На дубини од 30цм у рову се поставља упозоравајућа трака жуте боје са натписом „ГАС“.
- Високо зеленило сади се минимално 1,5м од ближе ивице гасовода.
- Удаљеност укопаних стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и тт мреже мора бити таква да не угрожава стабилност стубова, али не мање од 0,5м слободног размака.
- Удаљеност надземних делова гасовода у односу на стубове далековода, ниско/високо напонских водова најмање висине стуба +3м.

Мерно регулациона станица

Мерно-регулационе станице се у зависности од врсте и величине могу поставити у:

- 1) посебном објекту;
- 2) на отвореном простору;
- 3) под земљом.

Планирана локација за изградњу мерно регулационе станице је у непосредној близини главне мерно регулационе станице – јужно од постојеће ГМРС.

- Регулација и снижење притиска гаса са вредности притиска који влада у гасоводу на жељену вредност која омогућава његово коришћење код појединих потрошача, обавља се у мерно-регулационим станицама (у даљем тексту МРС).

У зависности од висине притиска гаса на улазу у МРС, ове се деле на две групе:

- МРС са улазним притиском до 7 бара

- МРС са улазним притиском од 7 до 13 бара.
- Минимална дозвољена растојања објеката ГМРС и МРС од грађевинских и других објеката:

Грађевински и други објекти објекти, који су саставни отвореном делови гасовода (у надстрешницом)	МРС, МС и РС		На или под м)
	Зидане или монтажне		
	≤30.000 m³/h	>30.000 m³/h	
Стамбене и пословне зграде*	15	25	30
Производне фабричке зграде и радионице*	15	25	30
Складишта запаљивих течности*	15	25	30
Електрични водови (надземни)	За све објекте: висина стуба далековода +3m		
Трафо станице*	30	30	30
Железничке пруге и објекти	30	30	30
Индустријски колосеци	15	15	25
Државни путеви I реда - аутопутеви	30	30	30
Државни путеви I реда, осим аутопутева	20	20	30
Државни путеви II реда	10	10	10
Општински			

путеви	6	10	10
Водотокови	изван водног земљишта		
Шеталишта и паркиралишта*	10	15	20
Остали грађевински објекти*	10	15	20

*-ова растојања се не односе на објекте који су у функцији гасоводног система.

- МРС се по правилу смештају у посебно грађеним зградама или металним орманима на посебним темељима, на растојањима од различитих објеката и других структура, наведеним у табели 7

Табела бр. 7

Најмање хоризонтално растојање у (м)			
Улазни притисак у МРС (бар)	До зграда и других објеката	До железничких пруга (ближа шина)	До ндземних електропровода
до 7	10	10	1.5 пута висина стуба
7 - 13	15	15	

- МРС са улазним притиском до 7 бара могу се инсталирати у кругу индустријског потрошача у дозиданим просторијама до зграде у којима се налазе незапаљиви материјали.
МРС са улазним притиском од 7 до 13 бара могу се поставити у дозиданим просторијама зграда, у којима се због технологије производње захтева коришћење гаса са притиском изнад 7 бара.
- У кругу индустријског предузећа МРС се могу поставити и на отвореном простору, у ком случају се мора поставити ограда, као и надстрешница ради заштите уређаја МРС од атмосферског утицаја.
Овако постављене МРС морају задовољити услове сигурносних удаљења од осталих објеката и структура наведених у табели 7.
- Код топлана и енергана смештених у посебним зградама, дозвољава се постављање МРС са улазним притисцима до 7 бара у просторијама које су сазидане до ових зграда.
- Простор на коме се подиже МРС мора бити ограђен металном мрежом или неком другом врстом ограде.
Ограда мора испуњавати следеће услове:
 - између ограде и спољних зидова МРС мора постојати заштитна зона од најмање 2 м; ограда не сме бити нижа од 2.5 м;
 - улаз у МРС као и у ограђен простор мора бити обезбеђен вратима која се отварају на спољну страну, чије су димензије најмање 0.8 x 2.0 м, са бравом која се не закључава аутоматски,
 - уколико је опрема МРС постављена на отвореном простору најмање растојање између опреме и ограде мора бити 10 м.

Кућни гасни прикључак (КМРС)

Кућни гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који повезује уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. Кућни гасни прикључци изводе се на следећи начин:

- траса гасовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна
- цевовод мора бити безбедан од оштећења
- цевовод полагати на дубину укопавања 0,6-1 м изузетно на минимум 0,5 м односно максимум 2 м
- минимално растојање цевовода од других укопаних инсталација мора бити 0,2 м
- положај и дубина укопавања кућног гасног прикључка мора бити геодетски снимљен.

Побројано се односи на начелна правила а услове и сагласност за прикључење на гасну мрежу потребно је тражити од надлежног дистрибутера.

Услови прикључења на гасоводну инфраструктуру

Прикључке објекта на дистрибутивну гасоводну мрежу вршити преко кућних мернорегулационих сетова (КМРС), а на основу техничких услова надлежног предузећа.

Сви подаци дати овим решењем су оријентациони и служиће као основа за израду главних пројеката гасних инсталација.

3. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Спровођење Измена и допуна Плана генералне регулације вршиће се :

1. Директно из плана

Локацијски услови се издају на основу плана генералне регулације, за делове територије за које није предвиђена израда плана детаљне регулације.

Овај план представља основ за издавање Локацијских услова и израду Пројеката препарцелације и парцелације и израду Елабората геодетских радова за исправку граница суседних парцела и спајање две суседне парцеле истог власника, у складу са одредбама *Закону о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/09 и 81/09 – испр., 64/10 - одлука УС и 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 – УС 132/2014 и 145/2014-УС, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. Закон и 9/2020)*, изузев за подручја која су предвиђена за обавезну даљу разраду Урбанистичким пројектом односно Планом детаљне регулације

2. Израдом Планова детаљне регулације:

- Планом је прописна обавезна израда следећих Планова детаљне регулације:
 - ПДР „Прудови 2“ П=3.23ха
 - ПДР „Драгановац 1“ П=39.55ха
 - ПДР „Драгановац 2“ П=6.13ха
 - ПДР „Глумачко поље“ П=4.00ха
 - ПДР „Ромско насеље Лисиште“ П=0.8ха
 - ПДР „Комплекс трансформаторског постројења ЕМС“ П=5.10ха

Укупна површина Плана обухваћена обавезом израде Планова детаљне регулације износи 58.81 ха.

Подручја планирана за обавезну разраду ПДР-ом приказана су на графичком прилогу бр.10 **Карта спровођења**

- У оквиру датих захвата могућа је фазна израда Планова, а границе Планова утврђује Комисија за планове општине Пожега

- Правила уређења и грађења прописана овим Планом су основ и смерница за израду наведених планова

- До доношења наведених Планова детаљне регулације није дозвољено издавање локацијских услова за изградњу и реконструкцију у обухвату Планова.
- План детаљне регулације може се донети и када просторним, односно урбанистичким планом јединице локалне самоуправе његова израда није одређена, на основу одлуке надлежног органа.

3. Израдом Урбанистичких пројеката

Уколико је планским документом предвиђена израда урбанистичког пројекта, или је урбанистички пројекат израђен по захтеву инвеститора, локацијски услови се издају на основу тог планског документа и урбанистичког пројекта.

За разраду Урбанистичким пројектом поред захвата приказаних на графичком прилогу бр.10 **Карта спровођења** обавезне су и површине у функцији објеката јавне намене на којима се граде нови објекти као и површине на којима се формирају нови стамбени, пословни и индустријски комплекси.

Урбанистичким пројектом се може предвидети фазна изградња, уз обезбеђење минималног степена комуналне опремљености, капацитета паркирања и услова и мера заштите у првој фази.

Захвати за разраду Урбанистичким пројектом приказани на Графичком прилогу:

- Спортско-рекреативна зона у оквиру подцелина Ц 3.2, Ц 3.3 и Ц 3.5
- Спортско-рекреативна зона у оквиру подцелине Ц 4.10
- Спортско-рекреативна зона (спортска хала, остали садржаји у функцији спорта и рекреације, јавна паркинг гаража) у оквиру дела подцелине Ц 0.9.1
- Становање већих густина у оквиру подцелине Ц 29.1
- Простор реонског центра у оквиру подцелине Ц 20.10
- Систем за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) у оквиру подцелину Ц 9.2
- Дом за стара лица у оквиру Ц 20.8
- Дечији вртић у оквиру Ц 14.3
- Дечији вртић у оквиру Ц 4.7
- Основна школа у оквиру Ц 14.2
- Зелену пијачу у оквиру дела подцелине Ц 0.2.2
- Становање већих густина у оквиру подцелине Ц 28.1
- Централне функције уз реку Скрапеж у оквиру подцелине Ц 30.1
- Централне функције уз реку Скрапеж у оквиру подцелине Ц 30.3
- Гимназија и Техничка школа у оквиру целине Ц27